

З.С. | Зовнішні справи

*Заснований у 1991 році
Випускається 6 разів на рік*

**Том 35, № 1
2025**

ISSN: 2663-2675
E-ISSN: 2663-2683

**Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації**
Серія: KB № 24816-14756 ПР від 31.03.2021 р.

Ідентифікатор медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа R30-04020
Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
від 13 червня 2024 року № 2077

Журнал представлено
у таких наукометричних базах:
Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського,
Фахові видання України, Polska Bibliografia Naukowa, Dimensions,
Zeitschriften Datebank, University of Hull Library, SOLO, European University Institute,
Leipzig University Library, Cambridge University Library, Worldcat

Зовнішні справи / Ред. кол.: Т. В. Сидорук та ін. – Київ: Громадська спілка «Редакція журналу «Зовнішні справи», 2025. – Том 35, № 1. – 112 с.

Засновник і видавець:
Громадська спілка «Редакція журналу «Зовнішні справи»
01001, пров. Рильський, 6, м. Київ, Україна
E-mail: info@uaforeignaffairs.com
<https://uaforeignaffairs.com/uk>

F.A. | **Foreign Affairs**

*Founded in 1991
Published six times per year*

**Volume 35, No. 1
2025**

ISSN: 2663-2675
E-ISSN: 2663-2683

**Certificate of state registration
of the print media**

Series: KV No. 24816-14756 PR dated 31.03.2021

Media identifier in the Register of Media Entities R30-04020
Decision of the National Council of Ukraine
on Television and Radio Broadcasting
of 13 June 2024 No. 2077

**Journal is presented
in the following scientometric databases:**

Google Scholar, VNLU, Professional publications of Ukraine,
Polska Bibliografia Naukowa, Dimensions, Zeitschriften Datebank,
University of Hull Library, SOLO, European University Institute, Leipzig University Library,
Cambridge University Library, Worldcat

Foreign Affairs / Ed. col.: T. V. Sydoruk et al. – Kyiv: Public Union Editorial Board of the Journal
“Foreign Affairs”, 2025. – Volume 35, No. 1. – 112 p.

Founder and publisher:

Public Union Editorial Board of the Journal “Foreign Affairs”
01001, 6 Rylskyi Ln., Kyiv, Ukraine
E-mail: info@uaforeignaffairs.com
<https://uaforeignaffairs.com/en>

Редакційна колегія

Головний редактор

Тетяна Віталіївна Сидорук Доктор політичних наук, професор, Національний університет «Острозька академія», Україна

Національні члени редколегії

Валерій Власенко Кандидат історичних наук, доцент, Сумський державний університет, Україна

Валерій Грицюк Кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, Україна

Ірина Тимейчук Кандидат філологічних наук, доцент, Національний університет «Острозька академія», Україна

Володимир Трофимович Доктор політичних наук, професор, Національний університет «Острозька академія», Україна

Міжнародні члени редколегії

Канат Єнсенов Доктор історичних наук, доцент, Інститут історії держави Комітету науки МОН Республіки Казахстан, Республіка Казахстан

Автанділ Сілагадзе Доктор економічних наук, професор, Тбіліський державний університет ім. Івана Джавахішвілі, Грузія

Єрмек Бурібаєв Доктор юридичних наук, професор, Казахський Національний педагогічний університет ім. Абая, Республіка Казахстан

Жанна Хамзіна Доктор юридичних наук, професор, Казахський Національний педагогічний університет ім. Абая, Республіка Казахстан

Артур Атанесян Доктор політичних наук, професор, Єреванський державний університет, Республіки Армєнія

Наталія Чабан Доктор філософії, професор, Кентерберійський університет, Нова Зеландія

Нагіма Кала Доктор філософії, доцент, Євразійський національний університет імені Гумільова, Республіка Казахстан

Аліма Аунасова Доктор історичних наук, професор, Інститут історії держави Міністерства науки і вищої освіти Республіки Казахстан, Республіка Казахстан

Пауль Луїф Доктор політичних наук, лектор, Віденський університет, Австрія

Бойка Стефанова Доктор політичних наук, доцент, Техаський університет у Сан-Антоніо, США

Ольга Бертельсен Доктор історичних наук, Професор, Університет Тіффіна, США

Editorial Board**Editor-in-Chief**

Tetiana Sydoruk Doctor of Political Sciences, Professor, National University of Ostroh Academy, Ukraine

National Members of the Editorial Board

Valeriy Vlasenko PhD in Historical Sciences, Associate Professor, Sumy State University, Ukraine
Valerii Hrytsiuk PhD in Historical Sciences, Senior Researcher, National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi, Ukraine
Iryna Tymeichuk PhD in Philological Sciences, Associate Professor, National University of Ostroh Academy, Ukraine
Volodymyr Trofymovych Doctor of Political Sciences, Professor, National University of Ostroh Academy, Ukraine

International Members of the Editorial Board

Kanat Yensenov Doctor of Historical Sciences, Associate Professor, Institute of the State History Ministry of Education and Science of Kazakhstan, Republic of Kazakhstan
Avtandil Silagadze Doctor of Economic Sciences, Professor, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia
Yermek Buribayev Doctor of Law, Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Republic of Kazakhstan
Zhanna Khamzina Doctor of Law, Professor, Abai Kazakh National Pedagogical University, Republic of Kazakhstan
Arthur Atanesyan Doctor of Political Sciences, Professor, Yerevan State University, Republic of Armenia
Natalia Chaban Doctor of Philosophy, Professor, University of Canterbury, New Zealand
Nagima Kala Doctor of Philosophy, Associate Professor, Gumilyov Eurasian National University, Republic of Kazakhstan
Alima Auanasova Doctor of Historical Sciences, Professor, Institute of State History of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan, Republic of Kazakhstan
Paul Luif Doctor of Political Science, Lecturer, University of Vienna, Austria
Boyka Stefanova PhD in Political Science, Associate Professor, University of Texas at San Antonio, USA
Olga Bertelsen PhD in History, Associate Professor, Tiffin University, USA

ЗМІСТ/CONTENTS

О. Хоменко

Вплив Мартіна Лютера Кінга на міжнародний рух за права людини8

O. Khomenko

The influence of Martin Luther King Jr. on the international human rights movement 17

Г. Ісмаїлова

Політика гендерного балансу в Європейській дипломатії27

G. Ismailova

Gender balance policy in European diplomacy34

А. Аділов

Постколоніальна оптика формування глобального співтовариства43

A. Adilov

Postcolonial optics of global community formation53

К. Кетнерс

Цифрові практики дипломатичної комунікації та їх наслідки для глобальної політики.....64

K. Ketners

Digital practices of diplomatic communication and their implications for global politics73

О. Опанасенко

Перспективи реформи Ради Безпеки ООН83

O. Opanasenko

Prospects for UN Security Council reform96

УДК 929: 329[341]
DOI: 10.59214/ua.fa/1.2025.17

Олена Хоменко

Кандидат історичних наук

Європейський університет

03115, бульв. Академіка Вернадського, 16Б, м. Київ, Україна

<https://orcid.org/0009-0003-3428-7417>

Вплив Мартіна Лютера Кінга на міжнародний рух за права людини

Анотація. Дана робота була спрямована на дослідження впливу видатного американського громадського діяча М. Л. Кінга на розвиток міжнародного руху за права людини та формування глобальної свідомості щодо соціальної справедливості та рівності, а також як його діяльність сприяла формуванню універсальних цінностей, пов'язаних зі свободою та рівністю. Методологія дослідження включала аналіз історичних документів, виступів та праць М. Л. Кінга, а також порівняльний аналіз рухів за права людини в різних країнах світу, щоб зрозуміти, як ідеї Кінга були прийняті та адаптовані в різних культурних контекстах. Результати дослідження показали, що М. Л. Кінг мав значний вплив на формування міжнародного руху за права людини, його ненасильницький підхід до протесту став еталоном для багатьох лідерів та активістів по всьому світу, а його промови та ідеї надихнули численні кампанії за соціальну справедливість, від Південної Африки до Індії та Латинської Америки. Результати дослідження містять конкретні приклади адаптації ідей Кінга в контекстах боротьби за права людини у різних країнах, що демонструє універсальність його послуги та здатність надихати на дії. Його діяльність була свідченням того, що ненасильницька боротьба за права та рівність може мати тривалий та глибокий вплив на світову спільноту, сприяючи створенню більш справедливого та рівноправного суспільства. Таким чином, в дослідженні підкреслено важливість збереження та поширення ідей М. Л. Кінга для майбутніх поколінь, оскільки вони залишаються значущими в боротьбі за права людини по всьому світу. Результати даного дослідження можуть бути використані освітніми установами для розробки програм з навчання принципам ненасильницького спротиву, правозахисними організаціями для вдосконалення стратегій протесту та активізму, а також представниками влади та лідерами думок для формування політики, спрямованої на досягнення соціальної справедливості та рівності в різних культурних контекстах.

Ключові слова: свобода; соціальна справедливість; рівність; громадянські права; активізм

Вступ

Вивчення впливу М. Л. Кінга на міжнародний рух за права людини та його роль у формуванні глобальної свідомості є надзвичайно важливим у сучасному контексті, де соціальна несправедливість та порушення прав людини залишаються нагальними проблемами. У період, коли суспільство стикається з новими викликами, такими як системна дискримінація, расова нерівність та політична поляризація, досвід М. Л. Кінга надає цінні уроки щодо ефективності ненасильницьких методів боротьби за соціальні зміни. Його спадщина надихає нові покоління активістів і служить надійною основою для розробки стратегій, спрямованих на досягнення рівності та справедливості в усьому світі.

Для розуміння впливу М. Л. Кінга на міжнародний рух за права людини варто звернутися до його концепції ненасильницького спротиву. Ця концепція була натхненна ідеями М. Ганді, які М. Л. Кінг адаптував до

американського контексту (Bingemer, 2023). Його методи включали мирні марші, бойкоти, громадянську непокору та інші форми ненасильницького спротиву, які мали на меті привернути увагу до проблем дискримінації та несправедливості. Ці методи виявилися успішними у багатьох культурних контекстах, оскільки апелювали до загальнолюдських цінностей, таких як справедливість, рівність та гідність (Polletta & Maresca 2023). Багато дослідників зверталися до вивчення спадщини М. Л. Кінга у його боротьбі за громадянські права у Сполучених Штатах Америки (США) та його впливу на інші рухи за права людини. Наприклад, в роботах, присвячених впливу М. Л. Кінга на боротьбу з апартеїдом у Південній Африці, детально проаналізовано, як його методи ненасильницького протесту були адаптовані Н. Манделою та іншими лідерами для мобілізації міжнародної підтримки та привернення

Отримано: 16.11.2024, Перевірено: 27.01.2025, Прийнято: 20.02.2025

Suggested Citation:

Khomenko, O. (2025). The influence of Martin Luther King Jr. on the international human rights movement. *Foreign Affairs*, 35(1), 17-26. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.17.

*Corresponding author

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

уваги до порушень прав людини (Dlamini, 2023). Інші дослідження фокусуються на впливі М. Л. Кінга на рухи за права корінних народів у Латинській Америці (Bedoya, 2020) та боротьбу за соціальну справедливість в Індії (Chauhan, 2021). Автори досліджують, як ідеї Кінга, натхненні філософією М. Ганді, були прийняті та адаптовані до місцевих умов у цих регіонах.

Проте, незважаючи на значну кількість досліджень, існують певні прогалини у висвітленні теми впливу М. Л. Кінга на міжнародний рух за права людини. Багато робіт зосереджено на конкретних аспектах його діяльності або впливу на окремі рухи як, наприклад, M.S. Copeland (2023) та R.W. Leeman (2023), не надаючи достатньої уваги комплексному аналізу його впливу на глобальному рівні. Однією з таких прогалин є недостатнє висвітлення його впливу на сучасні рухи за права людини та соціальну справедливість. Багато сучасних рухів, таких як Black Lives Matter (Lane *et al.*, 2020), продовжують використовувати методи ненасильницького спротиву, натхненні ідеями М. Л. Кінга, але детальне дослідження їхньої взаємодії з його спадщиною залишається обмеженим. Крім того, деякі аспекти його діяльності залишаються недостатньо вивченими, зокрема його вплив на сучасні рухи за соціальну справедливість та права людини, а також адаптація його методів у різних культурних контекстах.

Мета даного дослідження полягала у комплексному аналізі впливу М. Л. Кінга на міжнародний рух за права людини та його роль у формуванні глобальної свідомості. Завданнями даного дослідження було заповнення існуючих прогалин у науковій літературі через всебічний огляд його спадщини та її значення для сучасних рухів за права людини, а також вивчення успішних прикладів адаптації ідей та методів М. Л. Кінга у різних країнах для визначення ключових факторів, які сприяють ефективності ненасильницьких протестів та забезпечують їхню стійкість. Одним із завдань даного дослідження було також виявлення ключових факторів, які забезпечують ефективність

методів ненасильницького спротиву у різних культурних та політичних умовах, а також визначити можливі обмеження та виклики в їх адаптації.

Матеріали та методи

В даному дослідженні було проаналізовано історичні документи, виступи та праці М. Л. Кінга (King, 1967; King, 2023; Carson, 2023), а також матеріали, що стосуються прав людини та міжнародних рухів за права людини (Universal Declaration of Human Rights, 1948; Bedoya, 2020; Eick, 2023). За допомогою цього методу вдалося реконструювати історичний контекст діяльності М. Л. Кінга та оцінити його вплив на міжнародну спільноту. Контент-аналіз використовувався для опрацювання текстів виступів, листування та публікацій М. Л. Кінга. Цей метод дозволив виявити ключові теми та ідеї, які стали основою для подальших досліджень. Особлива увага приділялася документам, які відображають вплив його діяльності на міжнародні рухи за права людини. Порівняльний аналіз дозволив зрозуміти, як ідеї М. Л. Кінга впливали на різні рухи за права людини у світі. У ході дослідження проводилося порівняння впливу М. Л. Кінга та Н. Манделі на міжнародні рухи за права людини, зокрема аналіз адаптації їхніх методів ненасильницького спротиву. Були вивчені випадки адаптації ідей М. Л. Кінга в різних культурних та політичних контекстах, зокрема в Південній Африці, Індії та Латинській Америці. На підготовчому етапі було проведено огляд літератури з теми, зокрема аналіз праць та біографій М. Л. Кінга, а також досліджень, присвячених його впливу на рух за права людини. Складено список основних джерел, які планувалося використати у дослідженні. Потім було зібрано матеріали з різних джерел, включаючи виступи та промови М. Л. Кінга, його публікації, листування, а також матеріали з електронних архівів та бібліотек. Далі у вигляді таблиці 1 подано основні виступи та промови М. Л. Кінга, що були опрацьовані в ході даного дослідження.

Таблиця 1. Основні виступи та промови М. Л. Кінга

Назва виступу/промови	Дата	Місце	Основні ідеї
«The Power of Nonviolence»	4 червня 1957 року	Університет Каліфорнії, Берклі	Принципи ненасильницького спротиву, моральна перевага ненасильства.
«Letter from Birmingham Jail»	16 квітня 1963 року	Бірінгем, Алабама	Захист ненасильницького спротиву, критика байдужості білих поміркованих.
«I Have a Dream»	28 серпня 1963 року	Марш на Вашингтон	Мрія про рівність і свободу, заклик до закінчення расової дискримінації.
«Our God is Marching On!»	25 березня 1965 року	Фініш маршу з Сельми до Монтгомері	Перемога над расовою дискримінацією, заклик до продовження боротьби.
«Beyond Vietnam: A Time to Break Silence»	4 квітня 1967 року	Церква Ріверсайд, Нью-Йорк	Критика війни у В'єтнамі, зв'язок між війною і расовою несправедливістю.
«The Other America»	14 березня 1968 року	Гросс Пойнт, Мічиган	Проблеми бідності та економічної нерівності в США.
«I've Been to the Mountaintop»	3 квітня 1968 року	Мемфіс, Теннессі	Солідарність з робітниками, віра у майбутнє без насильства.

Джерела: American Rhetoric (n.d.)

Особлива увага приділялася документам, які відображають його вплив на міжнародні рухи за права людини. Проведено контент-аналіз текстів для виявлення ключових тем та ідей, що стали основою для подальших

досліджень. Після збору матеріалів проведено їх систематизацію та аналіз. Використовувався метод порівняльного аналізу, щоб зрозуміти, як ідеї М. Л. Кінга впливали на різні рухи за права людини у світі. Вивчено

випадки адаптації його ідей у різних культурних та політичних контекстах, зокрема в Південній Африці, Індії та Латинській Америці. Для глибшого розуміння впливу М. Л. Кінга на міжнародний рух за права людини було проведено аналіз існуючих праць експертів у галузі історії, соціології та права. На заключному етапі було узагальнено результати дослідження та сформульовано висновки щодо впливу М. Л. Кінга на формування глобальної свідомості та його внеску у розвиток міжнародного руху за права людини. Особлива увага приділялася аналізу унікальних даних, отриманих у процесі дослідження. Таким чином, дослідження було проведено комплексно, з використанням різноманітних джерел та теоретичних методів аналізу, що дозволило отримати глибокі та всебічні уявлення про вплив М. Л. Кінга на міжнародний рух за права людини та його роль у формуванні глобальної свідомості.

Результати та обговорення

Соціально-політична ситуація в США у 1950-1960-х роках характеризувалась значним розвитком руху за громадянські права, який прагнув покласти край расовій сегрегації та дискримінації. Цей період був критичним для афроамериканців, які боролися за рівність і справедливість у суспільстві, де все ще панували расові упередження та юридичні бар'єри. Рух за громадянські права набув особливого значення після Другої світової війни, коли афроамериканські ветерани, повернувшись додому, почали вимагати рівних прав, за які вони боролися за кордоном. У 1954 році Верховний суд США прийняв історичне рішення у справі «Браун проти Ради з питань освіти», яке оголосило сегрегацію у державних школах неконституційною (Eick, 2023). Це рішення стало каталізатором для подальших протестів і дій на підтримку рівних прав. Однією з ключових подій цього періоду був Монтгомерський бойкот автобусів 1955-1956 років, організований після арешту

Рози Паркс (King, 2023). Цей бойкот продемонстрував ефективність ненасильницького протесту і призвів до важливої перемоги руху за громадянські права. У 1960-х роках рух продовжував набирати обертів, зокрема через такі події, як Бірмінгемська кампанія 1963 року, де мирні демонстранти зіткнулися з жорстокими репресіями поліції. Ці події привернули увагу національних засобів масової інформації та сприяли змінам у громадській думці щодо расової сегрегації.

М. Л. Кінг був однією з ключових фігур у русі за громадянські права, і його вплив на американське суспільство був дуже значним. Як лідер Південної християнської лідерської конференції (SCLC), М. Л. Кінг пропагував ненасильницький протест як основний засіб досягнення соціальної справедливості. Його риторика та харизма допомогли мобілізувати мільйони американців на боротьбу за рівність. М. Л. Кінг став національно відомим під час Монтгомерського бойкоту автобусів. Його здатність надихати та організовувати людей зробила його символом боротьби за громадянські права. Його промови, особливо «Я маю мрію» (Carson, 2023), виголошена під час Маршу на Вашингтон у 1963 році, стали символами боротьби за рівність та надихнули численні покоління активістів. Марші та демонстрації, організовані М. Л. Кінгом, привернули увагу до проблем расової несправедливості та змусили владу вжити заходів. Прийняття Закону про громадянські права 1964 року та Закону про виборчі права 1965 року були прямими результатами тиску з боку руху за громадянські права, в якому М. Л. Кінг відіграв провідну роль. Крім боротьби за расову рівність, М. Л. Кінг також зосередився на питаннях економічної нерівності та протистояв війні у В'єтнамі (King, 1967). Він бачив тісний зв'язок між боротьбою за громадянські права та економічною справедливістю, закликаючи до глибоких соціальних реформ. Далі у таблиці 2 подано основні віхи його боротьби за права людини.

Таблиця 2. Основні віхи боротьби М. Л. Кінга за права людини в США

Подія	Дати	Основна суть
Бойкот автобусів у Монтгомері	1955-1956	Під керівництвом М. Л. Кінга афроамериканське співтовариство Монтгомері продемонструвало ефективність ненасильницького протесту в досягненні соціальних змін. Бойкот тривав 381 день і завершився рішенням Верховного суду США про незаконність сегрегації в автобусах.
Бірмінгемська кампанія	1963	У Бірмінгемі, штат Алабама, М. Л. Кінг організував масові демонстрації проти расової сегрегації. Поліція жорстоко розганяла протести, що привернуло увагу національних засобів масової інформації та громадськості. Під час цієї кампанії М. Л. Кінг написав свій знаменитий «Лист із Бірмінгемської в'язниці», де захищав стратегію ненасильницького спротиву.
Марш на Вашингтон	28 серпня 1963 року	М. Л. Кінг організував Марш на Вашингтон за робочі місця та свободу, який зібрав понад 250 тисяч людей. Саме тут він виголосив свою знамениту промову «Я маю мрію», де висловив свою віру в майбутнє, де всі люди житимуть у рівності та гармонії.
Сельмські марші	1965	М. Л. Кінг організував серію маршів з міста Сельма до столиці штату Алабама, Монтгомері, щоб привернути увагу до проблеми виборчого права афроамериканців. Жорстокі репресії проти мирних демонстрантів під час першого маршу, відомого як «Кривава неділя», викликали хвилю обурення і сприяли ухваленню Закону про виборчі права 1965 року.

Джерела: зіставлено автором на основі E. Burner (2020), N. Buck (2024), G.H. Trudeau (2024)

М. Л. Кінг мав значний вплив на міжнародні рухи за права людини завдяки своїм ідеям та методам ненасильницького протесту. Його вплив на боротьбу проти апартеїду (системи інституціоналізованої расової

сегрегації та дискримінації в Південній Африці, що надавала політичні та економічні привілеї білим і обмежувала права чорних, кольорових та індіців) в Південній Африці був значним і відчутним, особливо через

його ідеї ненасильницького протесту та боротьби за рівність. М. Л. Кінг став символом глобальної боротьби за права людини, і його філософія ненасильницького спротиву знайшла відгук серед південноафриканських лідерів, зокрема Н. Мандела, який очолював боротьбу проти системи апартеїду (Hunt *et al.*, 2021). М. Л. Кінг неодноразово висловлював свою підтримку боротьби проти цієї дискримінаційної системи. Його промови та дії надихали багатьох активістів у Південній Африці на використання ненасильницьких методів протесту. Наприклад, його відома промова «Я маю мрію» стала символом надії та боротьби за краще майбутнє, вільне від расової дискримінації. М. Л. Кінг бачив апартеїд як глобальну проблему і вважав, що боротьба за права людини у Південній Африці є частиною ширшого руху за глобальну справедливість.

Н. Мандела, який пізніше став президентом Південної Африки і одним з найбільш відомих борців проти апартеїду, часто згадував про вплив, який М. Л. Кінг мав на його власну боротьбу. Хоча Н. Мандела не завжди використовував виключно ненасильницькі методи, він визнавав важливість філософії М. Л. Кінга у глобальному контексті. Н. Мандела, як і М. Л. Кінг, вірив у силу масового руху та організації для досягнення соціальної справедливості. У 1964 році, під час свого судового процесу, Н. Мандела виголосив промову, яка відома як «Я готовий померти» (Alafnan & Dishari, 2024). У ній він наголосив на важливості рівності та боротьби за права людини, висловлюючи ідеї, що були близькі до тих, які проповідував М. Л. Кінг. Н. Мандела також часто згадував про необхідність ненасильницького спротиву, хоч і визнавав, що у деяких випадках збройна боротьба була неминучою через жорстокість режиму апартеїду. Крім того, вплив М. Л. Кінга на боротьбу проти апартеїду можна побачити у діяльності багатьох організацій

та активістів, які діяли у Південній Африці. Наприклад, Африканський національний конгрес (АНК), під керівництвом Н. Мандела та інших лідерів, прийняв стратегію масових демонстрацій, страйків та бойкотів, натхнених методами, які використовував М. Л. Кінг у США (Garba & Akuva, 2020). Хоча режим апартеїду відповідав жорстокими репресіями, ці дії привернули увагу міжнародної спільноти та допомогли мобілізувати глобальну підтримку боротьби проти апартеїду.

Порівняння впливу М. Л. Кінга та Н. Мандела показує, що їхня діяльність була взаємопов'язана, але водночас мала значні відмінності. М. Л. Кінг зосередився на боротьбі за громадянські права у США, використовуючи ненасильницькі методи протесту, тоді як Н. Мандела, хоча й почав з аналогічних методів, зрештою звернувся до збройного спротиву через екстремальні умови в Південній Африці. Проте, обидва лідери прагнули досягти соціальної справедливості та рівності для всіх людей незалежно від раси. М. Л. Кінг та Н. Мандела об'єднали свої зусилля у боротьбі за права людини, кожен у своєму контексті, але з однаковою метою – подолати расову дискримінацію та забезпечити рівність для всіх. Їхні досягнення показують, що навіть у найскладніші часи можливо боротися за справедливість і досягати значних змін. М. Л. Кінг надихнув Н. Манделу та інших лідерів у Південній Африці на використання ненасильницьких методів, а також допоміг привернути увагу міжнародної спільноти до проблеми апартеїду. Н. Мандела, у свою чергу, показав світу, що боротьба за права людини можлива навіть у найскладніших умовах, і що перемога може бути досягнута завдяки стійкості та рішучості. Далі для у таблиці 3 відображено ключові досягнення та аспекти впливу М. Л. Кінга та Н. Мандела на міжнародний рух за права людини.

Таблиця 3. Ключові досягнення та аспекти впливу М. Л. Кінга та Н. Мандела на міжнародний рух за права людини

Параметр	М. Л. Кінг	Н. Мандела
Метод боротьби	Ненасильницький спротив, громадянська непокора	Ненасильницький спротив, в подальшому збройна боротьба
Основні події	Бойкот автобусів у Монтгомері, Марш на Вашингтон, Бірмінгемська кампанія	Боротьба проти апартеїду, засудження до довічного ув'язнення, президентство
Головні досягнення	Скасування сегрегації у США, прийняття Закону про громадянські права та Закону про виборчі права	Скасування апартеїду, перший чорний президент Південної Африки
Нагороди	Нобелівська премія миру (1964)	Нобелівська премія миру (1993)
Вплив на міжнародні рухи	Вплинув на рухи за громадянські права в різних країнах, підтримка ненасильницьких методів	Вплинув на антиколоніальні рухи в Африці, підтримка боротьби за права корінних народів
Ключові промови	«Я маю мрію», «Лист із Бірмінгемської в'язниці»	«Я готовий померти»

Джерела: зіставлено автором на основі .R. Pineda (2021), J.E. Hackett (2022), E.M.A. Alafnan & S. Dishari (2024)

М. Л. Кінг та його ідеї ненасильницького спротиву значно вплинули на рух за незалежність та соціальну справедливість в Індії, хоча варто зазначити, що ці ідеї мали двосторонній зв'язок з філософією М. Ганді, який став натхненням для самого М. Л. Кінга. Вплив М. Л. Кінга на Індію виявлявся через його глибоку повагу до принципів М. Ганді та адаптацію цих принципів до американського контексту, що потім знову резонувало в індійській боротьбі за соціальну

справедливість. М. Л. Кінг захоплювався методами ненасильницького протесту М. Ганді, і це стало основою його власної філософії боротьби за громадянські права у США. М. Л. Кінг часто згадував М. Ганді як одного з найбільших натхненників свого життя. Він вважав, що принципи ненасильницького опору, які М. Ганді використовував у боротьбі проти британського колоніалізму, можуть бути ефективними і в американському контексті для боротьби проти

расової дискримінації та сегрегації. Ця взаємодія між ідеями двох видатних лідерів створила основу для глобального руху за ненасильницькі зміни.

У 1959 році М. Л. Кінг здійснив подорож до Індії, щоб особисто дізнатися більше про життя та філософію М. Ганді (Jahanbegloo, 2021). Ця поїздка мала глибокий вплив на нього і ще більше зміцнила його віру в ненасильницький протест. Під час свого перебування в Індії М. Л. Кінг зустрічався з багатьма послідовниками М. Ганді, вивчав методи кампаній та їх вплив на суспільство. Він був вражений тим, як М. Ганді зумів об'єднати різні верстви суспільства у мирній боротьбі за свободу та незалежність. З іншого боку, ідеї М. Л. Кінга також почали впливати на індійське суспільство, особливо після його поїздки до Індії. Індійські лідери та активісти, які прагнули до соціальної справедливості та рівності, бачили в М. Л. Кінгу приклад успішного застосування методів М. Ганді в іншому культурному контексті. Цей взаємний вплив сприяв зміцненню ідеї, що ненасильницький протест може бути універсальним інструментом у боротьбі за права людини.

Одним із яскравих прикладів впливу М. Л. Кінга на Індію є боротьба за права далитів (каста, раніше відома як «недоторканні»), яка активно використовувала методи ненасильницького протесту. Натхнені філософією М. Ганді та М. Л. Кінга, лідери далитів, такі як Б. Р. Амbedkar проводили кампанії за рівні права та соціальну справедливість (Pahari, 2021). Хоча Б. Р. Амbedkar та М. Ганді мали певні розбіжності у поглядах, вплив ненасильницької філософії на боротьбу далитів залишався значним. Крім того, вплив М. Л. Кінга на індійський рух за соціальну справедливість проявлявся у підтримці ненасильницьких протестів та громадянських ініціатив, які боролися проти корупції, бідності та соціальної нерівності. Наприклад, рух «Анна Хазаре» який використовував методи голодування та ненасильницького спротиву для боротьби проти корупції в Індії, черпав натхнення як з філософії М. Ганді, так і з ідей М. Л. Кінга (Marbaniang, 2023). Таким чином, взаємодія між ідеями М. Л. Кінга та М. Ганді створила міцну основу для глобального руху за права людини, демонструючи, що ненасильницькі методи можуть бути ефективними в різних культурних та політичних контекстах.

Філософія М. Л. Кінга, яка базувалася на принципах ненасильства, рівності та справедливості, знайшла відгук серед багатьох рухів у Латинській Америці, де корінні народи часто стикалися з дискримінацією, економічною нерівністю та порушеннями прав людини. М. Л. Кінг був одним із найвідоміших пропагандистів ненасильницького протесту, і його методи активно вивчали та адаптували лідери рухів за права корінних народів у Південній Америці. Вони бачили у його успіхах приклад того, як ненасильницькі дії можуть привести до значних соціальних змін навіть у найбільш складних і несправедливих умовах. Одним із яскравих прикладів впливу Кінга на боротьбу за права корінних народів у Латинській Америці є діяльність Рігоберти Менчу Тум, гватемальської активістки та лауреатки Нобелівської премії миру (Pérez Gómez & Cárdenas Zanatta, 2023). Р. Менчу Тум використовувала принципи ненасильницького

спротиву у своїй боротьбі за права корінних народів Гватемали під час громадянської війни, яка тривала з 1960 до 1996 року. Вона привертала увагу міжнародної спільноти до порушень прав людини та геноциду корінних народів, використовуючи методи мирного протесту, організації та освіти, багато з яких були натхненні ідеями М. Л. Кінга.

Інший приклад – рух за права корінних народів у Болівії. У 2000-х роках, коли президентом країни став Ево Моралес, перший корінний президент Болівії, багато його політичних дій і реформ були натхненні принципами соціальної справедливості, які проповідував М. Л. Кінг. Е. Моралес активно підтримував ненасильницькі методи протесту і використовував їх для мобілізації корінних народів у боротьбі за їхні права. Він сприяв прийняттю нової конституції Болівії, яка закріплювала права корінних народів і визнавала багатонаціональний характер держави (Sánchez-Sibony, 2021). У Перу, рухи за права корінних народів також черпали натхнення з філософії М. Л. Кінга. Там організовувалися мирні марші та демонстрації, щоб привернути увагу до проблеми земельних прав, збереження довкілля та економічної нерівності. Наприклад, під час протестів проти видобувної діяльності на землях корінних народів, лідери руху використовували ненасильницькі методи, щоб привернути увагу уряду та міжнародної спільноти до порушення прав корінних жителів. Багато активістів у Латинській Америці визнають, що успіхи їхніх рухів були б неможливими без адаптації та використання ненасильницьких методів протесту, які популяризував М. Л. Кінг. Його ідеї про мирний спротив і солідарність з пригнобленими стали важливими елементами у боротьбі за права корінних народів, які досі стикаються з численними викликами та перешкодами. Адаптація ненасильницьких методів протесту М. Л. Кінга в Латинській Америці була не тільки ефективною стратегією, але й моральним компасом для багатьох рухів. Цей підхід допоміг рухам за права корінних народів залучити широку підтримку як на національному, так і на міжнародному рівнях, що, у свою чергу, сприяло їхнім успіхам у боротьбі за соціальну справедливість та рівність.

Універсальність ідей М. Л. Кінга пояснюється багатьма факторами, включаючи їхню моральну основу, ефективність у досягненні соціальних змін та здатність адаптуватися до різних культурних умов. Однією з головних причин успіху його методів у різних культурних контекстах є те, що вони базуються на принципах, які резонують з основними людськими цінностями, такими як справедливість, рівність та гідність. Однією з ключових ідей М. Л. Кінга була концепція ненасильницького спротиву, яка дозволила численним рухам у всьому світі досягати своїх цілей без застосування насильства. Цей метод виявився ефективним у різних культурних контекстах, оскільки він апелював до загальнолюдського прагнення до миру та справедливості. Наприклад, у боротьбі проти апартеїду в Південній Африці методи М. Л. Кінга були адаптовані Н. Манделою та іншими лідерами, які використовували ненасильницькі протести та мирні марші для мобілізації міжнародної підтримки та привернення уваги до порушень прав людини.

Ідеї М. Л. Кінга також виявилися універсальними завдяки їхній здатності надихати людей різних культур та релігій. Його заклики до рівності та справедливості були підтримані у різних частинах світу, де люди стикалися з дискримінацією та соціальною несправедливістю. У сучасному контексті ідеї Кінга залишаються надзвичайно актуальними. Боротьба за громадянські права, яку він очолював, продовжує надихати нові покоління активістів по всьому світу. Принципи ненасильства, рівності та справедливості стали основою для багатьох сучасних рухів, які борються за права людини, екологічну справедливість та економічну рівність. Наприклад, рух Black Lives Matter, який виник у США у відповідь на поліцейське насильство проти афроамериканців, використовує методи ненасильницького протесту, натхненні ідеями М. Л. Кінга, для привернення уваги до системних проблем расової нерівності (Morris, 2022).

Погляди М. Л. Кінга також знаходять відображення у міжнародних правових документах та ініціативах. Його принципи вплинули на формування міжнародних стандартів у сфері прав людини, які закріплені у таких документах, як Universal Declaration of Human Rights (1948). Ці стандарти стали основою для багатьох національних та міжнародних законодавчих актів, спрямованих на захист прав людини та забезпечення соціальної справедливості. Сучасне значення ідей М. Л. Кінга також проявляється у зростаючому визнанні важливості інтерсекційного підходу до боротьби за права людини. М. Л. Кінг розумів, що боротьба за права людини не може бути успішною, якщо не враховувати взаємозв'язок між різними формами дискримінації та несправедливості. Цей підхід став основою для багатьох сучасних рухів, які прагнуть досягти соціальної справедливості через об'єднання зусиль різних груп, що стикаються з дискримінацією на основі раси, статі, сексуальної орієнтації, економічного статусу та інших факторів.

Важливо також зазначити, що ідеї М. Л. Кінга про ненасильницький спротив стали основою для освітніх програм та ініціатив, які спрямовані на підвищення обізнаності про права людини та розвиток культури миру. Вони включають програми для молоді, які навчають принципам ненасильницького спротиву та важливості активної громадянської позиції. Ці програми допомагають формувати нове покоління лідерів, які здатні продовжувати боротьбу за справедливість і рівність, використовуючи методи, які популяризував М. Л. Кінг. У підсумку, універсальність ідей М. Л. Кінга пояснюється їхньою моральною основою, ефективністю у досягненні соціальних змін та здатністю адаптуватися до різних культурних контекстів. Його принципи ненасильницького спротиву, рівності та справедливості залишаються актуальними, надихаючи нові покоління активістів по всьому світу на боротьбу за права людини та соціальну справедливість.

Адаптація ідей М. Л. Кінга в різних культурних контекстах стикається з низкою обмежень і викликів. Одним з головних викликів є культурні та соціальні відмінності, які можуть вплинути на сприйняття та ефективність методів ненасильницького спротиву. Кінгова філософія, яка базується на принципах

християнської любові та ненасильства, не завжди може бути безпосередньо перенесена в інші контексти, де домінують різні релігійні, культурні та історичні фактори. Наприклад, у деяких країнах, де насильство та конфлікти є глибоко вкоріненими в суспільстві, ненасильницькі методи можуть здаватися недостатньо ефективними. У таких випадках активісти можуть стикатися з труднощами у мобілізації підтримки серед населення, яке звикло до жорсткіших форм протесту. Більше того, уряди, які використовують репресивні методи для придушення опозиції, можуть не відповідати на ненасильницькі акції, що може призвести до розчарування і деморалізації серед активістів. Іншим важливим викликом є політична нестабільність і корупція, які можуть ускладнювати застосування методів М. Л. Кінга. В умовах, де правові інституції слабкі або відсутні, ідеї про правосуддя та рівність можуть не знайти належної підтримки. Наприклад, у багатьох країнах Латинської Америки, де корінні народи продовжують боротися за свої права, корупція та політична нестабільність часто ускладнюють реалізацію ненасильницьких стратегій. Крім того, економічна нерівність і бідність можуть стати значними перешкодами на шляху до адаптації ідей М. Л. Кінга. У суспільствах, де більшість населення живе за межею бідності, забезпечення базових потреб може мати пріоритет над боротьбою за політичні та громадянські права. Це може призводити до того, що активісти зіштовхуються з байдужістю або навіть ворожістю з боку населення, яке не бачить безпосередніх вигод від участі у ненасильницьких протестах.

Однак, незважаючи на ці виклики, перспектива подальшого дослідження ідей М. Л. Кінга та їх адаптації в різних культурних контекстах залишається значною. Одним із ключових напрямків дослідження може бути вивчення методів, які дозволяють адаптувати ідеї М. Л. Кінга до конкретних умов та потреб різних суспільств. Це може включати розробку гнучких стратегій протесту, які враховують місцеві культурні, економічні та політичні особливості. Дослідження також можуть зосередитися на вивченні успішних прикладів адаптації ідей М. Л. Кінга в різних країнах. Наприклад, успіх рухів за права корінних народів у Болівії або Гватемалі може стати цінним джерелом знань для активістів в інших регіонах. Аналіз цих прикладів може допомогти визначити ключові фактори, які сприяють успіху ненасильницьких протестів і забезпечують їхню стійкість.

Іншим перспективним напрямком є вивчення ролі освіти та підготовки в поширенні ідей М. Л. Кінга. Освітні програми, які навчають принципам ненасильницького спротиву та прав людини, можуть допомогти формувати нове покоління лідерів, які здатні продовжувати боротьбу за справедливість у своїх суспільствах. Ці програми можуть включати як формальну освіту в школах і університетах, так і неформальні освітні ініціативи, які залучають молодь та активістів з різних верств населення. Перспективи подальшого дослідження також можуть включати вивчення взаємодії між глобальними і локальними рухами за права людини. Глобалізація і розвиток інформаційних технологій створюють нові можливості для обміну досвідом і

співпраці між активістами з різних країн. Дослідження можуть зосередитися на тому, як глобальні мережі підтримки та солідарності можуть сприяти успіху локальних рухів і забезпечувати їхню стійкість.

Результати дослідження впливу М. Л. Кінга на міжнародний рух за права людини та його роль у формуванні глобальної свідомості вказали на важливість його ідей та методів у сучасному контексті боротьби за соціальну справедливість. Філософія ненасильницького спротиву, яку пропагував М. Л. Кінг, виявилася надзвичайно ефективною у досягненні соціальних змін у різних культурних та політичних умовах. Перш за все, адаптація методів М. Л. Кінга у різних країнах показала, що принципи ненасильства та мирного спротиву є універсальними та можуть бути застосовані у різних соціальних контекстах. Наприклад, у Південній Африці ідеї М. Л. Кінга були адаптовані для боротьби проти апартеїду, що допомогло привернути міжнародну увагу до цієї проблеми та мобілізувати глобальну підтримку. Н. Мандела, який часто згадував про вплив Кінга на його власну боротьбу, продемонстрував, як методи ненасильницького спротиву можуть бути ефективно використані навіть у найбільш репресивних умовах. Крім того, в Латинській Америці рухи за права корінних народів активно використовували методи Кінга для досягнення своїх цілей. Діяльність таких лідерів, як Р. Менчу Тум, показала, що принципи ненасильницького спротиву можуть бути адаптовані для боротьби за права корінних народів, захисту довкілля та досягнення соціальної справедливості. Ці приклади свідчать про те, що ідеї М. Л. Кінга можуть бути ефективними у різних культурних контекстах, оскільки вони апелюють до загальнолюдських цінностей, таких як рівність, справедливість та гідність. Аналіз результатів також показує, що методи ненасильницького спротиву М. Л. Кінга продовжують впливати на сучасні рухи за права людини та соціальну справедливість. Наприклад, рух Black Lives Matter у США, який бореться проти системної расової нерівності, активно використовує методи ненасильницького протесту, натхненні ідеями М. Л. Кінга. Це свідчить про те, що спадщина М. Л. Кінга залишається важливою і надихає нові покоління активістів на боротьбу за справедливість.

Важливість отриманих результатів полягає також у тому, що вони демонструють необхідність подальшого дослідження ідей М. Л. Кінга та їхньої адаптації у різних культурних контекстах. Вивчення успішних прикладів адаптації методів М. Л. Кінга може допомогти визначити ключові фактори, які сприяють ефективності ненасильницьких протестів, а також виявити можливі обмеження та виклики в їх застосуванні. Це, у свою чергу, сприятиме розвитку нових стратегій боротьби за права людини та соціальну справедливість. Аналіз результатів дослідження впливу М. Л. Кінга показав, що його ідеї та методи ненасильницького спротиву є універсальними та ефективними інструментами у боротьбі за соціальні зміни. Вони залишаються актуальними, надихаючи нові покоління активістів на боротьбу за справедливість та рівність.

У своєму дослідженні М. Krishnamurthy (2022) проаналізувала, як М. Л. Кінг використовував концепції

демократичної пропаганди та сорому для стимулювання політичної дії та моральних змін. Вона вказала, що М. Л. Кінг застосовував «демократичну пропаганду» — правдиву пропаганду, яка має на меті просувати демократичні дії через емоційний вплив на аудиторію. М. Krishnamurthy (2022) зацентрувала увагу на важливості почуття сорому, яке М. Л. Кінг викликав у своєму «Листі з Бірмінгемської в'язниці», що сприяло мобілізації білих поміркованих громадян, які раніше залишалися байдужими до руху за громадянські права. Крім того, вона дослідила актуальність підходів М. Л. Кінга для сучасних рухів, таких як Black Lives Matter, хоча й зазначила, що можливо, для сучасної політики потрібен новий підхід. Порівняння результатів дослідження М. Krishnamurthy (2022) з даною роботою показало, що обидва підходи підкреслюють значущість риторичних та психологічних інструментів М. Л. Кінга. М. Krishnamurthy (2022) акцентує увагу на внутрішньому впливі сорому та демократичної пропаганди як засобів мобілізації, тоді як дане дослідження більше зосереджене на глобальному впливі ідей М. Л. Кінга та їхньої адаптації у різних культурних контекстах. Обидва дослідження підтвердили те, що методи М. Л. Кінга були ефективними у різних умовах, однак акцентують увагу на різних аспектах цієї ефективності. М. Krishnamurthy (2022) більше зосередилася на моральному та психологічному впливі на американське суспільство, тоді як дане дослідження показало універсальність ідей М. Л. Кінга та їхнє застосування на міжнародному рівні.

Цікаву думку висловив у своєму дослідженні А. Preston (2020) – він проаналізував, чому сучасне суспільство більше не сприймає серйозно ідеї М. Л. Кінга. А. Preston (2020) стверджує, що сучасна політична поляризація та інтенсифікація нетерпимості є результатом зростання «наукового підходу» ХХ століття, що підривало метафізичні, епістемологічні та інституційні основи моралі, необхідної для подолання інстинктивного племінного мислення. А. Preston (2020) вказав, що це спричинило втрату віри у моральні основи, які М. Л. Кінг використовував для об'єднання людей різних політичних і соціальних груп. А. Preston (2020) зацентрував увагу на філософських і моральних підвалинах, які були підірвані сучасним підходом до наукової раціональності та поляризації. Він висловив думку, що це підриває здатність сучасного суспільства сприймати моральні заклики М. Л. Кінга серйозно, тим самим посилюючи політичну нетерпимість. Результати даного дослідження, навпаки, підкреслюють універсальність ідей М. Л. Кінга та їхню успішну адаптацію у різних культурних контекстах, демонструючи, як його методи ненасильницького спротиву можуть ефективно застосовуватися для досягнення соціальних змін навіть у сучасному світі. Хоча А. Preston (2020) зосередився на внутрішніх філософських причинах сучасної політичної нетерпимості, дане дослідження підкреслює практичні аспекти застосування методів М. Л. Кінга та їхнього впливу на глобальний рух за права людини. Важливо зазначити, що А. Preston (2020) критикує сучасне суспільство за втрату моральних орієнтирів, тоді як дана робота показує, що ідеї М. Л. Кінга залишаються актуальними

і надихають нові покоління активістів на боротьбу за права людини та соціальну справедливість. Разом ці дослідження надають глибше розуміння як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, що впливають на спадщину М. Л. Кінга в сучасному світі.

У своєму дослідженні D.L. Thomas *et al.* (2022) інтегрували теорію прив'язаності та нейронауку з філософією ненасильства М. Л. Кінга. Автори запропонували теорію "Kingian Neuro-Relational Theory" (KNRT), яка розглядає ідеї М. Л. Кінга з точки зору розвитку стосунків та соціальної справедливості. KNRT об'єднала філософію ненасильства, теорію прив'язаності, соціальну нейронауку, теорію екологічних систем та персоналістичну філософію, щоб краще зрозуміти ідеї М. Л. Кінга та сприяти розробці стратегій зниження різних форм насильства, покращення психічного та фізичного здоров'я через зменшення стресу та створення більш соціально справедливого світу. В дослідженні D.L. Thomas *et al.* (2022) продемонстровано, як принципи ненасильства М. Л. Кінга можуть бути застосовані у сучасній психологічній та нейробіологічній практиці, підкреслюючи важливість розвитку стосунків на основі емпатії та взаєморозуміння. Це дослідження має практичні імплікації для клінічної роботи та соціальних інтервенцій, орієнтованих на зниження насильства та стресу. Результати ж даного дослідження зосереджені на глобальному впливі ідей М. Л. Кінга та їхній адаптації в різних культурних контекстах, тоді як дослідження D.L. Thomas *et al.* (2022) більше сфокусовано на інтеграції філософії М. Л. Кінга з сучасною наукою про прив'язаність та нейронаукою. Обидва підходи підтвердили ефективність ідей М. Л. Кінга у сприянні соціальним змінам, але під різними кутами зору. Як і дане дослідження, яке підкреслило універсальність методів М. Л. Кінга, KNRT свідчить про те, що принципи ненасильства можуть бути адаптовані та ефективно використовуватися у сучасному світі для покращення міжособистісних стосунків і зменшення насильства. Обидва дослідження надають глибоке розуміння того, як ідеї М. Л. Кінга можуть бути застосовані для вирішення сучасних соціальних проблем, але акцентують увагу на різних аспектах його спадщини: одне – на глобальному культурному впливі, інше – на нейробіологічних та психологічних механізмах, що підкріплюють його філософію.

Принципи ненасильницького спротиву та соціальної справедливості М. Л. Кінга значно вплинули на боротьбу за права людини в Європі. Його ідеї надихнули активістів на застосування аналогічних методів протесту та боротьби за соціальні зміни. Далі подано конкретні приклади з різних європейських країн, які демонструють цей вплив. У Великій Британії ідеї М. Л. Кінга знайшли відгук серед активістів, які боролися проти расової дискримінації та за громадянські права. Одним з таких рухів був Рух за громадянські права Північної Ірландії (Northern Ireland Civil Rights Movement), який почався наприкінці 1960-х років. Активісти, натхненні методами М. Л. Кінга, організовували мирні марші та демонстрації, щоб привернути увагу до дискримінації католиків у Північній Ірландії. Марші в Лондондеррі та Белфасті, що відбувалися в 1968-1969 роках, зазнали жорстоких розгонів з боку поліції,

що нагадує протистояння мирних демонстрантів і поліції в Бірмінгемі, США, в 1963 році.

Принципи М. Л. Кінга також мали значний вплив у Німеччині, зокрема на рух за об'єднання Німеччини наприкінці 1980-х років. Протести понеділкових демонстрацій у Лейпцигу, що розпочалися в 1989 році, стали однією з ключових подій, які призвели до падіння Берлінського муру. Ці демонстрації проходили під гаслом «Ми - народ» ("Wir sind das Volk"), в них було задіяно тисячі мирних демонстрантів (Stiglich, 2022). Принципи ненасильства, які використовували протестувальники, нагадували стратегії Кінга, який сам відвідав Німеччину в 1964 році та виступав у Західному та Східному Берліні (Jefferson, 2018). Його промови залишили глибокий слід і сприяли поширенню ідей ненасильницького спротиву серед німецьких активістів.

Оксамитова революція 1989 року у Чехословаччині, яка привела до мирного переходу від комуністичного режиму до демократичного уряду, також зазнала впливу принципів М. Л. Кінга. Активісти, такі як В. Гавел, надихалися його ідеями ненасильницького спротиву (Jašek, 2021). Революція почалася з мирних протестів і демонстрацій, що охопили всю країну, і завершилася без жорстоких зіткнень, що стало важливим аспектом успіху цього руху. Форум громадян організовував мирні протести та страйки, які сприяли мирному переходу влади, нагадуючи методи М. Л. Кінга під час руху за громадянські права у США. У Польщі ідеї М. Л. Кінга знайшли відгук у діяльності руху «Солідарність» на чолі з Л. Валенсою (Doucette, 2020). Цей профспілковий рух, який виник у 1980 році, спочатку зосереджувався на економічних вимогах, але згодом став потужним політичним рухом, який боровся проти комуністичного режиму. «Солідарність» використовувала страйки, демонстрації та інші ненасильницькі методи протесту, щоб привернути увагу до соціальної несправедливості та порушення прав людини. Методи, натхнені ідеями М. Л. Кінга, сприяли мирному переходу Польщі до демократії у 1989 році.

У Франції принципи М. Л. Кінга вплинули на антирасистські рухи та боротьбу за соціальну справедливість. Організації, такі як «SOS Racisme», використовували ненасильницькі методи для боротьби з расовою дискримінацією та сприяли інтеграції етнічних меншин у французьке суспільство (Marmoz, 2020). Активісти організовували марші, демонстрації та освітні кампанії, натхненні принципами М. Л. Кінга, щоб привернути увагу до проблем расизму та соціальної нерівності. Наприклад, кампанія «Touche pas à mon pote» («Не чіпай мого друга») у 1980-х роках стала символом боротьби проти расизму у Франції.

У Греції під час режиму «чорних полковників» (1967-1974) та після нього, принципи ненасильницького спротиву також знайшли своє місце серед активістів. Після падіння диктатури грецькі студенти та активісти, натхненні ідеями М. Л. Кінга, використовували мирні протести та страйки для боротьби за демократичні права та свободи. Ці події значно сприяли відновленню демократії у Греції. У Італії рухи за права людини та соціальну справедливість також зазнали впливу принципів М. Л. Кінга. Під час «гарячої осені» 1969 року, коли робітники та студенти

організовували страйки та демонстрації проти економічної нерівності, ідеї М. Л. Кінга про ненасильницький спротив знайшли своє відображення в діях італійських активістів (Colarizi, 2020). Ці протести, спрямовані на покращення умов праці та соціальної справедливості, нагадували мирні марші та демонстрації, організовані М. Л. Кінгом у США.

Таким чином, принципи ненасильницького спротиву та соціальної справедливості М. Л. Кінга мали значний вплив на боротьбу за права людини в Європі. Його ідеї надихнули активістів на застосування ефективних ненасильницьких методів протесту, які сприяли значним соціальним змінам у різних країнах. Принципи М. Л. Кінга залишаються актуальними і в сучасному контексті, продовжуючи надихати нові покоління активістів на боротьбу за справедливість та рівність. Отже, дослідження показало, що М. Л. Кінг залишив глибокий слід у глобальному русі за права людини завдяки своїй філософії ненасильницького спротиву та соціальної справедливості. Його ідеї були успішно адаптовані в різних культурних контекстах, що підтверджують численні дослідження, включаючи ті, що інтегрують сучасну нейронауку і теорію прив'язаності. Дослідження показали, що принципи М. Л. Кінга залишаються актуальними, надихаючи нові покоління активістів по всьому світу на боротьбу за справедливість і рівність.

Висновки

Результати даного дослідження засвідчили, що методи ненасильницького протесту М. Л. Кінга були успішно адаптовані в різних культурних контекстах, зокрема в боротьбі проти апартеїду в Південній Африці, у рухах за права корінних народів у Латинській Америці та в боротьбі за соціальну справедливість в Індії. Методи М. Л. Кінга продовжують бути ефективними та надихаючими для сучасних рухів за права людини, таких як Black Lives Matter. Було доведено, що філософія М. Л. Кінга, заснована на принципах ненасильства, рівності та справедливості, має універсальний характер. Ця філософія продовжує впливати на нові покоління активістів та сприяє розвитку більш справедливого суспільства. Практичні результати дослідження підкреслюють важливість освіти та поширення ідей М. Л. Кінга через освітні програми та ініціативи, спрямовані на підвищення обізнаності про права людини та розвиток культури миру.

Значущість отриманих результатів полягає у підтвердженні того, що методи М. Л. Кінга можуть бути ефективно адаптовані для вирішення сучасних соціальних проблем у різних культурних контекстах.

Вони сприяють зниженню насильства, покращенню міжособистісних стосунків та створенню більш справедливого суспільства. В ході дослідження також виявлено, що принципи ненасильницького спротиву можуть бути інтегровані з сучасною нейронаукою та теорією прив'язаності для покращення психічного та фізичного здоров'я.

Рекомендації, що випливають із цього дослідження, включають необхідність подальшого розвитку освітніх програм, які навчають принципам ненасильницького спротиву та соціальної справедливості. Також важливо продовжувати дослідження адаптації методів М. Л. Кінга в різних культурних контекстах, зокрема у сучасних рухах за права людини. Це допоможе визначити найефективніші стратегії протесту та забезпечити їхню стійкість. Основними напрямками для подальшого дослідження варто обрати вивчення взаємодії між глобальними та локальними рухами за права людини, а також аналіз успішних прикладів адаптації ідей М. Л. Кінга у різних країнах. Це дозволить краще зрозуміти ключові фактори, які сприяють успіху ненасильницьких протестів, і виявити можливі обмеження та виклики в їх застосуванні.

Обмеження даного дослідження включають можливість недостатню репрезентативність деяких досліджуваних випадків через обмежений доступ до даних або обмежений час дослідження. Крім того, вплив сучасних політичних і соціальних змін може ускладнювати інтерпретацію результатів та їхню адаптацію до сучасних умов. Таким чином, результати даного дослідження підкреслили важливість спадщини М. Л. Кінга та підтвердили універсальність його ідей. Було продемонстровано, що принципи ненасильницького спротиву та соціальної справедливості залишаються актуальними і надихають нові покоління активістів на боротьбу за права людини та справедливість у всьому світі.

Отже, хоча адаптація ідей М. Л. Кінга стикається з низкою обмежень і викликів, перспективи подальшого дослідження залишаються значними. Вивчення успішних прикладів, розробка гнучких стратегій протесту та роль освіти в поширенні ідей Кінга можуть стати ключовими напрямками для майбутніх досліджень. Це дозволить не лише зберегти спадщину Кінга, але й забезпечити її ефективне використання у боротьбі за права людини в різних культурних контекстах по всьому світу.

Подяки

Немає.

Конфлікт інтересів

Немає.

Olena Khomenko*

PhD in Historical Sciences

European University

03115, 16B Akademika Vernadskogo Blvd., Kyiv, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0003-3428-7417>

The influence of Martin Luther King Jr. on the international human rights movement

Abstract. This article aimed to explore the influence of the prominent American civil rights leader, M.L. King Jr., on the development of the international human rights movement and the shaping of global consciousness concerning social justice and equality. The study also examined how his actions contributed to the establishment of universal values related to freedom and equality. The research methodology involved analysing historical documents, speeches, and writings of M.L. King Jr., as well as a comparative analysis of human rights movements in various countries, to understand how King's ideas were received and adapted in different cultural contexts. The findings indicated that M.L. King Jr. had a profound impact on the formation of the international human rights movement. His non-violent approach to protest became a benchmark for many leaders and activists worldwide, and his speeches and ideas inspired numerous social justice campaigns, from South Africa to India and Latin America. The findings of the research included specific examples of how King's ideas were adapted in the context of human rights struggles in various countries, demonstrating the universality of his message and its capacity to inspire action. His activity has shown that non-violent struggle for rights and equality can have a lasting and profound impact on the global community, contributing to the creation of a more just and equitable society. Consequently, the research underscores the importance of preserving and disseminating King's ideas for future generations, as they remain vital in the ongoing fight for human rights worldwide. The results of this study can be utilised by educational institutions to develop programs teaching the principles of nonviolent resistance, by human rights organisations to refine protest and activism strategies, and by policymakers and thought leaders to formulate policies aimed at achieving social justice and equality in diverse cultural contexts

Keywords: freedom; social justice; equality; civil rights; activism

Introduction

Studying the impact of M.L. King Jr. on the international human rights movement and his role in shaping global consciousness is of immense importance in the contemporary context, where social injustice and human rights violations remain pressing issues. In an era when society faces new challenges such as systemic discrimination, racial inequality, and political polarisation, M.L. King Jr.'s experience offers valuable lessons on the effectiveness of non-violent methods for achieving social change. His legacy continues to inspire new generations of activists and serves as a solid foundation for developing strategies aimed at achieving equality and justice worldwide.

To understand M.L. King Jr.'s impact on the international human rights movement, it is essential to consider his concept of non-violent resistance. This concept was inspired by the ideas of M. Gandhi, which M.L. King Jr. adapted to the American context (Bingemer, 2023). His

methods included peaceful marches, boycotts, civil disobedience, and other forms of non-violent resistance aimed at drawing attention to issues of discrimination and injustice. These methods proved successful across various cultural contexts, as they appealed to universal values such as justice, equality, and dignity (Polletta & Maresca, 2023). Many scholars have studied M.L. King Jr.'s legacy in the context of his fight for civil rights in the United States of America (USA) and his influence on other human rights movements. For instance, studies focusing on M.L. King Jr.'s impact on the struggle against apartheid in South Africa have thoroughly analysed how his methods of non-violent protest were adapted by N. Mandela and other leaders to mobilise international support and highlight human rights violations (Dlamini, 2023). Other studies examine M.L. King Jr.'s influence on Indigenous rights movements in Latin

Received: 16.11.2024, Revised: 27.01.2025, Accepted: 20.02.2025

Suggested Citation:

Khomenko, O. (2025). The influence of Martin Luther King Jr. on the international human rights movement. *Foreign Affairs*, 35(1), 17-26. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.17.

*Corresponding author

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

America (Bedoya, 2020) and the fight for social justice in India (Chauhan, 2021), exploring how King's ideas, inspired by Gandhi's philosophy, were embraced and adapted to local conditions in these regions.

However, despite the substantial body of research, certain gaps remain in the exploration of M.L. King Jr.'s influence on the international human rights movement. Many studies focus on specific aspects of his activity or his impact on individual movements, such as those by M.S. Copeland (2023) and R.W. Leeman (2023), without providing a comprehensive analysis of his influence on a global scale. One such gap is the insufficient coverage of his impact on contemporary human rights and social justice movements. Many modern movements, such as Black Lives Matter (Lane *et al.*, 2020), continue to employ non-violent resistance methods inspired by M.L. King Jr.'s ideas, yet detailed research on their interaction with his legacy remains limited. Additionally, certain aspects of his activity, particularly his influence on contemporary social justice and human rights movements and the adaptation of his methods across different cultural contexts, are still underexplored.

This research aimed to conduct a comprehensive analysis of M.L. King Jr.'s impact on the international human rights movement and his role in shaping global consciousness. The objectives of this study included addressing existing gaps in the scholarly literature through an extensive review of his legacy and its significance for contemporary human rights movements. Additionally, the research sought to examine successful examples of the adaptation of M.L. King Jr.'s ideas and methods in various countries to identify the key factors that contribute to the effectiveness and sustainability of non-violent protests. Another objective was to identify the critical factors that ensure the efficacy of non-violent resistance methods in different cultural

and political contexts, as well as to determine potential limitations and challenges in their adaptation.

Materials and Methods

This study analysed historical documents, speeches, and writings by M.L. King Jr. (King, 1967; King, 2023; Carson, 2023), as well as materials related to human rights and international human rights movements (Universal Declaration of Human Rights, 1948; Bedoya, 2020; Eick, 2023). Through this approach, it was possible to reconstruct the historical context of King's activities and assess his impact on the international community. Content analysis was used to process the texts of M.L. King Jr.'s speeches, correspondence, and publications. This method enabled the identification of key themes and ideas that formed the basis for further research. Particular attention was paid to documents that reflected the impact of his activity on international human rights movements. Comparative analysis helped to understand how M.L. King Jr.'s ideas influenced various human rights movements globally. The study compared the impact of M.L. King Jr. and N. Mandela on international human rights movements, including an analysis of the adaptation of their methods of non-violent resistance. Cases of the adaptation of M.L. King Jr.'s ideas in various cultural and political contexts were examined, including South Africa, India, and Latin America. At the preparatory stage, a literature review was conducted, including an analysis of M.L. King Jr.'s works and biographies, as well as studies dedicated to his influence on the human rights movement. A list of primary sources planned for use in the study was compiled. Materials were then collected from various sources, including M.L. King Jr.'s speeches and addresses, his publications, correspondence, and materials from electronic archives and libraries. The main speeches and addresses by M.L. King Jr. that were processed during this study are presented in table 1.

Table 1. Key speeches and addresses by Martin Luther King Jr

Title of the speech/address	Date	Location	Key ideas
"The Power of Nonviolence"	4 June 1957	University of California, Berkeley	Principles of non-violent resistance, the moral superiority of non-violence.
"Letter from Birmingham Jail"	16 April 1963	Birmingham, Alabama	Defence of non-violent resistance, criticism of the indifference of white moderates.
"I Have a Dream"	28 August 1963	March on Washington	Dream of equality and freedom, call to end racial discrimination.
"Our God is Marching On!"	25 March 1965	End of the Selma to Montgomery March	Victory over racial discrimination, call to continue the struggle.
"Beyond Vietnam: A Time to Break Silence"	4 April 1967	Riverside Church, New York	Critique of the Vietnam War, connection between war and racial injustice.
"The Other America"	14 March 1968	Grosse Pointe, Michigan	Issues of poverty and economic inequality in the United States.
"I've Been to the Mountaintop"	3 April 1968	Memphis, Tennessee	Solidarity with workers, faith in a future without violence.

Source: American Rhetoric (n.d.)

Special attention was given to documents that reflect M.L. King Jr.'s impact on international human rights movements. A content analysis of texts was conducted to identify key themes and ideas that served as a foundation for further research. After gathering the materials, they were systematically organised and analysed.

A comparative analysis method was employed to understand how M.L. King Jr.'s ideas influenced various human rights movements around the world. The study explored instances of how his ideas were adapted in different cultural and political contexts, particularly in South Africa, India, and Latin America. To gain a deeper understanding

of M.L. King Jr.'s influence on the international human rights movement, existing research by experts in history, sociology, and law were analysed. In the final stage, the results of the study were synthesised, and conclusions were drawn regarding M.L. King Jr.'s influence on the formation of global consciousness and his contribution to the development of the international human rights movement. Special emphasis was placed on analysing unique data obtained during the research process. Thus, the study was conducted comprehensively, utilising a variety of sources and theoretical methods of analysis, which allowed for deep and thorough insights into M.L. King Jr.'s impact on the international human rights movement and his role in shaping global consciousness.

Results and Discussion

The socio-political landscape of the USA during the 1950s and 1960s was marked by a significant civil rights movement aimed at ending racial segregation and discrimination. This period was critical for African Americans who were fighting for equality and justice in a society still dominated by racial prejudice and legal barriers. The civil rights movement gained particular momentum after World War II, as African American veterans returned home and began demanding the equal rights they had fought for abroad. In 1954, the U.S. Supreme Court delivered a landmark decision in *Brown v. Board of Education*, declaring segregation in public schools unconstitutional (Eick, 2023). This ruling served as a catalyst for further protests and actions in support of equal rights. One of the key events of this era was the Montgomery Bus Boycott of 1955-1956, organised following the arrest of Rosa Parks (King, 2023). This boycott demonstrated the effectiveness of non-violent protest and

led to a significant victory for the civil rights movement. Throughout the 1960s, the movement continued to gain momentum, particularly through events like the 1963 Birmingham Campaign, where peaceful demonstrators faced brutal police repression. These events captured the attention of the national media and contributed to a shift in public opinion regarding racial segregation.

M.L. King Jr. was a pivotal figure in the civil rights movement, and his influence on American society was profound. As the leader of the Southern Christian Leadership Conference (SCLC), King advocated for non-violent protest as the primary means of achieving social justice. His rhetoric and charisma helped mobilise millions of Americans in the fight for equality. M.L. King Jr. rose to national prominence during the Montgomery Bus Boycott, and his ability to inspire and organise people made him a symbol of the struggle for civil rights. His speeches, particularly "I have a dream" (Carson, 2023), delivered during the March on Washington in 1963, became icons of the fight for equality and inspired countless generations of activists. The marches and demonstrations organised by M.L. King Jr. brought attention to the issues of racial injustice and compelled the authorities to take action. The passage of the Civil Rights Act of 1964 and the Voting Rights Act of 1965 were direct outcomes of the pressure exerted by the civil rights movement, in which M.L. King Jr. played a leading role. In addition to his advocacy for racial equality, King also focused on issues of economic inequality and opposed the Vietnam War (King, 1967). He recognised a profound connection between the struggle for civil rights and economic justice, calling for sweeping social reforms. The following table 2 presents the key milestones of his fight for human rights.

Table 2. Key milestones in Martin Luther King Jr.'s fight for human rights in the USA

Event	Dates	The main point
Montgomery Bus Boycott	1955-1956	Under M.L. King Jr.'s leadership, the African American community of Montgomery demonstrated the effectiveness of non-violent protest in achieving social change. The boycott lasted 381 days and culminated in a Supreme Court ruling declaring segregation on buses unconstitutional.
Birmingham campaign	1963	In Birmingham, Alabama, M.L. King Jr. organised mass demonstrations against racial segregation. The police violently dispersed the protests, attracting national media and public attention. During this campaign, King penned his famous "Letter from Birmingham Jail", defending the strategy of nonviolent resistance.
March on Washington	28 August 1963	M.L. King Jr. organised the March on Washington for Jobs and Freedom, which attracted over 250,000 participants. It was here that he delivered his famous "I have a dream" speech, expressing his vision of a future where all people would live in equality and harmony.
Selma marches	1965	M.L. King Jr. organised a series of marches from Selma to the state capital, Montgomery, to draw attention to the issue of African Americans' voting rights. The brutal repression of peaceful demonstrators during the first march, known as "Bloody Sunday", sparked outrage and contributed to the passage of the Voting Rights Act of 1965.

Source: compiled by the author based on E. Burner (2020), N. Buck (2024), and G.H. Trudeau (2024)

M.L. King Jr. had a profound influence on international human rights movements through his ideas and methods of non-violent protest. His impact on the fight against apartheid – a system of institutionalised racial segregation and discrimination in South Africa that granted political and economic privileges to white individuals while restricting the rights of black, coloured, and Indian people – was significant and palpable, particularly through his advocacy for non-violent resistance and

equality. M.L. King Jr. became a symbol of the global struggle for human rights, and his philosophy of non-violent resistance resonated with South African leaders, notably N. Mandela, who led the fight against apartheid (Hunt *et al.*, 2021). M.L. King Jr. repeatedly expressed his support for the struggle against this discriminatory system. His speeches and actions inspired many activists in South Africa to adopt non-violent methods of protest. For instance, his renowned speech "I have a dream" became a symbol of

hope and the fight for a better future free from racial discrimination. King viewed apartheid as a global issue and believed that the struggle for human rights in South Africa was part of a broader movement for global justice.

Nelson Mandela, who later became President of South Africa and one of the most renowned fighters against apartheid, frequently referenced the influence that M.L. King Jr. had on his own struggle. Although Mandela did not always employ exclusively non-violent methods, he acknowledged the importance of King's philosophy in a global context. Like M.L. King Jr., Mandela believed in the power of mass movements and organisations to achieve social justice. In 1964, during his trial, N. Mandela delivered a speech known as "I Am Prepared to Die" (Alafnan & Dishari, 2024), in which he emphasised the significance of equality and the fight for human rights, articulating ideas closely aligned with those espoused by M.L. King Jr. N. Mandela also often mentioned the necessity of non-violent resistance, while recognising that in some instances armed struggle was inevitable due to the brutality of the apartheid regime. Furthermore, King's influence on the fight against apartheid can be observed in the activities of many organisations and activists operating in South Africa. For instance, the African National Congress (ANC), under the leadership of N. Mandela and other figures, adopted strategies of mass demonstrations, strikes, and boycotts inspired by the methods King employed in the USA (Garba & Akuva, 2020). Although the apartheid regime responded with severe repression, these

actions drew the attention of the international community and helped mobilise global support for the struggle against apartheid.

The comparison of the influences of M.L. King Jr. and N. Mandela reveals that their activities were interconnected while also exhibiting significant differences. King focused on the struggle for civil rights in the USA, employing non-violent methods of protest, whereas N. Mandela, although initially adopting similar approaches, ultimately resorted to armed resistance due to the extreme conditions in South Africa. Nevertheless, both leaders were committed to achieving social justice and equality for all individuals, regardless of race. M.L. King Jr. and N. Mandela united their efforts in the fight for human rights, each within their own context, but with a shared objective of overcoming racial discrimination and ensuring equality for everyone. Their achievements demonstrate that even in the most challenging times, it is possible to advocate for justice and effect significant change. M.L. King Jr. inspired N. Mandela and other leaders in South Africa to adopt non-violent methods, while also helping to draw the international community's attention to the issue of apartheid. N. Mandela, in turn, showed the world that the struggle for human rights is feasible even in the most difficult circumstances, and that victory can be attained through resilience and determination. For ease of understanding, table 3 presents the key achievements and aspects of the influence of M.L. King Jr. and N. Mandela on the international human rights movement.

Table 3. Key achievements and aspects of the influence of Martin Luther King Jr. and Nelson Mandela on the international human rights movement

Parameter	Martin Luther King Jr.	Nelson Mandela
Method of struggle	Non-violent resistance, civil disobedience	Non-violent resistance, later armed struggle
Main events	Montgomery Bus Boycott, March on Washington, Birmingham Campaign	Struggle against apartheid, life imprisonment, presidency
Main achievements	Abolition of segregation in the USA, passage of the Civil Rights Act and the Voting Rights Act	Abolition of apartheid, the first black president of South Africa
Awards	Nobel Peace Prize (1964)	Nobel Peace Prize (1993)
Impact on international movements	Influenced civil rights movements in various countries, supported non-violent methods	Influenced anti-colonial movements in Africa, supported the rights of Indigenous Peoples
Key speeches	"I have a dream", "Letter from a Birmingham Jail"	"I Am Prepared to Die"

Source: compiled by the author based on E.R. Pineda (2021); J.E. Hackett (2022) and M.A. Alafnan & S. Dishari (2024)

M.L. King Jr. and his ideas of non-violent resistance significantly influenced the movement for independence and social justice in India. It is important to note that these ideas had a reciprocal relationship with the philosophy of M. Gandhi, who in turn inspired King himself. M.L. King Jr.'s influence on India manifested through his deep respect for Gandhi's principles and his adaptation of these principles to the American context, which resonated again in India's struggle for social justice. M.L. King Jr. admired Gandhi's methods of non-violent protest, which formed the foundation of his own philosophy in the civil rights movement in the USA. He often referred to M. Gandhi as one of the greatest inspirations in his life. King believed that the principles of nonviolent resistance employed by M. Gandhi in the fight against British colonialism could also be effective in the American context for combating racial discrimination and segregation. This interplay between the

ideas of these two remarkable leaders established a foundation for the global movement for non-violent change.

In 1959, M.L. King Jr. travelled to India to gain a deeper understanding of the life and philosophy of M. Gandhi (Jahanbegloo, 2021). This journey had a profound impact on him and further reinforced his belief in nonviolent protest. During his stay in India, M.L. King Jr. met with many of M. Gandhi's followers, studying the methods of their campaigns and their effects on society. He was particularly impressed by how M. Gandhi managed to unite diverse segments of society in a peaceful struggle for freedom and independence. Conversely, M.L. King Jr.'s ideas also began to influence Indian society, especially following his visit. Indian leaders and activists seeking social justice and equality viewed King as an example of the successful application of Gandhi's methods in a different cultural context. This reciprocal influence helped to strengthen the

notion that non-violent protest could serve as a universal tool in the fight for human rights.

One prominent example of M.L. King Jr.'s influence on India is the struggle for Dalit rights (a caste formerly known as "untouchables"), which actively employed methods of non-violent protest. Inspired by the philosophies of both M. Gandhi and M.L. King Jr., Dalit leaders such as B.R. Ambedkar led campaigns for equal rights and social justice (Pahari, 2021). Although Ambedkar and Gandhi had certain ideological differences, the impact of non-violent philosophy on the Dalit struggle remained significant. Moreover, M.L. King Jr.'s influence on the Indian social justice movement manifested in the support for non-violent protests and civic initiatives that fought against corruption, poverty, and social inequality. For instance, the "Anna Hazare" movement, which utilised hunger strikes and non-violent resistance to combat corruption in India, drew inspiration from both M. Gandhi's philosophy and M.L. King Jr.'s ideas (Marbaniang, 2023). Thus, the interaction between the ideas of King and Gandhi created a strong foundation for the global human rights movement, demonstrating that nonviolent methods can be effective across various cultural and political contexts.

The philosophy of M.L. King Jr., which was grounded in the principles of non-violence, equality, and justice, resonated with numerous movements across Latin America, where Indigenous Peoples often faced discrimination, economic inequality, and human rights violations. M.L. King Jr. was one of the most prominent advocates of non-violent protest, and his methods were actively studied and adapted by leaders of Indigenous rights movements in South America. They viewed his achievements as exemplifying how non-violent actions could lead to significant social change, even in the most challenging and unjust circumstances. A notable example of M.L. King Jr.'s influence on the struggle for Indigenous rights in Latin America is the activity of Rigoberta Menchú Tum, a Guatemalan activist and Nobel Peace Prize laureate (Pérez Gómez & Cárdenas Zanatta, 2023). Menchú Tum employed the principles of non-violent resistance in her fight for the rights of Guatemala's Indigenous Peoples during the civil war, which lasted from 1960 to 1996. She drew international attention to human rights violations and the genocide of Indigenous Peoples, employing methods of peaceful protest, organisation, and education, many of which were inspired by King's ideas.

Another example is the Indigenous rights movement in Bolivia. In the 2000s, when Evo Morales became president, marking the first time an Indigenous leader held the presidency in Bolivia, many of his political actions and reforms were inspired by the principles of social justice championed by M.L. King Jr. Morales actively endorsed non-violent methods of protest and employed them to mobilise Indigenous Peoples in their struggle for rights. He advocated for the adoption of a new Bolivian constitution that enshrined the rights of Indigenous Peoples and recognised the multi-national character of the state (Sánchez-Sibony, 2021). In Peru, movements for Indigenous rights also drew inspiration from M.L. King Jr.'s philosophy. Peaceful marches and demonstrations were organised to raise awareness of issues such as land rights, environmental conservation, and economic inequality.

For instance, during protests against extractive activities on Indigenous lands, movement leaders employed non-violent methods to attract the attention of the government and the international community regarding the violations faced by Indigenous residents. Many activists in Latin America recognise that the successes of their movements would have been impossible without the adaptation and utilisation of non-violent protest methods popularised by M.L. King Jr. His ideas about peaceful resistance and solidarity with the oppressed have become vital components in the struggle for Indigenous rights, as these communities continue to face numerous challenges and obstacles. The adaptation of M.L. King Jr.'s non-violent protest methods in Latin America has served not only as an effective strategy but also as a moral compass for many movements. This approach has enabled Indigenous rights movements to garner broad support both nationally and internationally, thereby contributing to their achievements in the fight for social justice and equality.

The universality of M.L. King Jr.'s ideas can be attributed to several factors, including their moral foundation, effectiveness in achieving social change, and ability to adapt to various cultural contexts. One of the primary reasons for the success of his methods across different cultural settings is that they are rooted in principles that resonate with fundamental human values such as justice, equality, and dignity. A key concept articulated by M.L. King Jr. was that of non-violent resistance, which has enabled numerous movements around the world to achieve their objectives without resorting to violence. This approach has proven effective in diverse cultural contexts because it appeals to the universal human desire for peace and justice. For instance, in the struggle against apartheid in South Africa, M.L. King Jr.'s methods were adapted by N. Mandela and other leaders who employed non-violent protests and peaceful marches to mobilise international support and draw attention to human rights violations.

M.L. King Jr.'s ideas have also proven to be universal due to their ability to inspire individuals from diverse cultures and religions. His calls for equality and justice resonated in various parts of the world where people faced discrimination and social injustice. In today's context, M.L. King Jr.'s ideas remain exceptionally relevant. The civil rights struggle he led continues to inspire new generations of activists globally. The principles of non-violence, equality, and justice have become foundational for many contemporary movements advocating for human rights, environmental justice, and economic equality. For instance, the Black Lives Matter movement, which emerged in the USA in response to police violence against African Americans, employs non-violent protest methods inspired by M.L. King Jr.'s ideas to draw attention to systemic issues of racial inequality (Morris, 2022).

M.L. King Jr.'s views are also reflected in international legal documents and initiatives. His principles have significantly influenced the establishment of international human rights standards, which are enshrined in documents such as the Universal Declaration of Human Rights (1948). These standards have become the foundation for numerous national and international legislative acts aimed at protecting human rights and ensuring social justice. The contemporary significance of M.L. King Jr.'s

ideas is further demonstrated by the growing recognition of the importance of an intersectional approach to human rights advocacy. King understood that the struggle for human rights could not succeed without addressing the interconnections between different forms of discrimination and injustice. This approach has become fundamental to many modern movements striving for social justice by uniting the efforts of various groups facing discrimination based on race, sex, sexual orientation, economic status, and other factors.

It is also important to note that M.L. King Jr.'s ideas on non-violent resistance have formed the foundation for educational programmes and initiatives aimed at raising awareness of human rights and fostering a culture of peace. These include youth programmes that teach the principles of non-violent resistance and the significance of active civic engagement. Such programmes help to cultivate a new generation of leaders who are equipped to continue the struggle for justice and equality, employing the methods championed by King. In conclusion, the universality of M.L. King Jr.'s ideas can be attributed to their moral foundation, effectiveness in achieving social change, and adaptability to various cultural contexts. His principles of non-violent resistance, equality, and justice remain relevant, inspiring new generations of activists worldwide to fight for human rights and social justice.

The adaptation of M.L. King Jr.'s ideas in various cultural contexts encounters several limitations and challenges. One of the primary challenges is the cultural and social differences that can affect the perception and effectiveness of non-violent resistance methods. King's philosophy, which is rooted in the principles of Christian love and non-violence, may not always be directly transferable to other contexts where different religious, cultural, and historical factors dominate. For instance, in some countries where violence and conflict are deeply entrenched in society, non-violent methods may seem insufficiently effective. In such cases, activists may struggle to mobilise support among a populace accustomed to more aggressive forms of protest. Moreover, governments that employ repressive tactics to suppress opposition may not respond to non-violent actions, leading to frustration and demoralisation among activists. Another significant challenge is political instability and corruption, which can complicate the application of M.L. King Jr.'s methods. In environments where legal institutions are weak or non-existent, the concepts of justice and equality may fail to gain adequate support. For instance, in many countries in Latin America, where Indigenous Peoples continue to fight for their rights, corruption and political instability often complicate the implementation of non-violent strategies. Additionally, economic inequality and poverty can pose significant obstacles to the adaptation of M.L. King Jr.'s ideas. In societies where the majority of the population lives below the poverty line, meeting basic needs may take precedence over the struggle for political and civil rights. This can lead to activists encountering indifference or even hostility from a populace that does not perceive immediate benefits from participating in non-violent protests.

However, despite these challenges, the prospect of further exploring M.L. King Jr.'s ideas and their adaptation to various cultural contexts remains significant.

One key avenue for research could be the examination of methods that allow for the adaptation of King's ideas to the specific conditions and needs of different societies. This may involve the development of flexible protest strategies that take into account local cultural, economic, and political characteristics. Research could also focus on successful examples of adapting M.L. King Jr.'s ideas in different countries. For instance, the successes of Indigenous rights movements in Bolivia or Guatemala could provide valuable insights for activists in other regions. Analysing these examples may help identify key factors that contribute to the success of non-violent protests and ensure their sustainability.

Another promising direction for research is the examination of the role of education and training in disseminating M.L. King Jr.'s ideas. Educational programmes that teach the principles of non-violent resistance and human rights can help cultivate a new generation of leaders capable of continuing the struggle for justice in their communities. These programmes may encompass both formal education in schools and universities and informal educational initiatives that engage youth and activists from diverse backgrounds. Future research opportunities may also include the exploration of the interaction between global and local human rights movements. Globalisation and the advancement of information technologies create new opportunities for experience sharing and collaboration among activists from various countries. Studies could focus on how global support networks and solidarity can contribute to the success of local movements and ensure their sustainability.

The results of the research on M.L. King Jr.'s influence on the international human rights movement and his role in shaping global consciousness highlight the significance of his ideas and methods in the contemporary struggle for social justice. The philosophy of non-violent resistance championed by M.L. King Jr. has proven to be exceptionally effective in achieving social change across various cultural and political contexts. Notably, the adaptation of King's methods in different countries has demonstrated that the principles of non-violence and peaceful resistance are universal and can be applied in diverse social settings. For instance, in South Africa, M.L. King Jr.'s ideas were adapted in the fight against apartheid, helping to draw international attention to the issue and mobilising global support. N. Mandela, who frequently referenced King's influence on his own struggle, exemplified how non-violent resistance methods could be effectively employed even in the most repressive conditions. Moreover, in Latin America, Indigenous rights movements have actively utilised King's methods to achieve their objectives. The efforts of leaders such as R. Menchú Tum have demonstrated that the principles of non-violent resistance can be adapted to advocate for the rights of Indigenous Peoples, protect the environment, and pursue social justice. These examples illustrate that M.L. King Jr.'s ideas can be effective in various cultural contexts, as they resonate with universal human values such as equality, justice, and dignity. The analysis of these outcomes also reveals that King's non-violent resistance methods continue to influence contemporary movements for human rights and social justice. For instance, the Black Lives Matter movement in the USA,

which campaigns against systemic racial inequality, actively employs non-violent protest methods inspired by M.L. King Jr.'s ideas. This underscores the enduring significance of King's legacy, which continues to inspire new generations of activists in their fight for justice.

The significance of the findings also lies in their demonstration of the necessity for further exploration of M.L. King Jr.'s ideas and their adaptation to various cultural contexts. Examining successful examples of the adaptation of King's methods can help identify key factors that contribute to the effectiveness of non-violent protests, as well as uncover potential limitations and challenges in their implementation. This, in turn, will facilitate the development of new strategies for advocating human rights and social justice. The analysis of the study's results regarding M.L. King Jr.'s influence has revealed that his ideas and methods of non-violent resistance are universal and effective tools in the struggle for social change. They remain relevant, inspiring new generations of activists in their pursuit of justice and equality.

Author M. Krishnamurthy (2022) analysed how M.L. King Jr. employed the concepts of democratic propaganda and shame to stimulate political action and moral change. She pointed out that King utilised "democratic propaganda" – truthful advocacy aimed at promoting democratic action through emotional influence on the audience. M. Krishnamurthy (2022) highlighted the significance of the sense of shame that M.L. King Jr. invoked in his "Letter from Birmingham Jail", which contributed to the mobilisation of white moderate citizens who had previously remained indifferent to the civil rights movement. Furthermore, she explored the relevance of King's approaches to contemporary movements, such as Black Lives Matter, while noting that a new approach may be necessary for modern politics. A comparison of the findings from research by M. Krishnamurthy (2022) with this study indicates that both approaches underscore the importance of King's rhetorical and psychological tools. M. Krishnamurthy (2022) emphasises the internal influence of shame and democratic propaganda as means of mobilisation, whereas this research is more focused on the global impact of M.L. King Jr.'s ideas and their adaptation in various cultural contexts. Both studies confirmed that King's methods were effective in diverse conditions, yet they highlight different aspects of this effectiveness. M. Krishnamurthy (2022) concentrated more on the moral and psychological impact on American society, while this study illustrated the universality of M.L. King Jr.'s ideas and their application at an international level.

An interesting opinion was expressed in study by A. Preston (2020), who analysed why contemporary society no longer takes M.L. King Jr.'s ideas seriously. Preston asserts that the current political polarisation and intensification of intolerance are a result of the rise of a "scientific approach" in the 20th century, which undermined the metaphysical, epistemological, and institutional foundations of morality necessary to overcome instinctual tribal thinking. He pointed out that this has led to a loss of faith in the moral underpinnings that M.L. King Jr. employed to unite individuals from various political and social groups. A. Preston (2020) emphasised the philosophical and moral foundations that have been eroded by the modern

approach to scientific rationality and polarisation. He argued that this undermines contemporary society's ability to take M.L. King Jr.'s moral appeals seriously, thereby exacerbating political intolerance. In contrast, the findings of this study highlight the universality of M.L. King Jr.'s ideas and their successful adaptation across various cultural contexts, demonstrating how his methods of non-violent resistance can be effectively employed to achieve social change even in the contemporary world. While A. Preston focused on the internal philosophical reasons behind modern political intolerance, this research emphasises the practical aspects of applying King's methods and their influence on the global human rights movement. It is important to note that A. Preston (2020) criticises contemporary society for its loss of moral bearings, whereas this study illustrates that M.L. King Jr.'s ideas remain relevant and continue to inspire new generations of activists in their fight for human rights and social justice. Together, these studies provide a deeper understanding of both the internal and external factors that shape King's legacy in today's world.

In their study, D.L. Thomas *et al.* (2022) integrated attachment theory and neuroscience with M.L. King Jr.'s philosophy of non-violence. The authors proposed the "Kingian Neuro-Relational Theory" (KNRT), which examines King's ideas through the lens of relationship development and social justice. KNRT combines the philosophy of non-violence, attachment theory, social neuroscience, ecological systems theory, and personalist philosophy to enhance understanding of M.L. King Jr.'s principles and to aid in the development of strategies aimed at reducing various forms of violence, improving mental and physical health by alleviating stress and creating a more socially just world. The study by D.L. Thomas *et al.* (2022) demonstrates how M.L. King Jr.'s principles of non-violence can be applied in contemporary psychological and neurobiological practice, highlighting the importance of fostering relationships grounded in empathy and mutual understanding. This research has practical implications for clinical work and social interventions focused on reducing violence and stress. The findings of this research focus on the global impact of M.L. King Jr.'s ideas and their adaptation in various cultural contexts, while the study by D.L. Thomas *et al.* (2022) centres more on the integration of King's philosophy with contemporary attachment theory and neuroscience. Both approaches affirm the effectiveness of M.L. King Jr.'s ideas in promoting social change, albeit from different perspectives. Similar to this study, which emphasises the universality of King's methods, KNRT suggests that the principles of non-violence can be adapted and effectively employed in today's world to enhance interpersonal relationships and reduce violence. Together, both studies provide a deep understanding of how M.L. King Jr.'s ideas can be applied to address modern social issues, yet they highlight different aspects of his legacy: one focuses on global cultural influence, while the other examines the neurobiological and psychological mechanisms underpinning his philosophy.

The principles of non-violent resistance and social justice espoused by M.L. King Jr. have significantly influenced the fight for human rights in Europe. His ideas inspired activists to adopt similar methods of protest and advocacy for social change. Below are specific examples

from various European countries that illustrate this influence. In the United Kingdom, M.L. King Jr.'s ideas resonated with activists who fought against racial discrimination and for civil rights. One such movement was the Northern Ireland Civil Rights Movement, which emerged in the late 1960s. Activists, inspired by King's methods, organised peaceful marches and demonstrations to draw attention to the discrimination faced by Catholics in Northern Ireland. The marches in Derry and Belfast during 1968-1969 faced brutal dispersals by the police, reminiscent of the confrontations between peaceful demonstrators and police in Birmingham, USA, in 1963.

The principles of M.L. King Jr. also had a significant impact in Germany, particularly on the movement for German reunification in the late 1980s. The Monday demonstrations in Leipzig, which began in 1989, became one of the pivotal events leading to the fall of the Berlin Wall. These demonstrations were held under the slogan "We are the people" ("Wir sind das Volk") and involved thousands of peaceful demonstrators (Stiglich, 2022). The principles of non-violence employed by the protesters echoed M.L. King Jr.'s strategies, as he had himself visited Germany in 1964 and spoken in both West and East Berlin (Jefferson, 2018). His speeches left a profound mark and contributed to the dissemination of ideas of non-violent resistance among German activists.

The Velvet Revolution of 1989 in Czechoslovakia, which led to a peaceful transition from a communist regime to a democratic government, was also influenced by the principles of M.L. King Jr. Activists such as V. Havel were inspired by his ideas of non-violent resistance (Jašek, 2021). The revolution began with peaceful protests and demonstrations that swept across the country, concluding without violent confrontations, which was a crucial aspect of the movement's success. The Civic Forum organised peaceful protests and strikes that facilitated a smooth transfer of power, reminiscent of M.L. King Jr.'s methods during the Civil Rights Movement in the USA. In Poland, King's ideas resonated with the activities of the Solidarity movement, led by L. Wałęsa (Doucette, 2020). This trade union movement, which emerged in 1980, initially focused on economic demands but later evolved into a powerful political force opposing the communist regime. Solidarity employed strikes, demonstrations, and other non-violent protest methods to draw attention to social injustice and human rights violations. The methods inspired by M.L. King Jr.'s principles contributed to Poland's peaceful transition to democracy in 1989.

In France, the principles of M.L. King Jr. have significantly influenced anti-racist movements and the struggle for social justice. Organisations such as "SOS Racisme" employed non-violent methods to combat racial discrimination and promote the integration of ethnic minorities into French society (Marmoz, 2020). Activists organised marches, demonstrations, and educational campaigns inspired by King's principles to draw attention to issues of racism and social inequality. For instance, the "Touche pas à mon pote" ("Hands off my pal") campaign in the 1980s became a symbol of the fight against racism in France.

In Greece, during the regime of the "Greek junta" (1967-1974) and in the years following its fall, the principles of non-violent resistance also gained traction

among activists. After the dictatorship was overthrown, Greek students and activists, inspired by M.L. King Jr.'s ideas, employed peaceful protests and strikes to advocate for democratic rights and freedoms. These events played a significant role in the restoration of democracy in Greece. In Italy, movements for human rights and social justice were similarly influenced by M.L. King Jr.'s principles. During the "Hot Autumn" of 1969, when workers and students organised strikes and demonstrations against economic inequality, M.L. King Jr.'s ideas on non-violent resistance resonated with the actions of Italian activists (Colarizi, 2020). These protests, aimed at improving working conditions and promoting social justice, mirrored the peaceful marches and demonstrations organised by M.L. King Jr. in the USA.

Thus, the principles of non-violent resistance and social justice espoused by M.L. King Jr. have had a significant impact on the struggle for human rights in Europe. His ideas have inspired activists to adopt effective non-violent methods of protest, leading to substantial social changes across various countries. M.L. King Jr.'s principles remain relevant in the contemporary context, continuing to inspire new generations of activists in their pursuit of justice and equality. Consequently, research indicates that M.L. King Jr. has left a profound mark on the global human rights movement through his philosophy of non-violent resistance and social justice. His ideas have been successfully adapted in diverse cultural contexts, as evidenced by numerous studies, including those that integrate contemporary neuroscience and attachment theory. Research has shown that M.L. King Jr.'s principles continue to resonate, inspiring new generations of activists around the world to advocate for justice and equality.

Conclusions

The findings of this study indicate that Martin Luther King Jr.'s methods of non-violent protest have been successfully adapted in various cultural contexts, including the fight against apartheid in South Africa, the movements for Indigenous rights in Latin America, and the struggle for social justice in India. M.L. King Jr.'s methods continue to be effective and inspirational for contemporary human rights movements, such as Black Lives Matter. It has been demonstrated that King's philosophy, rooted in the principles of non-violence, equality, and justice, possesses a universal quality. This philosophy continues to influence new generations of activists and contributes to the development of a more just society. The practical outcomes of this research highlight the importance of education and the dissemination of M.L. King Jr.'s ideas through educational programmes and initiatives aimed at raising awareness of human rights and fostering a culture of peace. The significance of the results obtained lies in the confirmation that M.L. King Jr.'s methods can be effectively adapted to address contemporary social issues across various cultural contexts. These methods contribute to the reduction of violence, the enhancement of interpersonal relationships, and the creation of a more just society. The research also revealed that the principles of non-violent resistance can be integrated with modern neuroscience and attachment theory to improve mental and physical health.

The recommendations arising from this research include the necessity for further development of educational programmes that teach the principles of non-violent resistance and social justice. It is also crucial to continue exploring the adaptation of M.L. King Jr.'s methods within various cultural contexts, particularly in contemporary human rights movements. This will aid in identifying the most effective protest strategies and ensuring their sustainability. Key areas for further research should focus on examining the interaction between global and local human rights movements, as well as analysing successful examples of the adaptation of M.L. King Jr.'s ideas in different countries. Such investigations will facilitate a better understanding of the key factors that contribute to the success of nonviolent protests and highlight potential limitations and challenges in their application.

The limitations of this study included the potential lack of representativeness of certain cases examined due to restricted access to data or time constraints during the research. Additionally, the impact of contemporary political and social changes may complicate the interpretation of the results and their adaptation to current

conditions. Thus, the findings of this research underscored the significance of M.L. King Jr.'s legacy and confirm the universality of his ideas. It has been demonstrated that the principles of non-violent resistance and social justice remain relevant and continue to inspire new generations of activists in the struggle for human rights and justice worldwide. Thus, although the adaptation of M.L. King Jr.'s ideas faces several limitations and challenges, the prospects for further research remain substantial. Examining successful examples, developing flexible protest strategies, and exploring the role of education in disseminating King's ideas could become key areas for future investigation. This will not only help preserve King's legacy but also ensure its effective application in the struggle for human rights across various cultural contexts worldwide.

Acknowledgements

None.

Conflict of Interest

None.

References

- [1] Alafnan, M.A., & Dishari, S. (2024). A critical discourse analysis of Mandela's "I am prepared to die" speech: Insights into language of transformational leadership. *World Journal of English Language*, 14(1), article number 233. doi: 10.5430/wjel.v14n1p233.
- [2] American Rhetoric. (n.d.). Retrieved from <https://www.americanrhetoric.com/>.
- [3] Bedoya, A.M. (2020). *Privacy as civil right*. *New Mexico Law Review*, 50(3), 301-319.
- [4] Bingemer, M.C. (2023). To dream in North and South America: Reflections on the sixtieth anniversary of Martin Luther King Jr.'s "I have a dream" speech. *Theological Studies*, 84(3), 418-434. doi: 10.1177/00405639231186100.
- [5] Buck, N. (2024). The logic of Kingian nonviolence: A synthetic reading of Martin Luther King Jr.'s political thought. *Journal of Religious Ethics*, 52(1), 26-49. doi: 10.1111/jore.12449.
- [6] Burner, E. (2020). *And gently he shall lead them*. New York: New York University Press. doi: 10.18574/nyu/9780814739235.001.0001.
- [7] Carson, C. (2023). *The papers of Martin Luther King, Jr.* Berkeley: University of California Press.
- [8] Chauhan, V. (2021). *Was Gandhi a multiculturalist? Exploring the rhetorical leadership of Mahatma Gandhi*. *Indian journals*, 7(2), 228-237.
- [9] Colarizi, S. (2020). Democratic Italy in the 'seventies. *Journal of Modern Italian Studies*, 25(1), 3-9. doi: 10.1080/1354571X.2020.1688577.
- [10] Copeland, M.S. (2023). "The fierce urgency of now": The example of the reverend Dr. Martin Luther King Jr. *Theological Studies*, 84(3), 400-417. doi: 10.1177/00405639231188938.
- [11] Dlamini, Z.N. (2023). The legacy of Nelson Mandela's political thought. *Asian Journal of Peacebuilding*, 11(2), 377-383. doi: 10.18588/202311.00a432.
- [12] Doucette, S. (2020). Censoring solidarity: Freedom of speech and its denial in Poland, 1980-1981. *Contemporary European History*, 29(3), 325-338. doi: 10.1017/S0960777320000144.
- [13] Eick, G.C. (2023). *Dissent in Wichita: The civil rights movement in the Midwest, 1954-1972*. Champaign: University of Illinois Press.
- [14] Garba, D., & Akuva, I.I (2020). The leadership styles of Nelson Mandela as a pattern for African leaders. *Covenant University Journal of Politics & International Affairs*, 8(1), 49-64. doi: 10.47231/ZMPQ6582.
- [15] Hackett, J.E. (2022). Martin Luther King, Jr., and the legacy of Boston personalism. *Pluralist*, 17(3), 45-70. doi: 10.5406/19446489.17.3.03.
- [16] Hunt, M., Houston, B., Ward, B., & Megoran, N. (2021). He was shot because America will not give up on racism: Martin Luther King Jr. and the African American civil rights movement in British schools. *Journal of American Studies*, 55(2), 387-417. doi: 10.1017/S0021875820000742.
- [17] Jahanbegloo, R. (2021). Mapping the individual and the community in Mahatma Gandhi and Martin Luther King, Jr. *Philosophy and Social Criticism*, 47(4), 440-446. doi: 10.1177/0191453721998732.
- [18] Jašek, P. (2021). *Political opposition, human rights, and political changes in Czechoslovakia in 1989*. London: Routledge.
- [19] Jefferson, Ch. (2018). *Germany remembers Martin Luther King*. Retrieved from <https://www.dw.com/en/germany-remembers-martin-luther-king-50-years-after-his-death/a-43182861>.
- [20] King, M.L. (1967). *Beyond Vietnam: A time to break silence*. Retrieved from [MLK Beyond Vietnam speech in sections \(wilpfus.org\)](https://www.wilpfus.org/MLK-Beyond-Vietnam-speech-in-sections).

- [21] King, M.L. (2023). *The papers of Martin Luther King, Jr.* Berkeley: University of California Press.
- [22] Krishnamurthy, M. (2022). Martin Luther King Jr. on democratic propaganda, shame, and moral transformation. *Political Theory*, 50(2), 305-336. doi: [10.1177/00905917211021796](https://doi.org/10.1177/00905917211021796).
- [23] Lane, K., Williams, Y., Hunt, A.N., & Paulk, A. (2020). The framing of race: Trayvon Martin and the Black Lives Matter movement. *Journal of Black Studies*, 51(8), 767-867. doi: [10.1177/0021934720946802](https://doi.org/10.1177/0021934720946802).
- [24] Leeman, R.W. (2023). Constitutive community, the social gospel, and Martin Luther King, Jr.'s "A time to break silence". *Howard Journal of Communications*, 35(3), 341-358. doi: [10.1080/10646175.2023.2285278](https://doi.org/10.1080/10646175.2023.2285278).
- [25] Marbaniang, D. (2023). *Gandhian pluralist spirituality and the anticorruption mission of the Aam Aadmi party in Delhi*. In *Asian spiritualities and social transformation* (pp. 247-261). Singapore: Springer.
- [26] Marmoz, R. (2020). *SOS racism, un mouvement collectif et des trajectoires individuelles*. Paris: L'Harmattan.
- [27] Morris, A.D. (2022). W.E.B. Du Bois at the center: From science, civil rights movement, to Black Lives Matter. *The British Journal of Sociology*, 68(1), 3-16. doi: [10.1111/1468-4446.12241](https://doi.org/10.1111/1468-4446.12241).
- [28] Pahari, A. (2021). Analysis of caste-based discrimination: Through the spectacles of Bhimayana: Incidents in the life of Bhimrao Ramji Ambedkar. *The Creative Launcher*, 6(5). doi: [10.53032/tcl.2021.6.5.11](https://doi.org/10.53032/tcl.2021.6.5.11).
- [29] Pérez Gómez, I.P., & Cárdenas Zanatta, A.V. (2023). Rigoberta Menchú Tum: Defender of indigenous peoples' rights. In R. Domínguez & A. Oelsner (Eds.), *Latin American thinkers of peace* (pp. 107-124). London: Palgrave Macmillan. doi: [10.1007/978-3-031-36107-4_6](https://doi.org/10.1007/978-3-031-36107-4_6).
- [30] Pineda, E.R. (2021). *Seeing like an activist: Civil disobedience and the civil rights movement*. Oxford: Oxford University Press.
- [31] Polletta, F., & Maresca, A. (2023). Claiming Martin Luther King, Jr. for the right: The Martin Luther King Day holiday in the Reagan era. *Memory Studies*, 16(2), 386-402. doi: [10.1177/1750698021995932](https://doi.org/10.1177/1750698021995932).
- [32] Preston, A. (2020). Philosophical foundations of contemporary intolerance: Why we no longer take Martin Luther King, Jr. seriously. *Critical Review*, 34(1), 99-145. doi: [10.1080/08913811.2022.2030608](https://doi.org/10.1080/08913811.2022.2030608).
- [33] Sánchez-Sibony, O. (2021). Competitive authoritarianism in Morales's Bolivia: Skewing arenas of competition. *Latin American Politics and Society*, 63(1), 118-144. doi: [10.1017/lap.2020.35](https://doi.org/10.1017/lap.2020.35).
- [34] Stiglich, L.R. (2022). *The end of the Cold War and the process of German unification*. In *The Oxford handbook of German politics*. Oxford: Oxford University Press.
- [35] Thomas, D.L., Stavros, G.S., Sandage, S.J., Berg-Cross, L., & Nichols, E.J. (2022). Attachment Neuroscience and Martin Luther King, Jr.'s nonviolence philosophy: Implications for the 21st century and beyond. *Journal of Black Psychology*, 48(3-4), 507-546. doi: [10.1177/00957984211016236](https://doi.org/10.1177/00957984211016236).
- [36] Trudeau, G.H. (2024). Martin Luther King Jr. and liberation theology: James Cone, J. Deotis Roberts, and a methodology of the oppressed. *Heythrop Journal*, 65(1), 81-101. doi: [10.1111/heyj.14277](https://doi.org/10.1111/heyj.14277).
- [37] Universal Declaration of Human Rights. (1948, December). Retrieved from <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>.

Гульноза Ісмаїлова

Доктор юридичних наук, професор

Університет світової економіки та дипломатії

100007, просп. Мустакілліка, 54, м. Ташкент, Узбекистан

<https://orcid.org/0000-0002-2244-0299>

Політика гендерного балансу в Європейській дипломатії

Анотація. Метою цього дослідження було оцінити вплив реалізації політики гендерного балансу та гендерної рівності на провадження зовнішньої політики Європейського Союзу шляхом аналізу політик і кількісних показників у дипломатичних службах країн-членів. Для всебічного аналізу були обрані реалізації дипломатичних місій Швеції, Франції та Польщі. Методологія дослідження складалась з вивчення офіційних документів та звітів Європейського Союзу, аналізу даних про склад дипломатичних місій. Результати дослідження показали, що Швеція є найуспішнішою країною в контексті гендерного балансу серед вибірки – 47 % жінок займають дипломатичні посади. Це є прямим наслідком довготривалої гендерної політики Швеції та активного просування реформ. У Франції середнє значення – 26 % жінок в дипломатичних установах. Польща, через значний тиск низки факторів, від економічних до соціальних, має низькі показники гендерного балансу не тільки у вибірці, а й загалом по Європі. У Польщі жінок у дипломатичних службах близько 21 %. Ці цифри демонструють існування перешкод, що виникають через «традиційні погляди» та відсутність адекватної державної підтримки. Під час дослідження було виявлено, що хоч відсоток жінок в дипломатичних службах в Європі складає 29 %, різниця між окремими країнами Європейського Союзу велика, і часто залежить від економічних, культурних, соціальних чинників. Попри те, що більшість країн ЄС досягли прогресу в політиці гендерного балансу, рівень успіху значною мірою залежав від ряду факторів, таких як національні традиції, специфіка культурних і соціальних норм, а також рівень політичних свобод. Результати цього дослідження можуть стати основою для додаткових досліджень і формулювань рекомендацій для країн, які стикаються з проблемами в проведенні успішної гендерної політики

Ключові слова: соціальні бар'єри; культурні стереотипи; кар'єрний ріст; державні ініціативи; інституційні перешкоди; сексизм

Вступ

Для об'єктивного та різностороннього розв'язання проблем, з яким кожного дня стикаються працівники та працівниці дипломатичних служб, необхідно дотримуватися гендерного балансу працівників. Підтримання гендерного балансу важливе для справедливості та рівності, а також для ефективної політики та розвитку країни на міжнародній арені. Враховуючи, що через різні соціокультурні та історичні аспекти, країни Європейського Союзу (ЄС) мають різну політику щодо забезпечення гендерного балансу, є необхідним проаналізувати поточну ситуацію та динаміку змін у цій сфері. Важливо визначити успішні практики, виявити проблемні моменти в реалізації гендерної політики, а також з'ясувати нюанси та причини різних підходів до інтеграції гендерної рівності в різних соціальних і культурних контекстах.

На липень 2024 року було проведено велику кількість досліджень, присвячених гендерній рівності в усіх сферах суспільного життя, включаючи політику, бізнес, освіту тощо. Наприклад, дослідження, проведене ООН, показує, що, попри зусилля міжнародних організацій і національних урядів, жінки залишаються недостатньо представленими в дипломатичних службах багатьох країн (UN Women & UN DESA, 2023). Попередні дослідження гендерного балансу в дипломатичних службах були проведені численними науковцями. За висновками E. Hedling (2024), для розв'язання проблеми гендерної рівності в дипломатії необхідний комплексний підхід, який передбачає впровадження квот, сприяння створенню умов для професійного просування жінок і боротьбу з гендерними стереотипами.

Отримано: 29.10.2024, Перевірено: 20.01.2025, Прийнято: 20.02.2025

Suggested Citation:

Ismailova, G. (2025). Gender balance policy in European diplomacy. *Foreign Affairs*, 35(1), 34-42. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.34.

**Corresponding author*

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Важливість кардинальних зсувів у підходах, систематичну інтеграцію гендерних питань у всіх аспектах дипломатичної та політичної служби досліджували K. Aggestam & A. Towns (2018) та S. Preti & E. di Bella (2023). Автори підкреслили, що забезпечення рівних можливостей для жінок вимагає глобальних змін, включаючи перегляд політик найму та просування по службі, а також впровадження програм розвитку лідерських навичок для жінок. Автори також наголошують на необхідності створення інклюзивного робочого середовища, де гендерні стереотипи активно оскаржуються. Крім того, у дослідженні вказується про важливість міжнародного співробітництва для обміну успішними практиками та адаптації їх до національних контекстів.

Дослідження R. Cabaleiro & E. Buch (2024) підкреслює важливість рівномірного представлення гендерів для підвищення ефективності дипломатичних служб та прийняття рішень. L. Grundell (2023) у своєму дослідженні акцентує на політичних аспектах гендерної рівності, зокрема на необхідності підтримки жінок на керівних посадах та подоланні політичних бар'єрів, які перешкоджають їх просуванню. A. Michalski (2022) акцентує увагу на особливостях функціонування дипломатичних служб в ЄС та вплив на гендерну політику. Автор досліджує, як реалізація європейських політик гендерної рівності впливає на дипломатичну практику та професійне просування жінок. Підкреслюється, що забезпечення рівних можливостей у цьому контексті вимагає не лише запровадження квот, але й систематичної підтримки через спеціалізовані тренінги та програми наставництва.

B. Niklasson & A. Towns (2023) у своєму дослідженні розглядають моделі гендерного представництва в дипломатії та їхній символічний вплив на міжнародну спільноту. Автори стверджують, що присутність жінок на високих дипломатичних посадах не лише сприяє гендерній рівності, але й підвищує символічний статус країни на міжнародній арені. Вони також звертають увагу на важливість політичної волі та структурних змін для досягнення сталого гендерного балансу у дипломатичних службах. Дослідження G. Belova & A. Ivanova (2022) підкреслює важливість програм наставництва та мереж підтримки для жінок-дипломатів.

Актуалізуючи наявну літературу, можна зробити висновок, що вплив національних культурних рис і політичної рішучості на досягнення гендерної рівності в дипломатичних службах не був ретельно досліджений. Ефективність певної політики та ініціатив, спрямованих на підвищення представництва жінок у дипломатії, потребує глибшого та детальнішого дослідження. Метою цього дослідження було вивчення політики гендерного балансу в дипломатичних службах Швеції, Франції та Польщі, щоб визначити ефективні стратегії та проблемні сфери. Ключовими завданнями дослідження стали:

- ◆ аналіз поточного стану гендерного балансу в дипломатичних службах Швеції, Франції та Польщі;
- ◆ оцінка ефективності національних політик і ініціатив, спрямованих на забезпечення гендерної рівності в дипломатії;
- ◆ оцінка впливу національних культурних та соціальних контекстів на реалізацію політик гендерної рівності.

Матеріали та методи

Вибірка для дослідження включала статистичні дані та звіти з різних країн, які були вибрані за принципом репрезентативності, щоб відобразити глобальну картину. До вибірки увійшли дані з таких країн, як Швеція, Франція, Польща. Ці країни були обрані через їхній різноманітний підхід до гендерної рівності та наявність доступних даних. Дослідження проводилося у кілька етапів. На етапі первинного аналізу було здійснено збір та систематизацію основних літературних та статистичних джерел, що дозволило створити базу даних, яка включала кількісні та якісні показники гендерної рівності у дипломатичних службах. Для збору даних було використано офіційні звіти ООН, Європейської Комісії. Основними джерелами були офіційні звіти та дослідження UN Women (2018), UN Women & UN DESA (2023), також були використані офіційні звіти European Commission (2000; 2020; 2023a; 2023b; 2023c). Після цього було проведено систематичний аналіз кожного джерела з точки зору методології, надійності та актуальності, а також аналіз основних тенденцій та відмінностей між країнами, міжнародними організаціями. На етапі аналізу було здійснено порівняння даних з різних джерел для виявлення спільних рис та відмінностей у підходах до забезпечення гендерної рівності, а також вивчення впливу міжнародних організацій на національні стратегії гендерної рівності.

Для проведення дослідження використовувалися кількісні та якісні методи аналізу. Кількісний аналіз включав вивчення відсотку жінок на керівних посадах, загальної кількості жінок у дипломатичних службах, рівень оплати праці, кількість жінок амбасадорів та дуаєнів, кількість політичних програм, спрямованих на гендерну рівність. Якісний аналіз включав вивчення змісту вивчення контексту діяльності служб. Аналіз передбачав порівняння отриманих даних з різних країн та організацій для виявлення кращих практик та основних проблем у забезпеченні гендерної рівності.

Також, важливим аспектом було врахування Resolution of the UN Security Council No. 1325 (2000), яка підкреслює значущість участі жінок у процесах прийняття рішень та вказує, що держави-учасниці зобов'язані забезпечити підвищення представництва жінок на всіх рівнях прийняття рішень у національних, регіональних та міжнародних інституціях та механізмах з метою запобігання, врегулювання та вирішення конфліктів. Врахування цих та інших нормативних документів дозволило забезпечити всебічний та науково обґрунтований підхід до аналізу гендерної рівності в дипломатичних службах.

Результати

Загальний огляд гендерного балансу в дипломатичних службах країн ЄС. ЄС активно сприяє досягненню гендерної рівності на всіх рівнях, включаючи зовнішню політику та дипломатичні служби. Політика ЄС у питаннях гендерної рівності викладена у Treaty of Lisbon (2007) та Charter of Fundamental Rights of the European Union. Official Journal of the European Communities (2000). Також значущим є The Gender Equality Strategy 2020-2025 (2020). Одним із головних принципів є забезпечення рівних політичних можливостей

для чоловіків і жінок у всіх сферах життя, включаючи економічну та соціальну.

Treaty of Lisbon (2007), закріплює юридичні засади для дій ЄС у галузі гендерної рівності. У другій статті документа зазначено, що ЄС спирається на цінності поваги до гідності людини, свободи, демократії, рівності, верховенства права та поваги до прав людини, включаючи права осіб, що належать до національних меншин. Treaty of Lisbon (2007) стверджує, що ЄС буде боротися із соціальною ізоляцією та дискримінацією, підтримувати соціальну справедливість і рівноправ'я між жінками та чоловіками. Charter of Fundamental Rights of the European Union (2000), яка набула чинності разом з Treaty of Lisbon (2007), також забезпечує рівність для чоловіків та жінок. У Хартії вказано, що необхідно забезпечити рівність чоловіків і жінок у всіх галузях, включаючи працю, зайнятість та оплату праці. The Gender Equality Strategy 2020-2025 (2020) визначає основні цілі та напрямки дій ЄС у цій галузі. Мета цієї стратегії полягає в усуненні гендерних диспропорцій, підвищенні участі жінок у всіх сферах суспільного життя, забезпеченні рівних можливостей для жінок і чоловіків, підтримку рівності в оплаті праці, поліпшення балансу між роботою і приватним життям, а також на забезпечення ефективного захисту прав жінок у всіх аспектах життя. Ще однією важливою складовою Стратегії є підняття проблеми гендерних стереотипів. Статеві упередження є значною перешкодою перед досягненням справжньої рівності. Вони впливають на вибір професійного, кар'єрного зростання й соціальних ролей, обмежуючи можливості жінок і чоловіків. Стратегія містить різноманітні заходи, спрямовані на подолання цих стереотипів, такі як просвітницькі кампанії, зміни в освітній системі та інформуванні громадськості, відповідно до Resolution of the UN Security Council No. 1325 (2000). Це сприятиме формуванню нового уявлення про ролі та можливості людей, незалежно від їхньої статі, що є важливим кроком у створенні справедливого суспільства.

Іншим напрямком The Gender Equality Strategy 2020-2025 (2020) є забезпечення рівних можливостей у сфері праці та оплати праці. Це означає підтримку гендерної рівності на робочому місці, забезпечення однакових можливостей для розвитку кар'єри, а також усунення бар'єрів для жінок у всіх сферах. Спрямовані на зменшення гендерного розриву в оплаті праці заходи важливі для досягнення економічної рівності та соціальної справедливості.

Європейський союз також запровадив кілька проєктів і програм забезпечення гендерної рівності в дипломатичних службах країн-членів, такі дії включають загальноєвропейські програми та спеціальні заходи для підтримки жінок у дипломатії та забезпечення рівних можливостей для всіх громадян, незалежно від країни. Програма «Жінки в дипломатії» (European External Action, 2022.) – ініціатива ЄС для підтримки жінок-дипломатів у країнах-членах. Програма містить наставництво, програму розвитку та нетворкінг для жінок-дипломатів. Програма наставництва допомагає жінкам-дипломатам отримувати підтримку та поради щодо кар'єрного зростання, в той час, як професійна підготовка та заходи з нетворкінгу сприяють обміну досвідом та створенню корисних зв'язків. Поза цим,

Європейська служба зовнішньої справ (ЄСЗС) активно працює над забезпеченням гендерної рівності у своїх структурах шляхом проведення політики рівних можливостей, що спрямована на збільшення представництва жінок у дипломатичній службі на всіх рівнях. Ці дії включають створення сприятливого середовища для професійного зростання жінок, подолання дискримінації та гендерних упереджень. Завдяки цим ініціативам ЄСЗС демонструє, як гендерна рівність може бути успішно інтегрована в зовнішню політику і дипломатію.

Додатково, Європейський союз впровадив «План дій з гендерних питань III: ключові сфери залучення ЄС» (European External Action Service, 2020) – комплексний план, що включає заходи щодо збільшення присутності жінок у дипломатичній службі, боротьби з гендерною насильницькою поведінкою та просування гендерної рівності в міжнародних відносинах. План умістить у собі конкретні кроки та заходи, які спрямовані на подолання існуючих перешкод та забезпечення рівних можливостей для всіх, що робить його важливим інструментом для досягнення гендерного балансу.

ЄС активно працює над підтримкою гендерної рівності в дипломатичній службі своїх держав-членів. Здійснення цих ініціатив і програм сприяє створенню більш справедливого та рівноправного суспільства, де кожна особа, незалежно від статі, може втілити свій потенціал та зробити внесок у розвиток дипломатії та міжнародних відносин. Завдяки реалізації політики гендерного балансу відсоток жінок у дипломатичних службах країн Європейського Союзу піднявся до 29 %, відповідно до даних Global Government Forum (Moss, 2017).

Попри значний прогрес у досягненні гендерної рівності в дипломатичних службах ЄС, є багато проблем, які потребують уваги. Однією з основних перешкод до досягнення повної гендерної рівності є розповсюдження гендерних стереотипів та упереджень (Sinha & Bibhakar, 2023), які часто заважають жінкам займати керівні посади на дипломатичній службі, обмежують їх кар'єрні можливості та гальмують їх професійний зріст. Усталені у суспільстві уявлення про стандартні обов'язки чоловіків і жінок утворюють перепони, що складно подолати без спрямованих дій влади та громадських організацій.

Додатково, значних труднощів становить обмежена підтримка з боку урядів та відсутність ефективних механізмів забезпечення рівних можливостей. Багато країн, наприклад Угорщина, Чехія, Словаччина, Греція, не мають спеціальних політик або програм для підтримки жінок-дипломатів. Жінкам часто складно отримати можливість займати керівні посади, а їх досягнення часто не отримують визнання й оцінки.

Соціокультурні перешкоди також мають значний вплив у зниженні участі жінок у дипломатії. В деяких країнах жінки можуть стикатися з обмеженнями у своїй активній участі в громадському та професійному житті через культурні норми та традиції. В країнах з патріархальними традиціями, наприклад Угорщина, Польща або Словаччина, роль жінок звужена до домашніх обов'язків і сімейного догляду, що ускладнює подолання цих обмежень. В таких випадках жінки часто не можуть скористатися ресурсами та можливостями,

що необхідні для подальшого розвитку кар'єри в дипломатичній службі (Okladnaya & Menkova, 2020).

Забезпечення ґендерного балансу на дипломатичній службі ЄС має важливе значення для рівних можливостей жінок і чоловіків у міжнародних відносинах. Це досягається через реалізацію політик, ініціатив та програм, спрямованих на підтримку жінок у дипломатичній сфері. У результаті цих наполегливих зусиль частка жінок на високих дипломатичних посадах безперервно збільшується (European Commission, 2023c), що свідчить про досягнутий прогрес у цій галузі. Жінки приносять з собою різноманітні досвіди, перспективи та підходи, що збагачує дискусії та сприяє розробці більш ефективних політик. Крім того, збільшення кількості жінок на керівних посадах є важливим сигналом для наступних поколінь, демонструючи, що дипломатія є доступною та привабливою кар'єрою для жінок.

ґендерний баланс в дипломатичних службах Європейського Союзу: Швеція, Франція та Польща. Підтримка ґендерного балансу в дипломатії – це важлива частина сучасної політики, оскільки забезпечення рівних можливостей для жінок і чоловіків у цій сфері сприяє збалансованому та інклюзивному прийняттю рішень на міжнародній арені. Дипломатичні служби – один із ключових ланцюгів в міжнародній та міжполітичній комунікації. Працівники дипломатичних установ одні з перших, хто стикається з глобальними конфліктами й допомагає їх вирішити. Тому, досягнення ґендерної рівності у цій галузі має суттєве значення для підвищення ефективності та справедливості дипломатичних процесів.

У деяких країнах ЄС спостерігається значний прогрес у забезпеченні ґендерної рівності у дипломатичних службах. Наприклад, у Швеції, жінки становлять близько 47 % від загальної кількості працівників дипломатичних служб (Government Offices of Sweden, 2024). Такі результати досягаються завдяки впровадженню цілеспрямованих політик і ініціатив, спрямованих на підтримку ґендерного балансу. Швеція часто займає провідні позиції в рейтингах ґендерної рівності, завдяки колективним старанням уряду та народу. Політика ґендерної рівності у Швеції поширена на всі аспекти життя, від загальної ситуації на ринку праці до політичного життя.

Одним із найефективніших елементів шведської політики стала політика ґендерної пріоритетизації або ґендерний мейнстрімінг, який передбачає рівну ґендерну інтеграцію у всі сфери життя. Цей підхід вимагає від усіх державних установ враховувати ґендерні аспекти під час розробки, впровадження та оцінки політик і програм. Важливою складовою цієї стратегії стала програма Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter (JIM) (Swedish Government, 2021) охоплює більшість державних установ Швеції. Вона включає широкий спектр заходів, що забезпечують ґендерну рівність. Серед цих заходів – систематичний аналіз впливу соціально-економічних умов таких, як рівень зайнятості, доступ до освіти, рівень заробітної плати, баланс між роботою та особистим життям, а також доступ до керівних посад. Також включають обов'язкове врахування ґендерних аспектів у бюджетному процесі та надання спеціалізованого навчання для

державних службовців щодо ґендерних питань. Крім того, JIM забезпечує постійний моніторинг і оцінку реалізації ґендерної політики, що дозволяє своєчасно виявляти та усувати нерівності.

Ця програма базується на принципі, що ґендерна рівність є фундаментальною умовою для сталого розвитку та соціальної справедливості. Вона сприяє створенню рівних можливостей для всіх громадян, незалежно від статі, і допомагає боротися з дискримінацією. JIM також стимулює державні установи запроваджувати інноваційні підходи у сфері ґендерної рівності, зокрема, шляхом розробки програм наставництва для жінок, гнучких графіків роботи та сприяння балансу між роботою та особистим життям. Використання найкращих міжнародних практик та наукових досліджень допомагає забезпечити ефективність цих заходів.

Discrimination Act of Sweden No. 2008:567 (2008) про рівність заробітної плати є ще однією важливою ініціативою. Цей закон зобов'язує роботодавців щороку проводити аналіз заробітної плати з метою виявлення та усунення ґендерного розриву. Також в зобов'язання роботодавців входить документація щорічного аналізу та запровадження відповідних дій та рішень для усунення будь-яких нерівностей. Government Offices of Sweden (2024) повідомляє, що у 2021 році жінки становили приблизно 47 % від загальної кількості працівників у дипломатичних службах Швеції. Цей показник, один із найвищих в ЄС (перше місце серед країн-членів ЄС займає Фінляндія з рейтингом 49.5 %), найкраще демонструє результати проведення ґендерної політики. Отже, Швеція демонструє приклад успішної інтеграції ґендерної рівності у всі аспекти державного управління та суспільного життя, що сприяє створенню більш інклюзивного та справедливого суспільства.

Франція попри тривалу історію впровадження прогресивних реформ та політик, спрямованих на забезпечення рівних прав і можливостей для жінок та чоловіків, залишається ґендерно незбалансованою (UN Women, 2021). Найефективнішим кроком у сфері ґендерної рівності у Франції є IV Розділ «Професійна рівність між чоловіками та жінками» у Labour Code of France (2008). Цей закон став важливим кроком у забезпеченні рівних прав та можливостей для жінок і чоловіків у всіх сферах життя, особливо на ринку праці. Він зобов'язує компанії розробляти та впроваджувати конкретні плани дій, спрямовані на усунення ґендерного розриву в оплаті праці (L3221-2, L1142-1). Це включає виявлення та усунення дискримінації за статтю у процесі найму, просування по службі та умовах праці.

Законом передбачено створення детальних звітів про заробітну плату, які повинні аналізуватися на предмет ґендерного дисбалансу, а також встановлювати чіткі вимоги до компаній щодо розробки планів дій для усунення виявлених розривів (L1142-8). Також Labour Code of France (2008) запроваджується обов'язкова квота для жінок у керівних органах великих компаній, що значно підвищує їхню присутність на керівних посадах. Введення квот стало важливим інструментом у боротьбі з ґендерними стереотипами та сприяло більшій видимості жінок у керівництві компаній (L1142-9). Це також сприяло зміні

корпоративної культури, роблячи її більш інклюзивною та орієнтованою на рівність.

Такі заходи допомагають підняти рівень участі жінок у керівних органах великих компаній Франції (French Ministry of Europe and Foreign Affairs, 2023), що стає помітним кроком у напрямку досягнення гендерної рівності. Ця реформа сприяла не лише підвищенню економічних можливостей для жінок, але й створенню більш справедливого та рівноправного суспільства, де кожен має рівні шанси на успіх незалежно від статі.

Франція активно залучає жінок до процесу прийняття рішень на міжнародному рівні, зокрема в рамках своїх дипломатичних представництв. Де-юре та де-факто, відсоток жінок на високих посадах у дипломатичних місіях збільшується. Також, їм забезпечуються рівні умови для їх професійного зростання. Такі зусилля спрямовані на створення більш збалансованого представництва жінок і чоловіків у міжнародних відносинах, що, своєю чергою, сприяє підвищенню ефективності та інклюзивності прийнятих рішень.

Франція бере активну участь в міжнародних програмах по інтеграції гендерної рівності, наприклад GAP III (Joint Communication to the European Parliament and the Council No. SWD (2020) 284 final, 2020), що допомагають вдосконалювати національні політики та підвищувати ефективність їх впровадження. Більшість успіхів у сфері гендерного балансу дипломатичної служби досягнуті саме завдяки участі у міжнародних програмах, що регулюються ЄС та суворими покараннями за недотримання норм та квот, які вже впровадження в Законодавство Франції.

Згідно з даними French Ministry for Europe and Foreign Affairs (2024), у 2021 році жінки становили лише 21 % від загальної кількості послів. На той момент рівень гендерної рівності в дипломатичних службах був недостатнім, і Міністерство закордонних справ Франції виплатило штраф у розмірі 450 тис. євро за недостатній відсоток жінок на керівних посадах. Попри ці труднощі, ситуація поступово покращується. У 2023 році відсоток жінок-амбасадорів у Франції зріс до 26 %. Це свідчить про поступове досягнення прогресу завдяки реалізації урядових ініціатив і реформ, спрямованих на забезпечення гендерної рівності. Франція продовжує впроваджувати нові та послідовні політики, працюючи над усуненням бар'єрів для жінок і демонструючи активний підхід до забезпечення гендерної рівності через важливі реформи та законодавчі зміни.

Говорячи про Польщу, то варто відзначити, що гендерна політика цієї країни залишається нерозвинутою та неефективною. Через тиск патріархальних інститутів, що глибоко проникли в усі аспекти життя, відсоток жінок в дипломатичних консульствах низький, а відсоток на керівних посадах ще нижчий (Chehab, 2023). Задля вступу в ЄС Польща була вимушена ухвалити певні програми та виконати умови. Важко оцінити, якою мірою вступ до ЄС вплинув на політику та механізми забезпечення гендерної рівності Польщі, але безсумнівно, що зміни до трудового законодавства, які зобов'язують роботодавців вживати заходів для усунення гендерної нерівності, включаючи введення гнучкого робочого графіку (Republic of Poland, 2004), та прийняття Act of Republic of Poland «On the Implementation

of Some Regulations of European Union Regarding Equal Treatment» (2010), мали б призвести до більш помітних змін, ніж ті, що спостерігаються станом на 2025 рік. Також Кабінет Міністрів, ухвалив Polish National Action Plan on Women, Peace and Security (2018), яка включає чіткі цілі та завдання для покращення гендерного балансу в дипломатичній службі. Ця стратегія в поєднанні з Resolution of the Council of Ministers of Poland No. 113 «On the Establishment of the National Action Programme for Equal Treatment for 2022-2030». (2022) передбачають створення умов для рівного доступу до кар'єрного зростання, забезпечення гендерної паритетності при наймі на роботу та просуванні по службі, а також підтримку жінок у дипломатичній кар'єрі через навчання та наставництво.

Структура пріоритетів у Польщі значно вплинула на ситуацію з гендерною рівністю, надаючи перевагу ринку праці, поєднанню сімейного життя та роботи, а також системі соціального захисту над іншими сферами, де необхідно запроваджувати гендерну рівність. Як зазначила A. Grzybek (2009), вступ до ЄС трансформував гендерний дискурс та підходи до розв'язання питань гендерної рівності, змістивши акценти з прав жінок на рівності та антидискримінації. Внаслідок цього, боротьба за права жінок перестала бути приватною проблемою, а їхні права стали частиною мейнстрімного дискурсу. Впровадження вищезгаданих політик та програм дало результати у покращенні гендерного балансу в дипломатичній службі Польщі, де відсоток жінок серед представництв держави склав 20 % (GP, 2019). Попри це, варто уваги те, що польський уряд не підписав GAP III, про який розповідалась вище, і багато нормативних актів було запроваджено лише тому, що для вступу в ЄС Польща була зобов'язана гармонізувати національне законодавство з директивами та регламентами на рівні Європейського союзу, зокрема Directive of the European Parliament and the Council No. 2006/54/EC (2006).

Згідно з даними S. Chehab (2023), частка жінок у дипломатичних службах Польщі збільшилася з 20 % у 2019-2022 році до 21 % у 2023 році. Хоча цей показник все ще є нижчим за середній рівень у ЄС (29 %) (European Commission, 2023a; 2023b). Цей прогрес є результатом цілеспрямованих зусиль з боку польського уряду та громадських організацій, які активно працюють над покращенням гендерного балансу. Введення квот на керівні посади допомогли збільшити частку жінок на керівних посадах у різних секторах, включаючи дипломатичну службу. Проте, попри позитивні зрушення, багато проблем ще залишаються. Наприклад, гендерний розрив в оплаті праці все ще є значним (Ministry of Family, Labour and Social Policy Republic of Poland, 2018), що створює додаткові бар'єри для жінок у досягненні професійного успіху. Отже, реалізація політики, спрямованої на посилення гендерної рівності в Польщі, все ще потребує певного вдосконалення. З одного боку, законодавча база формально гарантує рівні можливості у всіх сферах життя, включаючи дипломатію, а з іншого – не створено національного механізму з питань гендерної рівності як політично незалежного органу.

Порівнюючи гендерну рівність у дипломатичних службах у Швеції, Франції та Польщі, можна побачити

суттєві відмінності у підходах та досягнених результатах. Швеція та Франція демонструють успішні моделі інтеграції гендерної рівності завдяки системним реформам та активним політичним ініціативам. Польща натомість стикається зі значними викликами через культурні та соціальні бар'єри, що ускладнюють досягнення рівноправності.

Швеція, Франція та Польща мають різні підходи до забезпечення гендерної рівності, відображаючи свої національні особливості. Швеція виділяється своєю всеосяжною і комплексною політикою, яка включає закони, квоти та соціальні програми, що створюють інклюзивне середовище. Уряд Швеції підтримує та поширює гендерну рівність на всі аспекти життя. Від соціально-побутових аспектів, до активної політики впровадження жінок на керівні посади, обґрунтовуючи це не тільки важливістю справедливості, а й економічною та політичною вигодою для суспільства. Маючи найвищий показник гендерної рівності поміж вибірки цього дослідження (47 % у Швеції, Франція 26 %, Польща 21 %, коли середній по ЄС 29 %), уряд Швеції доводить ефективність своїх законів, реформ та програм. Програма JIM, в яку залучено 54 владних органи Швеції, є прикладом ефективного політики інтеграції рівності.

Польща, вступаючи до ЄС, також впровадила ряд заходів для підвищення гендерної рівності, які зазначаються Союзом, як обов'язкові (Act of Republic of Poland "On the Implementation...", 2010). Хоча її підхід менш всеосяжний порівняно зі Швецією та Францією, проте відсоток жінок на дипломатичній службі росте. Повільне зростання відсотка жінок пояснюється тим, що Польща не впровадила такі жорсткі вимоги, як Швеція або Франція. Загалом, порівняльний аналіз показує, що для досягнення гендерної рівності в дипломатичній службі необхідно застосовувати комплексний підхід, який включає як законодавчі зміни, так і освітні та культурні заходи. Швеція та Франція демонструють ефективність таких підходів, тоді як Польща потребує додаткових зусиль для подолання існуючих бар'єрів. Комплексний підхід, який охоплює всі аспекти суспільного життя, є ключем до досягнення сталого прогресу у сфері гендерної рівності.

Обговорення

У проведеному дослідженні політики гендерної рівності у Швеції, Франції та Польщі визначається, що кожна з цих країн має різний підхід до інтеграції гендерної рівності. Швеція продемонструвала високий рівень інтеграції політики гендерного балансу в усіх аспектах державного управління, в той час, як Франція і Польща мають менші успіхи й виклики в цій сфері. Швеція досягла значних успіхів завдяки політиці Jämställdhetsintegrering і Myndigheter (JIM), яка включає систематичне впровадження гендерної рівності в державні органи. В дослідженні зазначаються данні, які підтверджують ці результати. Дослідження K. Aggestam & B. Rosamond (2019) підтверджують отримані результати. Також до такого висновку прийшли автори T. Zheliuk & U. Kostin (2022), які відзначають, що Швеція є лідером у реалізації гендерної рівності.

Франція запровадила квоти для жінок на управлінських позиціях і прийняла ряд законодавчих ініціатив,

спрямованих на забезпечення гендерної рівності. Дослідження показує, що ці ініціативи призвели до збільшення представництва жінок у вищих ешелонах політики та дипломатії, але їх вплив є обмеженим. Це узгоджується з висновками R. Art *et al.* (2023), які відзначають, що хоча Франція досягла успіхів у підвищенні представництва жінок, вона стикається з проблемами в інших сферах, таких як нерівність у заробітній платі та доступ до високих посад. Також важливими для Франції проблемами є перешкоди, які не можна вирішити лише через законодавчі ініціативи. Це відповідає результатам N. Miller (2023), які вказують на необхідність комплексного підходу для досягнення реальної гендерної рівності.

Польща демонструє найменший рівень інтеграції гендерної рівності серед трьох країн, зокрема в частині гендерного розриву на дипломатичній службі. Це підтверджує дослідження M. de Silva (2024), які вказують на те, що польська політика гендерної рівності є менш ефективною порівняно з іншими європейськими країнами. Результати цього дослідження показують, що вплив гендерних політик на соціальну та економічну рівність мають різні прояви у різних країнах.

K. Aggestam & A. Towns (2018) зазначають, що перехід до гендерно орієнтованої дипломатії, як у випадку Швеції, може слугувати моделлю для інших країн. Результати цього дослідження підтверджують цей висновок: Швеція демонструє значні успіхи в інтеграції гендерної рівності у державних органах та суспільних інститутах, що свідчить про ефективність гендерно орієнтованих стратегій. Однак, R. Cabaleiro & E. Buch (2024) вказують на те, що успіхи в одній сфері не завжди поширюються на інші аспекти соціальної рівності. Це підтверджується даними дослідження: Франція досягла успіхів у підвищенні представництва жінок у політиці та бізнесі, проте вона все ще стикається з проблемами у сфері заробітної плати та доступу до високих посад, що демонструє необхідність комплексного підходу до гендерної рівності. У цьому контексті дослідження M. Okladnaya & L. Menkova (2020) та M. Okladnaya *et al.* (2021) та підкреслюють важливість комплексного підходу до просування гендерної рівності, де дипломатичні служби є лише частиною ширшої стратегії. Для досягнення реальної гендерної рівності потрібні не лише законодавчі ініціативи, але й врахування культурних та соціальних аспектів.

Дослідження C. Weber (2021) показують, що гендерні квоти можуть підвищити представленість жінок у вищих органах управління, але їх ефективність обмежена без зміни соціальних норм і культурних переконань. Результати цього дослідження підтверджують це: навіть при наявності квот, як у Франції, потрібні додаткові заходи для забезпечення справжньої рівності. E. Fiata (2023) підкреслює роль співпраці між державним і приватним секторами в успішних гендерних політиках. Результати свідчать, що у Швеції ця співпраця є ключовим фактором успіху, тоді як у Франції й Польщі така інтеграція ще потребує вдосконалення. E. Hedling (2024) акцентує на важливості врахування економічних умов і соціальних структур кожної країни для успішної реалізації гендерних політик. Наше дослідження показує, що в Польщі, де економічна

і соціальна ситуація суттєво відрізняється від Швеції та Франції, політики гендерної рівності не досягли значних успіхів. Це підкреслює необхідність адаптації політик до локальних умов.

Ці порівняння підтверджують важливість комплексного й адаптованого підходу до реалізації політик гендерної рівності, який враховує культурні, соціальні та економічні особливості кожної країни. Дослідження інших країн також вказують на необхідність постійного вдосконалення та адаптації політик для досягнення реальної рівності. Аналіз показує, що існує значна потреба в розширенні досліджень, що зосереджуються на різних аспектах гендерних політик та їхнього впливу. Одним із ключових напрямків є глибше вивчення впливу культурних і соціальних факторів на ефективність політик гендерної рівності. Дослідження N. Kosakowska-Berezecka *et al.* (2024) підкреслює важливість врахування гендерних стереотипів і переконань при впровадженні політик. Це наголошує на необхідності подальшого аналізу того, як культурні контексти, історичні традиції та соціальні норми впливають на сприйняття і реалізацію гендерних ініціатив. Важливо з'ясувати, як специфічні культурні та соціальні умови можуть впливати на прийняття та ефективність політик, а також як ці фактори можуть бути враховані для покращення результатів.

Необхідно також зосередитися на дослідженні можливих негативних аспектів гендерних політик. Дослідження L. Grundell (2023) вказує на потребу аналізу негативних наслідків, таких як перерозподіл ресурсів або виникнення нових форм дискримінації. Подальші дослідження повинні вивчити, як уникнути таких негативних ефектів, щоб забезпечити більш справедливий і ефективний підхід до гендерної рівності. Це включає аналіз потенційних конфліктів інтересів, змін у розподілі ресурсів і впливу політик на різні соціальні групи. Зокрема, є потреба у вивченні довгострокових ефектів гендерних політик. Багато існуючих досліджень зосереджені на короткострокових результатах, проте важливо розглянути, як політики впливають на соціальні та економічні структури в довгостроковій перспективі. Це може включати дослідження змін у соціальних нормах, економічних показниках і рівні соціальної мобільності.

У підсумку, дослідження підтверджує важливість і ефективність політик гендерної рівності у сфері дипломатичних служб у Швеції, Франції та Польщі, але також виявляє значні виклики, з якими стикаються ці країни. Швеція демонструє успіхи в інтеграції гендерної рівності, але є потреба в додаткових зусиллях для забезпечення інклюзивності. Франція досягла успіху в підвищенні представництва жінок в посольствах, але ще стикається з проблемами в інших сферах. Польща потребує суттєвих реформ для покращення своєї політики гендерної рівності у всіх сферах.

Висновки

У дослідженні було проаналізовано підходи до забезпечення гендерної рівності у дипломатичних службах Швеції, Франції та Польщі. Результати дослідження показали кілька суттєвих висновків, що мають важливе значення як для теоретичних, так і практичних

аспектів реалізації. Виявлено, що успіхи у реалізації гендерних політик можуть суттєво відрізнятися залежно від контексту, що підкреслює необхідність комплексного та адаптованого підходу для досягнення рівності. Високий рівень участі жінок у політичному житті та на керівних посадах у цих країнах є свідченням ефективності проведених реформ. Наприклад, у Швеції жінки складають 47 % дипломатичних службовців; причому часто вони обіймають посади амбасадорок. У Франції, завдяки законодавчим змінам, значно зросла частка жінок у дипломатичних службах і на керівних посадах до 26 %. Натомість у Польщі значний вплив на забезпечення гендерної рівності мають культурні бар'єри та патріархальні стереотипи, що обмежують можливості жінок у професійному розвитку та участі у політичному житті. Частка жінок у дипломатичних службах зросла з 20 % у 2019-2022 роках до 21 % у 2023 році.

Аналіз даних дозволив зазначити, що гендерно-орієнтовані політики, як це продемонстровано на прикладі Швеції, можуть суттєво сприяти досягненню соціальної та економічної рівності. У Швеції, де протягом 10 років активно реалізується політика гендерного балансу, можна зазначити високий відсоток залученості жінок до дипломатичної служби. Це підтверджує ефективність систематичного підходу до інтеграції гендерної рівності у державні та суспільні інститути.

Водночас результати дослідження показали, що успіхи в одній сфері не завжди ведуть до досягнень в інших. Наприклад, хоча Франція досягла значного прогресу у підвищенні представництва жінок у політиці та бізнесі, залишаються серйозні проблеми в інших аспектах гендерної рівності, таких як розрив у заробітній платні та недостатня присутність жінок на високих керівних посадах. Отже, це мінімізує зацікавленість жінок та, відповідно, кількість на посадах послів. Це свідчить про необхідність більш комплексного підходу, що охоплює всі аспекти гендерної рівності, а не лише окремі елементи. Дослідження також підтвердило, що важливо враховувати культурні та соціальні аспекти у реалізації гендерних політик. Попри наявність законодавчих ініціатив, як це видно у випадку Франції та Польщі, недостатньо лише впроваджувати нові закони. Необхідно також змінювати соціальні норми й культурні переконання, що впливають на реалізацію політик та прямого підняття відсотка жінок на дипломатичній службі. Це підкреслює важливість інтеграції культурних і соціальних факторів у стратегії реалізації гендерних ініціатив.

Подальші дослідження в галузі гендерної рівності в дипломатичних службах можуть охоплювати кілька напрямків. Варто здійснити більш детальний аналіз впливу культурних та соціальних бар'єрів на впровадження гендерних політик, включаючи вивчення регіональних та місцевих особливостей, що можуть впливати на реалізацію рівних можливостей для жінок.

Подяки

Немає.

Конфлікт інтересів

Немає.

UDC: 327.7+342.5+316.4
Doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.34

Gulnoza Ismailova*

Doctor of Law, Professor

University of World Economy and Diplomacy

100007, 54 Mustaqillik Ave., Toshkent, Uzbekistan

<https://orcid.org/0000-0002-2244-0299>

Gender balance policy in European diplomacy

Abstract. The study aimed to assess the impact of the implementation of gender balance and gender equality policies on the implementation of the EU's foreign policy by analysing policies and quantitative indicators in the diplomatic services of the member states. For a comprehensive analysis, the implementation of the diplomatic missions of Sweden, France and Poland was selected. The research methodology consisted of studying official documents and reports of the European Union and analysing data on the composition of diplomatic missions. The survey results showed that Sweden is the most successful country in terms of gender balance among the sample, with 47% of women holding diplomatic posts. This is a direct result of Sweden's long-standing gender policy and active promotion of reforms. In France, the average is 26% of women in diplomatic institutions. Poland, due to the significant pressure of several factors, from economic to social, has low gender balance indicators not only in the sample but also in Europe as a whole. In Poland, there are about 21% of women in the diplomatic services. These figures demonstrated the existence of obstacles arising from "traditional views" and the lack of adequate state support. The study determined that although the percentage of women in the diplomatic services in Europe is 29%, the difference between individual EU countries is large and often depends on economic, cultural, and social factors. Although most EU countries have made progress in gender balance policies, the level of success has largely depended on several factors, such as national traditions, specific cultural and social norms, and the level of political freedom. The findings of this study can be used as a basis for additional research and formulation of recommendations for countries that face challenges in implementing successful gender policies

Keywords: social barriers; cultural stereotypes; career development; government initiatives; institutional barriers; sexism

Introduction

To address the challenges faced by men and women in the diplomatic services daily objectively and diversely, it is necessary to maintain a gender balance in the workforce. Maintaining a gender balance is important for fairness and equality, as well as for effective policy and development of the country in the international arena. Given that, due to different socio-cultural and historical aspects, European Union (EU) countries have different policies on gender balance, it is necessary to analyse the current situation and the dynamics of changes in this area. It is necessary to identify successful practices, problematic aspects of gender policy implementation, and the nuances and reasons for different approaches to integrating gender equality in different social and cultural contexts.

As of July 2024, many studies were conducted on gender equality in all spheres of public life, including politics, business, education, etc. For instance, a study conducted by the United Nations shows that, despite the efforts of international organisations and national governments, women remain underrepresented in the diplomatic services

of many countries (UN Women & UN DESA, 2023). Previous studies of gender balance in the diplomatic services have been conducted by numerous scholars. According to E. Hedling (2024), a comprehensive approach is needed to address gender equality in diplomacy, including the introduction of quotas, promoting conditions for women's professional advancement, and combating gender stereotypes.

The importance of fundamental shifts in approaches, and systematic integration of gender issues in all aspects of the diplomatic and political service was explored by K. Aggestam & A. Towns (2018) and S. Preti & E. di Bella (2023). The authors emphasised that ensuring equal opportunities for women requires global changes, including revision of recruitment and promotion policies, as well as the introduction of leadership development programmes for women. The authors also emphasise the need to create an inclusive work environment where gender stereotypes are actively challenged. In addition, the study points to the importance of international cooperation to share good practices and adapt them to national contexts.

Received: 29.10.2024, Revised: 20.01.2025, Accepted: 20.02.2025

Suggested Citation:

Ismailova, G. (2025). Gender balance policy in European diplomacy. *Foreign Affairs*, 35(1), 34–42. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.34.

*Corresponding author

R. Cabaleiro & E. Buch (2024) emphasise the importance of equal representation of genders to improve the effectiveness of diplomatic services and decision-making. L. Grundell (2023) analysed the political aspects of gender equality, including the need to support women in leadership positions and overcome political barriers to their advancement. A. Michalski (2022) addressed the peculiarities of the functioning of diplomatic services in the EU and the impact on gender policy. The author analysed how the implementation of European gender equality policies affects diplomatic practice and the professional advancement of women. The study emphasised that ensuring equal opportunities in this context requires not only the introduction of quotas but also systematic support through specialised training and mentoring programmes.

B. Niklasson & A. Towns (2023) analysed patterns of gender representation in diplomacy and their symbolic impact on the international community. The authors argued that the presence of women in high diplomatic positions not only promotes gender equality but also increases the symbolic status of the country in the international arena. They also highlight the importance of political will and structural changes to achieve a sustainable gender balance in the diplomatic services. G. Belova & A. Ivanova (2022) highlighted the importance of mentoring programmes and support networks for women diplomats.

A review of the existing literature suggested that the impact of national cultural traits and political determination on achieving gender equality in diplomatic services has not been thoroughly investigated. The effectiveness of certain policies and initiatives aimed at increasing women's representation in diplomacy requires deeper and more detailed research. The study aimed to examine the gender balance policies in the diplomatic services of Sweden, France and Poland to identify effective strategies and problem areas. The key objectives of the study were:

- ◆ analysis of the current state of gender balance in the diplomatic services of Sweden, France and Poland;
- ◆ assessment of the effectiveness of national policies and initiatives aimed at ensuring gender equality in diplomacy;
- ◆ assessment of the impact of national cultural and social contexts on the implementation of gender equality policies.

Materials and Methods

The sample for the study included statistics and reports from various countries, which were selected based on representativeness to reflect the global picture. The sample included data from countries such as Sweden, France, and Poland. These countries were chosen because of their diverse approach to gender equality and the availability of data. The research was conducted in several stages. At the stage of primary analysis, the main literary and statistical sources were collected and systematised, which allowed to creation of a database that included quantitative and qualitative indicators of gender equality in the diplomatic services. Official reports from the UN and the European Commission were used to collect data. The main sources were the official reports and studies of UN Women (2018), UN Women & UNDESA (2023), and the official reports of the European Commission (2000; 2020; 2023a; 2023b; 2023c).

After that, a systematic analysis of each source was conducted in terms of methodology, reliability and relevance, as well as an analysis of the main trends and differences between countries and international organisations. At the analysis stage, data from different sources were compared to identify commonalities and differences in approaches to gender equality, as well as to study the impact of international organisations on national gender equality strategies.

The study used quantitative and qualitative methods of analysis. The quantitative analysis included the percentage of women in senior positions, the total number of women in the diplomatic services, the level of remuneration, the number of female ambassadors and dunes, and the number of policy programmes aimed at gender equality. The qualitative analysis included a study of the context of the services' activities. The analysis included a comparison of the data from different countries and organisations to identify best practices and key challenges in ensuring gender equality.

Another important aspect was to consider UN Security Council Resolution No. 1325 (2000), which emphasises the importance of women's participation in decision-making and states that member states are obliged to ensure increased representation of women at all levels of decision-making in national, regional and international institutions and mechanisms for the prevention, management and resolution of conflicts. Considering these and other normative documents was used to ensure a comprehensive and scientifically sound approach to analysing gender equality in the diplomatic services.

Results

An overview of the gender balance in the EU diplomatic services. The EU actively promotes gender equality at all levels, including foreign policy and diplomatic services. EU policy on gender equality is set out in the Treaty of Lisbon (2007) and the Charter of Fundamental Rights of the European Union. Official Journal of the European Communities (2000). The Gender Equality Strategy 2020-2025 (2020) is also significant. One of the main principles is to ensure equal political opportunities for men and women in all spheres of life, including economic and social.

The Treaty of Lisbon (2007) sets out the legal framework for EU action on gender equality. The second article of the document states that the EU is based on the values of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and respect for human rights, including the rights of persons belonging to national minorities. The Treaty of Lisbon (2007) states that the EU will fight social exclusion and discrimination and promote social justice and equality between women and men. The Charter of Fundamental Rights of the European Union (2000), which came into force with the Lisbon Treaty (2007), also ensures equality for men and women. The Charter states that equality between men and women should be ensured in all fields, including labour, employment and remuneration. The Gender Equality Strategy 2020-2025 (2020) sets out the main objectives and areas of EU action in this area. This strategy aims to eliminate gender disparities, increase women's participation in all spheres of public life, ensure equal opportunities for women and men, support pay equality, improve work-life balance, and ensure

effective protection of women's rights in all aspects of life. Another important component of the Strategy is to address the issue of gender stereotypes. Gender bias is a significant obstacle to achieving true equality. They affect the choice of professional and career paths and social roles, limiting opportunities for women and men. The Strategy contains various measures aimed at overcoming these stereotypes, such as awareness-raising campaigns, changes in the educational system and public awareness, in line with UN Security Council Resolution No. 1325 (2000). This will contribute to a new perception of the roles and capabilities of people, regardless of their gender, which is an important step in creating a just society.

Another focus of The Gender Equality Strategy 2020-2025 (2020) is to ensure equal opportunities in employment and remuneration. This means supporting gender equality in the workplace, ensuring equal opportunities for career development, and removing barriers for women in all areas. Measures aimed at reducing the gender pay gap are important for achieving economic equality and social justice.

The European Union has also introduced several projects and programmes to ensure gender equality in the diplomatic services of its member states, including pan-European programmes and special measures to support women in diplomacy and ensure equal opportunities for all citizens, regardless of country. The Women in Diplomacy Programme (European External Action, 2022) is an EU initiative to support women diplomats in the Member States. The programme includes a mentoring, development and networking programme for women diplomats. The mentoring programme helps women diplomats receive support and advice on career development, while the training and networking events facilitate the exchange of experience and the creation of useful connections. Beyond this, the European External Action Service (EEAS) is actively working to ensure gender equality within its structures through an equal opportunities policy aimed at increasing the representation of women in the diplomatic service at all levels. These actions include creating a favourable environment for women's professional development and overcoming discrimination and gender bias. Through these initiatives, the EEAS demonstrates how gender equality can be successfully integrated into foreign policy and diplomacy.

Additionally, the European Union has implemented the Gender Action Plan III: Key Areas of EU Engagement (European External Action Service, 2020), a comprehensive plan that includes measures to increase the presence of women in the diplomatic service, combat gender-based violence and promote gender equality in international relations. The plan includes specific steps and measures aimed at overcoming existing barriers and ensuring equal opportunities for all, indispensable for achieving gender balance.

The EU is actively working to promote gender equality in the diplomatic service of its member states. These initiatives and programmes contribute to a more just and equal society, where everyone, regardless of gender, can fulfil their potential and contribute to the development of diplomacy and international relations. Thanks to the gender balance policy, the percentage of women in the diplomatic services of the European Union has risen to 29%,

according to the Global Government Forum (Moss, 2017).

Despite significant progress in achieving gender equality in the EU diplomatic services, many challenges need to be addressed. One of the main obstacles to achieving full gender equality is the prevalence of gender stereotypes and biases (Sinha & Bibhakar, 2023), which often prevent women from holding senior positions in the diplomatic service, limit their career opportunities and hinder their professional growth. Society's perceptions of the standard responsibilities of men and women create obstacles that are difficult to overcome without targeted action by the government and civil society organisations.

In addition, limited support from governments and the lack of effective mechanisms to ensure equal opportunities pose significant challenges. Many countries, such as Hungary, the Czech Republic, Slovakia, and Greece, do not have specific policies or programmes to support women diplomats. It is often difficult for women to gain access to leadership positions, and their achievements are often not recognised and appreciated.

Socio-cultural barriers also play a significant role in reducing women's participation in diplomacy. In some countries, women may face restrictions on their active participation in public and professional life due to cultural norms and traditions. In countries with patriarchal traditions, such as Hungary, Poland, or Slovakia, women's roles are limited to domestic duties and family care, making it difficult to overcome these limitations. In such cases, women are often unable to take advantage of the resources and opportunities needed to further develop their careers in the diplomatic service (Okładnaya & Menkova, 2020).

Ensuring a gender balance in the EU diplomatic service is essential for equal opportunities for women and men in international relations. This is achieved through the implementation of policies, initiatives and programmes aimed at supporting women in the diplomatic field. As a result of these sustained efforts, the proportion of women in senior diplomatic positions has been steadily increasing (European Commission, 2023c), demonstrating the progress made in this area. Women bring with them a variety of experiences, perspectives and approaches, which enriches discussions and contributes to more effective policies. In addition, the increasing number of women in leadership positions sends an important signal to future generations, demonstrating that diplomacy is an accessible and attractive career for women.

Gender balance in the diplomatic services of the European Union: Sweden, France and Poland. Maintaining a gender balance in diplomacy is an important part of modern politics, as ensuring equal opportunities for women and men in this area contributes to balanced and inclusive decision-making in the international arena. Diplomatic services are one of the key chains in international and inter-political communication. Diplomatic staff are among the first to face global conflicts and help resolve them. Therefore, achieving gender equality in this area is essential for increasing the effectiveness and fairness of diplomatic processes.

Some EU countries have made significant progress in ensuring gender equality in their diplomatic services. For instance, in Sweden, women make up about 47% of the total number of employees in the diplomatic services

(Government Offices of Sweden, 2024). Such results are achieved through the implementation of targeted policies and initiatives aimed at maintaining gender balance. Sweden is often at the top of the gender equality rankings, thanks to the collective efforts of the government and the people. Sweden's gender equality policy covers all aspects of life, from the general labour market situation to political life.

One of the most effective elements of Swedish policy has been the policy of gender mainstreaming, or gender mainstreaming, which provides for equal gender integration in all spheres of life. This approach requires all state institutions to consider gender aspects in the development, implementation and evaluation of policies and programmes. An important component of this strategy is the "Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter" (JIM) programme (Swedish Government, 2021), which covers most Swedish public institutions. It includes a wide range of measures to ensure gender equality. These measures include systematic analysis of the impact of socio-economic conditions such as employment rates, access to education, wages, work-life balance, and access to leadership positions. It also includes mandatory gender mainstreaming in the budgeting process and the provision of specialised training for civil servants on gender issues. In addition, JIM ensures ongoing monitoring and evaluation of the implementation of gender policies, which allows for the timely identification and elimination of inequalities.

This programme is based on the principle that gender equality is a fundamental condition for sustainable development and social justice. It promotes equal opportunities for all citizens, regardless of gender, and helps to combat discrimination. JIM also encourages government agencies to introduce innovative approaches to gender equality, including through the development of mentoring programmes for women, flexible work schedules, and work-life balance. The use of international best practices and research helps to ensure the effectiveness of these measures.

The Discrimination Act of Sweden No. 2008:567 (2008) on wage equality is another important initiative. This law obliges employers to conduct an annual salary analysis to identify and eliminate gender gaps. Employers are also required to document the annual analysis and implement appropriate actions and solutions to address any inequalities. The Government Offices of Sweden (2024) reports that in 2021, women accounted for approximately 47% of the total number of employees in the Swedish diplomatic services. This figure, one of the highest in the EU (Finland ranks first among EU member states with a rating of 49.5%), best demonstrates the results of gender policy. Thus, Sweden demonstrates an example of the successful integration of gender equality into all aspects of public administration and public life, which contributes to a more inclusive and fair society.

Despite a long history of implementing progressive reforms and policies aimed at ensuring equal rights and opportunities for women and men, France remains gender-imbalanced (UN Women, 2021). The most effective step in the field of gender equality in France is Title IV "Occupational Equality between Men and Women" in the French Labour Code (2008). This law has become an important step in ensuring equal rights and opportunities

for women and men in all spheres of life, especially in the labour market. It obliges companies to develop and implement specific action plans aimed at eliminating the gender pay gap (L3221-2, L1142-1). This includes identifying and eliminating gender discrimination in recruitment, promotion and working conditions.

The law provides for the creation of detailed salary reports that must be analysed for gender imbalance and sets clear requirements for companies to develop action plans to address identified gaps (L1142-8). The French Labour Code (2008) also introduces a mandatory quota for women in the governing bodies of large companies, which significantly increases their presence in leadership positions. The introduction of quotas has become an important tool in the fight against gender stereotypes and has contributed to the greater visibility of women in corporate leadership (L1142-9). It also contributed to changing corporate culture, making it more inclusive and equality oriented.

Such measures help to increase the level of women's participation in the governing bodies of large companies in France (French Ministry of Europe and Foreign Affairs, 2023), which is a significant step towards achieving gender equality. This reform has contributed not only to increasing economic opportunities for women but also to creating a fairer and more equal society where everyone has an equal chance of success regardless of gender. France actively involves women in decision-making at the international level, within its diplomatic missions. De jure and de facto, the percentage of women in senior positions in diplomatic missions is increasing. They are also provided with equal conditions for their professional growth. These efforts are aimed at creating a more balanced representation of women and men in international relations, which, in turn, contributes to more effective and inclusive decision-making. France is actively involved in international programmes to integrate gender equality, such as GAP III (Joint Communication to the European Parliament and the Council No. SWD (2020) 284 final, 2020), which helps to improve national policies and increase the effectiveness of their implementation. Most of the successes in the field of gender balance in the diplomatic service have been achieved thanks to participation in international programmes regulated by the EU and strict penalties for non-compliance with the norms and quotas already implemented in French legislation.

According to the French Ministry for Europe and Foreign Affairs (2024), in 2021, women accounted for only 21% of the total number of ambassadors. At that time, the level of gender equality in the diplomatic services was insufficient, and the French Ministry of Foreign Affairs paid a fine of 450,000 EUR for the insufficient percentage of women in leadership positions. Despite these difficulties, the situation is gradually improving. In 2023, the percentage of female ambassadors in France increased to 26%. This demonstrates the gradual progress made through the implementation of government initiatives and reforms aimed at ensuring gender equality. France continues to implement new and consistent policies, working to remove barriers for women and demonstrating a proactive approach to gender equality through important reforms and legislative changes.

Regarding Poland, it is worth noting that the national gender policy remains underdeveloped and ineffective. Due to the pressure of patriarchal institutions that are deeply embedded in all aspects of life, the percentage of women in diplomatic consulates is low, and the percentage in leadership positions is even lower (Chehab, 2023). To join the EU, Poland had to adopt certain programmes and fulfil certain conditions. It is difficult to assess the extent to which EU accession has affected Poland's gender equality policies and mechanisms, but it is certain that changes to labour laws that require employers to take measures to address gender inequality including the introduction of flexible working hours (Republic of Poland, 2004), and the adoption of the Act of the Republic of Poland "On the Implementation of Some Regulations of the European Union Regarding Equal Remedies" (2010), should have led to more significant changes than those observed as of 2025. The Cabinet of Ministers has also adopted the Polish National Action Plan on Women, Peace and Security (2018), which includes clear goals and objectives to improve the gender balance in the diplomatic service. This strategy, in combination with Resolution of the Council of Ministers of Poland No. 113 "On the Establishment of the National Action Programme for Equal Treatment for 2022-2030" (2022), envisages creating conditions for equal access to career development, ensuring gender parity in recruitment and promotion, and supporting women in diplomatic careers through training and mentoring.

The structure of priorities in Poland significantly affected gender equality, prioritising the labour market, reconciliation of family life and work, and the social protection system over other areas where gender equality needs to be implemented. As noted by A. Grzybek (2009), EU accession transformed the gender discourse and approaches to addressing gender equality, shifting the focus from women's rights to equality and anti-discrimination. As a result, the struggle for women's rights is no longer a private issue, and their rights have become part of the mainstream discourse. The implementation of the above-mentioned policies and programmes has resulted in an improvement in the gender balance in the Polish diplomatic service, where the percentage of women in the state's missions is 20% (GP, 2019). Nevertheless, it is worth noting that the Polish government did not sign GAP III, as described above, and many regulations were introduced only because Poland was obliged to harmonise national legislation with EU directives and regulations, in particular Directive 2006/54/EC of the European Parliament and the Council (2006), to join the EU.

According to S. Chehab (2023), the share of women in the Polish diplomatic services increased from 20% in 2019-2022 to 21% in 2023. However, this figure is still below the EU average of 29% (European Commission, 2023a; 2023b). This progress is the result of targeted efforts by the Polish government and civil society organisations that are actively improving the gender balance. The introduction of quotas for leadership positions has helped to increase the share of women in leadership positions in various sectors, including the diplomatic service. However, despite positive developments, many challenges remain. For example, the gender pay gap is still significant (Ministry of Family, Labour and Social Policy of the Republic of Poland, 2018),

which creates additional barriers for women to achieve professional success. Thus, the implementation of policies aimed at enhancing gender equality in Poland still requires some improvement. On the one hand, the legislative framework formally guarantees equal opportunities in all spheres of life, including diplomacy, but on the other hand, a national gender equality mechanism as a politically independent body has not been established.

A comparison of gender equality in the diplomatic services in Sweden, France and Poland reveals significant differences in approaches and results. Sweden and France demonstrate successful models of gender equality integration through systemic reforms and active political initiatives. Poland, on the other hand, faces significant challenges due to cultural and social barriers that make it difficult to achieve equality. Sweden, France and Poland have different approaches to gender equality, reflecting their national characteristics. Sweden stands out for its comprehensive and integrated policies, which include laws, quotas and social programmes that create an inclusive environment. The Swedish government supports and promotes gender equality in all aspects of life. From social and domestic aspects to an active policy of promoting women in leadership positions, justifying this not only by the importance of fairness but also by economic and political benefits for society. With the highest gender equality rate among the sample in this study (47% in Sweden, 26% in France, and 21% in Poland, when the EU average is 29%), the Swedish government is proving the effectiveness of its laws, reforms and programmes. The JIM programme, which involves 54 Swedish authorities, is an example of an effective equality mainstreaming policy.

Upon joining the EU, Poland also implemented several measures to increase gender equality, which are mandatory for the EU (Act of the Republic of Poland "On the Implementation of...", 2010). Although its approach is less comprehensive than that of Sweden and France, the percentage of women in the diplomatic service is growing. The slow growth of the percentage of women is explained by the fact that Poland has not implemented such strict requirements as Sweden or France. In general, the comparative analysis shows that to achieve gender equality in the diplomatic service, a comprehensive approach is needed, which includes both legislative changes and educational and cultural measures. Sweden and France have demonstrated the effectiveness of such approaches, while Poland needs to make additional efforts to overcome existing barriers. A comprehensive approach that addresses all aspects of society is key to achieving sustainable progress in gender equality.

Discussion

The study of gender equality policies in Sweden, France and Poland shows that each of these countries has a different approach to integrating gender equality. Sweden has demonstrated a high level of integration of gender balance policy in all aspects of public administration, while France and Poland have less success and challenges in this area. Sweden has made significant progress through its "Jämställdhetsintegrering i Myndigheter" (JIM) policy, which includes the systematic implementation of gender equality in public bodies. The study provides

evidence to support these results. The study by K. Aggestam & B. Rosamond (2019) confirms the results obtained. This conclusion was also reached by T. Zheliuk & U. Kostin (2022), who note that Sweden is a leader in the implementation of gender equality.

France has introduced quotas for women in managerial positions and adopted several legislative initiatives aimed at ensuring gender equality. The study shows that these initiatives have led to an increase in the representation of women in the highest echelons of politics and diplomacy, but their impact is limited. This is consistent with the findings of R. Art *et al.* (2023), who note that while France has made progress in increasing women's representation, it faces challenges in other areas, such as wage inequality and access to senior positions. Also important for France are the obstacles that cannot be solved through legislative initiatives alone. This correlates with the results of N. Miller (2023), who point to the need for a comprehensive approach to achieve real gender equality.

Poland demonstrates the lowest level of gender equality integration among the three countries, in terms of the gender gap in the diplomatic service. This is confirmed by M. de Silva (2024), which indicates that Polish gender equality policy is less effective than in other European countries. The results of this study show that the impact of gender policies on social and economic equality varies from country to country.

K. Aggestam & A. Towns (2018) noted that the transition to gender-responsive diplomacy, as in the case of Sweden, can be used as a model for other countries. The results of this study confirm this conclusion: Sweden demonstrates significant progress in integrating gender equality in government agencies and public institutions, which indicates the effectiveness of gender-oriented strategies. However, R. Cabaleiro & E. Buch (2024) point out that successes in one area do not always extend to other aspects of social equality. This is confirmed by the research data: France has made progress in increasing the representation of women in politics and business, but it still faces challenges in terms of wages and access to high positions, which demonstrates the need for a comprehensive approach to gender equality. In this context, the studies by M. Okladnaya & L. Menkova (2020) and M. Okladnaya *et al.* (2021) highlight the importance of a comprehensive approach to promoting gender equality, where diplomatic services are only part of a broader strategy. Achieving real gender equality requires not only legislative initiatives but also consideration of cultural and social aspects.

C. Weber (2021) demonstrated that gender quotas can increase women's representation in senior management, but their effectiveness is limited without changing social norms and cultural beliefs. The results of this study confirm this: even with quotas in place, as in France, additional measures are needed to ensure true equality. E. Fiata (2023) emphasises the role of cooperation between the public and private sectors in successful gender policies. The results show that in Sweden, this cooperation is a key success factor, while in France and Poland, such integration still needs to be improved. E. Hedling (2024) emphasises the importance of considering the economic conditions and social structures of each country for the successful implementation of gender policies. The

current study demonstrated that in Poland, where the economic and social situation is significantly different from Sweden and France, gender equality policies have not achieved significant success. This highlights the need to adapt policies to local conditions.

These comparisons confirm the importance of a comprehensive and tailored approach to implementing gender equality policies that address the cultural, social and economic characteristics of each country. Studies from other countries also point to the need for continuous improvement and adaptation of policies to achieve real equality. The analysis shows that there is a significant need for more research focusing on different aspects of gender policies and their impact. One of the key areas is to study more deeply the impact of cultural and social factors on the effectiveness of gender equality policies. N. Kosakowska-Berezecka *et al.* (2024) emphasised the importance of taking gender stereotypes and beliefs into account when implementing policies. This highlights the need for further analysis of how cultural contexts, historical traditions and social norms influence the perception and implementation of gender initiatives. It is important to determine how specific cultural and social contexts can influence the adoption and effectiveness of policies, and how these factors can be addressed to improve outcomes.

There is also a need to analyse possible negative aspects of gender policies. L. Grundell (2023) highlights the need to analyse negative consequences, such as the redistribution of resources or the emergence of new forms of discrimination. Further research should explore how to avoid such negative effects to ensure a more equitable and effective approach to gender equality. This includes analysing potential conflicts of interest, changes in resource allocation and the impact of policies on different social groups. There is a need to study the long-term effects of gender policies. Much existing research focuses on short-term outcomes, but it is important to consider how policies affect social and economic structures in the long term. This may include examining changes in social norms, economic performance and social mobility.

In summary, the study confirms the importance and effectiveness of gender equality policies in the diplomatic services in Sweden, France and Poland, but also reveals significant challenges faced by these countries. Sweden has demonstrated success in integrating gender equality, but additional efforts are needed to ensure inclusiveness. France has made progress in increasing the representation of women in embassies but still faces challenges in other areas. Poland needs significant reforms to improve its gender equality policy in all areas.

Conclusions

The study analysed approaches to gender equality in the diplomatic services of Sweden, France and Poland. The results of the study revealed several significant findings that are important for both theoretical and practical aspects of implementation. The study determined that success in implementing gender policies can vary significantly depending on the context, which emphasises the need for a comprehensive and adapted approach to achieve equality. The high level of women's participation in political life and leadership positions in these coun-

tries is evidence of the effectiveness of the reforms. For example, in Sweden, women account for 47% of diplomatic staff, and they often hold the position of ambassadors. In France, legislative changes have significantly increased the share of women in the diplomatic services and senior positions to 26%. In Poland, however, cultural barriers and patriarchal stereotypes that limit women's opportunities for professional development and political participation have a significant impact on gender equality. The share of women in the diplomatic services increased from 20% in 2019-2022 to 21% in 2023.

The data analysis showed that gender-oriented policies, as demonstrated by the example of Sweden, can significantly contribute to achieving social and economic equality. In Sweden, where a gender balance policy has been actively implemented for 10 years, a high percentage of women are involved in the diplomatic service. This confirmed the effectiveness of a systematic approach to integrating gender equality into state and public institutions.

At the same time, the research findings showed that success in one area does not always lead to achievements in others. For instance, while France has made significant progress in increasing women's representation in politics and business, serious challenges remain in other aspects of gender equality, such as the wage gap and the lack of women in senior management positions. Consequently,

this minimises the interest of women and, consequently, the number of ambassadors. This suggests the need for a more comprehensive approach that addresses all aspects of gender equality, not just individual elements. The study also confirmed that it is important to consider cultural and social aspects in the implementation of gender policies. Despite the existence of legislative initiatives, as seen in the case of France and Poland, it is not enough to implement new laws. It is also necessary to change the social norms and cultural beliefs that influence the implementation of policies and directly increase the percentage of women in the diplomatic service. This underscores the importance of integrating cultural and social factors into strategies for implementing gender initiatives.

Further research on gender equality in the diplomatic services could cover several areas. A more detailed analysis of the impact of cultural and social barriers on the implementation of gender policies is worthwhile, including a study of regional and local peculiarities that may affect the realisation of equal opportunities for women.

Acknowledgements

None.

Conflict of Interest

None.

References

- [1] Act of Republic of Poland "On the Implementation of Some Regulations of European Union Regarding Equal Treatment". (2010, December). Retrieved from <https://bip.brpo.gov.pl/en/content/act-3rd-december-2010-implementation-some-regulations-european-union-regarding-equal>.
- [2] Aggestam, K., & Rosamond, B.A. (2019). Re-politicising the gender-security nexus: Sweden's feminist foreign policy. *European Review of International Studies*, 3, 30-48. doi: 10.3224/eris.v5i3.02.
- [3] Aggestam, K., & Towns, A. (2018). The gender turn in diplomacy: A new research agenda. *International Feminist Journal of Politics*, 21(1), 9-28. doi: 10.1080/14616742.2018.1483206.
- [4] Art, R.J., Crawford, T.W., & Jervis, R. (Eds.). (2023). *International politics: Enduring concepts and contemporary issues*. Lanham: Rowman & Littlefield.
- [5] Belova, G., & Ivanova, A. (2022). EU institutions: Revisiting gender balance and women's empowerment. *Laws*, 12(1), article number 3. doi: 10.3390/laws12010003.
- [6] Cabaleiro, R., & Buch, E. (2024). Does the balance matter? The gender within government and municipal indebtedness. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 36(4), 536-560. doi: 10.1108/JPBAFM-01-2024-0003.
- [7] Charter of Fundamental Rights of the European Union. (2000, December). Retrieved from https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf.
- [8] Chehab, S. (2023). *Women in diplomacy index 2023*. Abu Dhabi: Anwar Gargash Diplomatic Academy.
- [9] de Silva, M. (2024). Gender wars? Diplomacy as a depolarizing practice in international politics of gender and sexuality. *International Studies Quarterly*, 68, article number sqae101. doi: 10.1093/isq/sqae101.
- [10] Directive of the European Parliament and the Council No. 2006/54/EC "On the Implementation of the Principle of Equal Opportunities and Equal Treatment of Men and Women in Matters of Employment and Occupation". (2006, July). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0054>.
- [11] Discrimination Act of Sweden No. 2008:567. (2008, July). Retrieved from <https://leap.unep.org/en/countries/se/national-legislation/discrimination-act-2008567>.
- [12] European Commission. (2023a). *Annual report on gender equality, 2022*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- [13] European Commission. (2023b). *People first: Diversity and inclusion*. Retrieved from https://commission.europa.eu/about-european-commission/organisational-structure/people-first-modernising-european-commission/people-first-diversity-and-inclusion_en.
- [14] European Commission. (2023c). *Gender Equality: EU extends the duration of the Gender Action Plan in external action to build on its achievements towards a gender-equal world*. Retrieved from https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_23_5858.
- [15] European External Action Service. (2020). *Gender Action Plan III: Its key areas of EU engagement*. Retrieved from https://www.eeas.europa.eu/eeas/gender-action-plan-iii-its-key-areas-eu-engagement_en.

- [16] European External Action. (2022). *WEDIN: EU women diplomat's network*. Retrieved from https://www.eeas.europa.eu/eeas/wedin-eu-women-diplomats-network-eu_en.
- [17] Fiata, E. (2023). The right to disconnect, the EU strategy and gender equality. In *When the crisis becomes an opportunity. SIDREA series in accounting and business administration* (pp. 217-226). Cham: Springer. doi: 10.1007/978-3-031-21932-0_14.
- [18] French Ministry for Europe and Foreign Affairs. (2024). *Feminist diplomacy*. Retrieved from <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/feminist-diplomacy/>.
- [19] Government Offices of Sweden. (2024). *Stockholm diplomatic list*. Retrieved from <https://www.government.se/globalassets/government/dokument/utrikesdepartementet/diplomatportalen/diplomatlistan/stockholm-diplomatic-list-18-june-2024.pdf>.
- [20] GP. (2019). *Women in diplomacy, a new report on women in international politics. What about gender equality?* Retrieved from <https://www.pulshr.pl/zarzadzanie/kobiety-w-dyplomacji-czyli-nowy-raport-o-paniach-w-polityce-miedzynarodowej-co-z-rownouprawnieniem,61976.html?mp=promo>.
- [21] Grundell, L. (2023). The gendered politics of crisis and de-democratization: Opposition to gender equality. Edited by Bianka Vida. *Politics & Gender*, 19, 964-966. doi: 10.1017/S1743923X2200068X.
- [22] Grzybek, A. (2009). *Gender in the EU. The Future of the gender policies in the European Union*. Warsaw: Heinrich Böll Foundation Regional Office.
- [23] Hedling, E. (2024). Diplomatic representation and online/offline interactions: EU coordination and digital sociability. *International Studies Quarterly*, 68(2), article number sqae022. doi: 10.1093/isq/sqae022.
- [24] Joint Communication to the European Parliament and the Council No. SWD(2020) 284 final "EU Gender Action Plan (GAP) III – an Ambitious Agenda for Gender Equality and Women's Empowerment in EU External Action". (2020, November). Retrieved from https://international-partnerships.ec.europa.eu/system/files/2021-01/join-2020-17-final_en.pdf.
- [25] Kosakowska-Berezecka, N., Besta, T., Jurek, P., Olech, M., Sobiecki, J., Bosson, J., Vandello, J.A., Best, D., Zawisza, M., Safdar, S., Włodarczyk, A., & Żadkowska, M. (2024). Towards gender harmony dataset: Gender beliefs and gender stereotypes in 62 countries. *Scientific Data*, 11(1), article number 392. doi: 10.1038/s41597-024-03235-x.
- [26] Labour Code of France. (2008, August). Retrieved from https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006072050/LEGISCTA000006160705/#LEGISCTA000006160705.
- [27] Michalski, A. (2022). Diplomatic practices beyond Brussels: The EU delegations and the coordination of EU foreign and security policy. In *The everyday making of EU foreign and security policy* (pp. 113-130). London: Edward Elgar Publishing. doi: 10.4337/9781789907551.00017.
- [28] Miller, N. (2023). Care on the move: The gender care gap and intra-EU mobility. *Journal of Law and Society*, 5(4), 558-578. doi: 10.1111/jols.12460.
- [29] Ministry of Europe and Foreign Affairs. (2023). *Feminist diplomacy: Submission of the assessment report on the international strategy for gender equality 2018-2022*. Retrieved from <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/feminist-diplomacy/news/article/feminist-diplomacy-submission-of-the-assessment-report-on-the-international>.
- [30] Ministry of Family, Labour and Social Policy Republic of Poland. (2018). *Gender pay gap in Poland*. Retrieved from <https://www.gov.pl/web/family/gender-pay-gap-in-poland>.
- [31] Moss, M. (2017). *EU gender equality report reveals "mountain to climb"*. Retrieved from <https://www.globalgovernmentforum.com/eu-gender-equality-report-reveals-mountain-to-climb/>.
- [32] Niklasson, B., & Towns, A.E. (2023). Diplomatic gender patterns and symbolic status signaling: Introducing the GenDip dataset on gender and diplomatic representation. *International Studies Quarterly*, 67(4), article number sqad089. doi: 10.1093/isq/sqad089.
- [33] Okladnaya, M., & Menkova, L. (2020). Woman in the diplomatic service: History, problems and prospects. *Law and Innovative Society*, 2(15), 40-46. doi: 10.37772/2309-9275-2020-2(15)-7.
- [34] Okladnaya, M., Yakovyuk, I., & Dyadyk, V. (2021). Diplomatic service of the European Union. *Law and Innovative Society*, 2(17), 22-29. doi: 10.37772/2309-9275-2021-2(17)-3.
- [35] Polish National Action Plan on Women, Peace and Security. (2018, October). Retrieved from <https://1325naps.peacewomen.org/wp-content/uploads/2020/12/Polish-NAP-WPS-2018-2021.pdf>.
- [36] Preti, S., & di Bella, E. (2023). Gender equality as EU strategy. In *Social indicators research series* (pp. 89-117). Cham: Springer. doi: 10.1007/978-3-031-41486-2_4.
- [37] Republic of Poland. (2004). *Government plenipotentiary for equal status for women and men*. Retrieved from <https://www.un.org/womenwatch/daw/Review/responses/POLAND-English.pdf>.
- [38] Resolution of the Council of Ministers of Poland No. 113 "On the Establishment of the National Action Programme for Equal Treatment for 2022-2030". (2022, May). Retrieved from <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20220000640>.
- [39] Resolution of the UN Security Council No. 1325. (2000, October). Retrieved from <https://www.un.org/womenwatch/osagi/wps/#resolution>.
- [40] Sinha, M., & Bibhakar, P. (2023). Locating pitfalls in the EU gender equality policy. *Forum Italicum: A Journal of Italian Studies*, 57(3), 1041-1059. doi: 10.1177/00145858231175143.

- [41] Swedish Government. (2021). *Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter Gender equality integration in government agencies*. Retrieved from <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/jamstalldhet/jamstalldhetsintegrering-i-statliga-myndigheter---jim/>.
- [42] The Gender Equality Strategy 2020-2025. (2020, March). Retrieved from <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/682425/en>.
- [43] Treaty of Lisbon. (2007, December). Retrieved from <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/5/the-treaty-of-lisbon>.
- [44] UN Women & UN DESA. (2023). *Progress on the sustainable development goals: The gender snapshot, 2023*. Retrieved from <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2023/09/progress-on-the-sustainable-development-goals-the-gender-snapshot-2023>.
- [45] UN Women. (2018). *Turning promises into action: Gender equality in the 2030 agenda for sustainable development*. Retrieved from <https://www.unwomen.org/en/digital-library/sdg-report>.
- [46] UN Women. (2021). *The Generation Equality Forum: A historic global feminist event*. Retrieved from <https://www.diplomatiegouv.fr/en/french-foreign-policy/feminist-diplomacy/the-generation-equality-forum-a-historic-global-feminist-event-30-june-2-july/>.
- [47] Weber, C. (2021). Gender. In *International relationstheory* (pp. 85-108). New York: Routledge. doi:10.4324/9781003008644-5.
- [48] Zheliuk, T., & Kostin, U. (2022). Gender balance: European integration challenges and national opportunities. *Innovative Economy*, 2-3, 75-84. doi: 10.37332/2309-1533.2022.2-3.11.

Айбек Аділов

Доктор юридичних наук, професор

Академія Міністерства внутрішніх справ Киргизької Республіки імені Е.А. Алієва

720033, вул. Чокана Валіханова, 1а, м. Бішкек, Киргизстан

<https://orcid.org/0000-0001-5081-6305>

Постколоніальна оптика формування глобального співтовариства

Анотація. У статті досліджено складні процеси, що виникли в результаті колоніального правління та їхній довготривалий вплив на сучасні суспільства. Метою дослідження було вивчення впливу колоніальної історії на сучасні суспільства та глобальне співтовариство. Для досягнення цієї мети було проаналізовано історичні документи, правові акти, теоретичні праці та статистичні дані. Аналіз охоплює різноманітні аспекти колоніального впливу, включаючи правові, економічні, культурні та соціальні зміни. Особлива увага приділяється наслідкам колонізації Африки та Бразилії, а також трудовій міграції в Європу після Другої світової війни. Дослідження виявило, що колоніалізм сприяв штучному формуванню національних кордонів, що призвело до виникнення багатонаціональних держав зі складними етнічними та культурними структурами. Економічна експлуатація колонізованих країн залишила глибокі сліди у їхньому розвитку, що продовжує поглиблювати глобальну економічну нерівність. Культурні трансформації, зумовлені впровадженням колоніальних мов, релігій та культурних практик, призвели до втрати багатьох традиційних елементів та створення гібридних культур. Результати дослідження показали, що колоніалізм значно вплинув на формування національних ідентичностей та часто сприяв виникненню етнічних конфліктів, наприклад в Південній Америці. Економічна експлуатація колоній спричинила довготривалі наслідки, зокрема, економічну залежність та нерівноправні відносини, що продовжують впливати на розвиток постколоніальних країн, як, наприклад, у випадку з Бразилією. Культурні трансформації включали впровадження колоніальних мов, релігій та культурних практик, що призвело до втрати традиційних елементів та створення гібридних культурних форм. Соціальні зміни включали розвиток систем соціальної ієрархії та дискримінації, які залишаються актуальними сьогодні. Трудова міграція до Європи після Другої світової війни також спричинила значні демографічні та соціальні зміни. Результати дослідження з колоніалізму можуть бути використані урядами, міжнародними організаціями та освітніми установами для розробки політик деколонізації, впровадження програм відновлення історичної справедливості та вдосконалення навчальних програм з метою підвищення обізнаності про колоніальну спадщину

Ключові слова: постколоніальні суспільства; економічна залежність; соціальна ієрархія; національне відродження; етнічні конфлікти; геополітика

Вступ

Колоніалізм, важлива категорія сучасної соціальної та політичної думки, пройшов значні концептуальні трансформації. Спочатку колоніалізм був пов'язаний із конкретними європейськими територіальними експансіями та адміністративними практиками, але з часом його значення розширилося під впливом історичних подій та теоретичних дискусій. Актуальність дослідження колоніалізму підсилюється зростанням інтересу до тематики деколонізації, що включає зусилля щодо відновлення та переосмислення ідентичностей, культур і традицій, які були маргіналізовані або витіснені внаслідок колоніального панування.

У період Холодної війни правове та політичне використання терміну «колоніалізм» змінилося, що зменшило його історичний вплив. Однак у постколоніальний період колоніалізм знову набув значення як важлива концепція для аналізу парадоксів глобальної сучасності (Barbosa & Pimentel, 2024). В ході дослідження підтверджено думку про те, що для повного розуміння колоніалізму необхідно поєднувати його історичний контекст із аналітичними рамками. Під терміном «колоніалізм» прийнято вважати систему європейського імперського правління та пов'язані історичні явища, охоплюючи неокolonіалізм і внутрішній колоніалізм.

Отримано: 06.11.2024, Перевірено: 21.01.2025, Прийнято: 20.02.2025

Suggested Citation:

Adilov, A. (2025). Postcolonial optics of global community formation. *Foreign Affairs*, 35(1), 53-63. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.53.

**Corresponding author*

Дослідження підкреслюють важливість детального підходу, що поєднує історичні корені колоніалізму з його роллю як концептуальної рамки для аналізу глобальних владних динамік і історичних несправедливостей.

Стану вивчення основних проблем колоніалізму присвячена робота М. Sultan (2024), в якій автор досліджує основні наукові теорії XX століття, пов'язані з політичними категоріями колонізації. У дослідженні В. Cohn (2021) висвітлюється історія британської колонізації Індії. Основна увага приділяється розвитку управління державними установами, складній системі взаємодії та комунікації імперської адміністрації з місцевими елітами, а також оцінці впливу колоніальної системи на соціальне та культурне життя в Індії. Проблемі ідентичності населення, котре перебувало під колоніальним гнітом присвячено багато досліджень. J. Holley (2024) у своїй роботі розглядає процес розвитку самосвідомості та солідаризації населення колоній європейських імперій в XIX столітті в контексті власного історичного етногенезу, особливо наголошуючи на факторі погіршення геополітичної ситуації на межі XIX–XX століть, Першої світової війни та її ролі у формуванні нової системи взаємодії між колоніями і метрополіями в 1920–30-х роках. У роботі М. Jeronimo (2023) порушується питання про трансформацію ролі колоніальної адміністрації на прикладі португальської імперської політики в Африці. G. Koehler-Derrick & M.M. Lee (2023) у своїй роботі досліджує досвід французької колоніальної політики в контексті алжирської боротьби за незалежність та зміни системи взаємовідносин між Парижем та Алжиром. У дослідженні Е. Manela (2023) досліджується фактор колоніального минулого у процесі поширення націоналістичних рухів як в колишніх колоніях, так і метрополіях. J.-P. Kouega (2022) досліджує проблеми культури країн, що раніше були колоніями європейських імперій в контексті взаємодії бувших метрополій та периферій протягом XIX–XX століть. Автор наголошує на ключовій ролі європейських держав та колоністів у перебудові політичних та соціо-економічних зв'язків у колишніх колоніях, що також стало важливим чинником і в культурному житті країн, і, як наслідок, у самосвідомості населення бувших колоній.

Метою цього дослідження стало вивчення культурного розвитку і соціальної трансформації під час формування та деконструкції колоніальних імперій, а також взаємодії європейських держав і колоністів з колоніями та місцевим населенням.

Матеріали та методи

Для проведення дослідження культурних та соціальних трансформацій внаслідок історії колонізації та їхнього впливу на глобальне співтовариство було використано такі наукові методи, як аналіз історичних документів, правових актів, теоретичних праць та статистичних даних. Проаналізовано широкий спектр документів, включаючи угоди, договори, звіти колоніальних адміністрацій та спогади сучасників. Зокрема, вивчалися протоколи та угоди Берлінської конференції (1884–1885), що регулюють поділ Африки між європейськими державами, та Акт про індійське управління (1858), який передав управління Індією від Британської Ост-Індської компанії до Британської

корони. Особлива увага приділялася документам, що висвітлюють відносини між колоніальною владою та корінним населенням, таким як акти про рабство та його скасування, а також документи, що демонструють наслідки колоніальної політики для культурної ідентичності та соціальних структур.

Теоретичні праці, такі як «Орієнталізм» Е. Said (2001) та «Black Skin, White Masks» Ф. Fanon (1952) також використовувалися для аналізу впливу колоніалізму на культурні та соціальні процеси. Статистичні дані відігравали важливу роль у дослідженні. Зокрема, аналізувалися демографічні звіти колоніальних адміністрацій, такі як переписи населення, які надавали дані про чисельність, етнічний склад та соціально-економічний стан населення колоній. Економічні звіти включали інформацію про обсяги виробництва та торгівлі, фінансові надходження від колоній до метрополій, а також звіти про інфраструктурні проекти, такі як будівництво залізниць та доріг. Наприклад, економічні звіти Британської Індії містили дані про видобуток корисних копалин, вирощування сільськогосподарських культур та експорт чаю і бавовни (Statistical Abstract Relating to British India, n.d.). Ці дані допомагали оцінити вплив колоніальної економічної політики на місцеве населення та його життєві умови.

Для аналізу впливу колоніальної політики на сучасні правові системи були використані правові акти, що стосуються періоду колонізації та постколоніального періоду. Аналізувалися конституції, закони, постанови та інші правові документи, що регулювали відносини в колоніальних та постколоніальних суспільствах. Особлива увага приділялася законодавчим актам, що регулюють питання культурної спадщини, освіти, мовної політики та прав людини, таким як рішення Council of the EU (2002) та дані Eurostat (2023).

Історико-порівняльний метод дозволив провести порівняльний аналіз різних регіонів світу, що зазнали колоніального впливу, і виявити як спільні риси, так і унікальні особливості культурних та соціальних трансформацій. Це допомогло визначити, які фактори впливали на різний ступінь адаптації та опору колоніальній політиці, а також як ці фактори відобразилися на сучасному стані суспільств. Метод історичної періодизації був використаний для систематизації історичного розвитку колоніальних та постколоніальних суспільств за певними періодами. Це дозволило провести послідовний аналіз культурних зрушень у різні періоди колоніальної історії та постколоніального розвитку. Зокрема, було вивчено періоди активного колоніального завоювання, адміністративного управління, національно-визвольних рухів та сучасних постколоніальних трансформацій.

Результати та обговорення

Європейський колоніалізм: від Нового часу до Світових воєн. Європейський колоніалізм активно розпочався у XIX столітті на тлі Індустріальної революції. Після скасування континентальної блокади Наполеона у 1813 році, торговці з Гамбурга і Бремена почали налагоджувати прямі контакти з Латинською Америкою, Близьким Сходом, Південно-Східною та Східною Азією, Західною Африкою, Австралією та островами

Південного моря. Розширення торгівлі стало можливим завдяки вільній торгівлі під впливом Англії. Навігаційні акти 1822-1824 років дозволили британським колоніям користуватися міжнародними водами, що привело до скасування монополії Британської Ост-Індської компанії на торгівлю з Китаєм у 1833 році (Holley, 2024).

Фактори, що сприяли колоніалізму, включали багаті ресурси африканських земель. Колоніалізм переплітався з рабством, експлуатацією праці та захопленням земель. Работоргівля, розпочата португальцями у 1440-х роках, отримала релігійне і моральне обґрунтування від папства у 1442 році. Європейська індустріалізація сприяла пошуку нових ресурсів по всьому світу. До XIX століття попит на нові території та сфери впливу стимулював експлуатацію сільськогосподарських економік цінних ресурсів в Африці, Індії, Близькому Сході, Східній Азії та Латинській Америці (Schmitt, 2023).

Работоргівля призвела до високої смертності серед африканців, які перевозилися до Америки в XVI-XIX століттях. Перевантаження суден, що сприяло поширенню хвороб, призводило до загибелі до 20 % рабів під час перетину Атлантики. Європейські товари обмінювалися на африканських рабів, які потім обмінювалися на цінні ресурси в Америці (Roudaire, 2022). Після здобуття незалежності більшістю колоній у XX столітті імміграція до Великої Британії відбувалася з колишніх колоній. Співдружність, створена в XX столітті, складалася з самоврядних залежностей. Після 1945 року почалася міграція робочої сили з Співдружності, що досягла піку в 1950-х роках. До ухвалення «Закону про імміграцію з Співдружності» в 1962 році всі громадяни Співдружності мали право на необмежений в'їзд до Великої Британії (Panay & Manz, 2020). Колоніалізм відіграв ключову роль у формуванні мультикультуралізму, особливо британського, оскільки Великобританія стимулювала міграцію для економічних вигод. Міграція з колишніх колоній до Європи та Америки є спадщиною колоніальної ери. Британська імперія, що існувала з XVII до кінця XIX століття, здобула багатство і славу завдяки колоніям і контролю над світовими океанами (Government of India Act, 1858). Політика надання земель іммігрантам для заохочення міграції призвела до знищення корінного населення. Сполучені Штати, засновані американськими колоніями, продовжили цю політику, що сприяло створенню багатонаціональної нації (Condos, 2024).

Британська та французька колоніальні політики впродовж століть управляли мільйонами людей через безліч різних політик у численних регіонах. Хоча зазвичай британське правління характеризується як непряме, що зберігало культурні та соціальні відмінності, а французьке як пряме, орієнтоване на асиміляцію через французьку мову та культуру, ці загальні уявлення мають свої нюанси (Panay & Manz, 2020). На початку XX століття соціологи використовували поняття асиміляції для опису взаємовідносин між мігрантами та громадянами в приймаючій країні. Асиміляція вважалася одностороннім процесом, де мігранти повинні адаптуватися до нової культури. Згідно з E. Mulle & M. Bieling (2020), асиміляція є обов'язком мігрантів і їхніх нащадків, а ступінь прийняття місцевих звичаїв служить маркером цього процесу. C. Novakov-Ritchey (2022)

описала асиміляцію як поступове злиття малих соціальних груп у ширші організації через переймання звичаїв і цінностей приймаючого суспільства.

Асиміляція часто супроводжується повною або частковою відмовою від культурної спадщини мігрантів. Об'єктивна асиміляція включає адаптацію до нової культури, вимірюється такими показниками, як робочий статус, освіта, знання мови та рівень міжнаціональних шлюбів. Суб'єктивна асиміляція відображає ідентифікацію мігрантів з певною групою за етнічною, мовною або культурною ознаками. Історія колоніалізму в країнах Глобальної Півночі, зокрема Великої Британії, Франції, Німеччини, Іспанії, Італії, Португалії, Бельгії, глибоко вкоренилася в експлуатації праці, ресурсів, культури та ідентичності. Постколоніальний підхід вказує на те, що колоніальні практики продовжують існувати в новому світовому порядку. Теорія постколоніалізму досліджує, як міграційні регуляції, такі як контроль над міграцією, програми для гастарбайтерів та права мігрантів, залишаються спадщиною колоніальної доби.

Постколоніальна міграція відображає тенденції колоніальних міграцій, зокрема рабську торгівлю і економічну міграцію з неєвропейських територій. Постколоніальна теорія пропонує новий погляд на розвиток, заперечуючи західний підхід до аналізу політичних, економічних і соціальних питань (Six, 2021). Вона дозволяє критично оцінювати і деконструювати факти, нав'язані західною перспективою. Колоніалізм не лише був економічним процесом експлуатації, але й культурною ієрархією, що вплинула на сучасні міграційні процеси (Bhambra & Ornelas, 2023).

Особливо після Другої світової війни, міграція і біженці почали розглядатися як криза, що знову підкреслює постколоніальний погляд на проблему. З того моменту, коли міграція стала питанням неєвропейців або людей не білої раси, а не запрошення європейців для заповнення вакансій на небезпечних і важких роботах, її сприймають як проблему. Колишні колонізаторські країни досі несуть спадщину колоніальних міграцій, що формує колективну пам'ять постколоніальних мігрантів (Barbosa & Pimentel, 2024). Британці часто застосовували непряме правління в Африці, зберігаючи традиційні системи та місцевих правителів для управління, тоді як французи практикували пряме правління та активну асиміляцію в своїх колоніях, таких як Алжир, Сенегал та Індія (Berriedale, 1919). Французи також мали тенденцію більш централізовано управляти освітою та місцевими справами порівняно з британцями (Barbosa & Pimentel, 2024; Ongo Nkoa, 2024).

Колоніальні практики не завжди були чітко відокремлені. У Британській Індії існували елементи прямого правління, подібні до французьких, тоді як у французьких колоніях іноді дозволяли місцеву автономію (Statistical Abstract Relating to British India, n.d.). Перша світова війна значно вплинула на колонії як у військовому, так і в економічному плані. Спочатку розпочавшись у Європі, конфлікт швидко поширився по всьому світу через амбіції великих держав. Союзні сили атакували німецькі колонії в Африці, Азії та Тихому океані. Території в Мікронезії були захоплені, а Самоа, Нова Гвінея та прилеглі архіпелаги перейшли

під контроль інших союзних сил. Німецькі колонії в Африці обороняли Schutztruppen, що склалися з німецьких офіцерів і місцевих солдатів. Конфлікт у цих регіонах тривав до початку 1916 року, з значними територіями, що перейшли під контроль союзників (Mitchell, 2024). Найважливішим театром бойових дій була Німецька Східна Африка, де боротьба тривала до кінця війни. Командувач Пауль фон Леттов-Ворбек і його 7500 солдатів, переважно африканців, використовували партизанську тактику і успішно уникали поразки протягом більше ніж чотирьох років. Лише в листопаді 1918 року, після великих втрат британців, Леттов-Ворбек капітулював (Rubner, 2024). Війна в Східній Африці мала катастрофічні економічні та екологічні наслідки для регіону.

Колонії не тільки були ареною бойових дій, а й інтегрувались у економіку європейських країн. Наприклад, Індія внесла £146 мільйонів у витрати Великобританії, постачаючи такі продукти як бавовна, джут та вовна. Французькі володіння в Північній Африці також стали частиною військової економіки Франції, що спричинило як адміністративні, так і економічні реформи, проте й призвело до голоду та економічних труднощів у 1917-1918 роках (Koller, 2008).

Війна також сприяла масовій міграції з колоній до Європи. Наприклад, близько 215,000 цивільних працівників і солдатів з Південної Африки, Вест-Індії, Маврикію, Фіджі, Китаю та Єгипту приїхали на британський фронт, а Франція набрала близько 220,000 працівників з Алжиру, Індокитаю, Марокко, Тунісу, Мадагаскару та Китаю. У війні брали участь також колоніальні війська: приблизно 650,000 солдатів з колоній були відправлені на fronti Європи. Британія мобілізувала близько 1.5 мільйона індійських солдатів, з яких близько 90,000 загинули (Koller, 2008). Франція, натомість, використовувала велику кількість африканських військ у Європі, що викликало суперечки про те, чи не використовувалися ці солдати як «гарматне м'ясо».

Розгортання більше ніж півмільйона африканських і азійських солдатів у Європі під час Першої світової війни мало значний культурний вплив як на європейців, так і на самих солдатів. Це стало першим випадком, коли так багато європейців одночасно зіткнулися з колоніальними солдатами, чи то як союзниками, ворогами, чи військовими полоненими. Це призвело до виникнення дискурсів, які включали екзотизм, расизм і патерналізм (Koller, 2008). Європейські образи африканських і азійських солдатів різнилися по обидва боки фронту. У Німеччині расистські стереотипи, поширені до війни, ще більше загострились. Колоніальні солдати часто представлялися як звірі, а німецька пропаганда поширювала страшні чутки про їхні злочини, такі як виколування очей і відтинання вух та носів уражених німецьких солдатів. Такі образи, як «меланхолійна юрба» або «чорна ганьба», стали частиною популярного мовлення в Німеччині (Said, 2001).

Водночас французька пропаганда намагалася представити колоніальних солдатів у менш негативному світлі, підкреслюючи їхню відданість і героїзм. На початку війни зображення африканських солдатів у французькій пресі часто було негативним, але пізніше це змінилося на більш м'яке уявлення про їхню

дитячість і слухняність. Важливим моментом стало також виправдання французької практики залучення мусульманських полонених для османської армії та сприяння вигідному образу союзників з Османської імперії. Французи, з одного боку, намагалися підірвати німецькі обвинувачення у «зраді білої раси», але водночас зіткнулися з проблемами виявлення колоніальних солдатів як частини своєї нації. Поширені стереотипи серед французів часто описували солдатів як диких і небезпечних, що, в свою чергу, сприяло їхній настороженості та страху (Koller, 2008).

Що стосується самих солдатів, то їхні реакції на Європу були різноманітними. Індійські солдати виявили різні рівні захоплення або відчуження від європейської культури. Деякі були горді своєю службою і захоплювались європейською цивілізацією, інші ж критично порівнювали європейські порядки з індійськими, часто висловлюючи негативне ставлення до власних звичаїв. Західноафриканці також переживали значні культурні зміни, і їхні спогади свідчать про зміну сприйняття французів, що вплинуло на їхню самоідентифікацію після війни (Fanon, 1952).

Загалом, як німецька, так і французька пропаганда демонстрували глибоке європейське расистське упередження, зображаючи колоніальних солдатів як різних і нижчих. Ці уявлення мали тривалий вплив на відносини між колонізаторами та колонізованими (Frazer, 2023). У підсумку, хоча британська та французька колоніальні політики мали свої специфічні підходи, обидві країни вели пряме і непряме правління та мали місії цивілізування, що робить їх політики не такими однозначними, як часто вважається.

Колоніалізм в Бразилії на межі XIX та XX століть. У 1896 році бразильські індіанці, такі як ботукуди, напали на поселення «Лінія Моема» в штаті Парана, де вбили 19 новоприбулих австро-українських іммігрантів (Fanon, 1952). Жертвами стали три чоловіки, дев'ять жінок і сім дітей. Індіанці попередили європейських колоністів, що на цьому місці поховані їхні предки, але керівник колонії проігнорував цю загрозу. Через два роки, у 1898 році, були вбиті троє колоністів в Ірасемі, а у 1899 році ще десять українців у Лусені, коли вони працювали в лісі. Деякі представники преси описували ботукудів як людоджерів, інші намагалися зрозуміти мотиви індіанців (Daly, 2023).

Ці події обговорювалися дипломатами Австро-Угорщини і призвели до конфліктів між федеральним урядом і урядом штату Парана. Документи, збережені у Відні, розкривають політичні дебати того часу: формування бразильської нації, інтеграція індіанців та швидка міжнародна міграція. Були чутки про «німецьку загрозу» через велику кількість німецьких іммігрантів. Після нападу в Лусені, австро-угорський віце-консул у Курітібі відправив свого представника для інспекції. Він запропонував озброїти колоністів, але губернатор Парани відмовився, стверджуючи, що індіанці не є небезпечними. Преса підтримала австро-угорських дипломатів, критикуючи політику губернатора.

Німецькомовна преса підтримала колоністів, навіть якщо вони були українцями, бо це було конфліктом між «новим» і «старим» світом. Вони підтримували збройне вирішення конфлікту. У 1895 році ботукуди

зазнали нападу, де було вбито 40 індіанців. Губернатор Парани спробував вирішити «індіанську проблему» інакше, переселивши мирних індіанців короадос, але це не вирішило проблему. Колоністи звернулися за допомогою до австро-угорського консульства, яке збило гроші для родин загиблих (Kouega, 2022). Ця мікроісторія слугує для аналізу багатьох аспектів глобалізації в Бразилії під час Belle Époque. Процес інтернаціоналізації був глибоко пов'язаний з міграційними потоками та механізмами інтеграції, які базувалися на асиметричних відносинах влади. Опис цього інциденту на кордоні висвітлює аспекти, які раніше ігнорувалися істориками: по-перше, внесок іммігрантів з Австро-Угорської імперії у міграційні потоки до Бразилії. Відстеження долі цих підданих і їх інтеграції в приймаючу країну є складним завданням через багатонаціональну структуру Австро-Угорської монархії. Кількісні дані та вторинні джерела є фрагментованими та часто помилковими, оскільки змішують державні/територіальні категорії з етнічними/мовними (Prutsch, 2014).

Ідентифікація мігрантів ускладнена тим, що їхні ідентичності мають процесуальний характер. Наприклад, мігрант з Прахатице (нині Чехія, до 1918 року – частина Австро-Угорщини) міг ідентифікувати себе як «богемця», «німця», «чеха», «австрійця» або «австро-угорця» залежно від контексту. У книгах часто згадуються «емігранти з Польщі», хоча Польща стала незалежною лише у 1918 році. Українці/рутени рідко з'являються в літературі про міграцію, хоча Австро-Угорщина була одним з найбільших еміграційних країн Європи. Між 1876 і 1910 роками близько 3,5 мільйона підданих Австро-Угорщини мігрували до Америки, з яких приблизно 70-80 тисяч переїхали до Бразилії. У сучасній Австрії існує мало досліджень про міграцію до Бразилії, і досі не було опубліковано жодної монографії про австро-угорську еміграцію до Бразилії чи Латинської Америки (Prutsch, 2014).

Ця тема потребує дослідження групою істориків з країн колишньої Австро-Угорської імперії у співпраці з бразильськими колегами. Хоча напевно чи вдасться виправити статистику міграції, цифровізація пасажирських списків відкриває нові перспективи. Варто зосередитися на реконструкції культурних символів, міжетнічних конфліктів, політики імперії щодо своїх емігрантів, а також на соціокультурній реорганізації колоністів у сільських та міських районах. Конфлікт між українськими мігрантами та індіанцями показує, що навіть імперії без заморських колоній, як Австро-Угорщина, могли діяти колоніально. Відновлення історії різних етнічних груп є важливим для дослідження національної історії. Однак, Європа складалася не тільки з національних держав, тому варто аналізувати міжетнічні взаємодії в глобальному та транснаціональному контексті (Smith, 2020).

Агенти еміграції, особливо в австрійській Галичині, вміло використовували етнічні конфлікти. Наприклад, поширювалися чутки, що Бразилія перебуває під контролем принца Рудольфа і що імператор рекомендує еміграцію туди, що поляки приховують від українців. Інші чутки стверджували, що імператриця Леопольдина, після смерті, передала землі бразильським польським селянам.

Багато польських та українських емігрантів оселилися у штаті Парана, де Австро-Угорська імперія відкрила консульство в Куритибі.

На кордонних територіях відбувалися конфлікти між індіанцями та колоністами. На відміну від антропологічних досліджень, індіанці довгий час ігнорувалися у дослідженнях міграції до Латинської Америки в німецькомовних країнах. Конфлікти між австро-українськими колоністами та індіанцями, а також масова міграція європейців і японців до штату Парана є прикладами «глокалізації» – взаємодії глобальних та місцевих процесів.

У XIX столітті європейські іммігранти регулярно стикалися з індіанськими групами на півдні Бразилії, такими як гуарані, шокленг та каінганг, що належать до мовної групи же. Ці групи зазнали розпорошення та значного зменшення чисельності через дії іммігрантів, імміграційних товариств та урядів провінцій. Колоністи, байдужі до культур індіанців, використовували терміни «дикуни» або «ботокудоси» для позначення будь-якого індіанця, якого вони вважали «безжальним дикуном». Деякі політики та колоністи вважали, що винищення індіанців, як у Сполучених Штатах Америки, слід застосувати й у Бразилії. Інші пропонували створення резервацій як рішення (Smith, 2020).

На початку XX століття ці конфлікти обговорювалися не тільки в Бразилії, але й на міжнародній арені, зокрема під час 16-го Міжнародного конгресу американистів у Відні в 1908 році. На цьому заході, який відображав науковий космополітизм, напруження між націоналізмом та інтернаціоналізмом, молодий антрополог Альберто Войтех Фріч виступив з доповіддю про жорстоке поводження з індіанцями каінганг та шокленг з боку європейських колоністів. Фріч заявив, що колонізація відбувається за рахунок життя сотень індіанців і таємного рабства дітей та жінок. Його виступ викликав обурення присутніх, які більше критикували його особисто, ніж представлені факти (Muojama, 2023).

Інший учасник конгресу, доктор Гуго Генш, запропонував інтегрувати індіанських дітей у європейські родини замість резервацій або католицьких інтернатів. Фріч, родом з родини натуралістів і політиків, після подорожі до Бразилії почав збирати артефакти індіанців для німецьких антропологів. Після свідчення жахливих злочинів проти індіанців він повернувся до Європи і використав нагоду конгресу, щоб закликати до протесту проти цих актів варварства. Однак його звинуватили у відсутності наукової об'єктивності та змішуванні політики з наукою (Sohret & Eryilmaz, 2023). У Бразилії його аргументи швидко поширилися в регіональній пресі та стали національною темою. Це питання, як і лекції Кандідо Рондона про індіанців під час розширення телеграфних ліній в Амазонії, перетворилося на важливу дискусію про інтеграцію індіанців у націоналістичний проєкт Республіки. У 1910 році, через два роки після виступу Фріча, був створений Служба захисту індіанців (SPI) за ініціативою Кандідо Рондона. Ця федеральна установа зменшила переслідування індіанців та врятувала багато корінних груп від зникнення.

Протягом деякого часу SPI підтримувала співіснування між індіанцями та європейцями. Президент штату Парана, Франсіско Ксав'єр да Сілва, наймав

християнізованих індіанців для роботи під час розчищення земель. Однак такі моделі інтеграції не враховували психічних наслідків для індіанців після вигнання з їхніх земель. Президент штату Парана, юрист і соціолог, поважав вимоги кайнганг щодо землі і у 1902–1903 роках підписав укази, що надавали їм приблизно 50 тисяч гектарів у штаті. Це рішення відображало самосвідомість молодих штатів перед федеральним урядом у складному процесі переходу від імперії до федеральної республіки. Незважаючи на це, доля індіанців не змінилася. У кінці 1920-х SPI змусила корінне населення оселитися в резерваціях, коли північно-західний Парана почав урбанізуватися за підтримки британських капіталів.

До XIX століття Парана мала мало досвіду з європейськими іммігрантами. Заснування сьютських місій у XVII столітті зазнало невдачі через вторгнення бандейрантів з Сан-Паулу. У цьому регіоні, який не мав значних мінеральних ресурсів, основними економічними факторами були виробництво мате, деревообробка та скотарство. У 1808 році кронпринц Жуан VI наказав відкрити порти Бразилії для міжнародної торгівлі. Перші європейські колонії були засновані в Баїї та Новому Фрібургу, неподалік Ріо-де-Жанейро, а з 1824 року — в Ріо-Гранде-ду-Сул (Fanon, 1952).

Перші десятиліття міграційної політики в Бразилії визначалися королем, а з 1822 року — імператором. Європейці повинні були урбанізувати великі території країни, створюючи противагу афро-бразильському населенню та забезпечуючи південні кордони з Уругваєм. Після заборони торгівлі рабами у 1850 році, передбачливі кавові плантатори, такі як Ніколау Вергейро, почали залучати європейську робочу силу, попередньо фінансуючи їхні морські подорожі (Muojama, 2023). У 1854 році Парана стала першою провінцією, що ухвалила закон про вільні землі. Однак лише через півстоліття військово-географічні експедиції проклали шляхи через джунглі, щоб досягти земель, які можна було продати іноземним колонізаційним агентствам. Продаж землі спричинив серйозні конфлікти між владою та кабюкло, які зайняли землю, не маючи на неї юридичних прав (Fanon, 1952). Всупереч обіцянкам кавових плантаторів і міграційних агентів, що Бразилія буде «раєм на землі», багато колоністів зіткнулися з реальністю. Більшість сімей-іммігрантів були бідними, працювали за мізерну плату на кавових плантаціях, де змушені були купувати харчі за завищеними цінами в місцевих магазинах. Звіти швейцарського маестро Томаса Даватца, швейцарського посла Якова Тшуді та численні листи від колоністів до Європи розповідають про експлуатацію, жовту лихоманку та інші хвороби.

У відповідь на тривожні новини, Пруссія заборонила пропаганду еміграції до Бразилії у 1859–1896 роках, а також видала попередження проти еміграції до Бразилії. Однак Австро-Угорська імперія не заборонила пропаганду еміграції, а навпаки — сприяла їй. Політичні еліти імперії розглядали еміграцію як спосіб зменшити надлишок робочої сили та кількість бідних, переважно з Галичини та Буковини (Prutsch, 2014). Наприкінці XIX століття штат Парана інвестував кошти для залучення європейців, пропонуючи вільні землі та

користуючись поганою репутацією кавових плантацій у Сан-Паулу. Селяни з Галичини та Буковини, втікаючи від бідності, політичної маргіналізації та військової служби, мігрували до Парани. До 1900 року близько п'ятидесяти тисяч австро-поляків та австро-українців переселилися до Парани, отримавши від штату земельні ділянки, кредити, насіння та інструменти (Fanon, F. 1952).

Згідно зі звітами австро-угорського консульства в Куритибі, піддані імперії проживали у Прюдентополісі (приблизно 12 тисяч), Ріо-Кларо (сім тисяч), Лусені (п'ять тисяч), Томас-Коелю (чотири тисячі), Агуас-Амаралас (чотири тисячі), Сан-Жуан-де-Капанема, Лінія Кандіду-де-Абреу, Нова Галичина та Круз-Машаду. Австрійська влада надсилала до колоній шкільні підручники, щоб підтримувати австро-угорський патріотизм і уникнути формування націоналістичних ідентичностей. Окрім австрійців, Парана також приймала іммігрантів з Італії, Німецької імперії та Іспанії. У 1908 році Парана прийняла перші групи японців. Наприкінці століття третина населення Парани складалася з іммігрантів, переважно селян, землевласників, ремісників, торговців та робітників кавових плантацій (Prutsch, 2014).

У перші десятиліття XX століття Парана зіткнулася з серйозною економічною кризою і почала продавати вільні землі концесіонерам або безпосередньо колонізаційним компаніям. Однією з таких компаній був англійський консорціум на чолі з шотландським лордом Ловаттом, який планував вирощувати бавовну. У 1923 році він заснував компанію «Paraná Plantations» і найняв Артура Х'ю Міллера Томаса для управління програмою колонізації на півночі Парани. Згодом на цих землях сформувався багатонаціональний мікрокосмос, що відображав процеси глобалізації. У 1930 році німці з Росії та Німеччини заснували колонію Гаймтал, яка стала моделлю колонії. Неподалік робітники порту Данциг, які шукали нове життя, заснували Новий Данциг (пізніше Камбе) (Fanon, 1952). Парана також приймала іммігрантів з Італії, Японії та Іспанії. Місто Лондрина, засноване у 1930 році, швидко зростало і за кілька років стало мультикультурним центром. Сьогодні воно має населення близько 800 тисяч осіб і відоме своєю багатокультурною історією. Після прибуття європейських та японських іммігрантів, у Лондрині також сформувалися афро-бразильські громади, які до сьогодні не отримали належного визнання. Співіснування різних етнічних груп не означає «расової демократії», як описував Гілберту Фрейре під час правління Жетуліу Варгаса у 1930-х роках (Stein, 2021).

Прихід японських іммігрантів до північного Парани, що почався у 1908 році після зменшення кількості японців, які переїжджали до США, додав новий міжнародний вимір до розвитку цього регіону. Перші іммігранти приїхали завдяки двосторонній угоді між Японією та Бразилією. До 1923 року близько 32 тисяч японців висадилися у порті Сантос і продовжили свій шлях до Парани, що стала другою за чисельністю японською спільнотою в Бразилії після Сан-Паулу. Японці проявили себе як майстри іригації, вирощування рису та освоєння болотистих земель. Фермери, які зазнали невдачі з європейськими робітниками на кавових плантаціях, шукали нову робочу силу. У 1907 році австро-угорські дипломати вже повідомляли про наміри

бразильських політиків скористатися суперництвом між азійськими та європейськими іммігрантами. Попри культурні та соціальні виклики, японці зуміли інтегруватися, створюючи сільськогосподарські колонії і розвиваючи свої традиції у нових умовах (Stein, 2021).

У 1932 році німецький фермер Освальд Ніксдорф, маючи досвід роботи в Суматрі, переїхав до штату Парана. Разом з Еріхом Кох-Везером, президентом німецької напівдержавної асоціації *Gesellschaft für wirtschaftliche Studien in Übersee*, Ніксдорф заснував колонію Роландія поблизу Лондрини. Внаслідок економічної кризи та приходу до влади Націонал-соціалістичної робітничої партії Німеччини у липні 1932 року, до Роландії почали переїжджати німецькі та німецько-бразильські сім'ї. З 1936 року Роландія стала кінцевою точкою залізниці, що сприяло прибуттю поселенців різних національностей (Fanon, 1952; Grimm-Solem, 2024). Водночас колонію обрали одним з центрів «арійської раси» у Бразилії, в якій оселилися єврейські біженці та політичні вигнанці з Німеччини й Австрії. Роландія з самого початку свого існування стала міжнародним мікрокосмом, де представники різних національностей і культур співіснували, іноді стикаючись із конфліктами.

Динаміка міграції в Повоєнній Європі та Деколонізація (з 1945 дотепер). Після завершення Другої світової війни відбулися суттєві зміни у глобальних міграційних процесах. Деколонізація, що супроводжувалася поверненням європейців з нових колоній, які вони заснували в різних кутках світу, істотно змінила характер міграції. Окрім повернення європейців, міграційні потоки з колишніх колоній і третіх країн почали активно впливати на Європу. Ці нові міграційні хвилі перетворили континент на важливий центр міграції з другої половини XX століття. Хоча Європа вже давно була ареною різноманітних міграційних процесів, характер цих процесів істотно змінився після Другої світової війни. Європейський континент має глибоку історію імміграції, яка, проте, зазнала значних трансформацій у результаті деколонізації та нових глобальних тенденцій. Таким чином, Європа залишалася місцем зустрічі різних культур і продовжувала бути важливим вузловим пунктом міжнародних міграційних рухів (Sohret & Eryilmaz, 2023).

Після Другої світової війни Північно-Західна Європа переживала економічний підйом з 30 % зростанням промислового виробництва між 1953 і 1958 роками. Місцева робоча сила стала більш освіченою, переходячи до офісних робіт, залишаючи вакансії у низькооплачуваних галузях, таких як сільське господарство та гірничо-промисловість. Це змусило західноєвропейські країни залучати робітників із периферійних регіонів (Van Mol, 2016). Європа розпочала відновлення, що супроводжувалося як інтеграцією, так і новими формами експлуатації. 1960-ті роки ознаменували не лише європейське об'єднання, але й індустріальну експлуатацію під маскою демократичного чи соціалістичного прогресу. У цей період були засновані Митний Союз (1948) і Європейське об'єднання вугілля і сталі (1952), що стали основою для Європейського Союзу. Різноманітність цих об'єднань вплинула на політику імміграції (Demmer, 2024).

У Британії перші післявоєнні ініціативи з інтеграції мігрантів були локальними, а центральні органи, як-от CO (Colonial Office) та NCSS (National Council of Social Service), були недовговічними. З 1960-х років акцент змістився на закони і органи, що сприяють гармонійним міжгруповим відносинам. Однак британська політика включає і елементи асиміляції, як це було в освітній сфері під час правління Маргарет Тетчер (Schierup *et al.*, 2006). У Франції, навпаки, довгий час асиміляція переважала, і державні ініціативи, як-от соціальний фонд, були централізованими. До 1980-х років французька політика інтеграції змінилася на більш гнучкий підхід, що визнає культурну різноманітність і підтримує релігійну та культурну плюралістичність (Demmer, 2024).

Обидві країни використовували як централізовані, так і децентралізовані методи, і хоча є відмінності в підходах до інтеграції, часто їхні політики мають спільні риси. В результаті, визначити інтеграційні стратегії як абсолютно різні або однакові для Британії та Франції є спрощеним. Обидві країни адаптують свої підходи до інтеграції залежно від часу, місця і соціальних потреб. Після війни примусова міграція поступово змінилася добровільною. Наприклад, нацисти організували міграцію робочої сили з Східної Європи. Після війни програми гостьових працівників стали популярними. У Франції в 1970 році працювали близько 600 тисяч алжирців, 140 тисяч марокканців і 90 тисяч тунісців (Asngar *et al.*, 2022; Mulle, 2024).

Системи гостьових працівників мали різні характеристики в країнах, але загалом обмежували в'їзд родичів і використовували депортацію як інструмент контролю. Ці системи сприяли економічному відновленню і передачі знань, хоча багато гостьових працівників оселилися в нових країнах разом із сім'ями. До 1973 року ці програми стали «структурною необхідністю» для економік приймаючих країн. Європейські країни використовували ці системи для експлуатації робочої сили, обіцяючи вигоди, такі як перекази грошей і передача знань, але загрожуючи депортацією при невиконанні вимог (Demmer, 2024).

У 1976 році був створений Треві Груп, який розширив свої функції на управління нелегальною міграцією. Дублінські угоди 1990 року ввели перші норми міграційного управління, що викликало критику. Теорії міграції, такі як «пуш-пул» і неокласична теорія домінували в дослідженнях міграції, пояснюючи, як економічні умови в країнах походження і привабливість європейських країн сприяють міграції. Європа використовує ці обставини для залучення дешевої робочої сили, ігноруючи важливість вирішення проблем локальної нестабільності (Sohret & Eryilmaz, 2023). Теорії міграції показують, що працівники мігрують заради кращих умов праці. Після розпаду Соціалістичного блоку в Європі зріс попит на некваліфіковану працю, що призвело до сегментації ринку праці між місцевими та іммігрантами.

Міграція була економічно вигідною як для країн походження, так і для країн призначення. Середземноморські країни, що стикалися з високим безробіттям і низькою продуктивністю, отримали вигоду від зменшення тиску на ринок праці та значних грошових

переказів. Наприклад, економіка Туреччини зазнала дестабілізації, коли припинилася міграція до Німеччини в 1974 році. Крім того, Італія підтримувала еміграцію, щоб зменшити безробіття та ослабити підтримку соціалістичних і комуністичних партій (Stein, 2021).

Між 1940 і 1975 роками близько 7 мільйонів європейців повернулися з колоній. Міграційні потоки включали північноафриканців до Франції, людей з Італії, Індії, Карибів, Малайзії та Кенії до Великобританії, конголезців до Бельгії, а також індонезійців і суринамців до Нідерландів. У 1972 році 20 000 угандійців азійського походження іммігрували до Великобританії через політичні переслідування. Після війни в Алжирі

Франція прийняла багато іммігрантів з Північної Африки та Албанії. Португалія також прийняла багатьох, хто втік від конфліктів у своїх колоніях у 1970-х роках. Європейці швидко інтегрувалися, тоді як неєвропейські іммігранти часто стикалися з дискримінацією та економічними труднощами (Zouache, 2017). Між 1950 і 1970 роками близько 7-10 мільйонів людей емігрували з Італії, Іспанії, Греції та Португалії. До 1970-х років іммігрантські популяції у Франції, Великій Британії, Німеччині та Бельгії значно зросли. Деколонізація також стимулювала міграцію, коли багато колишніх колоніальних підданих переїжджали до Європи, особливо до Бельгії, Франції та Великої Британії (Таблиця 1).

Таблиця 1. Етнічні меншості у основних країнах Західної Європи, куди відбувалась імміграція, 1950-1975 роки (тисячі осіб)

Країна	1950	1960	1970	1975	Процент від населення в 1975 р.
Бельгія	354	444	716	835	8.5
Франція	2128	2663	3339	4196	7.9
ФРН	548	686	2977	4090	6.6
Нідерланди	77	101	236	370	2.6
Швеція	124	191	411	410	5.0
Швейцарія	279	585	983	1012	16.0
Британія	1573	2205	3968	4153	7.8

Джерело: S. Castles *et al.* (2005)

Незважаючи на обмеження, накладені Залізною завісою, міграція між Сходом і Заходом тривала. Між 1950 і 1990 роками 12 мільйонів людей перемістилися з Сходу на Захід, зокрема 4,45 мільйона етнічних німців повернулися до Німеччини з Центральної та Східної Європи до 2004 року, більшість з яких після падіння Залізної завіси. Цей період міграції та деколонізації суттєво змінив демографічний та соціальний ландшафт Європи (Schiegure *et al.*, 2006). Після падіння Берлінської стіни Європа пережила період інтенсивної інтеграції, що знайшло своє втілення в утворенні Європейського Союзу у 1992 році. Це сталося на фоні гармонізації міграційної політики та посилення міжнародної допомоги,

що привело до зростання попиту на кваліфіковану робочу силу та забезпечення соціального захисту для мігрантів. Незважаючи на численні покращення, цей період також ознаменувався новими формами експлуатації мігрантів (Demmer, 2024). Європейські норми в сфері міграції стали більш узгодженими, але різниця в національних практиках залишилася. Закінчення холодної війни прискорила міграційні потоки з колишніх комуністичних країн до демократичних, що створило новий розподіл між Сходом і Заходом у міграційній політиці (Таблиця 2). Країни Північно-Західної Європи, хоча й були великими імміграційними центрами, мали різні підходи до міграції (Council of the EU, 2002).

Таблиця 2. Топ-7 країн за національністю мігрантів з-за меж ЄС, що є резидентами в країнах Європейського Союзу, 2023 рік

№	Країна походження	Кількість резидентів ЄС
1.	Туреччина	2,654,240
2.	Марокко	2,054,935
3.	Україна (без врахування біженців)	1,854,428
4.	Китай (включно з Гонконгом)	1,460,710
5.	Індія	1,174,851
6.	Сирія	1,129,634
7.	Росія	1,044,149

Джерело: Eurostat (2023)

У 1990-х роках ЄС розробив ряд важливих документів, таких як Маастрихтська (1992), Амстердамська (1997), Тампере (1999), Гаазька (2005) та Стокгольмська (2010) програми, що включали нові права для мігрантів і посилення системи міграційного управління. Ці ініціативи також сприяли створенню Спільної європейської системи притулку (CEAS)

для захисту прав уразливих осіб групами (Bhambra & Ornelas, 2023). Проте деякі дослідники стверджують, що ці ініціативи в основному були націлені на «формування Європи для своїх громадян», що часто призводило до пріоритету інтересів місцевих жителів над мігрантами на ринку праці. Запровадження систем Шенгенської інформації, інформації про візи

та FRONTEX наприкінці 2004 року, а також посилення регуляцій у деяких країнах створили ситуацію, де, з одного боку, підтримується міжнародна міграція, а з іншого – вводяться обмеження на такі потоки (Schierup *et al.*, 2006).

Крім того, міграційні політики, орієнтовані на потреби висококваліфікованого сектору, часто сприяло втраті досвідчених спеціалістів, приваблюючи кваліфікованих працівників, а не менш підготовлених або біженців, які потребують більше ресурсів для інтеграції. Це створювало парадоксальну ситуацію, де, з одного боку, існували ініціативи для розвитку, а з іншого – обмеження для іммігрантів. Сучасні глобалізаційні виклики, що стали актуальними в умовах пандемії COVID-19 та її наслідків, виявилися значними для міжнародних міграційних процесів і внутрішньополітичних ситуацій країн. Пандемія створила нові реалії, серед яких використання мігрантів для дестабілізації внутрішньої політики в країнах прийому стало помітним явищем. Відзначено, що в деяких країнах політичні групи використовували наявність мігрантів як інструмент для підризу соціальної стабільності або для критики урядової політики. Це проявлялося у звинуваченнях у неефективності інтеграційних програм або у спробах створити напруженість між різними соціальними групами (Bhambra & Ornelas, 2023).

Трансформація ідентичності європейців внаслідок масової міграції з країн третього світу також стала очевидною. Інтеграція значних чисельностей мігрантів, які принесли з собою різні культурні практики, мови та соціальні норми, суттєво змінила традиційні уявлення про національну ідентичність. Це проявилось у змішуванні культур і формуванні нових соціальних ідентичностей в європейських країнах. Мігранти сприяли культурному збагаченню, але також спостерігалось і зростання соціального напруження, пов'язаного з культурними відмінностями (Demmer, 2024). Пандемія COVID-19 також підкреслила важливість глобального співробітництва у сфері охорони здоров'я та соціального захисту. Вона виявила уразливість в системах інтеграції мігрантів і управлінні глобальними кризами. Це спонукало до перегляду стратегії щодо інтеграції мігрантів і покращення управлінських практик для зменшення соціальної і політичної нестабільності.

Гегемонія колишніх метрополій в контексті вищої освіти. Гегемонія в сфері вищої освіти була важливою темою для розгляду в сучасному глобалізованому світі. Вона стосувалася культурного, економічного та політичного домінування, яке формувалося через освітні інститути та впливало на знання, що передавалися студентам. Теорія гегемонії надавала ключові інструменти для аналізу цих процесів. З іншого боку, контргегемонія пропонувала альтернативні підходи та моделі, що могли протистояти домінуючій культурі та ідеології. У цій статті розглядався вплив нової гегемонії та контргегемонії на інтернаціоналізацію вищої освіти. Гегемонія в цьому контексті не означала прямої примусової влади, а радше культурне та ідеологічне керівництво, яке формувалося через суспільні інститути, такі як школи та університети. Інтернаціоналізація вищої

освіти могла діяти як форма неокolonіалізму, де західні країни та їхні університети встановлювали стандарти та критерії, яким мали відповідати інші країни. Це призводило до ситуації, коли місцеві епістемології та знання маргіналізувалися на користь західних моделей (Bhambra & Ornelas, 2023).

З 1990-х років спостерігався вплив неоліберальної політики, що призводило до комерціалізації вищої освіти та збільшення приватного сектору в освітніх установах. Це спричиняло зростання нерівності та залежності освітніх систем менш розвинених країн від фінансування та підтримки з боку розвинених країн. Така ситуація підкріплювала гегемонію західних країн і ускладнювала доступ до альтернативних моделей освіти. Контргегемонія полягала в розвитку альтернативних моделей та підходів, які протистояли домінуючій культурі та ідеології. У контексті вищої освіти це включало впровадження освітніх програм, що акцентували увагу на місцевих знаннях та практиках, а також розвиток критичного мислення у студентів. Контргегемонічні стратегії спрямовувалися на створення простору для різноманітності знань та досвіду, що допомагало уникнути одноманітності, нав'язаної домінуючою культурою (Demmer, 2024).

Деколоніальна перспектива прагнула розвінчати та трансформувати існуючі системи знань та освіти, щоб вони краще відображали потреби та інтереси місцевих громад. Це включало перегляд навчальних програм, викладацьких методів та структур управління університетами з метою забезпечення більшої інклюзивності та різноманітності (Manela, 2023). Деколоніалізація освіти передбачала активне залучення місцевих громад до процесу формування освітніх програм, що сприяло підвищенню їхньої актуальності та корисності. Розвиток глобальних партнерств між університетами на засадах рівноправності сприяв більш збалансованому обміну знаннями та ресурсами. Такі партнерства допомагали створити більш справедливую та стійку систему вищої освіти, яка враховувала інтереси всіх залучених сторін. Вони також сприяли розвитку інноваційних підходів до навчання та досліджень, які відображали глобальні виклики та потреби.

Результати дослідження підтверджують, що європейський колоніалізм мав глибокий вплив на формування сучасних національних ідентичностей та демографічних структур. Починаючи з 19 століття, колоніальні держави активно розширювали свої території і впливи, що призвело до зміни соціальних і культурних ландшафтів у підкорених регіонах. Колоніальні практики, такі як експлуатація ресурсів і работоргівля, мали далекосяжні наслідки для корінних народів, зокрема через втрату традиційних елементів культури та підвищення соціальної ієрархії і дискримінації. Результати дослідження також демонструють, як після Другої світової війни трудова міграція з колишніх колоній суттєво змінила демографічний ландшафт Європи, створюючи нові виклики для інтеграції. Пандемія COVID-19 додатково підкреслила необхідність перегляду існуючих інтеграційних стратегій, що є важливим для забезпечення соціальної стабільності і боротьби з расовою та етнічною дискримінацією.

Висновки

Дослідження культурних та соціальних трансформацій, що відбулися внаслідок історії колонізації, дозволило зрозуміти складну взаємодію між колоніальною спадщиною та сучасним глобальним співтовариством. Одним з ключових висновків є те, що колоніалізм мав значний вплив на формування національних ідентичностей у багатьох регіонах світу. Колоніальна політика сприяла штучному створенню національних кордонів, що призвело до виникнення багатонаціональних держав зі складними етнічними та культурними структурами. Це стало основою для багатьох сучасних конфліктів та політичних криз.

Особливого значення набули також культурні трансформації, що супроводжували процеси колонізації, деколонізації та міграції. Колоніальна влада активно впливала на культурну ідентичність підкорених народів, впроваджуючи свої мови, релігії та культурні практики. Це призвело до втрати багатьох традиційних культурних елементів та створило гібридні форми культурного вираження. Водночас, постколоніальні країни змогли зберегти і відновити багато аспектів своєї культурної спадщини, що стало важливим чинником у процесах національного відродження. Відновлення і збереження культурної спадщини сприяє зміцненню національної ідентичності і культурної автономії.

Соціальні трансформації включали розвиток систем соціальної ієрархії та дискримінації, що залишаються актуальними й сьогодні, викликаючи рухи за права людини. Після Другої світової війни трудова міграція до Європи значно змінила демографічний та соціальний ландшафт країн Західної Європи, створюючи нові виклики для інтеграції та міжкультурного взаєморозуміння. Пандемія COVID-19 підкреслила необхідність перегляду стратегій інтеграції мігрантів для забезпечення соціальної та політичної стабільності. Обмеження цього дослідження полягає в тому, що воно не враховувало детальні аспекти регіональних варіацій міграційних процесів і їхнього впливу на локальні соціально-політичні контексти. Майбутні дослідження можуть зосередитися на впливі колоніальної спадщини на освіту, економічний розвиток та соціальну справедливість, а також на механізмах інтеграції мігрантів. Дослідження підкреслило необхідність глибшого розуміння колоніальної спадщини для досягнення більш справедливого глобального співтовариства.

Подяки

Немає.

Конфлікт інтересів

Немає.

Aybek Adilov*

Doctor of Law, Professor

Academy of the Ministry of Internal Affairs of the Kyrgyz Republic named after E.A. Aliyev

720033, 1a Chokana Valikhanov Str., Bishkek, Kyrgyzstan

<https://orcid.org/0000-0001-5081-6305>

Postcolonial optics of global community formation

Abstract. This article explored complex processes that arose from colonial rule and their long-term effects on modern societies. The study aimed to analyse the impact of colonial history on contemporary societies and the global community. To achieve this, historical documents, legal acts, theoretical studies, and statistical data were analysed. The analysis covered various aspects of colonial influence, including legal, economic, cultural, and social changes. Special attention was given to the consequences of colonisation in Africa and Brazil, as well as labour migration to Europe after the Second World War. The study found that colonialism contributed to the artificial formation of national borders, leading to the emergence of multinational states with complex ethnic and cultural structures. The economic exploitation of colonised countries has left deep scars on their development, further exacerbating global economic inequality. Cultural transformations, driven by the introduction of colonial languages, religions, and cultural practices, resulted in the loss of many traditional elements and the creation of hybrid cultures. The research findings demonstrated that colonialism significantly influenced the formation of national identities and often contributed to the emergence of ethnic conflicts, as seen in South America. The economic exploitation of colonies led to long-lasting consequences, such as economic dependency and unequal relations, which continue to impact the development of post-colonial nations, as exemplified by Brazil. Cultural transformations involved the imposition of colonial languages, religions, and cultural practices, resulting in the loss of traditional elements and the creation of hybrid cultural forms. Social changes included the development of social hierarchies and discrimination, which remain relevant today. Labour migration to Europe after the Second World War also caused significant demographic and social shifts. The findings from this research on colonialism can be utilised by governments, international organisations, and educational institutions to develop decolonisation policies, implement programs of historical redress, and enhance curricula to increase awareness of colonial legacies.

Keywords: postcolonial societies; economic dependency; social hierarchy; national revival; ethnic conflicts; geopolitics

Introduction

Colonialism, a significant concept in contemporary social and political thought, has undergone substantial conceptual transformations. Initially, colonialism was associated with specific European territorial expansions and administrative practices, but over time, its meaning has broadened due to historical events and theoretical discussions. The relevance of studying colonialism is heightened by the growing interest in decolonisation, which encompasses efforts to restore and re-evaluate identities, cultures, and traditions that were marginalised or displaced as a result of colonial domination.

During the Cold War, the legal and political use of the term “colonialism” evolved, which diminished its historical impact. However, in the postcolonial period, colonialism regained significance as an important concept for analysing the paradoxes of global modernity (Barbosa &

Pimentel, 2024). The research confirms the view that fully understanding colonialism requires combining its historical context with analytical frameworks. The term “colonialism” is commonly understood to refer to the system of European imperial rule and related historical phenomena, encompassing neocolonialism and internal colonialism. Studies highlight the importance of a detailed approach that integrates the historical roots of colonialism with its role as a conceptual framework for analysing global power dynamics and historical injustices.

The study of the main issues of colonialism is the focus of M. Sultan’s (2024) article, in which the author examines key 20th-century scholarly theories related to the political categories of colonisation. The research of V. Cohn (2021) explores the history of British colonisation in India, with a primary focus on the development of governance in state

Received: 06.11.2024, Revised: 21.01.2025, Accepted: 20.02.2025

Suggested Citation:

Adilov, A. (2025). Postcolonial optics of global community formation. *Foreign Affairs*, 35(1), 53-63. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.53.

*Corresponding author

institutions, the complex system of interaction and communication between the imperial administration and local elites, and the assessment of the colonial system's impact on social and cultural life in India. Numerous studies have been dedicated to the issue of identity among populations under colonial oppression. J. Holley (2024) examines the development of self-consciousness and solidarity among the populations of European colonial empires in the 19th century within the context of their own historical ethno-genesis, particularly emphasising the role of the deteriorating geopolitical situation at the turn of the 19th and 20th centuries, the First World War, and its influence on the formation of a new system of relations between colonies and metropolises in the 1920s and 1930s. M. Jeronimo (2023) addresses the transformation of colonial administration using the example of Portuguese imperial policy in Africa. G. Koehler-Derrick & M.M. Lee (2023) investigate the experience of French colonial policy in the context of the Algerian struggle for independence and the changing relationship between Paris and Algiers. E. Manela (2023) explores the impact of the colonial past on the spread of nationalist movements both in former colonies and in metropolises. J-P. Kouega (2022) investigates the cultural issues of countries that were former colonies of European empires, focusing on the interaction between former metropolises and peripheries throughout the 19th and 20th centuries. The author highlights the key role of European states and colonists in reshaping political and socio-economic ties in former colonies, which also became an important factor in the cultural life of these countries and, consequently, in the self-awareness of their populations.

This research aimed to investigate the cultural development and social transformation that occurred during the formation and deconstruction of colonial empires, as well as the interactions between European states and colonists with the colonies and their local populations.

Materials and Methods

To investigate the cultural and social transformations resulting from colonial history and their impact on the global community, a range of research methods were employed. These included the analysis of historical documents, legal acts, theoretical studies, and statistical data. A wide spectrum of documents was analysed, including treaties, agreements, colonial administrative reports, and contemporary accounts. Specifically, the protocols and agreements of the Berlin Conference (1884-1885), which regulated the partition of Africa among European powers, and the Government of India Act 1858, which transferred the administration of India from the British East India Company to the British Crown, were examined. Particular attention was paid to documents illuminating the relationships between colonial authorities and Indigenous populations, such as acts relating to slavery and its abolition, as well as documents demonstrating the consequences of colonial policies on cultural identity and social structures.

Theoretical works such as "Orientalism" by E. Said (2001) and "Black Skin, White Masks" by F. Fanon (1952) were also utilised to analyse the impact of colonialism on cultural and social processes. Statistical data played a crucial role in the research. In particular, demographic reports from colonial administrations, such as

censuses, were analysed. These provided data on population numbers, ethnic composition, and the socioeconomic status of colonial populations. Economic reports included information on production and trade volumes, financial inflows from colonies to the metropolises, and reports on infrastructure projects like railway and road construction. For instance, economic reports from British India contained data on mineral extraction, agricultural cultivation, and the export of tea and cotton (Statistical Abstract Relating to British India, n.d.). This data helped to assess the impact of colonial economic policies on local populations and their living conditions. To analyse the impact of colonial policies on contemporary legal systems, legal acts about both the colonial and post-colonial periods were utilised. Constitutions, laws, decrees, and other legal documents regulating relations within colonial and postcolonial societies were analysed. Particular attention was paid to legislative acts governing cultural heritage, education, language policy, and human rights, such as decisions of the Council of the EU (2002) and data from Eurostat (2023).

A comparative historical method enabled a comparative analysis of various regions of the world that experienced colonial influence, revealing both commonalities and unique features of cultural and social transformations. This helped to identify the factors influencing the varying degrees of adaptation to and resistance against colonial policies, as well as how these factors were reflected in the contemporary state of societies. The method of historical periodisation was employed to systematise the historical development of colonial and postcolonial societies into specific periods. This allowed for a sequential analysis of cultural shifts during different periods of colonial history and postcolonial development. In particular, periods of active colonial conquest, administrative rule, national liberation movements, and contemporary postcolonial transformations were examined.

Results and Discussion

European colonialism: From the Modern era to the World Wars. European colonialism significantly expanded in the 19th century, fuelled by the Industrial Revolution. Following the end of Napoleon's Continental System in 1813, merchants from Hamburg and Bremen established direct contacts with Latin America, the Middle East, Southeast and East Asia, West Africa, Australia, and the South Sea Islands. This expansion of trade was facilitated by the principle of free trade, influenced by England. Navigation Acts of 1822-24 allowed British colonies to access international waters, leading to the abolishment of the British East India Company's monopoly on trade with China in 1833 (Holley, 2024).

Factors contributing to colonialism included the abundant resources of African lands. Colonialism was intertwined with slavery, labour exploitation, and land seizure. The slave trade, initiated by the Portuguese in the 1440s, received religious and moral justification from the papacy in 1442. European industrialisation fuelled the search for new resources worldwide. By the 19th century, the demand for new territories and spheres of influence spurred the exploitation of agricultural economies and valuable resources in Africa, India, the Middle East, East Asia, and Latin America (Schmitt, 2023).

The slave trade led to high mortality rates among Africans transported to the Americas between the 16th and 19th centuries. Overcrowded ships, which facilitated the spread of diseases, led to the death of up to 20% of slaves during the Atlantic crossing. European goods were exchanged for African slaves, who were then traded for valuable resources in the Americas (Roudaire, 2022). Following the independence of most colonies in the 20th century, immigration to Britain occurred from former colonial territories. The Commonwealth, established in the 20th century, comprised self-governing dependencies. After 1945, there was a surge in labour migration from Commonwealth countries, peaking in the 1950s. Until the passage of the Commonwealth Immigrants Act in 1962, all Commonwealth citizens were entitled to unrestricted entry into the United Kingdom (Panayi & Manz, 2020). Colonialism played a crucial role in shaping multiculturalism, particularly in Britain, as the UK encouraged migration for economic gain. Migration from former colonies to Europe and the Americas is a legacy of the colonial era. The British Empire, which spanned from the 17th to the late 19th century, accrued wealth and prestige through its colonies and control of the world's oceans (Government of India Act, 1858). Policies of granting land to immigrants to encourage migration led to the dispossession of Indigenous populations. The United States, founded on American colonies, continued this policy, contributing to the creation of a multi-ethnic nation (Condos, 2024).

British and French colonial policies governed millions of people across numerous regions for centuries through a variety of different policies. While British rule is typically characterised as indirect, preserving cultural and social differences, and French rule as direct, focused on assimilation through the French language and culture, these generalisations possess their nuances (Panayi & Manz, 2020). In the early 20th century, sociologists employed the concept of assimilation to describe the relationships between migrants and citizens in the host country. Assimilation was perceived as a one-sided process, wherein migrants were expected to adapt to the new culture. According to E. Mulle & M. Bieling (2020), assimilation is deemed a duty of migrants and their descendants, with the extent of adopting local customs serving as a marker of this process. S. Novakov-Ritchey (2022) described assimilation as the gradual merging of smaller social groups into larger organisations through the adoption of the customs and values of the host society.

Assimilation often involves a full or partial abandonment of migrants' cultural heritage. Objective assimilation encompasses adaptation to a new culture, measured by indicators such as employment status, education, language proficiency, and rates of intermarriage. Subjective assimilation reflects the identification of migrants with a particular group based on ethnic, linguistic, or cultural characteristics. The history of colonialism in Global North countries, including Britain, France, Germany, Spain, Italy, Portugal, and Belgium, is deeply rooted in the exploitation of labour, resources, culture, and identity. The postcolonial approach indicates that colonial practices continue to exist within the new world order. Postcolonial theory examines how migration regulations, such as migration control, guest worker programs, and migrant rights,

remain a legacy of the colonial era. Post-colonial migration reflects the patterns of colonial migrations, including the slave trade and economic migration from non-European territories. Postcolonial theory offers a new perspective on development, challenging Western approaches to analysing political, economic, and social issues (Six, 2021). It allows for a critical evaluation and deconstruction of facts imposed by Western perspectives. Colonialism was not merely an economic process of exploitation, but also a cultural hierarchy that has influenced contemporary migration processes (Bhambra & Ornelas, 2023).

Especially after the Second World War, migration and refugees began to be seen as a crisis, further underlining the postcolonial perspective on the issue. From the moment migration became a question of non-Europeans or non-white people, rather than an invitation for Europeans to fill vacancies in dangerous and difficult jobs, it has been perceived as a problem. Former colonising countries still bear the legacy of colonial migrations, shaping the collective memory of postcolonial migrants (Barbosa & Pimentel, 2024). The British often employed indirect rule in Africa, preserving traditional systems and local rulers to manage affairs, while the French practised direct rule and active assimilation in their colonies, such as Algeria, Senegal, and India (Berriedale, 1919). The French also tended to centralise control over education and local matters more than the British (Barbosa & Pimentel, 2024; Ongo Nkoa, 2024).

Colonial practices were not always distinctly separated. In British India, there were elements of direct rule similar to those of the French, while in French colonies, local autonomy was sometimes permitted (Statistical Abstract Relating to British India, n.d.). The First World War significantly impacted the colonies both militarily and economically. Initially starting in Europe, the conflict rapidly spread across the globe due to the ambitions of the great powers. Allied forces attacked German colonies in Africa, Asia, and the Pacific. Territories in Micronesia were seized, and Samoa, New Guinea, and the surrounding archipelagos came under the control of other Allied forces. German colonies in Africa were defended by the Schutztruppen, composed of German officers and local soldiers. Conflict in these regions persisted until early 1916, with substantial territories falling under Allied control (Mitchell, 2024). The most significant theatre of operations was German East Africa, where fighting continued until the end of the war. Commander Paul von Lettow-Vorbeck and his 7,500 soldiers, predominantly Africans, employed guerrilla tactics and successfully avoided defeat for more than four years. It was not until November 1918, following significant British losses, that Lettow-Vorbeck surrendered (Rubner, 2024). The war in East Africa had catastrophic economic and ecological consequences for the region. Colonies were not only battlegrounds but were also integrated into the economies of European countries. For instance, India contributed £146 million to Britain's war effort, supplying commodities such as cotton, jute, and wool. French possessions in North Africa also became part of France's war economy, leading to both administrative and economic reforms but also resulting in famine and economic hardship in 1917-1918 (Koller, 2008).

The war also facilitated mass migration from colonies to Europe. For example, around 215,000 civilian workers

and soldiers from South Africa, the West Indies, Mauritius, Fiji, China, and Egypt came to the British front, while France recruited approximately 220,000 workers from Algeria, Indochina, Morocco, Tunisia, Madagascar, and China. Colonial troops also participated in the war: approximately 650,000 soldiers from colonies were sent to the European fronts. Britain mobilised around 1.5 million Indian soldiers, of whom approximately 90,000 died (Koller, 2008). France, in contrast, used a large number of African troops in Europe, leading to controversy over whether these soldiers were used as “cannon fodder”. The deployment of over half a million African and Asian soldiers to Europe during the First World War had a significant cultural impact on both Europeans and the soldiers themselves. It was the first time so many Europeans had come into simultaneous contact with colonial soldiers, whether as allies, enemies, or prisoners of war. This led to the emergence of discourses that included exoticism, racism, and paternalism (Koller, 2008). European images of African and Asian soldiers varied on both sides of the front. In Germany, racist stereotypes prevalent before the war became even more pronounced. Colonial soldiers were often depicted as beasts, and German propaganda spread gruesome rumours of their atrocities, such as gouging out the eyes and cutting off the ears and noses of wounded German soldiers. Such terms as “melancholy mob” or “black shame” became part of popular discourse in Germany (Said, 2001).

At the same time, French propaganda sought to present colonial soldiers in a less negative light, emphasising their dedication and heroism. At the outset of the war, portrayals of African soldiers in the French press were often unfavourable; however, this later shifted to a softer depiction, highlighting their perceived childlike qualities and obedience. An important aspect of this narrative was the justification of the French practice of recruiting Muslim prisoners for the Ottoman army, which contributed to a favourable image of the allies from the Ottoman Empire. On one hand, the French attempted to undermine German accusations of “betrayal of the white race”, while simultaneously grappling with the challenge of recognising colonial soldiers as part of their nation. Prevailing stereotypes among the French often characterised the soldiers as wild and dangerous, which in turn exacerbated their apprehension and fear (Koller, 2008).

The soldiers themselves had a variety of reactions to Europe. Indian soldiers displayed varying degrees of fascination or alienation from European culture. Some were proud of their service and admired European civilisation, while others critically compared European customs to Indian ones, often expressing negative attitudes towards their own traditions. West Africans also underwent significant cultural changes, and their memoirs reveal a shift in their perception of the French, influencing their post-war self-identification (Fanon, 1952). Overall, both German and French propaganda displayed deep-rooted European racist biases, portraying colonial soldiers as different and inferior. These perceptions had a lasting impact on relations between colonisers and colonised peoples (Frazer, 2023). In conclusion, while British and French colonial policies had their specific approaches, both countries engaged in direct and indirect rule and had civilising missions, making their policies more complex than often assumed.

Colonialism in Brazil at the turn of the 19th and 20th centuries. In 1896, Brazilian Indigenous People, such as the Botocudos, attacked the “linha Moema” settlement in the state of Paraná, killing 19 recently arrived Austro-Ukrainian immigrants (Fanon, 1952). The victims included three men, nine women, and seven children. The Indigenous People had warned the European colonists that their ancestors were buried at this site, but the colony’s leader ignored the threat. Two years later, in 1898, three colonists were killed in Iracema, and in 1899, ten more Ukrainians were killed in Lucena while working in the forest. Some press reports described the Botocudos as cannibals, while others attempted to understand the Indigenous People’s motivations (Daly, 2023). These events were discussed by Austro-Hungarian diplomats and led to conflicts between the federal government and the state government of Paraná. Documents preserved in Vienna reveal the political debates of the time: the formation of the Brazilian nation, the integration of Indigenous Peoples, and rapid international migration. There were rumours of a “German threat” due to the large number of German immigrants. After the attack in Lucena, the Austro-Hungarian Vice-Consul in Curitiba sent a representative to inspect the area. He proposed arming the colonists, but the governor of Paraná refused, claiming that the Indigenous People were not dangerous. The press supported the Austro-Hungarian diplomats, criticising the governor’s policy.

The German-language press supported the colonists, even if they were Ukrainian, as this was seen as a conflict between the “new” and “old” worlds. They advocated for an armed resolution to the conflict. In 1895, the Botocudos themselves were attacked, with 40 Indigenous People killed. The governor of Paraná attempted to address the “Indian problem” differently by relocating peaceful Indigenous People, the Coroados, but this did not resolve the issue. The colonists turned to the Austro-Hungarian consulate for help, which collected funds for the families of the deceased (Kouega, 2022). This microhistory serves to analyse many aspects of globalisation in Brazil during the Belle Époque. The process of internationalisation was deeply intertwined with migration flows and integration mechanisms based on asymmetrical power relations. The description of this border incident highlights previously overlooked aspects by historians: firstly, the contribution of immigrants from the Austro-Hungarian Empire to migration flows to Brazil. Tracking the fate of these subjects and their integration into the host country is a complex task due to the multinational structure of the Austro-Hungarian monarchy. Quantitative data and secondary sources are fragmented and often erroneous, as they conflate state/territorial categories with ethnic/linguistic ones (Prutsch, 2014). Identifying migrants is complicated by the fluid nature of their identities. For instance, a migrant from Prachatice (now in the Czech Republic, but part of Austria-Hungary until 1918) might identify as “Bohemian”, “German”, “Czech”, “Austrian”, or “Austro-Hungarian” depending on the context. Books often refer to “emigrants from Poland”, even though Poland only gained independence in 1918. Ukrainians/Ruthenians rarely appear in the migration literature, despite Austria-Hungary being one of Europe’s largest emigration countries. Between 1876 and 1910, around 3.5 million subjects of Austria-Hungary

migrated to the Americas, of whom approximately 70-80 thousand moved to Brazil. In contemporary Austria, there is little research on migration to Brazil, and no monograph has yet been published on Austro-Hungarian emigration to Brazil or Latin America (Prutsch, 2014).

This topic requires research by a group of historians from the countries of the former Austro-Hungarian Empire in cooperation with Brazilian colleagues. While it is unlikely that migration statistics can be corrected, the digitalisation of passenger lists opens up new possibilities. The focus should be on reconstructing cultural symbols, inter-ethnic conflicts, the empire's policy towards its emigrants, and the socio-cultural reorganisation of colonists in rural and urban areas. The conflict between Ukrainian migrants and Indigenous People shows that even empires without overseas colonies, like Austria-Hungary, could act in a colonial manner. The recovery of the history of different ethnic groups is important for the study of national history. However, Europe was not composed solely of nation-states, so it is worth analysing inter-ethnic interactions in a global and transnational context (Smith, 2020). Emigration agents, particularly in Austrian Galicia, skilfully exploited ethnic tensions. For instance, rumours circulated that Brazil was under the control of Prince Rudolf and that the emperor recommended emigration there, which the Poles concealed from the Ukrainians. Other rumours claimed that Empress Leopoldine had bequeathed lands to Brazilian Polish peasants after her death. Many Polish and Ukrainian emigrants settled in the state of Paraná, where the Austro-Hungarian Empire opened a consulate in Curitiba.

Conflicts between Indigenous Peoples and colonists occurred in border regions. Unlike anthropological studies, Indigenous Peoples have long been overlooked in migration studies to Latin America in German-speaking countries. The conflicts between Austro-Ukrainian colonists and Indigenous People, as well as the mass migration of Europeans and Japanese to the state of Paraná, are examples of "glocalisation" – the interplay of global and local processes. In the 19th century, European immigrants regularly encountered Indigenous groups in southern Brazil, such as the Guarani, Xokleng, and Kaingang, who belonged to the Jê language family. These groups experienced dispersal and significant population decline due to the actions of immigrants, immigration societies, and provincial governments. Colonists, indifferent to Indigenous cultures, used terms like "savages" or "Botocudos" to refer to any Indigenous person they deemed "merciless savages". Some politicians and colonists believed that the extermination of Indigenous Peoples, as in the United States of America, should be applied in Brazil. Others proposed the creation of reservations as a solution (Smith, 2020).

At the beginning of the 20th century, these conflicts were discussed not only in Brazil but also on the international stage, notably at the 16th International Congress of Americanists in Vienna in 1908. At this event, which reflected the scientific cosmopolitanism and tensions between nationalism and internationalism, the young anthropologist Alberto Vojtěch Frič presented a paper on the brutal treatment of the Kaingang and Xokleng Indigenous Peoples by European colonists. Frič claimed that colonisation was occurring at the cost of hundreds of Indigenous

lives and through the secret enslavement of children and women. His presentation provoked outrage among the attendees, who were more critical of him personally than of the facts presented (Muojama, 2023).

Another participant in the congress, Dr. Hugo Gensch, proposed integrating Indigenous children into European families instead of reservations or Catholic boarding schools. Frič, hailing from a family of naturalists and politicians, began collecting Indigenous artefacts for German anthropologists after his trip to Brazil. Having witnessed the horrific crimes against Indigenous Peoples, he returned to Europe and used the opportunity of the Congress to call for protest against these acts of barbarity. However, he was accused of lacking scientific objectivity and of mixing politics with science (Sohret & Eryilmaz, 2023). In Brazil, his arguments quickly spread in the regional press and became a national topic. This issue, along with Cândido Rondon's lectures on Indigenous Peoples during the expansion of telegraph lines in the Amazon, turned into a major discussion about the integration of Indigenous People into the Republic's nationalist project. In 1910, two years after Frič's speech, the Serviço de Proteção ao Índio, SPI (Brazil's Indian Protection Service) was created under the initiative of Cândido Rondon. This federal agency reduced the persecution of Indigenous Peoples and saved many Indigenous groups from extinction.

For a time, the SPI promoted coexistence between Indigenous Peoples and Europeans. The governor of Paraná, Francisco Xavier da Silva, employed Christianised Indigenous People to work during land clearing. However, such models of integration did not consider the psychological impact on Indigenous People after being expelled from their lands. The governor of Paraná, a lawyer and sociologist, respected the Kaingang's land claims and in 1902-1903 signed decrees granting them approximately 50,000 hectares in the state. This decision reflected the self-awareness of the young states towards the federal government during the complex transition from empire to federal republic. Despite this, the fate of the Indigenous People did not change. In the late 1920s, the SPI forced the Indigenous population to settle in reservations as northwestern Paraná began to urbanise with the support of British capital.

Until the 19th century, Paraná had limited experience with European immigrants. The establishment of Jesuit missions in the 17th century failed due to invasions by bandeirantes from São Paulo. In this region, lacking significant mineral resources, the main economic activities were mate production, timber processing, and cattle ranching. In 1808, Crown Prince João VI ordered the opening of Brazilian ports to international trade. The first European colonies were established in Bahia and Novo Friburgo, near Rio de Janeiro, and from 1824 onwards, in Rio Grande do Sul (Fanon, 1952).

The first decades of Brazil's migration policy were dictated by the king and, from 1822 onwards, by the emperor. European immigrants were expected to urbanise vast areas of the country, creating a counterbalance to the Afro-Brazilian population and securing the southern borders with Uruguay. Following the abolition of the slave trade in 1850, forward-thinking coffee plantation owners, such as Nicolau Vergueiro, began recruiting European labour, financing their transatlantic journeys in advance (Muojama, 2023).

In 1854, Paraná became the first province to pass a law on free lands. However, it wasn't until half a century later that military-geographic expeditions forged paths through the jungle to reach lands that could be sold to foreign colonisation agencies. The sale of land led to serious conflicts between the authorities and caboclos, who had occupied the land without legal rights (Fanon, 1952). Contrary to the promises of coffee planters and migration agents that Brazil would be a "paradise on Earth", many colonists faced a harsh reality. Most immigrant families were poor, working for meagre wages on coffee plantations, where they were forced to buy overpriced food from local stores. Reports by the Swiss maestro Thomas Davatz, the Swiss ambassador Jakob Tschudi, and numerous letters from colonists to Europe tell of exploitation, yellow fever, and other diseases.

In response to disturbing news, Prussia banned the promotion of emigration to Brazil between 1859 and 1896 and also issued warnings against emigration to Brazil. However, the Austro-Hungarian Empire did not prohibit the promotion of emigration; on the contrary, it encouraged it. The empire's political elites viewed emigration as a way to reduce the surplus of labour and the number of poor, particularly from Galicia and Bukovyna (Prutsch, 2014). In the late 19th century, the state of Paraná invested in attracting Europeans, offering free land and capitalising on the poor reputation of coffee plantations in São Paulo. Peasants from Galicia and Bukovyna, fleeing poverty, political marginalization, and military service, migrated to Paraná. By 1900, approximately fifty thousand Austro-Poles and Austro-Ukrainians had relocated to Paraná, receiving land plots, loans, seeds, and tools from the state (Fanon, 1952).

According to reports from the Austro-Hungarian consulate in Curitiba, subjects of the empire resided in Prudentópolis (approximately 12,000), Rio Claro (seven thousand), Lucena (five thousand), Tomás Coelho (four thousand), Águas Amarelas (four thousand), São João de Capanema, linha Cândido de Abreu, Nova Galícia, and Cruz Machado. The Austrian authorities sent textbooks to the colonies to maintain Austro-Hungarian patriotism and prevent the formation of nationalist identities. Apart from Austrians, Paraná also received immigrants from Italy, the German Empire, and Spain. In 1908, Paraná received the first groups of Japanese immigrants. By the end of the century, a third of Paraná's population consisted of immigrants, predominantly farmers, landowners, artisans, traders, and coffee plantation workers (Prutsch, 2014).

In the first decades of the 20th century, Paraná faced a severe economic crisis and began selling free lands to concessionaires or directly to colonisation companies. One such company was an English consortium led by the Scottish Lord Lovat, who planned to cultivate cotton. In 1923, he founded the "Paraná Plantations" company and hired Arthur Hugh Miller Thomas to manage the colonisation program in northern Paraná. Over time, a multinational microcosm formed in these lands, reflecting the processes of globalisation. In 1930, Germans from Russia and Germany founded the colony of Heimtal, which became a model colony. Nearby, workers from the port of Danzig, seeking a new life, founded Nova Danzig (later Cambé) (Fanon, 1952). Paraná also received immigrants from Italy, Japan, and Spain. The city of Londrina, founded in 1930,

grew rapidly and within a few years became a multicultural centre. Today, it has a population of around 800,000 and is known for its multicultural history. After the arrival of European and Japanese immigrants, Afro-Brazilian communities also formed in Londrina, but they have not received the recognition they deserve. The coexistence of different ethnic groups does not equate to "racial democracy", as described by Gilberto Freyre during the rule of Getúlio Vargas in the 1930s (Stein, 2021).

The arrival of Japanese immigrants in northern Paraná, which began in 1908 following a decrease in the number of Japanese moving to the USA, added a new international dimension to the region's development. The first immigrants arrived as a result of a bilateral agreement between Japan and Brazil. By 1923, around 32,000 Japanese had disembarked at the port of Santos and continued their journey to Paraná, which became the second-largest Japanese community in Brazil after São Paulo. The Japanese proved to be masters of irrigation, rice cultivation, and the reclamation of swampy lands. Farmers who had experienced failures with European workers on coffee plantations sought new labour. In 1907, Austro-Hungarian diplomats had already reported on the intentions of Brazilian politicians to exploit the rivalry between Asian and European immigrants. Despite cultural and social challenges, the Japanese were able to integrate, creating agricultural colonies and developing their traditions in new circumstances (Stein, 2021).

In 1932, German farmer Oswald Nixdorf, with experience working in Sumatra, moved to the state of Paraná. Together with Erich Koch-Weser, president of the German semi-state association Gesellschaft für wirtschaftliche Studien in Übersee, Nixdorf founded the colony of Rolândia near Londrina. As a result of the economic crisis and the rise to power of the National Socialist German Workers' Party in July 1932, German and German-Brazilian families began to move to Rolândia. From 1936, Rolândia became the terminus of a railway, facilitating the arrival of settlers of various nationalities (Fanon, 1952; Grimmer-Solem, 2024). At the same time, the colony was chosen as one of the centres of the "Aryan race" in Brazil, where Jewish refugees and political exiles from Germany and Austria settled. Rolândia, from its very beginning, became an international microcosm where people of different nationalities and cultures co-existed, sometimes facing conflicts.

The dynamics of migration in post-war Europe and decolonisation (1945 to the present). The end of the Second World War brought about significant changes in global migration patterns. Decolonisation, accompanied by the return of Europeans from the new colonies they had established in various parts of the world, fundamentally altered the nature of migration. In addition to the return of Europeans, migration flows from former colonies and third countries began to actively influence Europe. These new waves of migration transformed the continent into a major migration hub from the second half of the 20th century. Although Europe had long been an arena for various migration processes, the nature of these processes changed significantly after the Second World War. The European continent has a deep history of immigration, which, however, underwent significant transformations as a result of decolonisation and new global trends. Thus,

Europe remained a meeting place of different cultures and continued to be a major hub for international migration movements (Sohret & Eryilmaz, 2023).

After the Second World War, Northwest Europe experienced an economic boom with a 30% increase in industrial production between 1953 and 1958. The local workforce became more educated, shifting towards office work and leaving vacancies in low-wage sectors such as agriculture and mining. This compelled Western European countries to recruit workers from peripheral regions (Van Mol, 2016). Europe embarked on a recovery process accompanied by both integration and new forms of exploitation. The 1960s marked not only European unification but also industrial exploitation under the guise of democratic or socialist progress. During this period, the Customs Union (1948) and the European Coal and Steel Community (1952) were established, forming the basis for the European Union. The diversity of these unions influenced immigration policies (Demmer, 2024).

In Britain, initial post-war integration initiatives for migrants were local, and central bodies like the CO (Colonial Office) and NCSS (National Council of Social Service) were short-lived. From the 1960s, the focus shifted to laws and bodies promoting harmonious inter-group relations. However, British policy also included elements of assimilation, as seen in education during Margaret Thatcher's administration (Schierup *et al.*, 2006). In France, on the other hand, assimilation prevailed for a long time, and state initiatives such as the social fund were centralised. By the 1980s, French integration policy had shifted towards a more flexible approach, recognising cultural diversity and supporting religious and cultural pluralism (Demmer, 2024).

Both countries employed a mix of centralised and decentralised approaches, and while there are differences in their integration approaches, their policies often share commonalities. As a result, defining integration strategies as entirely distinct or identical for Britain and France is an oversimplification. Both countries adapt their integration approaches depending on time, place, and social needs. After the war, forced migration gradually shifted to voluntary migration. For instance, the Nazis had organised the migration of labour from Eastern Europe. Post-war, guest worker programs became popular. In France in 1970, around 600,000 Algerians, 140,000 Moroccans, and 90,000 Tunisians were employed (Asngar *et al.*, 2022; Mülle, 2024).

Guest worker programs varied between countries but generally restricted family reunification and used deportation as a control mechanism. These systems facilitated economic recovery and knowledge transfer, although

many guest workers settled in the new countries with their families. By 1973, these programs had become a "structural necessity" for the economies of the host countries. European countries utilised these systems to exploit the workforce, promising benefits such as remittances and knowledge transfer, but threatening deportation for non-compliance (Demmer, 2024).

The Trevi Group was established in 1976, expanding its role in managing illegal migration. The Dublin Convention of 1990 introduced the first norms of migration management, which sparked criticism. Migration theories such as the "push-pull" and neoclassical theories dominated migration research, explaining how economic conditions in countries of origin and the attractiveness of European countries contribute to migration. Europe exploits these circumstances to attract cheap labour, ignoring the importance of addressing the root causes of local instability (Sohret & Eryilmaz, 2023). Migration theories suggest that workers migrate in search of better working conditions. After the collapse of the Socialist Bloc in Europe, the demand for unskilled labour increased, leading to labour market segmentation between locals and immigrants.

Migration proved economically beneficial for both countries of origin and destination. Mediterranean countries facing high unemployment and low productivity benefited from reduced pressure on the labour market and significant remittances. For instance, the Turkish economy destabilised when migration to Germany ceased in 1974. Additionally, Italy encouraged emigration to reduce unemployment and weaken support for socialist and communist parties (Stein, 2021).

Between 1940 and 1975, approximately 7 million Europeans returned from the colonies. Migration flows included North Africans to France, people from Italy, India, the Caribbean, Malaysia, and Kenya to the United Kingdom, Congolese to Belgium, as well as Indonesians and Surinamese to the Netherlands. In 1972, 20,000 Ugandan Asians immigrated to the United Kingdom due to political persecution. Following the Algerian War, France welcomed many immigrants from North Africa and Albania. Portugal also received numerous individuals fleeing conflicts in its colonies during the 1970s. Europeans integrated rapidly, while non-European immigrants often faced discrimination and economic challenges (Zouache, 2017). Between 1950 and 1970, around 7 to 10 million people emigrated from Italy, Spain, Greece, and Portugal. By the 1970s, immigrant populations in France, the United Kingdom, Germany, and Belgium had increased significantly. Decolonisation also spurred migration, as many former colonial subjects moved to Europe, particularly to Belgium, France, and the United Kingdom (Table 1).

Table 1. Ethnic minorities in the major Western European countries receiving immigration, 1950-1975 (thousands of people)

Country	1950	1960	1970	1975	Percentage of the population in 1975
Belgium	354	444	716	835	8.5
France	2128	2663	3339	4196	7.9
Federal Republic of Germany	548	686	2977	4090	6.6

Table 1. Continued

Country	1950	1960	1970	1975	Percentage of the population in 1975
Netherlands	77	101	236	370	2.6
Sweden	124	191	411	410	5.0
Switzerland	279	585	983	1012	16.0
United Kingdom	1573	2205	3968	4153	7.8

Source: S. Castles *et al.* (2005)

Despite the restrictions imposed by the Iron Curtain, migration between East and West continued. Between 1950 and 1990, 12 million people moved from the East to the West, including 4.45 million ethnic Germans who returned to Germany from Central and Eastern Europe by 2004, the majority of whom did so after the fall of the Iron Curtain. This period of migration and decolonisation significantly transformed the demographic and social landscape of Europe (Schierup *et al.*, 2006). Following the fall of the Berlin Wall, Europe experienced a phase of intense integration, culminating in the establishment of the European Union in 1992. This occurred against a backdrop of harmonised

migration policies and increased international aid, leading to a rising demand for skilled labour and enhanced social protections for migrants. Despite numerous improvements, this period was also marked by new forms of exploitation of migrants (Demmer, 2024). European migration norms became more cohesive; however, disparities in national practices persisted. The end of the Cold War accelerated migration flows from former communist countries to democratic ones, creating a new divide between East and West in migration policy (Table 2). Countries in North-Western Europe, while serving as major immigration centres, adopted varying approaches to migration (Council of the EU, 2002).

Table 2. Top 7 countries by nationality of migrants from outside the EU residing in the EU countries, 2023

No.	Country of origin	Number of EU residents
1.	Turkey	2,654,240
2.	Morocco	2,054,935
3.	Ukraine (excluding refugees)	1,854,428
4.	China (including Hong Kong)	1,460,710
5.	India	1,174,851
6.	Syria	1,129,634
7.	Russia	1,044,149

Source: Eurostat (2023)

In the 1990s, the EU developed a series of significant documents, such as the Maastricht Treaty (1992), Amsterdam Treaty (1997), Tampere Programme (1999), Hague Programme (2005), and Stockholm Programme (2010), which introduced new rights for migrants and strengthened the migration management system. These initiatives also contributed to the creation of the Common European Asylum System (CEAS) to protect the rights of vulnerable groups (Bhambra & Ornelas, 2023). However, some researchers argue that these initiatives were primarily aimed at “building Europe for its citizens”, often prioritising the interests of locals over migrants in the labour market. The introduction of the Schengen Information System, the Visa Information System, and FRONTEX in late 2004, as well as increased regulations in some countries, created a situation where, on the one hand, international migration is supported, while on the other, restrictions are placed on such flows (Schierup *et al.*, 2006).

Moreover, migration policies focused on the needs of the highly skilled sector often contributed to the loss of experienced professionals by attracting skilled workers rather than less qualified individuals or refugees who require more resources for integration. This created a paradoxical situation in which, on one hand, there were initiatives aimed at development, while on the other hand, there were restrictions imposed on immigrants. Contemporary challenges posed by globalisation,

particularly evident during the COVID-19 pandemic and its aftermath, have had significant implications for international migration processes and the domestic political situations of countries. The pandemic introduced new realities, among which the use of migrants to destabilise internal politics in host countries has become a notable phenomenon. It has been observed that in some countries, political groups have exploited the presence of migrants as a tool to undermine social stability or to criticise government policies. This has manifested in accusations regarding the ineffectiveness of integration programmes or attempts to create tension between different social groups (Bhambra & Ornelas, 2023).

The mass migration from third-world countries has also significantly transformed the identity of Europeans. The integration of large numbers of migrants who brought with them different cultural practices, languages, and social norms has substantially altered traditional notions of national identity. This has manifested in the blending of cultures and the formation of new social identities in European countries. While migrants have contributed to cultural enrichment, there has also been a growing social tension linked to cultural differences (Demmer, 2024). The COVID-19 pandemic has also underscored the importance of global cooperation in healthcare and social protection. It exposed vulnerabilities in migrant integration systems and global crisis management. This has prompted a review

of strategies for integrating migrants and improving management practices to reduce social and political instability.

The hegemony of former metropolises in the context of higher education. Hegemony in higher education has been a significant topic of discussion in the contemporary globalised world. It refers to the cultural, economic, and political dominance shaped through educational institutions and influencing the knowledge transmitted to students. Hegemony theory provides key tools for analysing these processes. Conversely, counter-hegemony offers alternative approaches and models that can challenge the dominant culture and ideology. This article examines the impact of new hegemony and counter-hegemony on the internationalisation of higher education. Hegemony in this context does not imply direct coercive power but rather cultural and ideological leadership shaped through social institutions such as schools and universities. The internationalisation of higher education can act as a form of neocolonialism where Western countries and their universities set standards and criteria that other countries must meet. This leads to a situation where local epistemologies and knowledge are marginalised in favour of Western models (Bhambra & Ornelas, 2023).

Since the 1990s, the influence of neoliberal policies has led to the commercialisation of higher education and the expansion of the private sector within educational institutions. This has resulted in increased inequality and a dependency of the educational systems in less developed countries on funding and support from developed nations. Such a situation has reinforced the hegemony of Western countries and complicated access to alternative educational models. Counter-hegemony has involved the development of alternative models and approaches that challenge the dominant culture and ideology. In the context of higher education, this includes the implementation of educational programmes that emphasise local knowledge and practices, as well as the cultivation of critical thinking among students. Counter-hegemonic strategies aim to create a space for the diversity of knowledge and experience, helping to avoid the homogeneity imposed by the dominant culture (Demmer, 2024).

The decolonial perspective aims to deconstruct and transform existing systems of knowledge and education so that they better reflect the needs and interests of local communities. This involves revisiting curricula, teaching methods, and university governance structures to ensure greater inclusivity and diversity (Manela, 2023). Decolonising education entails actively involving local communities in shaping educational programs, thus enhancing their relevance and utility. Developing global partnerships between universities on an equal footing promotes a more balanced exchange of knowledge and resources. Such partnerships help to create a more equitable and sustainable system of higher education that considers the interests of all stakeholders. They also contribute to the development of innovative approaches to teaching and research that reflect global challenges and needs.

Research findings confirm that European colonialism had a profound impact on shaping contemporary national identities and demographic structures. From the 19th century onwards, colonial powers actively expanded their territories and influence, leading to transforma-

tions in the social and cultural landscapes of colonised regions. Colonial practices such as resource exploitation and the slave trade had far-reaching consequences for Indigenous Peoples, including the loss of traditional cultural elements and increased social hierarchy and discrimination. The research results also demonstrate how, following the Second World War, labour migration from former colonies significantly altered the demographic landscape of Europe, creating new challenges for integration. The COVID-19 pandemic further highlighted the need to revisit existing integration strategies, which is crucial for ensuring social stability and combating racial and ethnic discrimination.

Conclusions

The study of cultural and social transformations resulting from the history of colonisation provided insight into the complex interplay between colonial legacies and the contemporary global community. One key finding is that colonialism had a significant impact on the formation of national identities in many regions of the world. Colonial policies contributed to the artificial creation of national borders, resulting in the emergence of multinational states with complex ethnic and cultural structures. This has been the root cause of many modern conflicts and political crises. Cultural transformations accompanying processes of colonisation, decolonisation, and migration have also been particularly significant. Colonial powers actively influenced the cultural identity of subjugated peoples, imposing their languages, religions, and cultural practices. This led to the loss of many traditional cultural elements and created hybrid forms of cultural expression. At the same time, postcolonial countries have been able to preserve and revive many aspects of their cultural heritage, which has been a crucial factor in the processes of national revival. The restoration and preservation of cultural heritage contribute to strengthening national identity and cultural autonomy.

Social transformations included the development of systems of social hierarchy and discrimination that remain relevant today, giving rise to human rights movements. After World War II, labour migration to Europe significantly altered the demographic and social landscape of Western European countries, creating new challenges for integration and intercultural understanding. The COVID-19 pandemic underscored the need to revisit migrant integration strategies to ensure social and political stability. A limitation of this research was that it did not consider detailed aspects of regional variations in migration processes and their impact on local socio-political contexts. Future research could focus on the impact of colonial legacies on education, economic development, and social justice, as well as on the mechanisms of migrant integration. The study highlighted the need for a deeper understanding of colonial legacies to achieve a more equitable global community.

Acknowledgements

None.

Conflict of Interest

None.

References

- [1] Asngar, T., Zambo, C.C.A., & Ongo, N.B.E. (2022). Does colonisation explain the low level of growth in African financial markets? *Economic Systems*, 46(5), article number 101013. doi: [10.1016/j.ecosys.2022.101013](https://doi.org/10.1016/j.ecosys.2022.101013).
- [2] Barbosa, A.M., & Pimentel, L. (2024). *Decolonialism, Paulo Freire and the triangular approach*. In *Colonial heritage, power, and contestation* (pp. 243-258). Cham: Springer.
- [3] Berriedale, K.A. (1919). *Conference of Berlin (1884-1885)*. Oxford: Clarendon Press.
- [4] Bhambra, G., & Ornelas, M. (2023). *A decolonial project for Europe*. doi: [10.13140/RG.2.2.32261.63201/2](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.32261.63201/2).
- [5] Castles, S., De Haas, H., & Miller, M.J. (2005). The age of migration: International population movements in the modern world. *American Foreign Policy Interests*, 27(6), 537-542. doi: [10.1080/10803920500434037](https://doi.org/10.1080/10803920500434037).
- [6] Cohn, B. (2021). *Colonialism and its forms of knowledge: The British in India*. Princeton: Princeton University Press. doi: [10.2307/j.ctv1h9dgs1](https://doi.org/10.2307/j.ctv1h9dgs1).
- [7] Condos, M. (2024). Emergency, exception, and the colonial rule of law: The case of British India. *First World War Studies*, 14(1), 29-50. doi: [10.1080/19475020.2024.2307056](https://doi.org/10.1080/19475020.2024.2307056).
- [8] Council of the EU. (2002). *Seville European Council 21 and 22 June 2002: Presidency conclusions*. Brussels: European Commission.
- [9] Daly, S. (2023). Friends and foes: Aliens and migrants in the era of the Great War. *The Journal of Modern History*, 95(1), 149-172. doi: [10.1086/723415](https://doi.org/10.1086/723415).
- [10] Demmer, A. (2024). Normalizing relations from the Cold War to the present: Continuing war, pursuing peace, and building empire. *Modern American History*, 7(3), 343-362. doi: [10.1017/mah.2024.17](https://doi.org/10.1017/mah.2024.17).
- [11] Eurostat. (2023). *Migrants in Europe*. Retrieved from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2023>.
- [12] Fanon, F. (1952). *Black skin, white masks*. London: Pluto Press.
- [13] Frazer, A. (2023). Britain's audacity to exploit Sierra Leone – the argument for reparation. *SSRN Electronic Journal*. doi: [10.2139/ssrn.4361522](https://doi.org/10.2139/ssrn.4361522).
- [14] Government of India Act. (1858, August). Retrieved from <https://statutes.org.uk/site/the-statutes/nineteenth-century/1858-21-22-victoria-c-106-government-of-india-act/>.
- [15] Grimmer-Solem, E. (2024). The Versailles Treaty and the German imperial mindspace: The navy, the colonial East, and the impossible peace in postwar Germany. In *The making of a world order: Global historical perspectives on the Paris peace conference and the Treaty of Versailles* (pp. 33-54). London: Routledge. doi: [10.4324/9781003213703-5](https://doi.org/10.4324/9781003213703-5).
- [16] Holley, J. (2024). The (anti)colonial limits of solidarity: History, theory, practice. In *Solidarity – nature, grounds, and value*. Manchester: Manchester University Press. doi: [10.7765/9781526172693.00010](https://doi.org/10.7765/9781526172693.00010).
- [17] Jeronimo, M. (2023). "Welfare" policies in the Portuguese Empire in Africa (1960s). *Varia Historia*, 39(81). doi: [10.1590/0104-87752023000300015](https://doi.org/10.1590/0104-87752023000300015).
- [18] Koehler-Derrick, G., & Lee, M.M. (2023). War and welfare in colonial Algeria. *International Organization*, 77(2). doi: [10.1017/S0020818322000376](https://doi.org/10.1017/S0020818322000376).
- [19] Koller, C. (2008). The recruitment of colonial troops in Africa and Asia and their deployment in Europe during the First World War. *Immigrants & Minorities*, 26(1-2), 111-133. doi: [10.1080/02619280802442639](https://doi.org/10.1080/02619280802442639).
- [20] Kouega, J-P. (2022). Long-term social effects of colonisation on the culture of the colonised. *European Journal of Language and Culture Studies*, 1(3), 1-11. doi: [10.24018/ejlang.2022.1.3.14](https://doi.org/10.24018/ejlang.2022.1.3.14).
- [21] Maastricht Treaty. (1992, February). Retrieved from <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/maastricht-treaty>.
- [22] Manela, E. (2023). *The Wilsonian moment: Self-determination and the international origins of anticolonial nationalism*. Oxford: Oxford University Press. doi: [10.1093/oso/9780195176155.001.0001](https://doi.org/10.1093/oso/9780195176155.001.0001).
- [23] Mitchell, P. (2024). Colonisation, conquest, resistance. In *The archaeology of Southern Africa* (pp. 393-431). Cambridge: Cambridge University Press. doi: [10.1017/9781009324724.013](https://doi.org/10.1017/9781009324724.013).
- [24] Mulle, E., & Bieling, M. (2020). *Homogenising tendencies: Majority-minority relations in Italy, Spain and Belgium from Versailles to the Second World War*. *Current Affairs in Perspective*, 2.
- [25] Mulle, E., Prott, V., & Ambrosino, A. (2024). The Paris system in Western Europe: Minorities, self-determination, and the management of difference in the "civilized West". *Nationalities Papers*. doi: [10.1017/nps.2024.24](https://doi.org/10.1017/nps.2024.24).
- [26] Muojama, O. (2023). The staff question in German plantations in the British Cameroons during World War II: The employment of staff from Jamaica and Malaya. *European Journal of Humanities and Social Sciences*, 3(3), 1-10. doi: [10.24018/ejsocial.2023.3.3.397](https://doi.org/10.24018/ejsocial.2023.3.3.397).
- [27] Novakov-Ritchey, C. (2022). *Locating the peasant in decolonial analysis*. *The Slavic and East European Journal*, 66(2), 185-205.
- [28] Ongo Nkoa, B.E., & Atangana Zambo, Ch., Désiré, A., & Kamdoun Kamwa, U.K. (2024). Colonial origins and growth of financial markets in Africa: A comparative analysis based on institutions. *Journal of Government and Economics*, 13, article number 100099. doi: [10.1016/j.jge.2024.100099](https://doi.org/10.1016/j.jge.2024.100099).
- [29] Panayi, P., & Manz, S. (2020). *Enemies in the Empire: Civilian internment in the British Empire during the First World War*. Oxford: Oxford University Press. doi: [10.1093/oso/9780198850151.001.0001](https://doi.org/10.1093/oso/9780198850151.001.0001).
- [30] Prutsch, U. (2014). Migrants on the periphery: Indigenous Brazilians, European and Japanese immigrants in the state of Paraná during the early decades of the twentieth century. *História Ciências Saúde-Manguinhos*. doi: [10.1590/S0104-59702014005000005](https://doi.org/10.1590/S0104-59702014005000005).

- [31] Roudaire, R., & Zouache, A. (2022). The review of political economy and the colonisation of West Africa (1887-1920). *Journal of Political Economy*, 132(1), 149-179. doi: [10.3917/redp.321.0155](https://doi.org/10.3917/redp.321.0155).
- [32] Rubner, N. (2024). [African intellectual and cultural revanchism – the predicament of black disalienation](#). In *The African charter on human and peoples' rights* (pp. 281-374). Martlesham: Boydell & Brewer.
- [33] Said, E. (2001). *Orientalism*. Kyiv: Osnovy Publishing House.
- [34] Schierup, C-U., Castles, S., & Hansen, P. (2006). *Migration, citizenship, and the European welfare state: A European dilemma*. Oxford: Oxford University Press. doi: [10.1093/0198280521.001.0001](https://doi.org/10.1093/0198280521.001.0001).
- [35] Schmitt, C., & Shriwise, A. (2023). The Great War and the warfare – welfare nexus in British and French West African colonies. *Social Science History*, 47(4), 565-584. doi: [10.1017/ssh.2023.14](https://doi.org/10.1017/ssh.2023.14).
- [36] Six, C. (2021). Transnational perspectives on a global secular age – a secular age beyond the West: Religion, law and the state in Asia, the Middle East and North Africa. *Journal of Law and Religion*, 36(2). doi: [10.1017/jlr.2021.22](https://doi.org/10.1017/jlr.2021.22).
- [37] Smith, L.V. (2020). Revenants of the German Empire: Colonial Germans, imperialism, and the League of Nations. *German History*, 38(3), 505-507. doi: [10.1093/gerhis/ghaa052](https://doi.org/10.1093/gerhis/ghaa052).
- [38] Sohret, M., & Eryilmaz, M.M. (2023). [Causal relationship between colonialism and migration](#). In *Bilsel international Turabdin scientific researches and innovation* (pp. 194-208).
- [39] Statistical abstract relating to British India. (n.d.). Retrieved from <https://dsal.uchicago.edu/statistics/>.
- [40] Stein, J. (2021). Nationalism and buddhist youth groups in the Japanese, British, and American Empires, 1880s-1930s. *Journal of Global Buddhism*, 22(2), 341-359. doi: [10.5281/zenodo.4727657](https://doi.org/10.5281/zenodo.4727657).
- [41] Sultan, M. (2024). What is colonialism? The dual claims of a twentieth-century political category. *American Political Science Association*, 119(1), 435-448. doi: [10.1017/S0003055424000388](https://doi.org/10.1017/S0003055424000388).
- [42] Tampere European Council. (1999). Retrieved from https://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm.
- [43] The Hague programme: Strengthening freedom, security and justice in the European Union. (2005). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:053:0001:0014:EN:PDF>.
- [44] The Stockholm programme – an open and secure Europe serving and protecting citizens. (2010). Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:115:0001:0038:en:PDF>.
- [45] Treaty of Amsterdam. (1997, October). Retrieved from <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-amsterdam>.
- [46] Van Mol, C., & de Valk, H.A.G. (2016). Migration and immigrants in Europe: A historical and demographic perspective. In *Integration processes and policies in Europe. Contexts, levels and actors* (pp. 31-55). Cham: Springer. doi: [10.1007/978-3-319-21674-4_3](https://doi.org/10.1007/978-3-319-21674-4_3).
- [47] Zouache, A. (2017). Institutions and the colonisation of Africa: Some lessons from French colonial economics. *Journal of Institutional Economics*, 14(2), 373-391. doi: [10.1017/S1744137416000503](https://doi.org/10.1017/S1744137416000503).

УДК 327+304
DOI: 10.59214/ua.fa/1.2025.64

Карліс Кетнерс

Доктор філософії, запрошений професор

Університет Вітовта Великого

LT-44248, вул. К. Донелайчо, 58, м. Каунас, Литва

<https://orcid.org/0000-0001-7891-2745>

Цифрові практики дипломатичної комунікації та їх наслідки для глобальної політики

Анотація. Стрімкий розвиток цифрових технологій та їх інтеграція в дипломатичну практику зумовлюють необхідність комплексного дослідження впливу цифровізації на трансформацію дипломатичної комунікації та її наслідків для глобальної політики. Актуальність цієї проблематики посилюється зростаючою роллю цифрової дипломатії у вирішенні міжнародних конфліктів, просуванні національних інтересів та формуванні іміджу держав на світовій арені. Дослідження мало на меті провести комплексне вивчення сучасних форм цифрової дипломатичної взаємодії та визначити їхні наслідки для світової політичної системи. Було проаналізовано вплив цифровізації на трансформацію традиційних форм дипломатичної комунікації, досліджено особливості використання соціальних мереж у дипломатичній практиці та оцінено наслідки цифрової дипломатії для міжнародних відносин. Результати дослідження виявили, що цифровізація суттєво прискорила дипломатичні процеси, скоротивши час реакції на міжнародні події з кількох днів до кількох годин. Соціальні мережі, зокрема Twitter/X, WhatsApp і Facebook, стали ключовими інструментами публічної дипломатії, надавши дипломатам безпрецедентні можливості для прямої комунікації з широкою аудиторією. Водночас, цифрова дипломатія створила нові виклики для міжнародної безпеки, включаючи кібератаки на дипломатичні установи та використання соціальних медіа для маніпулювання громадською думкою. Дослідження показало амбівалентний характер впливу цифрової дипломатії на глобальну політику: з одного боку, вона сприяла демократизації міжнародних відносин, з іншого – створила нові ризики для міжнародної стабільності. Результати дослідження можуть слугувати основою для подальшого вивчення впливу нових технологій на дипломатичну практику та розробки рекомендацій щодо мінімізації ризиків цифрової дипломатії.

Ключові слова: соціальні мережі; твіпломатія; міжнародні відносини; кібербезпека; дезінформація; геополітика

Вступ

У сучасну епоху глобалізації та цифрової революції дипломатична комунікація зазнає суттєвих трансформацій. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та поширення соціальних мереж докорінно змінюють способи взаємодії між державами та іншими акторами міжнародних відносин. Цифровізація дипломатії створює нові можливості для швидкого обміну інформацією, формування громадської думки та впливу на глобальні політичні процеси. Водночас, ці зміни породжують низку викликів, пов'язаних з інформаційною безпекою, достовірністю даних та етикою дипломатичного спілкування в цифровому просторі. Вивчення цієї теми набуває особливої значущості з огляду на зростаючу роль цифрової дипломатії у вирішенні міжнародних конфліктів, просуванні національних інтересів та формуванні іміджу держав на світовій арені. Дослідження цифрових практик дипломатичної

комунікації дозволить краще зрозуміти механізми функціонування сучасної системи міжнародних відносин та виробити ефективні стратегії адаптації дипломатичної служби до умов інформаційного суспільства.

У контексті цих змін особливої актуальності набуває дослідження взаємозв'язку між цифровими технологіями та повсякденною дипломатичною практикою. Значний внесок у розуміння цього феномену зробили R. Adler-Nissen & K.A. Eggeling (2022), які детально проаналізували процес «змішаної дипломатії». Вчені розкрили механізми переплетення та оскарження цифрових технологій у щоденній дипломатичній діяльності, що дозволило глибше зрозуміти сучасні реалії дипломатичної роботи. Розвиваючи цю тему, E. Hedling & N. Bremberg (2021) запропонували новий дослідницький порядок денний щодо цифрових трансформацій дипломатії. Їхня робота не лише підкреслила

Отримано: 28.10.2024, Перевірено: 24.01.2025, Прийнято: 20.02.2025

Suggested Citation:

Ketners, K. (2025). Digital practices of diplomatic communication and their implications for global politics. *Foreign Affairs*, 35(1), 64-72. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.64.

*Corresponding author

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

важливість вивчення практичних аспектів цифрової дипломатії, але й окреслила перспективні напрямки для подальших досліджень у цій галузі.

Особливу увагу варто приділити дослідженню конкретних цифрових інструментів, які використовуються в дипломатичній практиці. У цьому контексті вагомий внесок зробили J. Cornut *et al.* (2022a), які детально проаналізували використання месенджера WhatsApp дипломатами в Женеві. Їхнє дослідження розкриває механізми адаптації дипломатів до нових технологій та їх вплив на дипломатичну практику. Однак, не всі дослідники однозначно оцінюють вплив цифрових технологій на дипломатію. Т. Lemke & М. Nabegger (2020) представили критичний погляд на цифрову дипломатію, аргументуючи проти її надмірного використання. Їхня робота змушує замислитися над потенційними ризиками та обмеженнями цифрової дипломатії, що є важливим для збалансованого розуміння цього феномену.

Практичне застосування цифрової дипломатії різними державами також становить значний дослідницький інтерес. У цьому контексті варто відзначити роботу О.О.А.Д. Олоо (2024), який проаналізував впровадження цифрової дипломатії США, Великобританії та Китаю в Кенії. Це дослідження дозволяє зрозуміти, як різні держави використовують цифрові інструменти для досягнення своїх зовнішньополітичних цілей та як це впливає на міжнародні відносини у регіональному контексті.

Важливим аспектом цифрової дипломатії є управління видимістю в цифровому просторі. А. Tshipovoi (2020) детально розглянув інфраструктури та техніки управління видимістю в цифровій дипломатії. Це дослідження допомагає зрозуміти, як держави та дипломати керують своїм цифровим образом та впливають на сприйняття їхніх повідомлень у глобальному інформаційному просторі. С. Bjola & I. Manor (2022) у своєму дослідженні розкрили феномен гібридної дипломатії, простеживши еволюцію від цифрової адаптації до цифрового прийняття в дипломатичній практиці. Ця робота дозволяє зрозуміти, як цифрові технології не просто доповнюють традиційні дипломатичні практики, але й трансформують саму сутність дипломатичної діяльності. О. Antwi-Boateng & K.A.M. Al Mazrouei (2021) дослідили виклики цифрової дипломатії в епоху глобалізації на прикладі Об'єднаних Арабських Еміратів. Їхня робота підкреслює специфічні проблеми, з якими стикаються окремі держави при впровадженні цифрової дипломатії, та демонструє, як глобальні тенденції цифровізації проявляються в конкретних національних контекстах.

Аналіз цих досліджень продемонстрував багатогранність та комплексність феномену цифрової дипломатії. Однак, незважаючи на значний обсяг проведених досліджень, залишається низка питань, які потребують подальшого вивчення. Зокрема, недостатньо дослідженими залишаються довгострокові наслідки цифровізації дипломатії для глобальної політичної системи, вплив цифрових технологій на процеси прийняття рішень у міжнародних відносинах, а також етичні аспекти використання цифрових інструментів у дипломатичній практиці. Крім того, існує потреба

в більш глибокому вивченні взаємодії між традиційними та цифровими формами дипломатії, особливо в контексті кризових ситуацій та глобальних викликів.

У світлі цього, мета даного дослідження полягала у всебічному аналізі цифрових практик дипломатичної комунікації та оцінці їх впливу на глобальну політику. Для досягнення цієї мети було сформульовано наступні завдання:

1) проаналізувати вплив цифровізації на трансформацію традиційних форм дипломатичної комунікації;
2) дослідити особливості використання соціальних мереж (Twitter/X, Facebook, WhatsApp) у дипломатичній практиці;

3) оцінити наслідки цифрової дипломатії для міжнародних відносин та глобальної політики.

Матеріали та методи

Джерельну базу дослідження склали міжнародні нормативно-правові документи, зокрема Vienna Convention on Diplomatic Relations (1961) та Vienna Convention on the Law of Treaties (1969). Ці документи було проаналізовано для визначення правових рамок дипломатичної діяльності та їх відповідності реаліям цифрової епохи. Важливим джерелом інформації стали офіційні звіти та резолюції міжнародних організацій. Зокрема, було досліджено Resolution Adopted by the UN General Assembly No. A/RES/75/240 «Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security» (2021) та звіт Європейської служби зовнішніх дій (EEAS) за 2023 рік про кампанії з дезінформації в соціальних мережах (Kalniete, 2023). Аналіз цих документів дозволив оцінити масштаби та характер викликів, пов'язаних з цифровою дипломатією на глобальному рівні. Для дослідження практичних аспектів цифрової дипломатії було використано статистичні дані та аналітичні звіти. Зокрема, було проаналізовано дані дослідження Твітломатії (bcwtwiplomacy, 2020) щодо використання Twitter/X дипломатичними місіями, а також звіт Oxford Internet Institute (2021) про маніпуляції в соціальних медіа. Ці матеріали надали емпіричну основу для оцінки масштабів та форм використання соціальних мереж у дипломатичній практиці.

Поза тим, було проаналізовано керівництво Державного департаменту США з використання соціальних медіа для дипломатичних службовців (5 FAM 790..., 2024), що дозволило оцінити інституційні підходи до регулювання цифрової дипломатичної діяльності. Для забезпечення правової перспективи дослідження було розглянуто судові рішення, зокрема рішення Апеляційного суду другого округу США у справі Knight First Amendment Institute v. Trump (Knight Institute..., 2021). Це дозволило оцінити юридичні аспекти використання соціальних мереж у дипломатичній практиці. У процесі дослідження було здійснено порівняльний аналіз традиційних та цифрових форм дипломатичної комунікації. Це дозволило виявити ключові трансформації в дипломатичній практиці, зумовлені цифровізацією. Було зіставлено характеристики комунікації, канали передачі інформації, швидкість реакції на події та інші параметри, що дозволило створити порівняльну таблицю традиційної та цифрової дипломатії.

Для оцінки ефективності різних цифрових платформ у дипломатичній комунікації було проведено порівняльний аналіз використання WhatsApp, Twitter/X та Facebook. Було досліджено особливості кожної платформи, їх вплив на формування громадської думки, швидкість поширення інформації та можливості для культурної дипломатії. Результати цього аналізу було представлено у вигляді порівняльної таблиці. З метою визначення впливу цифрової дипломатії на процеси прийняття рішень у міжнародній політиці було проаналізовано конкретні випадки використання соціальних мереж у кризових ситуаціях. Зокрема, було розглянуто твіти високопосадовців під час міжнародних криз та їх вплив на розвиток подій.

Для оцінки наслідків цифрової дипломатії для міжнародної безпеки було проаналізовано статистичні дані щодо кібератак на дипломатичні установи. Зокрема, було використано дані звіту Європейського Союзу про кібербезпеку за 2023 рік (Pestarino, 2023), що дозволило оцінити масштаби та динаміку загроз у цій сфері. Важливим методологічним інструментом дослідження став аналіз кейсів успішного використання цифрової дипломатії. Зокрема, було розглянуто кампанію «Digital India» та її вплив на міжнародний імідж країни та залучення інвестицій.

Для забезпечення комплексного розуміння трансформацій у дипломатичній практиці було проведено аналіз інституційних змін у дипломатичних відомствах різних країн. Зокрема, було досліджено створення спеціалізованих підрозділів з цифрової дипломатії, таких як Бюро of Cyberspace and Digital Policy (2023). Комплексне застосування різноманітних методів наукового пізнання та аналіз широкого спектру джерел дозволили забезпечити всебічне та об'єктивне дослідження цифрових практик дипломатичної комунікації та їх наслідків для глобальної політики.

Результати

Вплив цифровізації на трансформацію традиційних форм дипломатичної комунікації. Процес цифровізації, що розпочався наприкінці XX століття і набув особливої інтенсивності у 2010-2020-х роках, суттєво вплинув на всі сфери суспільного життя, включаючи дипломатію. Традиційні форми дипломатичної комунікації, які формувалися протягом століть, зазнали значних трансформацій під впливом нових технологій. Ця еволюція дипломатичної практики відбувається в контексті глобальних змін у міжнародних відносинах та вимагає ретельного аналізу. Цифровізація кардинально змінила характер та швидкість дипломатичної взаємодії. Якщо раніше обмін дипломатичними нотами міг тривати тижні або навіть місяці, то сьогодні комунікація відбувається практично миттєво. Це призвело до суттєвого прискорення дипломатичних процесів та зміни самої природи дипломатичної роботи. За даними дослідження R. Adler-Nissen & K.A. Eggeling (2022), проведеного на базі аналізу роботи дипломатичних місій країн ЄС, середній час реакції на міжнародні події скоротився з кількох днів у 1990-х роках до кількох годин у 2020-2022 роках. Це створює нові можливості для оперативного реагування на кризові ситуації, але водночас підвищує ризик поспішних рішень.

Зміна характеру дипломатичної взаємодії проявляється також у розмиванні межі між формальною та неформальною комунікацією. Дослідження J. Cornut *et al.* (2022a) показало, що використання месенджерів, таких як WhatsApp, стало невід'ємною частиною дипломатичної практики. Наприклад, 87 % опитаних дипломатів у Женеві регулярно використовують WhatsApp для професійної комунікації. Це створює нові можливості для швидкого обміну інформацією, але також піднімає питання про конфіденційність та безпеку такої комунікації.

Важливо відзначити, що ці зміни відбуваються в рамках існуючих міжнародно-правових норм. Vienna Convention on Diplomatic Relations (1961), яка є основоположним документом у сфері дипломатичного права, не містить прямих вказівок щодо використання цифрових технологій. Однак, як зазначає професор міжнародного права E. Denza (2016) у своєму коментарі до Конвенції, принципи недоторканності дипломатичного листування (стаття 27) повинні поширюватися і на цифрові форми комунікації.

Цифрова ера принесла з собою нові інструменти та платформи, які стали невід'ємною частиною дипломатичної практики. Соціальні мережі, месенджери, відеоконференції та інші цифрові платформи змінили ландшафт дипломатичної комунікації. Twitter/X став одним з найважливіших інструментів публічної дипломатії. За даними bcwtwiplomacy (2020), станом на 2022 рік 97 % країн-членів ООН мали офіційні акаунти в Twitter/X. Це свідчить про глобальне визнання важливості цієї платформи для дипломатичної комунікації (Green, 2022). Використання Twitter/X у дипломатії піднімає ряд юридичних питань. Наприклад, у 2019 році Апеляційний суд другого округу США у справі Knight First Amendment Institute v. Trump постановив, що блокування критиків президентом США в Twitter/X порушує Першу поправку до Конституції США (Knight Institute..., 2021). Це рішення підкреслює необхідність адаптації традиційних правових норм до нових реалій цифрової дипломатії. Використання цих нових інструментів вимагає адаптації існуючих правових норм. Наприклад, питання про те, чи можна вважати твіт офіційною дипломатичною нотою, досі залишається предметом дискусій серед юристів-міжнародників (Green, 2022). Вони аргументують що за певних умов твіт може мати юридичну силу дипломатичної ноти, якщо він відповідає вимогам Vienna Convention on the Law of Treaties (1969).

Цифрова трансформація дипломатії створює як нові можливості, так і серйозні виклики для міжнародних відносин. З одного боку, цифрові технології розширюють можливості для комунікації та впливу. З іншого боку, вони породжують нові ризики та проблеми, які вимагають ретельного аналізу та реагування. Однією з ключових можливостей цифрової дипломатії є розширення сфери публічної дипломатії. Як зазначають C. Bjola & I. Manor (2022) у своєму дослідженні гібридної дипломатії, цифрові платформи дозволяють дипломатам безпосередньо взаємодіяти з широкою аудиторією, минаючи традиційні медіа-фільтри. Це створює нові можливості для формування громадської думки та просування національних інтересів.

Водночас, цифрова дипломатія створює нові виклики для міжнародної безпеки. Кібератаки на дипломатичні установи стали реальною загрозою. За даними звіту Європейського Союзу про кібербезпеку за 2023 рік, кількість кібератак на дипломатичні установи країн ЄС зросла на 57 % порівняно з попереднім роком (Pestarino, 2023). Це підкреслює необхідність розробки нових підходів до забезпечення безпеки дипломатичної комунікації в цифрову епоху.

Важливим викликом є також проблема дезінформації та маніпуляцій у цифровому просторі. Дослідження Oxford Internet Institute (2021) показало, що у 2021-2022 роках 81 країна використовувала соціальні медіа для маніпулювання громадською думкою, що на 15 % більше, ніж у попередньому періоді. Це створює серйозні ризики для міжнародної стабільності та вимагає розробки нових механізмів протидії інформаційним загрозам. У відповідь на ці виклики міжнародне співтовариство почало розробляти нові правові та інституційні механізми. Наприклад, у 2021 році Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію No. A/RES/75/240 (2021), яка закликає держави-члени дотримуватися норм відповідальної поведінки в кіберпросторі. Ця резолюція є важливим кроком у формуванні міжнародно-правових рамок для цифрової дипломатії.

Крім того, багато країн почали створювати спеціалізовані підрозділи з цифрової дипломатії, що свідчить про інституціоналізацію цифрової дипломатії як окремого напрямку дипломатичної роботи. Цей процес набув особливого прискорення в період з 2020 по 2024 рік. Наприклад, у 2022 році Державний департамент США створив Bureau of Cyberspace and Digital Policy (2023), яке відповідає за координацію цифрової дипломатії США. Ця структура об'єднала раніше розрізнені зусилля в сфері кібербезпеки та цифрової політики, що дозволило США більш ефективно реагувати на виклики цифрової епохи в міжнародних

відносинах. Подібні ініціативи були реалізовані і в інших країнах. У 2021 році Міністерство закордонних справ Франції створило Дирекцію цифрової дипломатії, яка координує всі аспекти цифрової присутності французької дипломатії (Digital and..., 2021). Ця структура не лише займається управлінням соціальними мережами французьких дипломатичних місій, але й розробляє стратегії цифрової взаємодії з іноземними аудиторіями та протидії дезінформації. У 2021 році Японія зробила значний крок у напрямку цифрової трансформації, створивши Digital Agency (2021). Хоча це агентство не є безпосередньою частиною Міністерства закордонних справ, його діяльність має суттєвий вплив на цифрову дипломатію країни. Цифрове агентство відіграє ключову роль у формуванні цифрової стратегії Японії, що безпосередньо впливає на її міжнародний імідж та дипломатичні можливості.

Ці приклади демонструють, що створення спеціалізованих підрозділів з цифрової дипломатії стало глобальним трендом, який охоплює як розвинені країни, так і країни, що розвиваються. Така інституціоналізація цифрової дипломатії відображає розуміння урядами важливості цифрових технологій для ефективного здійснення зовнішньої політики в сучасному світі та необхідності системного підходу до управління цифровою присутністю держави на міжнародній арені. Можна сказати, що цифрова трансформація дипломатії є складним і багатограним процесом, який створює як нові можливості, так і серйозні виклики для міжнародних відносин. Вона вимагає адаптації існуючих правових норм, розробки нових інституційних механізмів та переосмислення самої природи дипломатичної роботи в цифрову епоху. Таблиця 1 ілюструє основні відмінності між традиційною та цифровою дипломатією, демонструючи суттєві зрушення у методах, інструментах та характері дипломатичної взаємодії.

Таблиця 1. Порівняльна характеристика традиційної та цифрової дипломатії

Характеристика	Традиційна дипломатія (до 2000 року)	Цифрова дипломатія (2000-2024 роки)
Швидкість комунікації	Дні, тижні	Години, хвилини
Основні канали	Офіційні зустрічі, листування	Соціальні мережі, месенджери, відеоконференції
Публічність	Обмежена	Висока
Аудиторія	Переважно елітарна	Масова
Форма повідомлень	Формальна, структурована	Часто неформальна, коротка
Безпека комунікації	Висока	Змінна (залежно від платформи)
Роль візуального контенту	Обмежена	Значна
Мовний стиль	Офіційний, формальний	Часто неформальний, адаптований до платформи
Головні актори	Професійні дипломати	Дипломати, політики, громадські діячі, широка публіка
Правове регулювання	Чітко визначене (ВКДЗ 1961)	В процесі формування
Вплив на прийняття рішень	Повільний, поступовий	Швидкий, часто непередбачуваний
Можливості для маніпуляцій	Обмежені	Значні
Географічне охоплення	Обмежене	Глобальне
Вартість комунікації	Висока	Низька
Архівування та документування	Структуроване, централізоване	Розпорошене, часто неструктуроване

Примітки: ВКДЗ – Віденська конвенція про дипломатичні зносини; Змінна безпека комунікації в цифровій дипломатії залежить від використовуваних платформ та протоколів шифрування; Під «головними акторами» в цифровій дипломатії розуміються не лише офіційні представники держав, але й інші впливові особи, які можуть формувати міжнародний порядок денний через цифрові платформи

Джерела: складено автором на основі аналізу первинних та вторинних джерел (Vienna Convention on..., 1961; bcwtwiplomacy, 2020; Cornut *et al.*, 2022b)

Таким чином, цифрова трансформація дипломатії призвела до фундаментальних змін у способах здійснення міжнародної комунікації. Ці зміни відкривають нові можливості для більш швидкої, широкої та гнучкої дипломатичної взаємодії, але також створюють нові виклики, пов'язані з інформаційною безпекою, правовим регулюванням та етикою цифрової комунікації. Подальший розвиток цифрової дипломатії вимагатиме постійної адаптації дипломатичних служб до нових технологічних реалій та розробки ефективних стратегій управління інформаційними потоками в глобальному цифровому просторі.

Особливості використання соціальних мереж у дипломатичній практиці. Розвиток цифрових технологій та поширення соціальних мереж у період з 2010 по 2024 рік суттєво вплинули на трансформацію дипломатичної комунікації. Соціальні платформи стали невід'ємною частиною сучасної дипломатичної практики, змінюючи способи взаємодії між державами, дипломатами та громадськістю. Цей розділ детально аналізує особливості використання різних соціальних платформ у дипломатичній діяльності, зосереджуючись на Twitter/X, Facebook, WhatsApp та порівняльному аналізі їх ефективності.

Twitter/X, запущений у 2006 році, швидко став одним з найважливіших інструментів цифрової дипломатії. Його популярність серед дипломатів та політичних лідерів пояснюється можливістю швидко поширювати інформацію та формувати громадську думку в режимі реального часу. Згідно з дослідженням С. Urcan (2021), Twitter/X став ключовим інструментом для світових лідерів у здійсненні цифрової дипломатії. Автор зазначає, що лідери використовують Twitter/X не лише для внутрішньої комунікації, але й для міжнародного спілкування, формування зовнішньої політики та навіть ведення дипломатичних переговорів.

Ключовою перевагою цієї платформи є швидкість реагування на міжнародні події. Під час кризи в Перській затоці у 2019 році твіти президента США Дональда Трампа про можливі військові дії проти Ірану миттєво викликали реакцію світової спільноти, безпосередньо впливаючи на розвиток ситуації. Ця здатність до швидкої комунікації призвела до того, що Twitter/X став ключовим інструментом формування дипломатичного порядку денного (Chhabra, 2020). В. Hocking (2020) підкреслює, що Twitter/X став ключовим інструментом для встановлення дипломатичного порядку денного, дозволяючи лідерам швидко реагувати на глобальні події та формувати наративи. Це, у свою чергу, зробило Twitter/X важливим джерелом новин, оскільки твіти високопоставлених дипломатів та політиків часто стають новинними приводами та формують міжнародний порядок денний.

Крім того, Twitter/X надав дипломатам безпрецедентну можливість прямої комунікації з широкою аудиторією, мінаючи традиційні медіа. В.Т. Mazumdar (2024) зазначає, що цифрова дипломатія через Twitter/X дозволяє державам напяму взаємодіяти з громадянами інших країн, що було неможливо в епоху традиційної дипломатії. Ця пряма взаємодія не тільки підвищила прозорість дипломатичної діяльності, але й створила нові канали впливу на громадську думку в інших країнах.

Однак, широке використання Twitter/X у дипломатії породило ряд юридичних питань. Важливе рішення Федерального апеляційного суду США у справі Knight First Amendment Institute v. Trump (2021), яке постановило, що блокування критиків президентом США в Twitter/X порушує Першу поправку до Конституції США. Це рішення підкреслило необхідність адаптації конституційних норм до реалій цифрової дипломатії та поставило питання про межі свободи слова в онлайн-просторі. Twitter/X не просто змінив способи дипломатичної комунікації, але й створив нові виклики для міжнародного права та дипломатичної практики. Швидкість, прямота та широке охоплення, які забезпечує ця платформа, зробили її невід'ємною частиною сучасної дипломатії, одночасно вимагаючи нових підходів до регулювання та використання цього потужного інструменту міжнародних відносин.

Facebook, з його широкими можливостями для створення контенту та взаємодії з аудиторією, відіграє важливу роль у публічній дипломатії. За даними В.Т. Mazumdar (2024), станом на 2023 рік Facebook мав понад 2,9 мільярда активних користувачів, що робить його потужним інструментом для формування міжнародного іміджу країни та взаємодії з глобальною аудиторією. Facebook, завдяки своїм унікальним функціональним можливостям, став потужним інструментом цифрової дипломатії, що доповнює і в деяких аспектах перевершує Twitter/X. Ключовою перевагою Facebook є його здатність забезпечувати довгострокову взаємодію з аудиторією. Як зазначає В. Hocking (2020), на відміну від Twitter, Facebook надає можливість для більш глибокого та тривалого залучення аудиторії, що особливо важливо для культурної дипломатії та формування позитивного іміджу країни. Ця особливість дозволяє дипломатичним місіям створювати більш детальний і різноманітний контент, що сприяє формуванню стійких зв'язків з цільовою аудиторією.

Візуальна складова Facebook робить його особливим ефективним інструментом для презентації країни на міжнародній арені. В.Т. Mazumdar (2024) наводить яскравий приклад успішного використання цієї платформи в кампанії «Digital India», яка не лише підвищила технологічний імідж Індії, але й призвела до конкретних економічних результатів у вигляді залучення інвестицій в ІТ-сектор країни. Цей приклад демонструє, як візуальна дипломатія на Facebook може трансформуватися в реальні економічні вигоди для країни.

Ще однією важливою перевагою Facebook є можливість точного таргетування аудиторії. С. Urcan (2021) підкреслює, що можливість точного таргетування на Facebook дозволяє дипломатичним місіям ефективно взаємодіяти з конкретними групами населення, такими як діаспори або потенційні інвестори. Ця функція дозволяє дипломатам адаптувати свої повідомлення до конкретних аудиторій, що підвищує ефективність культурної та економічної дипломатії.

Однак, широке використання Facebook у дипломатичній практиці також породжує ряд правових питань, особливо в контексті захисту персональних даних. R. Chhabra (2020) звертає увагу на важливе рішення Європейського суду справедливості 2018 року, яке постановило, що сторінки установ ЄС на Facebook

підпадають під дію Загального регламенту про захист даних (GDPR) (Information Commissioner's Office, 2022). Це рішення підкреслює необхідність особливої уваги до захисту персональних даних користувачів при здійсненні дипломатичної діяльності на цій платформі.

Таким чином, Facebook надає дипломатам потужний інструментарій для довгострокової взаємодії, візуальної презентації та точного таргетування аудиторії, що робить його ефективним засобом для культурної дипломатії та формування міжнародного іміджу країни. Водночас, використання цієї платформи вимагає від дипломатичних місій ретельного дотримання правових норм, особливо в сфері захисту персональних даних. Ця комбінація можливостей та викликів робить Facebook невід'ємною частиною сучасної цифрової дипломатії, доповнюючи інші платформи та розширюючи інструментарій дипломатів у цифрову епоху.

WhatsApp, як один з найпопулярніших месенджерів у світі, також знайшов своє місце в сучасній дипломатичній практиці. Згідно з дослідженням J. Cornut *et al.* (2022a), використання WhatsApp стало невід'ємною частиною повсякденної роботи дипломатів, особливо для неформальної комунікації та швидкого обміну інформацією. Ключовою перевагою WhatsApp у дипломатії є його здатність забезпечувати миттєвий та безпечний зв'язок. Дипломати використовують цей месенджер для створення груп, де обговорюються поточні питання, координуються дії та обмінюються думками в режимі реального часу. Це особливо корисно під час міжнародних конференцій або в кризових ситуаціях, коли потрібна швидка реакція.

Однак використання WhatsApp у дипломатії також піднімає питання безпеки та конфіденційності. Хоча месенджер пропонує наскрізне шифрування,

існують побоювання щодо можливості витоку чутливої інформації. Крім того, використання особистих пристроїв для службового спілкування може розмивати межі між офіційною та неофіційною комунікацією. Використання WhatsApp у дипломатії не завжди проходить гладко, про що свідчить інцидент, який стався у 2019 році. Тоді прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон опинився в центрі скандалу, коли його особистий номер WhatsApp був доступний в інтернеті протягом 15 років. Це викликало серйозне занепокоєння щодо безпеки комунікацій високопосадовців. Крім того, виявилось, що Джонсон використовував WhatsApp для обговорення важливих державних питань, включаючи питання національної безпеки, що суперечило протоколам безпеки (BBC, 2021). Цей випадок підкреслив потенційні ризики використання неофіційних каналів зв'язку в дипломатії та необхідність розробки чітких правил щодо використання месенджерів у дипломатичній практиці.

Порівняльний аналіз Twitter, Facebook та WhatsApp у контексті дипломатичної комунікації виявляє ключові відмінності та переваги кожної з цих платформ. Ці соціальні мережі та месенджер відіграють важливу роль у сучасній цифровій дипломатії, але мають свої унікальні характеристики, які впливають на їх ефективність у різних аспектах дипломатичної роботи. Twitter/X виділяється своєю здатністю швидко поширювати інформацію, Facebook пропонує широкі можливості для публічної дипломатії, а WhatsApp забезпечує безпечну та миттєву комунікацію для більш приватних дипломатичних взаємодій. Для більш наочного представлення цих відмінностей розглянуто ключові характеристики Twitter, Facebook та WhatsApp у їх дипломатичному застосуванні (Таблиця 2.).

Таблиця 2. Порівняльна характеристика Twitter, Facebook та WhatsApp у дипломатичній практиці (2020-2024 pp.)

Характеристика	Twitter	Facebook	WhatsApp
Охоплення дипломатичних місій*	98 %	95 %	90 %
Формат повідомлень	Короткі (до 280 символів)	Різноразмірні (тексти, фото, відео)	Короткі повідомлення, медіафайли
Швидкість поширення інформації	Дуже висока	Висока	Дуже висока
Рівень залученості аудиторії	Середній	Високий	Високий
Основна аудиторія	Журналісти, політики	Широка громадськість	Закриті групи, дипломати
Вплив на формування громадської думки	Дуже високий	Високий	Обмежений
Ефективність у кризових ситуаціях	Дуже висока	Висока	Дуже висока
Можливості для культурної дипломатії	Обмежені	Широкі	Обмежені
Можливості таргетування	Обмежені	Широкі	Дуже обмежені
Правові виклики	Значні	Значні	Значні
Безпека комунікації	Середня	Середня	Висока

Джерело: складено автором на основі даних B. Hocking (2020), C. Urcan (2021), B.T. Mazumdar (2024)

Аналіз даних, представлених у таблиці, демонструє, що Twitter, Facebook та WhatsApp мають свої унікальні переваги в контексті дипломатичної комунікації. Twitter/X виділяється своєю здатністю швидко поширювати інформацію та впливати на формування громадської думки, особливо серед політичних еліт та журналістів. Це робить його незамінним інструментом для кризової комунікації та швидкого реагування на міжнародні події. Facebook, у свою чергу, пропонує ширші можливості для довгострокової взаємодії

з аудиторією, культурної дипломатії та таргетованої комунікації. Його різноразмірний формат дозволяє створювати більш детальний контент, що особливо корисно для формування позитивного іміджу країни. WhatsApp, на відміну від Twitter/X та Facebook, забезпечує більш приватну та безпечну комунікацію, що робить його цінним інструментом для конфіденційних дипломатичних переговорів та швидкого обміну інформацією в закритих групах. Його перевага полягає у можливості миттєвого зв'язку та створення захищених

каналів комунікації, що особливо важливо в чутливих дипломатичних ситуаціях. Усі три платформи стикаються зі значними правовими викликами, що підкреслює необхідність розробки нових міжнародних норм для регулювання цифрової дипломатії. Ефективне використання цих платформ вимагає від дипломатів розуміння їхніх особливостей та адаптації стратегій комунікації до специфіки кожної з них, а також врахування потенційних ризиків, пов'язаних з безпекою та конфіденційністю інформації.

Наслідки цифрової дипломатії для міжнародних відносин та глобальної політики. Розвиток цифрової дипломатії протягом останнього десятиліття (2014-2024) суттєво вплинув на характер міжнародних відносин та глобальної політики. Цей вплив проявляється у трьох ключових аспектах: трансформації процесів прийняття рішень, зміні механізмів формування громадської думки та публічної дипломатії, а також виникненні нових викликів для міжнародної безпеки та дипломатичної етики.

Цифрова дипломатія кардинально змінила швидкість та характер прийняття рішень у міжнародній політиці. Традиційні дипломатичні канали, які часто вимагали тривалих переговорів та обміну офіційними документами, поступаються місцем більш динамічним формам комунікації. Середній час реакції на міжнародні кризи скоротився з кількох днів у 2010 році до кількох годин у 2023 році. Це прискорення процесу прийняття рішень має як позитивні, так і негативні наслідки.

З одного боку, швидка реакція на міжнародні події дозволяє ефективніше вирішувати кризові ситуації. З іншого боку, надмірна швидкість реакції може призвести до поспішних та недостатньо обдуманих рішень. Цифрова дипломатія створює ілюзію постійної кризи, що може призводити до надмірної реакції на незначні події. Важливим аспектом впливу цифрової дипломатії на процеси прийняття рішень є розширення кола учасників цих процесів. Соціальні медіа дозволяють громадськості та неурядовим організаціям безпосередньо взаємодіяти з дипломатами та політиками, впливаючи на формування зовнішньої політики. Ця демократизація процесу прийняття рішень має свої переваги та недоліки. З одного боку, вона сприяє більшій прозорості та підзвітності дипломатичної діяльності. З іншого боку, вона може призводити до популізму та прийняття рішень під тиском громадської думки, а не на основі довгострокових стратегічних інтересів. Професор Лондонської школи економіки М. Leonard (2021), у своїй книзі аргументує, що цифрова дипломатія ризикує перетворити міжнародні відносини на реаліті-шоу, де популярність рішення стає важливішою за його стратегічну цінність.

Цифрова дипломатія суттєво трансформувала механізми формування громадської думки та здійснення публічної дипломатії. Соціальні медіа надали державам безпрецедентні можливості для прямої комунікації з громадянами інших країн, минаючи традиційні медіа-фільтри. Ця трансформація має значний вплив на міжнародні відносини. Вона дозволяє державам ефективніше просувати свої наративи та формувати позитивний імідж на міжнародній арені. Наприклад, кампанія «Cool Japan» в соціальних

мережах, ініційована урядом Японії у 2020 році, призвела до зростання туристичного потоку на та збільшення експорту культурної продукції протягом наступних трьох років (Shafie, 2024).

Однак ці зміни також створюють нові виклики. Зокрема, зростає ризик маніпуляцій громадською думкою через поширення дезінформації. Звіт Європейської служби зовнішніх дій (EEAS) за 2023 рік виявив понад 1000 скоординованих кампаній з дезінформації в соціальних мережах, спрямованих на вплив на громадську думку в країнах ЄС (Kalniete, 2023). Це підкреслює необхідність розробки нових підходів до забезпечення інформаційної безпеки та медіаграмотності населення.

Цифрова дипломатія породжує нові виклики для міжнародної безпеки та дипломатичної етики. Одним з ключових питань є кібербезпека дипломатичних комунікацій (Alethawy, 2022). У відповідь на ці виклики міжнародне співтовариство почало розробляти нові правові та інституційні механізми. У 2022 році Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію No. A/77/380 (2022), яка закликає держави-члени дотримуватися норм відповідальної поведінки в кіберпросторі. Однак, як зазначає професор міжнародного права Оксфордського університету J. Welsh *et al.* (2024), існуючі міжнародні правові норми недостатньо адаптовані до реалій цифрової дипломатії, що створює правовий вакуум у багатьох аспектах.

Ще одним важливим викликом є етичні аспекти цифрової дипломатії. Використання соціальних медіа дипломатами часто розмиває межу між офіційною та особистою комунікацією. Це може призводити до дипломатичних інцидентів та міжнародних скандалів. Наприклад, Джеремі Хант, колишній міністр закордонних справ Великої Британії, у 2019 році викликав дипломатичний конфлікт з Китаєм через твіт, у якому підтримував протестувальників у Гонконзі і закликав до збереження їхніх прав та свобод (Wintour, 2019). Китайська влада різко засудила цей твіт, назвавши його втручанням у внутрішні справи Китаю і погіршенням відносин між двома країнами. Пекін пригрозив економічними та дипломатичними наслідками для Великої Британії, що підкреслило серйозність ситуації.

Для вирішення цих етичних проблем багато країн почали розробляти кодекси поведінки для дипломатів у соціальних мережах. Наприклад, Державний департамент США у 2024 році опублікував керівництво з використання соціальних медіа для дипломатичних службовців (5 FAM 790..., 2024), яке встановлює чіткі правила щодо того, що дипломати можуть і не можуть публікувати в соціальних мережах. Подібні ініціативи були запроваджені в Великобританії, Франції, Німеччині, Канаді, Австралії, Японії, Індії та Сінгапурі. Ці країни розробили власні керівництва та протоколи для регулювання діяльності своїх дипломатів у цифровому просторі, враховуючи специфіку національних інтересів та правових систем.

Підсумовуючи, можна сказати, що цифрова дипломатія глибоко трансформувала характер міжнародних відносин та глобальної політики. Вона прискорила процеси прийняття рішень, розширила можливості для публічної дипломатії та створила нові канали впливу на громадську думку. Водночас,

вона породила нові виклики для міжнародної безпеки та дипломатичної етики, вимагаючи адаптації існуючих правових норм та розробки нових підходів до дипломатичної практики.

Обговорення

Дослідження впливу цифровізації на трансформацію традиційних форм дипломатичної комунікації виявило значні зміни в характері та методах дипломатичної роботи, а також їх наслідки для глобальної політики. Ключовими аспектами цієї трансформації є: прискорення дипломатичних процесів; розмивання межі між формальною та неформальною комунікацією; розширення сфери публічної дипломатії; виникнення нових викликів для міжнародної безпеки та дипломатичної етики. Результати демонструють, що цифрова дипломатія стала невід'ємною частиною сучасних міжнародних відносин, створюючи як нові можливості, так і серйозні виклики.

Емоційний аспект цифрової дипломатії, виявлений у дослідженні E. Hedling (2023), підтверджує тенденцію до прискорення дипломатичних процесів. Автор аргументує, що цифрові платформи вимагають від дипломатів постійної емоційної залученості та швидкої реакції на події, що узгоджується з висновками про скорочення часу реакції на міжнародні події. Можна погодитися з E. Hedling (2023) щодо важливості врахування психологічних наслідків цього прискорення для дипломатів, що є цінним доповненням до розуміння трансформації дипломатичної роботи в цифрову епоху. Однак варто зазначити, що надмірний фокус на емоційному аспекті може призвести до недооцінки інших важливих факторів, таких як стратегічне планування та аналіз довгострокових наслідків дипломатичних рішень.

Стосовно розмивання межі між формальною та неформальною комунікацією, робота J. Cornut *et al.* (2022a) про вплив Twitter-дипломатії Дональда Трампа корелює з висновками про трансформацію характеру дипломатичної взаємодії. J. Cornut *et al.* (2022a) стверджують, що неформальний стиль комунікації Трампа в Twitter/X призвів до «ліквідизації» міжнародної політики. Можна частково погодитися з цим твердженням, однак слід зауважити, що феномен «ліквідизації» не обмежується лише стилем комунікації окремих політичних лідерів, а є більш широкою тенденцією, пов'язаною з загальною трансформацією медіа-ландшафту та зміною очікувань громадськості щодо прозорості дипломатичної діяльності.

У контексті розширення сфери публічної дипломатії, дослідження I. Manor & E. Segev (2020) про використання Twitter-мереж в онлайн-дипломатії підтверджує висновки щодо ролі соціальних мереж у формуванні громадської думки. дослідження I. Manor & E. Segev (2020) пропонують концепцію «мобільних мереж впливу», що є цінним доповненням до розуміння механізмів цифрової публічної дипломатії. Однак можна заперечити, що надмірна увага до Twitter/X може призвести до недооцінки ролі інших цифрових платформ та традиційних методів дипломатії. Важливо розглядати цифрову публічну дипломатію як частину більш широкої стратегії комунікації, а не як окремий інструмент.

Дослідження цифрових практик дипломатичної комунікації виявило суттєвий вплив цифровізації на формування міжнародного іміджу країн та ефективність публічної дипломатії. Зокрема, було встановлено, що успішність цифрової дипломатії значною мірою залежить від здатності адаптуватися до специфіки цільової аудиторії та локального контексту. Ця теза знаходить підтвердження та розвиток у роботі N. Garud-Patkar (2022), яка досліджує виклики міжнародної безпеки та дипломатичної етики на прикладі цифрової дипломатії Індії в Південній Азії.

N. Garud-Patkar (2022) підкреслює важливість культурної адаптації цифрової дипломатії, що є вагомим аргументом і корелює з висновками даного дослідження. Проте можна додати, що крім культурної адаптації, не менш важливим є врахування технологічної інфраструктури та рівня цифрової грамотності в різних регіонах, що може суттєво впливати на ефективність цифрової дипломатії. Цей аспект, хоча і не був центральним у дослідженні N. Garud-Patkar (2022), заслуговує на окрему увагу, оскільки технологічні обмеження можуть значно впливати на досяжність та ефективність цифрових дипломатичних ініціатив.

Питання адаптації традиційних дипломатичних методів до нових технологічних реалій, розглянуте I. Roberts (2023), викликає певні розбіжності. Дослідник пропонує більш консервативний підхід, наголошуючи на важливості збереження основних принципів дипломатії. Можна частково погодитися з цією позицією, однак варто зауважити, що надмірний консерватизм може призвести до втрати можливостей, які надає цифрова епоха. Оптимальним видається підхід, який би поєднував інновації з традиційними дипломатичними практиками, адаптуючи їх до нових реалій без втрати фундаментальних принципів дипломатії.

Концепт «цифрової медіа-дипломатії», запропонований H. Saliu (2022), розширює розуміння трансформації механізмів формування громадської думки. Автор акцентує увагу на ролі традиційних медіа в цифровому середовищі, що є важливим доповненням до аналізу комплексної природи сучасної публічної дипломатії. Можна погодитися з дослідником щодо важливості інтеграції традиційних та нових медіа в дипломатичній практиці, однак варто додати, що ця інтеграція повинна враховувати різні рівні доступу до цифрових технологій в різних країнах та регіонах.

Парадигмальна зміна в дипломатичній практиці, досліджена C. Bjola *et al.* (2020), підкреслює необхідність нових підходів до стратегічного планування та оцінки ефективності цифрової публічної дипломатії. C. Bjola *et al.* (2020) пропонують детальний аналіз організаційних змін, необхідних для ефективного впровадження цифрової публічної дипломатії. Можна погодитися з авторами щодо важливості інституційних трансформацій, однак слід зазначити, що ці зміни повинні відбуватися паралельно з розвитком нових компетенцій дипломатів та адаптацією правових норм до реалій цифрової епохи.

Модель аналізу публічної залученості для оцінки цифрової дипломатії на Twitter, запропонована M.L. Khan *et al.* (2021), надає цінний інструментарій для кількісної оцінки ефективності дипломатичних зусиль

у соціальних мережах. Можна погодитися з авторами щодо важливості такого аналізу, однак варто зауважити, що кількісні показники не завжди відображають якісний вплив дипломатичних зусиль. Важливо доповнювати кількісний аналіз якісними методами оцінки, включаючи аналіз контенту та вивчення довгострокових ефектів дипломатичних ініціатив.

Результати проведеного дослідження цифрових практик дипломатичної комунікації виявили амбівалентний характер впливу цифровізації на глобальну політику. З одного боку, цифрові технології розширюють можливості для комунікації та впливу, дозволяючи дипломатам ефективніше взаємодіяти з широкою аудиторією та оперативно реагувати на міжнародні події. З іншого боку, дослідження виявило ряд серйозних викликів, пов'язаних з цифровою дипломатією, включаючи ризики кібератак, проблеми дезінформації та маніпуляцій у цифровому просторі, а також питання конфіденційності та безпеки дипломатичних комунікацій.

У цьому контексті варто звернути увагу на роботу N. Sharma (2021), яка пропонує більш оптимістичний погляд на потенціал цифрової дипломатії для вирішення глобальних проблем. Дослідник аргументує, що цифрова дипломатія не лише змінює інструменти дипломатичної роботи, але й трансформує саму сутність дипломатичної взаємодії, відкриваючи нові можливості для міжнародного співробітництва та вирішення глобальних викликів. Можна частково погодитися з автором щодо нових можливостей, які відкриває цифрова дипломатія, однак важливо не недооцінювати ризики та виклики, пов'язані з цифровізацією дипломатичної практики. Збалансований підхід, який враховує як можливості, так і ризики цифрової дипломатії, видається більш продуктивним для розуміння її ролі у вирішенні глобальних проблем. Такий підхід дозволяє не тільки оцінити потенціал цифрової дипломатії, але й розробити ефективні стратегії мінімізації пов'язаних з нею ризиків.

Філософський підхід O.P. Richmond (2020) до аналізу взаємодії між аналоговими та цифровими аспектами міжнародних відносин розширює розуміння онтологічних та епістемологічних питань цифрової дипломатії. O.P. Richmond (2020) підкреслює амбівалентний характер впливу цифрової дипломатії на глобальну політику, що узгоджується з висновками цього дослідження. Можна погодитися з дослідником щодо необхідності глибшого філософського осмислення цих процесів, однак варто додати, що такий аналіз повинен доповнюватися практичними рекомендаціями для дипломатів та політиків. Загалом же виявлені тенденції трансформації дипломатичної комунікації під впливом цифровізації знаходять підтвердження та розвиток у роботах інших авторів. Кожне з розглянутих досліджень пропонує унікальний фокус та методологічний підхід, що дозволяє глибше зрозуміти комплексну природу цифрової трансформації дипломатії.

Висновки

Проведене дослідження цифрових практик дипломатичної комунікації та їх наслідків для глобальної політики виявило фундаментальні зміни в характері та

методах здійснення дипломатичної діяльності в цифрову епоху. Аналіз впливу цифровізації на трансформацію традиційних форм дипломатичної комунікації показав, що цифрові технології суттєво прискорили дипломатичні процеси, скоротивши час реакції на міжнародні події з кількох днів до кількох годин. Це призвело до більш динамічної та гнучкої дипломатії, здатної оперативно реагувати на глобальні виклики, але водночас підвищило ризик прийняття поспішних рішень.

Дослідження особливостей використання соціальних мереж та месенджерів у дипломатичній практиці виявило, що платформи, такі як Twitter, Facebook та WhatsApp, стали ключовими інструментами сучасної дипломатії, кожна з яких відіграє унікальну роль у цифровій дипломатичній екосистемі. Twitter/X виявився особливо ефективним для швидкого реагування на міжнародні події та формування глобального порядку денного, дозволяючи дипломатам миттєво поширювати офіційні заяви та коментарі. Facebook, з його широким спектром функцій, став платформою для довгострокової взаємодії та культурної дипломатії, надаючи можливості для розгорнутої презентації національних цінностей та досягнень. WhatsApp, у свою чергу, забезпечив безпечну та миттєву комунікацію для більш конфіденційних дипломатичних взаємодій, ставши незамінним інструментом для координації дій та обміну чутливою інформацією між дипломатами.

Ці цифрові платформи надали дипломатам безпрецедентні можливості для прямої комунікації з широкою аудиторією, ефективно минаючи традиційні медіа-фільтри та дозволяючи державам безпосередньо формувати своє міжнародне сприйняття. Це суттєво розширило сферу впливу дипломатії, зробивши її більш доступною та інтерактивною. Однак, разом з новими можливостями, цифрова дипломатія також створила нові ризики, пов'язані зі швидким поширенням дезінформації та потенційними маніпуляціями громадською думкою. Здатність інформації вірусно поширюватися в соціальних мережах підвищила вразливість міжнародних відносин до інформаційних атак та дипломатичних непорозумінь, вимагаючи від дипломатів нових навичок управління цифровими кризами та протидії інформаційним загрозам.

Дослідження також виявило, що цифрова дипломатія трансформувала процеси прийняття рішень у міжнародній політиці, створюючи як нові можливості для швидкого реагування на кризи, так і ризики надмірної реакції на незначні події. Розширення кола учасників дипломатичних процесів через соціальні медіа призвело до більшої прозорості, але також підвищило ризик популізму в прийнятті рішень. Перспективи подальших досліджень включають вивчення впливу нових технологій, таких як штучний інтелект та віртуальна реальність, на дипломатичну практику, а також дослідження регіональних особливостей цифрової дипломатії в різних частинах світу.

Подяки

Немає.

Конфлікт інтересів

Немає.

Karlis Ketners*

Doctor of Philosophy, Partnership Professor

Vytautas Magnus University

LT-44248, 58 K. Donelaicio Str., Kaunas, Lithuania

<https://orcid.org/0000-0001-7891-2745>

Digital practices of diplomatic communication and their implications for global politics

Abstract. The rapid development of digital technologies and their integration into diplomatic practice necessitate a comprehensive study of the impact of digitalisation on the transformation of diplomatic communication and its implications for global politics. The research relevance is determined by the growing role of digital diplomacy in resolving international conflicts, promoting national interests and shaping the image of states on the world stage. The study aimed to conduct a comprehensive study of modern forms of digital diplomatic interaction and identify their implications for the global political system. The study analysed the impact of digitalisation on the transformation of traditional forms of diplomatic communication, examines the peculiarities of using social media in diplomatic practice, and assesses the implications of digital diplomacy for international relations. The study determined that digitalisation has significantly accelerated diplomatic processes, reducing the time to respond to international events from several days to several hours. Social media, such as Twitter/X, WhatsApp and Facebook, have become key in public diplomacy, providing diplomats with unprecedented opportunities for direct communication with a wide audience. At the same time, digital diplomacy has created new challenges for international security, including cyberattacks on diplomatic institutions and the use of social media to manipulate public opinion. The study showed the ambivalent nature of the impact of digital diplomacy on global politics: on the one hand, it has contributed to the democratisation of international relations, but on the other hand, it has created new risks for international stability. The findings of the study can be used as a basis for further studying the impact of new technologies on diplomatic practice and developing recommendations to minimise the risks of digital diplomacy

Keywords: philosophy; Confucianism; legalism; sophistry; Roman private law

Introduction

In the current era of globalisation and the digital revolution, diplomatic communication is undergoing significant transformations. The rapid development of information and communication technologies and the proliferation of social media are fundamentally changing the way states and other actors in international relations interact. The digitalisation of diplomacy creates new opportunities for rapid information exchange, shaping public opinion and influencing global political processes. At the same time, these changes present a range of challenges related to information security, data reliability, and the ethics of diplomatic communication in the digital space. The research relevance is determined by the growing role of digital diplomacy in resolving international conflicts, promoting national interests, and shaping the image of states on the world stage. The study of digital practices of diplomatic communication will define the mechanisms of functioning of the modern

system of international relations and develop effective strategies for adapting the diplomatic service to the conditions of the information society.

In the context of these changes, the study of the relationship between digital technologies and everyday diplomatic practice is becoming particularly relevant. A significant contribution to the determination of this phenomenon was made by R. Adler-Nissen & K.A. Egge-ling (2022), who analysed in detail the process of “mixed diplomacy”. The researchers revealed the mechanisms of intertwining and challenging digital technologies in daily diplomatic activities, which determined the current realities of diplomatic activities. Developing this theme, E. Hedling & N. Bremberg (2021) proposed a new research agenda on the digital transformation of diplomacy. Their study not only highlighted the importance of studying the practical aspects of digital diplomacy but also outlined promising areas for further research in this area.

Received: 28.10.2024, Revised: 24.01.2025, Accepted: 20.02.2025

Suggested Citation:

Ketners, K. (2025). Digital practices of diplomatic communication and their implications for global politics. *Foreign Affairs*, 35(1), 73-82. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.73.

*Corresponding author

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

The study of specific digital means used in diplomatic practice is particularly relevant. In this context, a significant contribution was made by J. Cornut *et al.* (2022a), who analysed in detail the use of WhatsApp by diplomats in Geneva. Their study reveals the mechanisms of diplomats' adaptation to new technologies and their impact on diplomatic practice. However, not all researchers are unequivocal about the impact of digital technologies on diplomacy. T. Lemke & M. Habegger (2020) presented a critical view of digital diplomacy, arguing against its over-use. The study addressed the potential risks and limitations of digital diplomacy, which is important for a proper determination of this phenomenon.

The practical application of digital diplomacy by different states is also of considerable research interest. In this context, it is worth noting the study by O.O.A.D. Oloo (2024), analysed the implementation of digital diplomacy by the United States, the United Kingdom, and China in Kenya. This study determined how different states use digital tools to achieve their foreign policy goals and how this affects international relations in the regional context.

Managing visibility in the digital space is an important aspect of digital diplomacy. A. Tsinovoi (2020) has reviewed in detail the infrastructures and techniques for managing visibility in digital diplomacy. This study demonstrates how states and diplomats manage their digital image and influence the perception of their messages in the global information space. C. Bjola & I. Manor (2022) revealed the phenomenon of hybrid diplomacy, tracing the evolution from digital adaptation to digital adoption in diplomatic practice. The study demonstrated how digital technologies not only complement traditional diplomatic practices but also transform the very essence of diplomatic activity. O. Antwi-Boateng & K.A.M. Al Mazrouei (2021) explored the challenges of digital diplomacy in the era of globalisation in the example of the United Arab Emirates. Their study highlights the specific challenges faced by individual states in implementing digital diplomacy and demonstrates how global digitalisation trends manifest themselves in specific national contexts.

The analysis of these studies demonstrated the multifaceted and complex nature of the phenomenon of digital diplomacy. However, despite the significant amount of research conducted, there are still several issues that require further study. In particular, the long-term implications of the digitalisation of diplomacy for the global political system, the impact of digital technologies on decision-making in international relations, and the ethical aspects of using digital tools in diplomatic practice remain insufficiently studied. In addition, there is a need for a more in-depth study of the interaction between traditional and digital forms of diplomacy, especially in the context of crises and global challenges.

Therefore, the study aimed to comprehensively analyse digital practices of diplomatic communication and assess their impact on global politics. To achieve this of this, the following tasks were formulated:

1) analyse the impact of digitalisation on the transformation of traditional forms of diplomatic communication;

2) to study the peculiarities of using social media (Twitter/X, Facebook, WhatsApp) in diplomatic practice;

3) assess the implications of digital diplomacy for international relations and global politics.

Materials and Methods

The source base of the study was formed by international legal documents, particularly the Vienna Convention on Diplomatic Relations (1961) and the Vienna Convention on the Law of Treaties (1969). These documents were analysed to determine the legal framework for diplomatic activities and their relevance to the realities of the digital age. Official reports and resolutions of international organisations have become an important source of information. In particular, the Resolution Adopted by the UN General Assembly No. A/RES/75/240 "Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security" (2021) and the 2023 report of the European External Action Service (EEAS) on disinformation campaigns on social media (Kalniete, 2023) were studied. The analysis of these documents was used to assess the scale and nature of the challenges associated with digital diplomacy at the global level. Statistical data and analytical reports were used to study the practical aspects of digital diplomacy. In particular, the data from the Twiplomacy study (bcwtwiplomacy, 2020) on the use of Twitter/X by diplomatic missions was analysed, as well as the Oxford Internet Institute report (2021) on social media manipulation. These materials provided an empirical basis for assessing the extent and forms of social media use in diplomatic practice.

In addition, the U.S. Department of State's guidance on the use of social media for diplomatic officers (5 FAM 790..., 2024) was analysed, which was used to assess institutional approaches to regulating digital diplomatic activities. To ensure the legal perspective of the study, court decisions were reviewed the decision of the US Court of Appeals for the Second Circuit in *Knight First Amendment Institute v. Trump* (Knight Institute..., 2021). This was used to assess the legal aspects of the use of social media in diplomatic practice. The study conducted a comparative analysis of traditional and digital forms of diplomatic communication. This was used to identify key transformations in diplomatic practice caused by digitalisation. The study compared the characteristics of communication, channels of information transmission, speed of reaction to events, and other parameters, creating a comparative table of traditional and digital diplomacy.

To assess the effectiveness of different digital platforms in diplomatic communication, a comparative analysis of the use of WhatsApp, Twitter/X and Facebook was conducted. The features of each platform, their impact on the formation of public opinion, the speed of information dissemination and opportunities for cultural diplomacy were investigated. The results of this analysis were presented in the form of a comparative table. To determine the impact of digital diplomacy on decision-making in international politics, specific cases of social media use in crises were analysed. Tweets by high-ranking officials during international crises and their impact on the development of events were considered.

To assess the implications of digital diplomacy for international security, the author analysed statistics on

cyberattacks on diplomatic institutions. In particular, the data from the European Union's 2023 Cybersecurity Report (Pestarino, 2023) was used to assess the scale and dynamics of threats in this area. An important method of the study was the analysis of cases of successful use of digital diplomacy. In particular, the method was used to analyse the Digital India campaign and its impact on the country's international image and investment attraction.

To ensure a comprehensive determination of the transformations in diplomatic practice, an analysis of institutional changes in the diplomatic missions of different countries was conducted. In particular, the creation of specialised digital diplomacy units, such as the Bureau of Cyberspace and Digital Policy (2023), was investigated. The comprehensive application of various methods of scientific knowledge and analysis of a wide range of sources was used for a comprehensive and objective study of digital practices of diplomatic communication and their implications for global politics.

Results

Impact of digitalisation on the transformation of traditional forms of diplomatic communication. The process of digitalisation, which began in the late 20th century and gained particular intensity in the 2010s and 2020s, significantly addressed all spheres of public life, including diplomacy. Traditional forms of diplomatic communication, which were developed over centuries, have undergone significant transformations under the influence of new technologies. This evolution of diplomatic practice is taking place in the context of global changes in international relations and requires careful analysis. Digitalisation has dramatically changed the nature and speed of diplomatic interaction. Whereas previously the exchange of diplomatic notes could take weeks or even months, today communication is almost instantaneous. This has led to a significant acceleration of diplomatic processes and a change in the very nature of diplomatic work. According to R. Adler-Nissen & K.A. Eggeling (2022), based on an analysis of the EU diplomatic missions, the average response time to international events has decreased from several days in the 1990s to several hours in 2020-2022. This creates new opportunities for rapid response to crises but also increases the risk of hasty decisions.

The changing nature of diplomatic interaction is also reflected in the blurring of the line between formal and informal communication. J. Cornut *et al.* (2022a) determined that the use of messengers such as WhatsApp has become an integral part of diplomatic practice. For instance, 87% of diplomats surveyed in Geneva regularly use WhatsApp for professional communication. This creates new opportunities for the rapid exchange of information but also raises questions about the privacy and security of such communication.

Notably, these changes are taking place within the framework of existing international legal norms. The Vienna Convention on Diplomatic Relations (1961), which is a fundamental document in the field of diplomatic law, does not contain direct guidance on the use of digital technologies. However, as Professor of International Law E. Denza (2016) noted in a commentary on the Convention, the principles of the inviolability of

diplomatic correspondence (Article 27) should also apply to digital forms of communication.

The digital age has brought new tools and platforms that have become an integral part of diplomatic practice. Social media, messengers, video conferencing and other digital platforms have changed the landscape of diplomatic communication. Twitter/X has become one of the most important tools of public diplomacy. According to bcwtwiplomacy (2020), as of 2022, 97% of UN member states had official Twitter/X accounts. This demonstrates the global recognition of the importance of this platform for diplomatic communication (Green, 2022). The use of Twitter/X in diplomacy raises several legal issues. For example, in 2019, the US Court of Appeals for the Second Circuit ruled in *Knight First Amendment Institute v. Trump* that the US president's blocking of critics on Twitter/X violated the First Amendment to the US Constitution (Knight Institute..., 2021). This decision highlights the need to adapt traditional legal norms to the new realities of digital diplomacy. The new tools require the adaptation of existing legal norms. For instance, the question of whether a tweet can be considered an official diplomatic note is still a subject of debate among international lawyers (Green, 2022). They argue that under certain conditions, a tweet can have the legal force of a diplomatic note if it meets the requirements of the Vienna Convention on the Law of Treaties (1969).

The digital transformation of diplomacy creates both new opportunities and serious challenges for international relations. On the one hand, digital technologies expand opportunities for communication and influence. On the other hand, they generate new risks and challenges that require careful analysis and response. One of the key opportunities of digital diplomacy is to expand the scope of public diplomacy. As noted by C. Bjola & I. Manor (2022) in their study of hybrid diplomacy, digital platforms allow diplomats to interact directly with a wide audience, bypassing traditional media filters. This creates new opportunities for shaping public opinion and promoting national interests. At the same time, digital diplomacy creates new challenges for international security. Cyberattacks on diplomatic institutions have become a real threat. According to the European Union's cybersecurity report for 2023, the number of cyberattacks on EU diplomatic institutions increased by 57% compared to the previous year (Pestarino, 2023). This underscores the need to develop new approaches to ensuring the security of diplomatic communication in the digital age.

Another important challenge is the problem of disinformation and manipulation in the digital space. A study by the Oxford Internet Institute (2021) showed that in 2021-2022, 81 countries used social media to manipulate public opinion, which is 15% more than in the previous period. This poses serious risks to international stability and requires the development of new mechanisms to counter information threats. In response to these challenges, the international community has begun to develop new legal and institutional mechanisms. For example, in 2021, the UN General Assembly adopted Resolution No. A/RES/75/240 (2021), which calls on Member States to adhere to the norms of responsible behaviour in cyberspace. This resolution is an important step in shaping the international legal framework for digital diplomacy.

In addition, many countries have begun to create specialised digital diplomacy units, which indicates the institutionalisation of digital diplomacy as a separate area of diplomatic work. This process was particularly accelerated in the period from 2020 to 2024. For instance, in 2022, the US Department of State created the Bureau of Cyberspace and Digital Policy (2023), which is responsible for coordinating US digital diplomacy. This structure combined previously disparate efforts in the field of cybersecurity and digital policy, allowing the United States to respond more effectively to the challenges of the digital age in international relations. Similar initiatives have been implemented in other countries. In 2021, the French Ministry of Foreign Affairs created the Directorate of Digital Diplomacy, which coordinates all aspects of the digital presence of French diplomacy (Digital and..., 2021). This structure not only manages the social media of French diplomatic missions but also develops strategies for digital engagement with foreign audiences and countering disinformation. In 2021, Japan took a significant step towards digital transformation by establishing the Digital Agency (2021). Although the agency is not a direct part of the Ministry

of Foreign Affairs, it significantly impacts national digital diplomacy. The Digital Agency plays a key role in shaping Japan's digital strategy, which directly affects its international image and diplomatic capabilities.

These examples demonstrate that the creation of specialised digital diplomacy units has become a global trend that covers both developed and developing countries. This institutionalisation of digital diplomacy reflects governments' understanding of the importance of digital technologies for the effective implementation of foreign policy in the modern world and the need for a systematic approach to managing the state's digital presence in the international arena. It is possible to state that the digital transformation of diplomacy is a complex and multifaceted process that creates both new opportunities and serious challenges for international relations. It requires the adaptation of existing legal norms, the development of new institutional mechanisms, and a rethinking of the very nature of diplomatic work in the digital age. Table 1 illustrates the main differences between traditional and digital diplomacy, demonstrating significant shifts in the methods, tools and nature of diplomatic interaction.

Table 1. Comparative characteristics of traditional and digital diplomacy

Characteristic	Tradition diplomacy (up to 2000)	Digital diplomacy (2000-2024)
Communication speed	Days, weeks	Hours, minutes
Main channels	Official meetings, correspondence	Social networks, messengers, video conferencing
Publicity	Limited	High
Audience	Predominantly elitist	Mass
Form of messages	Formal, structured	Often informal, short
Communication security	High	Variable (depending on the platform)
The role of visual content	Limited	Significant
Language style	Official, formal	Often informal, adapted to the platform
The main actors	Professional diplomats	Diplomats, politicians, public figures, general public
Legal regulation	Defined (VCDR 1961)	In the process of formation
Influence on decision-making	Slow, gradual	Fast, often unpredictable
Opportunities for manipulation	Limited	Significant
Geographical coverage	Limited	Global
The cost of communication	High	Low
Archiving and documentation	Structured, centralised	Dispersed, often unstructured

Notes: VCDR – Vienna Convention on Diplomatic Relations; Variable security of communication in digital diplomacy depends on the platforms and encryption protocols used; “Main actors” in digital diplomacy are not only state officials, but also other influential individuals who can shape the international agenda through digital platforms

Sources: compiled by the author based on analysis of primary and secondary sources (Vienna Convention on..., 1961; bcwtwiplomacy, 2020; Cornut *et al.*, 2022b)

In summary, the digital transformation of diplomacy has led to fundamental changes in the way international communication is conducted. These changes create new opportunities for faster, broader and more flexible diplomatic interaction, but also create new challenges related to information security, legal regulation and the ethics of digital communication. The further development of digital diplomacy will require constant adaptation of diplomatic services to new technological realities and the development of effective strategies for managing information flows in the global digital space.

Peculiarities of using social media in diplomatic practice. The development of digital technologies and the proliferation of social media in the period from 2010 to 2024 significantly addressed the transformation of diplomatic communication. Social platforms have become an integral part of modern diplomatic practice, changing the way states, diplomats and the public interact. This section analyses in detail the specifics of the use of various social platforms in diplomatic activities, focusing on Twitter/X, Facebook, and WhatsApp and a comparative analysis of their effectiveness.

Launched in 2006, Twitter/X has quickly become one of the most important tools of digital diplomacy. Its popularity among diplomats and political leaders is explained by the ability to quickly disseminate information and shape public opinion in real-time. According to a study by C. Urcan (2021), Twitter/X has become central for world leaders in the implementation of digital diplomacy. The author notes that leaders use Twitter/X not only for internal communication, but also for international communication, foreign policy making, and even diplomatic negotiations.

The key advantage of this platform is the speed of response to international events. During the Gulf crisis in 2019, US President Donald Trump's tweets about possible military action against Iran immediately provoked a reaction from the international community, directly influencing the development of the situation. This ability to communicate rapidly has led to Twitter/X becoming a key tool for setting the diplomatic agenda (Chhabra, 2020). B. Hocking (2020) emphasises that Twitter/X has become a key tool for setting the diplomatic agenda, allowing leaders to respond quickly to global events and shape narratives. This, in turn, has made Twitter/X an important source of news, as tweets from senior diplomats and politicians often become newsworthy and shape the international agenda.

In addition, Twitter/X has provided diplomats with an unprecedented opportunity to communicate directly with a wide audience, bypassing traditional media. B.T. Mazumdar (2024) notes that digital diplomacy through Twitter/X allows states to interact directly with citizens of other countries, which was not possible in the era of traditional diplomacy. This direct interaction has not only increased the transparency of diplomatic activities but also created new channels of influence on public opinion in other countries.

However, the widespread use of Twitter/X in diplomacy has raised several legal issues. An important decision of the US Court of Appeals for the Federal Circuit in *Knight First Amendment Institute v. Trump* (2021), ruled that the US President's blocking of critics on Twitter/X violates the First Amendment to the US Constitution. This decision highlighted the need to adapt constitutional norms to the realities of digital diplomacy and raised questions about the limits of freedom of speech in the online space. Twitter/X has not only changed the way diplomatic communication is conducted but also created new challenges for international law and diplomatic practice. The speed, directness, and wide reach of this platform have made it an integral part of modern diplomacy, while also requiring new approaches to the regulation and use of this tool of international relations.

Facebook, with its extensive opportunities for content creation and audience interaction, plays an important role in public diplomacy. According to B.T. Mazumdar (2024), as of 2023, Facebook had more than 2.9 billion active users, therefore substantial in shaping a country's international image and engaging with a global audience. Thanks to its unique functionality, Facebook has become central for digital diplomacy, complementing and in some respects surpassing Twitter/X. The key advantage of Facebook is its ability to ensure long-term interaction with the audience. As B. Hocking (2020), unlike Twitter, Facebook provides an opportunity for deeper and longer audience engagement, which is especially important for cultural

diplomacy and building a positive image of the country. This feature allows diplomatic missions to create more detailed and diverse content, which helps to build sustainable connections with the target audience.

The visual component of Facebook makes it particularly effective for presenting a country on the international stage. B.T. Mazumdar (2024) provides a vivid example of the successful use of this platform in the Digital India campaign, which not only enhanced India's technological image but also led to concrete economic results in the form of attracting investment in the country's IT sector. This example demonstrates how visual diplomacy on Facebook can translate into real economic benefits for a country.

Another important advantage of Facebook is the ability to precisely target the audience. C. Urcan (2021) emphasises that Facebook's precision targeting capability allows diplomatic missions to effectively engage with specific populations, such as diasporas or potential investors. This feature allows diplomats to tailor their messages to specific audiences, which increases the effectiveness of cultural and economic diplomacy.

However, the widespread use of Facebook in diplomatic practice also raises several legal issues, especially in the context of personal data protection. R. Chhabra (2020) highlighted an important decision of the European Court of Justice in 2018, which ruled that the Facebook pages of EU institutions are subject to the General Data Protection Regulation (GDPR) (Information Commissioner's Office, 2022). This decision underlines the need for special attention to the protection of the personal data of users when conducting diplomatic activities on this platform.

Thus, Facebook is a substantial way of long-term interaction, visual presentation and precise audience targeting for diplomats, making it an effective tool for cultural diplomacy and shaping the country's international image. At the same time, the use of this platform requires diplomatic missions to carefully comply with legal regulations, especially in personal data protection. This combination of opportunities and challenges makes Facebook an integral part of modern digital diplomacy, complementing other platforms and expanding diplomats' toolkits in the digital age.

WhatsApp, as one of the most popular messengers in the world, has also found its place in modern diplomatic practice. According to J. Cornut *et al.* (2022a), WhatsApp has become an integral part of diplomats' daily work, especially for informal communication and quick information exchange. A key advantage of WhatsApp in diplomacy is its ability to provide instant and secure communication. Diplomats use the messenger to create groups to discuss current issues, coordinate actions, and exchange views in real-time. This is especially useful during international conferences or in crises when a quick response is required.

However, the use of WhatsApp in diplomacy also raises security and privacy issues. Although the messenger offers end-to-end encryption, there are concerns about the possibility of sensitive information being leaked. In addition, the use of personal devices for official communication can blur the lines between official and unofficial communication. The use of WhatsApp in diplomacy does not always go smoothly, as evidenced by an incident that took place in 2019. Back then, British Prime Minister Boris Johnson was

at the centre of a scandal when personal WhatsApp number was available on the Internet for 15 years. This raised serious concerns about the security of communications of high-ranking officials. In addition, it turned out that Johnson used WhatsApp to discuss important government issues, including national security, which was contrary to security protocols (BBC, 2021). This case highlighted the potential risks of using unofficial communication channels in diplomacy and the need to develop clear rules for the use of messengers in diplomatic practice.

A comparative analysis of Twitter, Facebook and WhatsApp in the context of diplomatic communication

reveals the key differences and advantages of each of these platforms. These social networks and messengers play an important role in modern digital diplomacy but have unique characteristics that affect their effectiveness in different aspects of diplomacy. Twitter/X stands out for its ability to disseminate information quickly, Facebook offers ample opportunities for public diplomacy, and WhatsApp provides secure and instant communication for more private diplomatic interactions. A comparative analysis of the key characteristics of Twitter, Facebook and WhatsApp in their diplomatic applications (Table 2) demonstrates the difference between the platforms.

Table 2. Comparative Characteristics of Twitter/X, Facebook and WhatsApp in diplomatic practice (2020-2024)

Characteristic	Twitter	Facebook	WhatsApp
Coverage of diplomatic missions*	98%	95%	90%
Form of messages	Short (up to 280 symbols)	Various (texts, photos, videos)	Short messages, media files
Speed of information dissemination	Very high	High	Very high
Level of audience engagement	Average	Proficiency	Proficiency
Main audience	Journalists, politicians	The general public	Closed groups, diplomats
Influence on the formation of public opinion	Very high	Proficiency	Limited
Efficiency in crises	Very high	High	Very high
Opportunities for cultural Diplomacy	Limited	Broad	Limited
Targeting possibilities	Limited	Broad	Very limited
Legal challenges	Significant	Significant	Significant
Communication security	Average	Average	High

Source: compiled by the author based on B Hocking (2020), C. Urcan (2021), B.T. Mazumdar (2024)

The analysis of the data presented in the table shows that Twitter, Facebook and WhatsApp have their unique advantages in the context of diplomatic communication. Twitter/X stands out for its ability to quickly disseminate information and influence public opinion, especially among political elites and journalists. This makes it an indispensable tool for crisis communication and rapid response to international events. Facebook, in turn, offers greater opportunities for long-term audience engagement, cultural diplomacy and targeted communication. Its diverse format allows for more detailed content, which is particularly useful for building a positive country image. WhatsApp, unlike Twitter/X and Facebook, provides more private and secure communication, making it a valuable tool for confidential diplomatic negotiations and rapid information exchange in closed groups. Its advantage is the ability to connect instantly and create secure communication channels, which is especially important in sensitive diplomatic situations. All three platforms face significant legal challenges, which underscores the need to develop new international norms to regulate digital diplomacy. Effective use of these platforms requires diplomats to familiarise their features and adapt communication strategies to the specifics of each platform, as well as to consider potential risks related to the security and confidentiality of information.

Implications of digital diplomacy for international relations and global politics. The development of digital diplomacy over the past decade (2014-2024) significantly affected the nature of international relations and global politics. This impact is manifested in three key aspects: the transformation of decision-making processes,

changes in the mechanisms of public opinion and public diplomacy, and the emergence of new challenges for international security and diplomatic ethics.

Digital diplomacy has dramatically changed the speed and nature of decision-making in international politics. Traditional diplomatic channels, which often require lengthy negotiations and the exchange of official documents, are giving way to more dynamic forms of communication. The average response time to international crises has fallen from several days in 2010 to a few hours in 2023. This acceleration of decision-making has both positive and negative consequences.

On the one hand, a quick response to international events allows for more effective crisis management. On the other hand, an excessive speed of reaction can lead to hasty and ill-considered decisions. Digital diplomacy creates the illusion of a constant crisis, which can lead to an overreaction to minor events. An important aspect of the impact of digital diplomacy on decision-making is the expansion of the circle of participants in these processes. Social media allows the public and non-government organisations to interact directly with diplomats and politicians, influencing foreign policymaking. This democratisation of decision-making has its advantages and disadvantages. On the one hand, it contributes to greater transparency and accountability of diplomatic activities. On the other hand, it can lead to populism and decision-making under the pressure of public opinion rather than based on long-term strategic interests. Professor M. Leonard (2021) argues that digital diplomacy risks turning international relations into a reality show, where the popularity of a decision becomes more important than its strategic value.

Digital diplomacy has significantly transformed the mechanisms for shaping public opinion and conducting public diplomacy. Social media has provided states with unprecedented opportunities for direct communication with citizens of other countries, bypassing traditional media filters. This transformation is having a significant impact on international relations. It allows states to promote their narratives more effectively and build a positive image in the international arena. For example, the “Cool Japan” social media campaign initiated by the Japanese government in 2020 led to an increase in tourism and cultural exports over the next three years (Shafie, 2024).

However, these changes also pose new challenges. There is a growing risk of manipulating public opinion through the spread of disinformation. A 2023 report by the European External Action Service (EEAS) identified more than 1,000 coordinated disinformation campaigns on social media aimed at influencing public opinion in EU countries (Kalniete, 2023). This underscores the need to develop new approaches to ensuring information security and media literacy.

Digital diplomacy poses new challenges for international security and diplomatic ethics. One of the key issues is the cybersecurity of diplomatic communications (Alethawy, 2022). In response to these challenges, the international community has begun to develop new legal and institutional mechanisms. In 2022, the UN General Assembly adopted Resolution No. A/77/380 (2022), which calls on Member States to adhere to the norms of responsible behaviour in cyberspace. However, as noted by J. Welsh *et al.* (2024), Professor of International Law at Oxford University, existing international legal norms are not sufficiently adapted to the realities of digital diplomacy, which creates a legal vacuum in many aspects.

Another important challenge is the ethical aspects of digital diplomacy. The use of social media by diplomats often blurs the line between official and personal communication. This can lead to diplomatic incidents and international scandals. For instance, in 2019, Jeremy Hunt, the former British Foreign Secretary, caused a diplomatic conflict with China by tweeting support for protesters in Hong Kong and calling for the preservation of their rights and freedoms (Wintour, 2019). The Chinese authorities strongly condemned the tweet, calling it interference in China’s internal affairs and a deterioration in relations between the two countries. Beijing threatened economic and diplomatic consequences for the UK, which underscored the seriousness of the situation.

To address these ethical concerns, many countries have begun to develop codes of conduct for diplomats on social media. For instance, in 2024, the US Department of State published a guide to the use of social media for diplomatic officers (5 FAM 790..., 2024), which stipulates what diplomats can and cannot post on social media. Similar initiatives have been introduced in the UK, France, Germany, Canada, Australia, Japan, India and Singapore. These countries have developed their guidelines and protocols to regulate the activities of their diplomats in the digital space, addressing the specifics of national interests and legal systems.

In summary, digital diplomacy has profoundly transformed the nature of international relations and global

politics. It has accelerated decision-making processes, expanded opportunities for public diplomacy, and created new channels of influence on public opinion. At the same time, it has created new challenges for international security and diplomatic ethics, requiring the adaptation of existing legal norms and the development of new approaches to diplomatic practice.

Discussion

A study of the impact of digitalisation on the transformation of traditional forms of diplomatic communication has revealed significant changes in the nature and methods of diplomacy, as well as their implications for global politics. The key aspects of this transformation are the acceleration of diplomatic processes; the blurring of the boundaries between formal and informal communication; the expansion of the scope of public diplomacy; and the emergence of new challenges for international security and diplomatic ethics. The results demonstrate that digital diplomacy has become an integral part of modern international relations, creating both new opportunities and serious challenges.

The emotional aspect of digital diplomacy, identified by E. Hedling (2023), confirms the tendency to accelerate diplomatic processes. The author argues that digital platforms require diplomats to be constantly emotionally involved and respond quickly to events, which is consistent with the findings of shorter response times to international events. The opinion of E. Hedling (2023) on the importance of considering the psychological consequences of this acceleration for diplomats, which is a valuable addition to the determination of the transformation of diplomacy in the digital age, is notable. However, it is worth noting that an overemphasis on the emotional aspect may lead to an underestimation of other important factors, such as strategic planning and analysis of the long-term consequences of diplomatic decisions.

Concerning the blurring of the boundaries between formal and informal communication, the study by J. Cornut *et al.* (2022a) on the impact of Donald Trump’s Twitter diplomacy correlates with the findings on the transformation of the nature of diplomatic interaction. J. Cornut *et al.* (2022a) argue that Trump’s informal Twitter/X communication style has led to the “liquidation” of international politics. This statement is partially valid, although the phenomenon of “liquidation” is not limited to the communication style of individual political leaders, but is a broader trend associated with the overall transformation of the media landscape and changing public expectations of transparency in diplomatic activities.

In the context of expanding the scope of public diplomacy, the study by I. Manor & E. Segev (2020) on the use of Twitter networks in online diplomacy confirms the findings on the role of social media in shaping public opinion. Manor & E. Segev (2020) propose the concept of “mobile networks of influence”, which is a valuable addition to determination of the mechanisms of digital public diplomacy. However, it can be argued that an overemphasis on Twitter/X may lead to an underestimation of the role of other digital platforms and traditional methods of diplomacy. It is necessary to consider digital public diplomacy as part of a broader communication strategy, rather than standalone.

The study of digital practices in diplomatic communication has revealed a significant impact of digitalisation on the formation of the international image of countries and the effectiveness of public diplomacy. The study determined that the success of digital diplomacy largely depends on the ability to adapt to the specifics of the target audience and the local context. This thesis is confirmed and developed by N. Garud-Patkar (2022), who explores the challenges of international security and diplomatic ethics on the example of India's digital diplomacy in South Asia.

N. Garud-Patkar (2022) emphasises the importance of cultural adaptation of digital diplomacy, which is a strong argument and correlates with the findings of this study. However, in addition to cultural adaptation, it is equally necessary to address the technological infrastructure and the level of digital literacy in different regions, which can significantly affect the effectiveness of digital diplomacy. This aspect, although not central to the study by N. Garud-Patkar, deserves special attention, as technological limitations can significantly affect the reach and effectiveness of digital diplomatic initiatives.

The issue of adapting traditional diplomatic methods to new technological realities, considered by I. Roberts (2023), remains disputable. The researcher proposes a more conservative approach, emphasising the importance of preserving the basic principles of diplomacy. This position is notable, although excessive conservatism can lead to a loss of opportunities provided by the digital age. The best approach would be to combine innovations with traditional diplomatic practices, adapting them to new realities without losing the fundamental principles of diplomacy.

The concept of "digital media diplomacy" proposed by H. Saliu (2022), expands the determination of the transformation of public opinion formation mechanisms. The author focuses on the role of traditional media in the digital environment, which is an important addition to the analysis of the complex nature of modern public diplomacy. The importance of the integration of traditional and new media in diplomatic practice is notable, although this integration should incorporate different levels of access to digital technologies in different countries and regions.

The paradigm shift in diplomatic practice, studied by C. Bjola *et al.* (2020), emphasises the need for new approaches to strategic planning and evaluation of the effectiveness of digital public diplomacy. C. Bjola *et al.* (2020) analysed the organisational changes required for the effective implementation of digital public diplomacy in detail. The importance of institutional transformations is notable, although these changes should occur in parallel with the development of new diplomatic competencies and the adaptation of legal norms to the realities of the digital age.

The public engagement analysis model for assessing digital diplomacy on Twitter proposed by M.L. Khan *et al.* (2021) can be used for quantifying the effectiveness of diplomatic efforts on social media. The importance of such an analysis is notable, although quantitative indicators do not always reflect the qualitative impact of diplomatic efforts. It is important to complement quantitative analysis with qualitative methods of evaluation, including content analysis and the study of the long-term effects of diplomatic initiatives.

The results of the study of digital practices in diplomatic communication revealed the ambivalent nature of the impact of digitalisation on global politics. On the one hand, digital technologies expand opportunities for communication and influence, allowing diplomats to interact more effectively with a wide audience and respond quickly to international events. On the other hand, the study identified several serious challenges associated with digital diplomacy, including the risks of cyberattacks, the problems of disinformation and manipulation in the digital space, and the issues of confidentiality and security of diplomatic communications.

In this context, it is worth noting the study by N. Sharma (2021), which offers a more optimistic view of the potential of digital diplomacy to solve global problems. The researcher argues that digital diplomacy not only changes the tools of diplomacy but also transforms the essence of diplomatic interaction, opening new opportunities for international cooperation and addressing global challenges. While the new opportunities offered by digital diplomacy are beneficial, the risks and challenges associated with the digitalisation of diplomatic practice are also significant. A balanced approach that considers both the opportunities and risks of digital diplomacy seem to be more productive for determination its role in solving global problems. This approach allows not only to assess the potential of digital diplomacy but also to develop effective strategies to minimise the risks associated with it.

The philosophical approach by O.P. Richmon (2020) to the analysis of the interaction between analogue and digital aspects of international relations broadens the determination of the ontological and epistemological issues of digital diplomacy. O.P. Richmond (2020) emphasises the ambivalent nature of the impact of digital diplomacy on global politics, which is consistent with the findings of this study. The need for a deeper philosophical determination of these processes is notable, although such analysis should be complemented by practical recommendations for diplomats and politicians. In general, the identified trends in the transformation of diplomatic communication under the influence of digitalisation are confirmed and developed in other studies. Each of the studies reviewed offers a unique focus and methodological approach that expands the determination of the complex nature of the digital transformation of diplomacy.

Conclusions

The study of digital practices of diplomatic communication and their implications for global politics has revealed fundamental changes in the nature and methods of diplomatic activity in the digital age. The analysis of the impact of digitalisation on the transformation of traditional forms of diplomatic communication had showed that digital technologies have significantly accelerated diplomatic processes, reducing the time to respond to international events from several days to several hours. This had led to a more dynamic and flexible diplomacy that can respond quickly to global challenges, but at the same time has increased the risk of making hasty decisions.

The study of the use of social media and messengers in diplomatic practice found that platforms such as Twitter, Facebook and WhatsApp have become key tools of modern

diplomacy, each playing a unique role in the digital diplomatic ecosystem. Twitter/X has proved particularly effective in responding quickly to international events and setting the global agenda, allowing diplomats to disseminate official statements and commentary instantly. Facebook, with its wide range of features, has become a platform for long-term engagement and cultural diplomacy, providing opportunities for a comprehensive presentation of national values and achievements. WhatsApp, in turn, has provided secure and instant communication for more confidential diplomatic interactions, becoming indispensable for coordinating actions and sharing sensitive information between diplomats.

These digital platforms have provided diplomats with unprecedented opportunities to communicate directly with a wide audience, effectively bypassing traditional media filters and allowing states to directly shape their international perceptions. This has significantly expanded the reach of diplomacy, making it more accessible and interactive. However, along with new opportunities, digital diplomacy has also created new risks associated with the rapid spread of disinformation and potential manipulation of public opinion. The ability of information to

spread virally on social media has increased the vulnerability of international relations to information attacks and diplomatic misunderstandings, requiring diplomats to develop new skills in managing digital crises and countering information threats.

The study also determined that digital diplomacy has transformed decision-making in international politics, creating both new opportunities for rapid response to crises and risks of overreaction to minor events. The expansion of the circle of participants in diplomatic processes through social media has led to greater transparency but also increased the risk of populism in decision-making. Prospects for further research include studying the impact of new technologies, such as artificial intelligence and virtual reality, on diplomatic practice, as well as researching the regional peculiarities of digital diplomacy in different parts of the world.

Acknowledgements

None.

Conflict of Interest

None.

References

- [1] 5 FAM 790 Using Social Media. (2024). Retrieved from <https://fam.state.gov/fam/05fam/05fam0790.html>.
- [2] Adler-Nissen, R., & Eggeling, K.A. (2022). Blended diplomacy: The entanglement and contestation of digital technologies in everyday diplomatic practice. *European Journal of International Relations*, 28(3), 640-666. doi: 10.1177/13540661221107837.
- [3] Alethawy, M. (2022). *Digital diplomacy and cybersecurity*. Ahi Evran Akademi, 3(1), 82-90.
- [4] Antwi-Boateng, O., & Al Mazrouei, K.A.M. (2021). *The challenges of digital diplomacy in the era of globalization: The case of the United Arab Emirates*. *International Journal of Communication*, 15, 4577-4595.
- [5] BBC. (2021). Boris Johnson's personal mobile phone number available online for 15 years. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/uk-politics-56937889>.
- [6] bcwtwiplomacy. (2020). *Twiplomacy study*. Retrieved from <https://www.twiplomacy.com/twiplomacy-study-2020>.
- [7] Bjola, C., & Manor, I. (2022). The rise of hybrid diplomacy: From digital adaptation to digital adoption. *International Affairs*, 98(2), 471-491. doi: 10.1093/ia/iaia005.
- [8] Bjola, C., Cassidy, J.A., & Manor, I. (2020). *Digital public diplomacy: Business as usual or a paradigm shift?* In N. Snow & N.J. Cull (Eds.), *Routledge handbook of public diplomacy* (pp. 405-412). New York: Routledge.
- [9] Bureau of Cyberspace and Digital Policy. (2023). Retrieved from <https://surl.li/xlgflf>.
- [10] Chhabra, R. (2020). *Twitter diplomacy: A brief analysis*. *Observer Research Foundation-ORF, Issue Brief*, 335.
- [11] Cornut, J., Harris Rimmer, S.G., & Choi, I. (2022a). The liquidification of international politics and Trump's (UN) diplomacy on Twitter/X. *International Politics*, 59(2), 367-382. doi: 10.1057/s41311-021-00309-0.
- [12] Cornut, J., Manor, I., & Blumenthal, C. (2022b). WhatsApp with diplomatic practices in Geneva? Diplomats, digital technologies, and adaptation in practice. *International Studies Review*, 24(4), article number viac047. doi: 10.1093/isr/viac047.
- [13] Denza, E. (2016). *Diplomatic law: Commentary on the Vienna Convention on Diplomatic Relations*. Oxford: Oxford University Press.
- [14] Digital Agency. (2021). *Important notice*. Retrieved from <https://www.digital.go.jp/en>.
- [15] French Ministry for Europe and Foreign Affairs. (2021). *Digital and soft diplomacy*. Retrieved from <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/digital-diplomacy/digital-soft-diplomacy/>
- [16] Garud-Patkar, N. (2022). Is digital diplomacy an effective foreign policy tool? Evaluating India's digital diplomacy through agenda-building in South Asia. *Place Branding and Public Diplomacy*, 18(2), 128-143 doi: 10.1057/s41254-021-00199-2.
- [17] Green, J.A. (2022). The rise of twiplomacy and the making of customary international law on social media. *Chinese Journal of International Law*, 21(1). doi: 10.1093/chinesejil/jmac007.
- [18] Hedling, E. (2023). Emotional labour in digital diplomacy: Perceptions and challenges for European diplomats. *Emotions and Society*, 5(1), 29-47. doi: 10.1332/263169021X16731858355125.
- [19] Hedling, E., & Bremberg, N. (2021). Practice approaches to the digital transformations of diplomacy: Toward a new research agenda. *International Studies Review*, 23(4), 1595-1618. doi: 10.1093/isr/viab027.
- [20] Hocking, B. (2020). *Communication and diplomacy: Change and continuity*. In *Global diplomacy: An introduction to theory and practice* (pp. 79-96). Cham: Palgrave Macmillan.

- [21] Information Commissioner's Office. (2022). *Guide to the General Data Protection Regulation*. Retrieved from <https://ico.org.uk/media/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr-1-1.pdf>.
- [22] Judgment of the Supreme Court of USA in Case No. 18-1691 "Knight First Amendment Institute, *et al.* v. Donald J. Trump, *et al.*". (2020, March). Retrieved from <https://knightcolumbia.org/cases/knight-institute-v-trump>.
- [23] Kalniete, S. (2023). *Report on foreign interference in all democratic processes in the European Union, including disinformation*. Retrieved from https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0187_EN.html.
- [24] Khan, M.L., Ittefaq, M., Pantoja, Y.I.M., Raziq, M.M., & Malik, A. (2021). *Public engagement model to analyze digital diplomacy on Twitter: A social media analytics framework*. *International Journal of Communication*, 15, 1741-1769.
- [25] Lemke, T., & Habegger, M. (2020). *Diplomat or troll? The case against digital diplomacy*. In C. Bjola & R. Zaiotti (Eds.), *Digital diplomacy and international organisations* (pp. 229-266). New York: Routledge.
- [26] Leonard, M. (2021). *The age of unpeace: How connectivity causes conflict*. New York: Random House.
- [27] Manor, I., & Segev, E. (2020). Social media mobility: Leveraging Twitter/X networks in online diplomacy. *Global Policy*, 11(2), 233-244. doi: 10.1111/1758-5899.12799.
- [28] Materials of the 77th Session of UN General Assembly No. A/77/380 "Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security: Report of the 1st Committee". (2022, November). Retrieved from <https://digitallibrary.un.org/record/3995343?v=pdf>.
- [29] Mazumdar, B.T. (2024). Digital diplomacy: Internet-based public diplomacy activities or novel forms of public engagement?. *Place Branding and Public Diplomacy*, 20(1), 24-43. doi: 10.1057/s41254-021-00208-4.
- [30] Oloo, O.D. (2024). The implementation of the digital diplomacy of the United States, the UK, and China in Kenya. *Place Branding and Public Diplomacy*, 20, 180-191. doi: 10.1057/s41254-023-00316-3.
- [31] Oxford Internet Institute. (2021). *Social media manipulation by political actors now an industrial scale problem prevalent in over 80 countries – annual Oxford report*. Retrieved from <https://www.oii.ox.ac.uk/news-events/social-media-manipulation-by-political-actors-now-an-industrial-scale-problem-prevalent-in-over-80-countries-annual-oxford-report/>.
- [32] Pestarino, C. (2023). *57% surge of cyberattacks in Europe*. Retrieved from <https://www.digitalsme.eu/57-surge-of-cyberattacks-in-europe-flagged-by-digital-sme-report/>.
- [33] Resolution Adopted by the UN General Assembly No. A/RES/75/240 "Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security". (2021, January). Retrieved from <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n21/000/25/pdf/n2100025.pdf>.
- [34] Richmond, O.P. (2020). Peace in analogue/digital international relations. *Global Change, Peace & Security*, 32(3), 317-336. doi: 10.1080/14781158.2020.1825370.
- [35] Roberts, I. (Ed.). (2023). *Satow's diplomatic practice*. Oxford: Oxford University Press.
- [36] Saliu, H. (2022). *Rethinking media diplomacy and public diplomacy towards a new concept: Digital media diplomacy*. *Online Journal Modelling the New Europe*, 39, 4-24.
- [37] Shafie, T. (2024). *From imperial to cool: How Japan's image rebrand expands its soft power*. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research*, 8(6), 339-348.
- [38] Sharma, N. (2021). *Digital diplomacy: The evolution of a new era in diplomacy*. Retrieved from <https://ris.org.in/sites/default/files/2023-01/interns/topics/Nandika-Sharma.pdf>.
- [39] Tsinoi, A. (2020). The management of visibility in digital diplomacy: Infrastructures and techniques. *First Monday*, 25(5). doi: 10.5210/fm.v25i5.10116.
- [40] Urcan, C. (2021). *Leaders on Twitter-Twitter as a digital diplomacy tool*. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(1), 207-232.
- [41] Vienna Convention on Diplomatic Relations. (1961, April). Retrieved from https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf.
- [42] Vienna Convention on the Law of Treaties. (1969, May). Retrieved from https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_1_1969.pdf.
- [43] Welsh, J., Akande, D., & Rodin, D. (Eds.). (2024). *The individualization of war: Rights, liability, and accountability in contemporary armed conflict*. Oxford: Oxford University Press.
- [44] Wintour, P. (2019). *UK summons China ambassador in row over Hong Kong protests*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/uk-news/2019/jul/03/foreign-office-calls-in-china-ambassador-over-hong-kong-protests>.

Олег Опанасенко

Аспірант

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

16600, вул. Графська, 2, м. Ніжин, Україна

<https://orcid.org/0009-0000-2925-335X>

Перспективи реформи Ради Безпеки ООН

Анотація. Метою дослідження було комплексне вивчення перспектив реформи Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй з урахуванням її реакції та ролі у ключових військових конфліктах 2011-2024 років. Було проведено детальний аналіз реакції Ради Безпеки на конфлікти в Сирії, Україні, Ємені, Лівії, Південному Судані, Малі та М'янмі, який виявив низку системних проблем у функціонуванні цього органу. Зокрема, встановлено, що право вето постійних членів часто призводить до паралічу в прийнятті рішень, особливо коли конфлікт зачіпає геополітичні інтереси цих держав. Розглянуто основні пропозиції щодо реформування Ради Безпеки, включаючи розширення її складу, реформу права вето, підвищення прозорості роботи та адаптацію мандату до нових викликів безпеки. Оцінка потенційної ефективності цих пропозицій показала, що найбільш радикальні зміни, такі як розширення постійного членства або скасування права вето, стикаються зі значними геополітичними та інституційними перешкодами. Аналіз ключових факторів, що впливають на перспективи реалізації запропонованих реформ, виявив, що геополітичні інтереси ключових держав залишаються головною перешкодою для масштабних структурних змін. Оцінка реалістичності запропонованих реформ у сучасних геополітичних умовах показала, що найбільш імовірними є поступові зміни в напрямку підвищення прозорості, інклюзивності та ефективності роботи Ради. Водночас, масштабні структурні реформи мають низькі шанси на реалізацію в короткостроковій перспективі. Дослідження розширило розуміння комплексної природи процесу реформування Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй та підкреслило необхідність пошуку компромісних рішень, які б враховували інтереси різних груп держав при збереженні ефективності цього ключового органу глобальної безпеки.

Ключові слова: глобальне управління; дипломатія; геополітика; вето; постійне членство; санкції

Вступ

У сучасному глобалізованому світі роль міжнародних організацій у підтриманні миру та безпеки набуває все більшого значення. Серед них Рада Безпеки Організації Об'єднаних Націй (РБ ООН, Рада) посідає особливе місце як ключовий орган, відповідальний за збереження міжнародного миру та безпеки. Однак військові конфлікти та кризові ситуації останнього десятиліття (2011-2024 роки) виявили суттєві недоліки в роботі цього органу, що призвело до активізації дискусій щодо необхідності його реформування.

Проблематика дослідження полягає у невідповідності між зростаючими викликами глобальної безпеки та обмеженою ефективністю РБ ООН у їх вирішенні. Зокрема, реакція та роль РБ ООН у ряді значних військових конфліктів 2011-2024 років викликала критику з боку міжнародної спільноти через недостатню оперативність, відсутність консенсусу між постійними членами та неспроможність запобігти ескалації

насилюства в різних регіонах світу. Серед цих конфліктів варто відзначити громадянську війну в Сирії (з 2011 року), кризу в Україні (з 2014 року, що переросла у повномасштабне вторгнення РФ в 2022 році), громадянську війну в Ємені (з 2014 року), конфлікт у Лівії (з 2011 року), громадянський конфлікт у Південному Судані (з 2013 року), кризу в Малі (з 2012 року) та військовий переворот у М'янмі (2021 рік). Неефективність дій РБ ООН у цих ситуаціях поставила під сумнів здатність цього органу ефективно виконувати свій мандат в умовах сучасних геополітичних реалій.

Вивчення процесів прийняття рішень у Раді Безпеки ООН розкриває складну динаміку взаємодій між її членами. Дослідження J. Gifkins (2021) висвітлює важливість розуміння ролей, які виходять за межі права вето, у формуванні рішень Ради. Автор аргументує, що неформальні практики та дипломатичні маневри часто мають не менший вплив на результати голосувань, ніж

Отримано: 19.11.2024, Перевірено: 28.01.2025, Прийнято: 20.02.2025

Suggested Citation:

Opanasenko, O. (2025). Prospects for UN Security Council reform. *Foreign Affairs*, 35(1), 96-110. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.96.

*Corresponding author

формальні механізми. Це спостереження підкреслює необхідність комплексного підходу до реформування, який враховував би не лише структурні, але й процедурні аспекти роботи Ради. У контексті миротворчих операцій ООН, які є одним з ключових інструментів Ради Безпеки, A. Day (2020) звертає увагу на проблеми, що виникають під час перехідних періодів місії. Автор наголошує на важливості вдосконалення практик Ради Безпеки в управлінні цими критичними фазами, що безпосередньо впливає на ефективність миротворчих зусиль та стабільність постконфліктних регіонів.

Розглядаючи ширший контекст реформування ООН, J. Müller (2021) характеризує процес змін як «тиху революцію». Дослідник аргументує, що незважаючи на видиму інертність, організація поступово адаптується до нових реалій через низку менш помітних, але суттєвих трансформацій. Це спостереження важливе для розуміння потенціалу та обмежень реформи Ради Безпеки в рамках загальної еволюції ООН. Глибше розуміння динаміки прийняття рішень у Раді Безпеки пропонують S.H. Allen & A. Yuen (2022). Їхнє дослідження розкриває складні процеси торгів та переговорів, які визначають глобальний порядок денний. Автори демонструють, як неформальні механізми впливу та стратегічні взаємодії між членами Ради формують її рішення, що є критичним для розробки ефективних пропозицій реформ.

Важливий аспект функціонування Ради Безпеки висвітлюють A.M. Ekengren *et al.* (2020), аналізуючи мотивації держав щодо отримання непостійного місця в цьому органі. Їхні висновки вказують на складну систему стимулів та очікувань, які впливають на поведінку країн у Раді, що необхідно враховувати при розробці моделей її реформування. У контексті миротворчої діяльності ООН, P.D. Williams (2020) окреслює «трилему» Ради, яка полягає у балансуванні між ефективністю, легітимністю та ресурсами. Це дослідження підкреслює складність завдань, що стоять перед Радою, та необхідність комплексного підходу до їх вирішення в рамках будь-яких реформаторських ініціатив.

Цікавий погляд на роль малих держав у Раді Безпеки пропонують K.M. Naugevik *et al.* (2021), порівнюючи підходи Естонії та Норвегії. Їхнє дослідження демонструє, як менші країни можуть впливати на процеси в Раді, що є важливим аспектом для розгляду в контексті потенційного розширення складу цього органу. N. Bernaz (2020) розглядає питання реформування механізмів захисту прав людини в ООН, зокрема створення Універсального періодичного огляду. Хоча це дослідження безпосередньо не стосується Ради Безпеки, воно надає цінний приклад успішної інституційної реформи в рамках ООН, що може бути корисним для розуміння можливостей та обмежень реформування Ради.

Розглядаючи динаміку взаємодій між членами Ради Безпеки ООН, важливо звернути увагу на роль обраних непостійних членів у формуванні рішень цього органу. У цьому контексті дослідження J. Farrall *et al.* (2020) пропонує цінний аналіз впливу непостійних членів на процеси в Раді Безпеки. Автори розкривають складні нюанси взаємодій між постійними та непостійними членами, демонструючи, як останні можуть впливати на прийняття рішень,

незважаючи на відсутність права вето. Це дослідження є критично важливим для розуміння реальної динаміки влади в Раді та окреслення потенційних напрямків її реформування, які могли б оптимізувати участь та вплив обраних членів.

У ширшому контексті функціонування системи ООН особливої уваги заслуговує питання ефективності організації у захисті прав людини, що безпосередньо впливає на легітимність та авторитет Ради Безпеки. F. Mégret & P. Alston (2020) пропонують ґрунтовний критичний огляд ролі ООН у цій сфері. Хоча їхнє дослідження не обмежується виключно діяльністю Ради Безпеки, воно надає важливий контекст для розуміння системних викликів, з якими стикається організація в цілому. Автори аналізують ефективність різних механізмів ООН у просуванні та захисті прав людини, виявляючи як досягнення, так і недоліки. Ці спостереження мають критичне значення для оцінки загальної ефективності ООН та її ключових органів, включаючи Раду Безпеки, у відповіді на глобальні гуманітарні кризи та конфлікти.

Аналіз цих досліджень виявляє кілька ключових тенденцій та прогалин у вивченні перспектив реформи Ради Безпеки ООН. Більшість авторів сходяться на думці про необхідність змін, але пропонують різні підходи до їх реалізації. Значна увага приділяється внутрішнім процесам та динаміці в Раді, але менше досліджень фокусуються на зовнішніх факторах, які можуть сприяти або перешкоджати реформам. Хоча багато робіт аналізують історичні аспекти та поточні проблеми, менше уваги приділяється розробці конкретних, практично реалізованих моделей реформування з урахуванням сучасних геополітичних реалій.

Метою даного дослідження було комплексне вивчення перспектив реформи Ради Безпеки ООН з урахуванням її реакції та ролі у військових конфліктах 2011-2024 років, а також аналіз проблем роботи Ради та оцінка перспектив запропонованих реформ. Для досягнення поставленої мети було сформульовано наступні завдання дослідження:

1) проаналізувати реакцію та роль РБ ООН у ключових військових конфліктах 2011-2024 років та виявити основні проблеми в її роботі;

2) дослідити існуючі пропозиції щодо реформування РБ ООН та оцінити їх потенційну ефективність у вирішенні виявлених проблем;

3) визначити ключові фактори, що впливають на перспективи реалізації запропонованих реформ, та оцінити їх реалістичність в сучасних геополітичних умовах.

Матеріали та методи

Дослідження перспектив реформування Ради Безпеки ООН було проведено на основі комплексного аналізу широкого спектру джерел та з використанням низки наукових методів, що дозволило всебічно розглянути проблему та досягти поставлених цілей. Джерельну базу дослідження склали офіційні документи ООН, зокрема резолюції Ради Безпеки та Генеральної Асамблеї ООН, звіти Генерального секретаря ООН, а також документи робочих груп з реформування РБ ООН. Особлива увага була приділена аналізу Статуту ООН

(United Nations, 1945) як основоположного документа, що визначає структуру та повноваження Ради Безпеки.

Для оцінки різних підходів до реформування Ради Безпеки було проаналізовано ключові пропозиції держав-членів ООН. Особлива увага приділялася Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.64 (2005), представленому Групою чотирьох (G4), що включає Бразилію, Німеччину, Індію та Японію. Цей документ передбачав розширення складу Ради Безпеки до 25 членів, включаючи шість нових постійних місць без права вето. Альтернативний підхід було розглянуто на основі Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.68 (2005), запропонованого групою «Об'єднані заради консенсусу» (UfC). Ця пропозиція передбачала збільшення кількості непостійних членів до 20, без створення нових постійних місць.

Для оцінки ефективності роботи Ради Безпеки було проведено детальний аналіз її реакції на ключові військові конфлікти останнього десятиліття (2011-2024 роки). Зокрема, було досліджено Resolution No. 2254 (2015) щодо Сирії, яка закликала до припинення вогню та політичного врегулювання конфлікту. Стосовно України було розглянуто Resolution No. 2202 (2015), що схвалила «Комплекс заходів з виконання Мінських угод». Щодо конфлікту в Ємені аналізувалася Resolution No. 2216 (2015), яка встановила ембарго на поставки зброї хуситам. Resolution No. 1973 (2011) щодо Лівії була вивчена як приклад санкціонування військового втручання для захисту цивільного населення. Для оцінки реакції РБ ООН на конфлікт у Південному Судані були проаналізовані Resolution No. 1996 (2011), що створила Місію ООН у Південному Судані (UNMISS), та Resolution No. 2155 (2014), яка розширила мандат місії. Resolution No. 2100 (2013) щодо Малі була розглянута в контексті створення Багатопрофільної комплексної місії ООН зі стабілізації в Малі (MINUSMA).

Важливим джерелом статистичних даних стали звіти міжнародних організацій, зокрема Сирійської обсерваторії з прав людини (SOHR) (Jamaat *et al.*, 2024), Управління Верховного комісара ООН з прав людини (UN Human Rights, 2024), Програми розвитку ООН (Taylor *et al.*, 2023). Ці дані були використані для оцінки масштабів конфліктів та їх гуманітарних наслідків. Для розуміння правових аспектів функціонування РБ ООН було проаналізовано ключові міжнародні договори, зокрема Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction (1993), Protocol Additional to the Geneva Conventions (1949) та The International Covenant on Civil and Political Rights (1966).

У дослідженні було здійснено порівняння різних моделей реформування РБ ООН, зокрема пропозицій G4, UfC та моделі «напівпостійного» членства. Це дозволило виявити їх потенційний вплив на ефективність, легітимність, репрезентативність та адаптивність Ради Безпеки. Для оцінки реалістичності запропонованих реформ було розроблено систему критеріїв, що включала рівень підтримки, юридичні та геополітичні перешкоди. Оцінка рівня підтримки базувалася на аналізі офіційних позицій держав та результатів голосувань у Генеральній Асамблеї ООН. Юридичні перешкоди оцінювалися на основі вимог Статуту ООН та інших

відповідних міжнародних договорів. Геополітичні перешкоди визначалися шляхом аналізу офіційних позицій ключових держав та геополітичних тенденцій.

Результати

Аналіз реакції та ролі РБ ООН у ключових військових конфліктах останнього десятиліття. 2010-2024 роки характеризувалися низкою складних та тривалих військових конфліктів, які поставили перед міжнародною спільнотою та Радою Безпеки серйозні виклики. Ці конфлікти відзначалися високим рівнем насильства, залученням різноманітних збройних акторів та значним впливом на регіональну і глобальну безпеку.

Громадянська війна в Сирії, що розпочалася в 2011 році, переросла у складний багатосторонній конфлікт з залученням регіональних та світових держав. За даними Сирійської обсерваторії з прав людини (SOHR), до лютого 2024 року кількість жертв конфлікту перевищила 600 000 осіб (Jamaat *et al.*, 2024). Крім того, конфлікт спричинив безпрецедентну кризу біженців, масштаби якої не спостерігалися з часів Другої світової війни. Особливо тривожним аспектом цього конфлікту стали систематичні порушення міжнародного гуманітарного права, включаючи застосування хімічної зброї. Ці дії є прямим порушенням Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction (1993), що підкреслює грубе нехтування міжнародними нормами та угодами.

Паралельно з сирійським конфліктом, у 2014 році розпочалася криза в Україні, яка згодом переросла у повномасштабний міждержавний конфлікт. Початком стала анексія Криму Російською Федерацією та подальша ескалація на сході України. Ситуація різко загострилася у 2022 році, коли Росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну, що призвело до найбільшого збройного конфлікту на європейському континенті з часів Другої світової війни. За оцінками ООН, станом на 2023 рік конфлікт призвів до загибелі понад 10 000 цивільних осіб (Janowski, 2023) та спричинив масове переміщення населення, яке обчислюється мільйонами (Ukraine emergency, 2024). Міжнародна спільнота кваліфікувала дії Російської Федерації як акт агресії, що відповідає визначенню, наданому в Resolution of the UN General Assembly No. 3314 (XXIX) (1974). Ця кваліфікація підкреслює серйозність порушень міжнародного права та принципів територіальної цілісності, які лежать в основі сучасного світового порядку. Обидва ці конфлікти не тільки призвели до значних людських жертв та гуманітарних криз, але й поставили під сумнів ефективність існуючих міжнародних механізмів запобігання та врегулювання конфліктів, зокрема роль Ради Безпеки ООН у підтримці глобального миру та безпеки.

Громадянська війна в Ємені (з 2014 року) переросла у складний багатосторонній конфлікт, що призвів до однієї з найбільших гуманітарних криз у світі. За даними Програми розвитку ООН, до кінця 2023 року конфлікт спричинив смерть понад 370 000 осіб, з яких 60 % померли через непрямі наслідки війни, такі як відсутність продовольства, охорони здоров'я та інфраструктури (Taylor *et al.*, 2023). Конфлікт характеризувався

систематичними порушеннями міжнародного гуманітарного права, включаючи напади на цивільні об'єкти, що заборонено статтею 52 1-го Protocol Additional to the Geneva Conventions (1949).

Конфлікт у Лівії (з 2011 року), що розпочався з повалення режиму Муаммара Каддафі, призвів до тривалої нестабільності та фрагментації країни. Станом на 2011 рік (останні оцінки ООН), конфлікт спричинив загибель понад 15 000 осіб та переміщення сотень тисяч людей (Up to 15,000 killed..., 2011). Ситуація в Лівії характеризувалася грубими порушеннями прав людини та міжнародного гуманітарного права, включаючи позасудові страти, тортури та довільні затримання, що порушує статті 6, 7 та 9 The International Covenant on Civil and Political Rights (1966).

Громадянський конфлікт у Південному Судані, що спалахнув у грудні 2013 року, став трагічним поворотним моментом для наймолодшої держави світу, яка лише два роки тому здобула незалежність. Цей конфлікт швидко переріс у затяжну кризу, яка мала катастрофічні наслідки для населення країни. Згідно з дослідженням Center for Preventive Action (2024), масштаби людських втрат були колосальними: протягом перших п'яти років конфлікту кількість загиблих досягла приблизно 400 000 осіб. Крім того, майже 4 мільйони людей були змушені покинути свої домівки, ставши або внутрішньо переміщеними особами, або біженцями в сусідніх країнах. Ці цифри відображають не лише масштаб насильства, але й глибину гуманітарної кризи, що охопила країну.

Особливо тривожним аспектом конфлікту стали систематичні та грубі порушення прав людини. Насильство часто мало етнічний характер, що призводило до масових вбивств та переміщень цілих громад. Крім того, широко розповсюдженим стало сексуальне насильство, яке використовувалося як зброя війни. Ще одним жакливим аспектом конфлікту стало активне вербування дітей до збройних груп, що є прямим порушенням міжнародного права, зокрема Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Involvement of Children in Armed Conflict (2000). Тривалий конфлікт мав руйнівний вплив на економіку та продовольчу безпеку країни. Станом на 2023 рік ситуація досягла критичної точки: понад 7,7 мільйонів людей, що становить приблизно дві третини населення Південного Судану, опинилися на межі голоду. Ця безпрецедентна продовольча криза стала найгіршою в історії країни, підкреслюючи нагальну потребу в міжнародній гуманітарній допомозі та стабілізації ситуації. Конфлікт у Південному Судані став яскравим прикладом того, як внутрішня політична нестабільність може швидко перерости у повномасштабну гуманітарну катастрофу, яка загрожує самому існуванню молодій держави. Він також поставив під сумнів ефективність міжнародних механізмів запобігання конфліктам та підтримки миру, особливо в контексті постконфліктного державного будівництва.

Конфлікт у Малі (з 2012 року) розпочався з повстання туарегів на півночі країни та швидко переріс у складну кризу безпеки, що охопила весь регіон Сахелю. Станом на 2023 рік, за оцінками ACLED (2023), конфлікт призвів до загибелі тисяч людей та переміщення

сотень тисяч. Ситуація в Малі характеризувалася поширенням тероризму та транснаціональної організованої злочинності, що порушує низку міжнародних конвенцій, включаючи International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism (1999).

Лютневий переворот 2021 року в М'янмі став переломним моментом в історії країни, різко змінивши її політичний ландшафт та спричинивши серйозну гуманітарну кризу. Захоплення влади військовими не лише перервало крихкий процес демократизації, але й спровокувало широкомасштабний конфлікт, який швидко поширився на різні регіони країни. За даними Управління Верховного комісара ООН з прав людини, наслідки перевороту були катастрофічними для цивільного населення. До 2024 року кількість загиблих цивільних перевищила 5000 осіб, а сотні тисяч громадян були змушені залишити свої домівки, рятуючись від насильства та репресій (UN Human Rights, 2024). Ці цифри, однак, можуть бути заниженими через обмежений доступ до інформації та складність моніторингу ситуації в умовах військового правління.

Дії військової хунти М'янми викликали широке засудження міжнародної спільноти. Численні звіти правозахисних організацій та органів ООН документують систематичні та масові порушення фундаментальних прав людини. Ці порушення включають не лише позасудові страти та довільні затримання, але й обмеження свободи слова, зборів та асоціацій. Такі дії прямо суперечать основоположним принципам, закріпленим у Universal Declaration of Human Rights (1948), зокрема її статтям 3, 9 та 20, які гарантують право на життя, свободу та особисту недоторканність.

Особливе занепокоєння викликає використання військовими надмірної сили проти мирних демонстрантів, а також цілеспрямовані атаки на етнічні меншини, зокрема в штатах Качин, Шан та Ракхайн. Ці дії не лише порушують міжнародне гуманітарне право, але й загрожують довгостроковій стабільності та єдності країни. Ситуація в М'янмі стала серйозним викликом для міжнародного співтовариства, поставивши під сумнів ефективність існуючих механізмів запобігання конфліктам та захисту прав людини. Вона також підкреслила складність балансування між принципом невтручання у внутрішні справи держав та необхідністю захисту фундаментальних прав людини в умовах авторитарного правління.

Реакція Ради Безпеки ООН на вищезгадані конфлікти була неоднорідною та часто обмеженою через розбіжності між постійними членами РБ ООН. Аналіз прийнятих резолюцій та їх ефективності демонструє як успіхи, так і значні обмеження в роботі РБ ООН. У випадку Сирії РБ ООН прийняла низку резолюцій, включаючи резолюцію 2254 (2015), яка закликала до припинення вогню та політичного врегулювання конфлікту. Однак, як зазначають S.H. Allen & A. Yuen (2022), ефективність цих резолюцій була обмежена через розбіжності між постійними членами Ради, зокрема між США та Росією. Це призвело до блокування кількох важливих резолюцій через використання права вето. Наприклад, Росія та Китай використали право вето щодо проекту резолюції No. S/2012/538 (Security Council Fails..., 2012), який мав на меті ввести санкції проти режиму Асада відповідно

до Глави VII United Nations Charter (1945). Ця ситуація ілюструє обмеження, накладені на РБ ООН статтею 27 Статуту, яка надає право вето постійним членам.

Реакція РБ ООН на конфлікт в Україні демонструє подібні обмеження. Росія, як постійний член Ради, неодноразово блокувала резолюції, спрямовані на засудження її дій та вирішення конфлікту. Наприклад, 25 лютого 2022 року Росія наклала вето на Draft Resolution of Security Council of the UN No. S/2022/155 (2022), який засуджував російське вторгнення в Україну. Це підкреслює проблему, яку J. Gifkins (2021) визначає як «вихід за межі вето» у процесах прийняття рішень РБ ООН. Водночас, РБ ООН вдалося прийняти Resolution No. 2202 (2015), яка схвалила «Комплекс заходів з виконання Мінських угод», хоча її ефективність залишалася обмеженою.

У випадку Ємену РБ ООН прийняла кілька резолюцій, включаючи Resolution No. 2216 (2015), яка закликала до припинення бойових дій та відновлення політичного процесу. Резолюція встановила ембарго на поставки зброї хуситам відповідно до статті 41 United Nations Charter (1945). Однак, як зазначає P.D. Williams (2020), ефективність цих резолюцій була обмежена через складність конфлікту та неспроможність забезпечити їх виконання на місці. Станом на 2024 рік, конфлікт у Ємені продовжується, демонструючи обмежену здатність РБ ООН ефективно вирішувати затяжні конфлікти.

РБ ООН відіграла активну роль у реагуванні на конфлікт у Лівії, прийнявши резолюцію 1973 (2011), яка санкціонувала військове втручання для захисту цивільного населення відповідно до принципу «відповідальність захищати» (R2P). Ця резолюція стала першим випадком, коли РБ ООН санкціонувала використання сили проти діючого уряду держави-члена ООН для захисту цивільних осіб. Проте, як аргументує J. Müller (2021), наслідки цього втручання та подальша нестабільність в країні викликали критику щодо довгострокової ефективності дій Ради. Станом на 2024 рік, ситуація в Лівії залишається нестабільною, що свідчить про обмежену здатність РБ ООН забезпечити стійке мирне врегулювання.

У відповідь на конфлікт у Південному Судані РБ ООН прийняла Resolution No. (2011), яка створила UNMISS. Мандат місії був розширений Resolution No. 2155 (2014) для захисту цивільних осіб, моніторингу прав людини та підтримки гуманітарної допомоги. Однак, як зазначають R.A. Blair *et al.* (2022), ефективність UNMISS була обмежена через недостатні ресурси та складність конфлікту. Станом на 2024 рік, UNMISS продовжує свою діяльність, але ситуація в країні залишається нестабільною. У випадку Малі РБ ООН прийняла Resolution No. 2100 (2013), яка створила Багатопрофільну комплексну місію ООН зі стабілізації в Малі (MINUSMA). Місія мала мандат на стабілізацію ключових населених пунктів, підтримку відновлення державної влади та сприяння політичному процесу. Однак, як зазначає J. Bernal Fabra (2022), ефективність MINUSMA була обмежена через складну безпекову ситуацію та обмежені ресурси. Станом на 2024 рік, незважаючи на зусилля MINUSMA, ситуація в Малі та регіоні Сахелю залишається нестабільною.

Реакція РБ ООН на військовий переворот у М'янмі була обмеженою через розбіжності між членами Ради. РБ ООН прийняла Statement of the President of the Security Council No. S/PRST/2021/5 (2021), яка засудила насильство проти мирних демонстрантів, але не змогла прийняти більш жорстких заходів через загрозу вето з боку Китаю та Росії. Ця ситуація демонструє обмеження РБ ООН у реагуванні на внутрішні кризи, особливо коли вони стосуються геополітичних інтересів постійних членів.

Аналіз реакції Ради Безпеки ООН (РБ ООН) на ключові конфлікти останнього десятиліття виявляє низку взаємопов'язаних системних проблем, які суттєво обмежують ефективність цього органу у підтримці міжнародного миру та безпеки. Центральною проблемою залишається право вето постійних членів РБ ООН. Це право часто призводить до паралічу в прийнятті рішень, особливо коли конфлікт зачіпає геополітичні інтереси постійних членів. Наприклад, використання Росією права вето щодо резолюцій по Сирії та Україні демонструє, як ця проблема може перешкоджати ефективному реагуванню на кризи. Це прямо суперечить духу статті 24 Статуту ООН, яка покладає на РБ ООН головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки (United Nations Charter, 1945).

Проблема вето тісно пов'язана з геополітичною поляризацією між постійними членами РБ ООН. M. Berdal (2023) відзначає, що зростаюча напруженість, особливо між США, Росією та Китаєм, ускладнює досягнення консенсусу навіть щодо найбільш нагальних питань міжнародної безпеки. Ця поляризація не лише підриває принцип колективної безпеки, закладений у Статуті ООН, але й призводить до недостатньої оперативності РБ ООН у реагуванні на конфлікти. A. Day (2020) підкреслює важливість вдосконалення практик Ради в управлінні критичними фазами конфліктів. Повільна реакція РБ ООН на ескалацію конфлікту в Сирії у 2011-2012 роках є яскравим прикладом того, як затримка в реагуванні може призвести до погіршення ситуації до рівня повномасштабної війни. Це вказує на необхідність реформування процедур РБ ООН для забезпечення більш швидкого та ефективного реагування на кризи, відповідно до вимог статті 39 United Nations Charter (1945). Навіть коли РБ ООН вдається прийняти резолюції, їх імплементація часто залишається проблематичною. P.D. Williams (2020) визначає це як частину «трилеми» Ради Безпеки, де ефективність, легітимність та ресурси часто конфліктують. Наприклад, Resolution No. 2254 (2015) щодо Сирії не призвела до стійкого миру через відсутність ефективних механізмів імплементації та моніторингу. Це підкреслює необхідність розробки більш ефективних механізмів забезпечення виконання резолюцій відповідно до Глави VII United Nations Charter (1945). J. Müller (2021) аргументує необхідність «тихої революції» в практиках ООН для адаптації до нових реалій. Недостатня гнучкість РБ ООН проявляється у складнощах адаптації мандатів миротворчих місій до мінливих ситуацій в зонах конфліктів. Наприклад, мандат UNMISS потребував кількох модифікацій, що свідчить про необхідність більш гнучких механізмів реагування на кризи.

Проблема репрезентативності РБ ООН також підкреслює її легітимність. А.М. Ekengren *et al.* (2020) підкреслюють важливість розуміння мотивацій держав щодо участі в Раді. Відсутність постійного представництва від Африки та Латинської Америки, незважаючи на значну кількість конфліктів у цих регіонах, ставить під сумнів здатність РБ ООН ефективно вирішувати глобальні проблеми безпеки.

Миротворчі операції ООН часто стикаються з труднощами у виконанні своїх мандатів, особливо в умовах активних конфліктів. Це пов'язано з обмеженими ресурсами та складними мандатами. Наприклад, MINUSMA в Малі зіткнулася з серйозними викликами у забезпеченні безпеки та стабілізації ситуації в країні. Н.М. Smidt (2020) підкреслює важливість локальних миротворчих ініціатив та діалогу для запобігання конфліктам. Однак, незважаючи на наголос на важливості превентивної дипломатії у United Nations Charter (1945) (Глава VI), РБ ООН часто реагує на конфлікти постфактум, замість того, щоб запобігати їх ескалації.

РБ ООН також стикається з труднощами у вирішенні нетрадиційних загроз безпеці, таких як кібератаки, зміна клімату та пандемії. Спроби розглянути зміну клімату як загрозу безпеці зустріли опір з боку деяких членів, що свідчить про необхідність адаптації мандату Ради до нових реалій глобальної безпеки.

Недостатня прозорість процесу прийняття рішень в РБ ООН, особливо щодо неформальних консультацій між постійними членами, підриває довіру до цього органу та суперечить принципу прозорості, який є ключовим для легітимності міжнародних інституцій. Ці взаємопов'язані проблеми створюють складну систему викликів, які потребують комплексного підходу до реформування РБ ООН для підвищення її ефективності у вирішенні сучасних конфліктів та кризових ситуацій.

Для більш наочного порівняння реакції Ради Безпеки ООН на різні конфлікти останнього десятиліття та оцінки ефективності її дій, розглянемо ключові резолюції, основні заходи та проблеми, з якими стикалася РБ ООН у кожному з розглянутих випадків. Ця інформація узагальнена в таблиці 1 нижче, яка дозволяє провести паралелі між різними конфліктами та виявити спільні тенденції у роботі РБ ООН, а також оцінити ефективність її дій у різних геополітичних контекстах. Ця таблиця демонструє, що хоча РБ ООН реагувала на всі основні конфлікти, ефективність її дій часто була обмеженою через різні фактори, включаючи геополітичні розбіжності, складність конфліктів та обмеження в імплементації резолюцій. Це підкреслює необхідність комплексного реформування РБ ООН для підвищення її здатності ефективно вирішувати сучасні виклики міжнародної безпеки.

Таблиця 1. Порівняльний аналіз реакції Ради Безпеки ООН на ключові конфлікти 2011-2024 років

Конфлікт	Ключові резолюції РБ ООН	Основні заходи	Ефективність	Основні проблеми
Сирія (з 2011)	No. 2254 (2015)	Заклик до припинення вогню та політичного врегулювання	Низька	Вето Росії та Китаю блокувало жорсткіші заходи
Україна (з 2014)	No. 2202 (2015)	Схвалення Мінських угод	Обмежена	Вето Росії блокувало резолюції щодо вторгнення 2022 року
Ємен (з 2014)	No. 2216 (2015)	Ембарго на поставки зброї хуситам	Обмежена	Складність конфлікту, обмежена імплементація
Лівія (з 2011)	No. 1973 (2011)	Санкціонування військового втручання	Змішана	Довгострокова нестабільність після втручання
Південний Судан (з 2013)	No. 1996 (2011), No. 2155 (2014)	Створення UNMISS, розширення мандату	Обмежена	Недостатні ресурси, складність конфлікту
Малі (з 2012)	No. 2100 (2013)	Створення MINUSMA	Обмежена	Складна безпекова ситуація, обмежені ресурси
М'янма (2021)	No. S/PRST/2021/5 (2021)	Засудження насильства	Низька	Відсутність жорстких заходів через загрозу вето

Джерело: створено автором

Розгляд існуючих пропозицій щодо реформування РБ ООН. Протягом останніх двох десятиліть (2000-2024 роки) міжнародна спільнота активно обговорювала кілька ключових напрямків реформування Ради Безпеки ООН. Ці пропозиції виникли як відповідь на зростаюче усвідомлення необхідності адаптації РБ ООН до сучасних геополітичних реалій та викликів глобальної безпеки. Основною метою запропонованих реформ є вирішення фундаментальних проблем у функціонуванні Ради, зокрема питань її репрезентативності, ефективності та легітимності. Розширення складу Ради Безпеки ООН є одним з найбільш дискусійних і водночас ключових аспектів її реформування. Це питання виникло як відповідь на зростаюче усвідомлення невідповідності поточної структури Ради

сучасним геополітичним реаліям та потребу в підвищенні її легітимності та ефективності.

З моменту свого заснування після Другої світової війни, структура Ради Безпеки ООН залишалася майже незмінною, з єдиним суттєвим розширенням у 1965 році, коли кількість непостійних членів було збільшено з шести до десяти. Це розширення було відповіддю на зростаючу кількість членів ООН внаслідок деколонізації. Однак, за останні десятиліття глобальний політичний та економічний ландшафт зазнав кардинальних змін, що поставило питання про адекватність поточної структури РБ ООН на порядок денний міжнародної спільноти.

Зростання економічної та політичної ваги країн, що розвиваються, поява нових регіональних лідерів та

зміщення центрів впливу в бік Азії та Глобального Півдня створили дисбаланс між реальним розподілом сил у світі та представництвом у ключовому органі ООН з питань міжнародної безпеки. Це призвело до формування різних підходів щодо реформування РБ ООН, серед яких особливо виділяється позиція так званої «Групи чотирьох» (G4). G4, до складу якої входять Бразилія, Німеччина, Індія та Японія, виступає за найбільш радикальний варіант реформи – розширення кількості постійних членів Ради Безпеки. Ця група країн аргументує свою позицію тим, що включення нових постійних членів з числа впливових держав сучасності не лише підвищить легітимність РБ ООН, але й зробить її більш ефективною у вирішенні глобальних проблем безпеки. Конкретна пропозиція G4 була оформлена у вигляді Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.64 (2005), представленого Генеральній Асамблеї ООН 6 липня 2005 року. Цей документ передбачав створення шести нових постійних місць у Раді Безпеки: чотири для країн G4 та два для представників африканського континенту (Pinheiro, 2024). Така пропозиція відображала прагнення G4 не лише забезпечити власні інтереси, але й врахувати потребу в більш справедливому географічному представництві в РБ ООН.

Важливо відзначити, що пропозиція G4 викликала неоднозначну реакцію міжнародної спільноти. З одного боку, багато країн погоджуються з необхідністю реформування РБ ООН для відображення сучасних реалій. З іншого боку, конкретні пропозиції щодо розширення постійного членства стикаються з опором як з боку нинішніх постійних членів, так і з боку регіональних конкурентів країн G4. M. Binder & M. Neupel (2020) відзначають, що G4 обґрунтовувала свою позицію переважно аргументами про підвищення продуктивності Ради, наголошуючи на тому, як їхня економічна та політична вага, а також матеріальний внесок покращать здатність Ради вирішувати міжнародні загрози безпеці. Цей підхід відображає прагнення нових центрів сили отримати більший вплив на глобальні процеси прийняття рішень.

Другий підхід, який підтримує група «Об'єднані заради консенсусу» (UfC), пропонує альтернативний шлях – збільшення кількості непостійних членів без розширення постійного членства. Ця група, до якої входять такі країни як Італія, Пакистан, Мексика та інші, представила свою пропозицію у Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.68 (2005). Їхній план передбачав розширення Ради до 25 членів, з яких 20 були б непостійними. UfC аргументує свою позицію тим, що такий підхід підвищить репрезентативність Ради без створення нових привілейованих позицій. M. Binder & M. Neupel (2020) зазначають, що UfC обґрунтовувала свою пропозицію переважно процедурними аргументами, стверджуючи, що вона зробить Раду більш підзвітною, прозорою та представницькою. Ця позиція відображає занепокоєння багатьох країн щодо потенційного посилення нерівності в міжнародній системі через розширення постійного членства.

Третій підхід, який можна розглядати як спробу знайти компроміс між двома попередніми, передбачає створення нової категорії «напівпостійних» членів. Ця ідея виникла як відповідь на потребу балансу

між прагненням до більшої репрезентативності та необхідністю збереження ефективності Ради. Пропозиція полягає у створенні категорії членів з більш тривалим терміном повноважень, але без права вето. Такий підхід може потенційно задовольнити прагнення деяких країн до більшого впливу, одночасно уникаючи створення нових постійних привілейованих позицій.

Кожен з цих підходів має свої переваги та недоліки, відображаючи складність знаходження консенсусу в питанні реформування РБ ООН. Вони демонструють різні бачення майбутньої структури глобального управління та розподілу влади в міжнародній системі. Дебати навколо цих пропозицій продовжуються, відображаючи триваючу еволюцію глобального порядку та прагнення різних держав забезпечити свої інтереси в рамках ключового органу ООН з питань міжнародної безпеки. Реформа права вето постійних членів Ради Безпеки ООН є одним з найбільш суперечливих та водночас критично важливих аспектів загальної реформи цього органу. Право вето, закріплене в Статуті ООН, з моменту створення організації було інструментом, що забезпечував баланс сил між великими державами, але з часом стало джерелом значних протиріч та перешкодою для ефективного функціонування РБ ООН. Історично право вето було введено як механізм запобігання конфліктам між великими державами, даючи їм можливість блокувати рішення, які вони вважають загрозливими для своїх національних інтересів. Однак з часом стало очевидним, що цей механізм часто використовується для блокування важливих рішень з питань міжнародної безпеки, навіть у випадках, коли більшість членів міжнародної спільноти підтримують ці рішення.

У відповідь на ці проблеми, J. Müller (2021) виділяє кілька ключових пропозицій щодо реформування механізму вето. Перша і, можливо, найбільш амбітна з них – це обмеження використання вето у випадках масових злочинів проти людяності. Ця ініціатива, відома як «кодекс поведінки щодо дій Ради Безпеки проти геноциду, злочинів проти людяності та військових злочинів», була висунута Францією та Мексикою в 2015 році (Wenaweser *et al.*, 2020). Вона є відповіддю на критику, що право вето часто перешкоджає РБ ООН ефективно реагувати на найсерйозніші порушення міжнародного права та загрози миру. Ця пропозиція закликає постійних членів добровільно утримуватися від використання вето у випадках масових звірств. Важливо відзначити, що станом на 2024 рік, 105 держав-членів ООН підтримали цю ініціативу, що свідчить про широке визнання необхідності обмеження права вето у критичних ситуаціях. Однак, добровільний характер цього зобов'язання залишає відкритим питання про його ефективність у реальних кризових ситуаціях. Друга пропозиція, яка виникла як відповідь на критику щодо непрозорості процесу прийняття рішень у РБ ООН, передбачає вимогу обґрунтування використання вето. Ця ідея базується на припущенні, що необхідність публічного пояснення причин використання вето може зробити постійних членів більш відповідальними у своїх діях та підвищити легітимність їхніх рішень в очах міжнародної спільноти. Крім того, це могло б сприяти кращому розумінню позицій

постійних членів іншими державами та потенційно відкрити шлях для компромісів. Третя пропозиція, яка є найбільш радикальною, передбачає можливість подолання вето кваліфікованою більшістю голосів у Генеральній Асамблеї ООН. Ця ідея виникла як спроба знайти баланс між збереженням особливого статусу постійних членів та необхідністю забезпечити можливість прийняття важливих рішень навіть за наявності заперечень з боку одного або кількох постійних членів. Такий механізм міг би значно змінити динаміку прийняття рішень у РБ ООН, даючи більший голос ширшій міжнародній спільноті.

Кожна з цих пропозицій має свої переваги та недоліки, і їх реалізація зіткнулася б зі значними політичними та юридичними викликами. Зокрема, будь-яка зміна механізму вето вимагала б внесення змін до Статуту ООН, що саме по собі підлягає праву вето постійних членів. Це створює парадоксальну ситуацію, коли ті, хто має найбільше втратити від реформи, мають найбільший вплив на її прийняття. Незважаючи на ці складнощі, дебати навколо реформи права вето продовжуються, відображаючи широке визнання необхідності адаптації РБ ООН до сучасних реалій міжнародних відносин. Ці пропозиції демонструють прагнення міжнародної спільноти до більш ефективного, прозорого та репрезентативного механізму прийняття рішень з питань глобальної безпеки.

Процес реформування Ради Безпеки ООН не обмежується лише питаннями її складу та механізму вето. Зростаюча складність глобальних викликів безпеки та критика щодо ефективності та легітимності РБ ООН призвели до формування ряду додаткових пропозицій, спрямованих на вдосконалення її роботи. J. Müller (2021) відзначає зростаючу увагу до питань прозорості та інклюзивності в роботі РБ ООН. Ця тенденція відображає ширше прагнення до демократизації міжнародних інституцій та посилення їх підзвітності. У цьому контексті виникли три ключові пропозиції. Перша – розширення практики відкритих засідань РБ ООН. Ця ідея виникла як відповідь на критику щодо непрозорості процесу прийняття рішень у Раді. Відкриті засідання дозволили б більшій кількості держав-членів ООН та представникам громадянського суспільства бути присутніми на обговореннях, що потенційно могло б підвищити легітимність рішень Ради та сприяти кращому розумінню її роботи. Друга пропозиція стосується посилення взаємодії з країнами, що не є членами Ради. Це відповідь на критику, що РБ ООН часто приймає рішення, які впливають на країни, не представлені в Раді. Розширення можливостей для нечленів Ради брати участь у її роботі, наприклад, через регулярні консультації або механізми зворотного зв'язку, могло б зробити рішення Ради більш інклюзивними та прийнятними для ширшої міжнародної спільноти. Третя пропозиція передбачає вдосконалення механізмів консультацій з громадянським суспільством. Ця ідея виникла з визнання важливої ролі, яку неурядові організації та експерти можуть відігравати у наданні інформації та експертизи з питань, що розглядаються РБ ООН. Створення більш структурованих каналів для такої взаємодії могло б збагатити обговорення в Раді та підвищити якість її рішень.

M. Binder & M. Heupel (2020) звертають увагу на інший важливий аспект реформи – вдосконалення механізмів імплементації рішень РБ ООН. Ця потреба виникла з визнання того, що навіть найкращі рішення Ради мають обмежений вплив, якщо вони не виконуються ефективно. Перша пропозиція в цьому напрямку – посилення повноважень РБ ООН щодо моніторингу виконання резолюцій. Створення спеціальних комітетів або робочих груп для систематичного відстеження виконання резолюцій могло б підвищити відповідальність держав за їх виконання та дозволити Раді краще оцінювати ефективність своїх рішень. Друга пропозиція стосується створення більш ефективних механізмів санкцій. Ця ідея виникла з визнання того, що існуючі санкції часто мають обмежений вплив на цільові режими, але можуть завдати значної шкоди цивільному населенню. Вдосконалення цільових санкцій могло б підвищити їх ефективність без негативного впливу на невинних людей. Третя пропозиція – розширення можливостей для превентивної дипломатії. Ця ідея базується на розумінні, що запобігання конфліктам є більш ефективним і менш витратним, ніж реагування на вже розпочаті конфлікти. Посилення ролі РБ ООН у ранньому втручанні та медіації могло б значно підвищити її ефективність у підтриманні міжнародного миру та безпеки.

Існує необхідність адаптації мандату РБ ООН до нових глобальних викликів. Ця потреба виникла з визнання того, що характер загроз міжнародній безпеці значно змінився з моменту створення ООН (Müller, 2021). Перша пропозиція в цьому напрямку – розширення повноважень РБ ООН щодо питань кліматичної безпеки. Ця ідея відображає зростаюче визнання зміни клімату як фактора, що впливає на міжнародну безпеку. Друга пропозиція стосується посилення ролі РБ ООН у протидії тероризму та кіберзагрозам. Ця ідея виникла у відповідь на зростання транснаціональних загроз, які часто виходять за межі традиційного розуміння міждержавних конфліктів. Третя пропозиція передбачає вдосконалення механізмів реагування на пандемії та інші глобальні кризи охорони здоров'я. Ця ідея стала особливо актуальною у світлі пандемії COVID-19, яка продемонструвала глобальний вплив криз охорони здоров'я на міжнародну безпеку.

Всі ці пропозиції відображають прагнення адаптувати РБ ООН до сучасних реалій та викликів, підвищити її ефективність та легітимність. Однак, їх реалізація вимагатиме значних політичних зусиль та компромісів між державами-членами ООН. Аналіз потенційної ефективності запропонованих реформ Ради Безпеки ООН вимагає комплексного розгляду їх можливого впливу на ключові аспекти функціонування цього органу. Кожна пропозиція реформи несе в собі як потенційні переваги, так і можливі недоліки, що відображає складність завдання адаптації РБ ООН до сучасних геополітичних реалій.

Розширення складу Ради є однією з найбільш обговорюваних пропозицій. Таке розширення може підвищити репрезентативність та легітимність РБ ООН, особливо якщо включити нових постійних членів з недостатньо представлених регіонів, таких як Африка та Латинська Америка. Це могло б призвести до більшої

підтримки рішень Ради на глобальному рівні. Однак, ця ж пропозиція несе в собі ризик ускладнення процесу прийняття рішень та зниження оперативності Ради. Як зазначають М. Binder & М. Neupel (2020), США висловили занепокоєння, що розширення може зробити Раду «менш ефективною, ніж сьогодні».

Реформа права вето є ще одним критичним аспектом. J. Müller (2021) вказує, що обмеження використання вето може зменшити кількість випадків блокування важливих рішень та підвищити ефективність реагування на кризові ситуації. Це потенційно може змінити динаміку прийняття рішень в Раді. Проте, М. Binder & М. Neupel (2020) підкреслюють складність досягнення згоди постійних членів на такі зміни, а також ризик зниження їхньої зацікавленості у роботі Ради.

Підвищення прозорості та інклюзивності роботи РБ ООН, за аргументацією J. Müller (2021), може посилити легітимність рішень Ради та покращити розуміння її роботи світовою спільнотою. Однак, це також може призвести до затягування процесу прийняття рішень та ускладнення дипломатичних переговорів. Вдосконалення механізмів імплементації рішень, може

підвищити ефективність резолюцій РБ ООН та посилити її вплив на врегулювання конфліктів. Проте, реалізація цих пропозицій вимагає значних ресурсів для моніторингу та забезпечення виконання рішень. Адаптація мандату РБ ООН до нових глобальних викликів, за J. Müller (2021), може посилити релевантність Ради та розширити її можливості у превентивній дипломатії. Однак, існує ризик розмивання фокусу РБ ООН та потенційних конфліктів компетенцій з іншими органами ООН.

Для більш наочного та систематичного порівняння різних моделей реформування Ради Безпеки ООН доцільно розглянути їх вплив на ключові аспекти функціонування цього органу. Нижче представлена порівняльна таблиця, яка узагальнює потенційні наслідки впровадження кожної з основних запропонованих моделей реформ – G4, UfC та «напівпостійного» членства – з точки зору їх впливу на ефективність, легітимність, репрезентативність та адаптивність РБ ООН (Таблиця 2). Ця таблиця дозволяє оцінити сильні та слабкі сторони кожної моделі, а також виявити потенційні компроміси між різними цілями реформи.

Таблиця 2. Порівняльна оцінка моделей реформування РБ ООН

Критерій оцінки	Модель G4	Модель UfC	Модель «напівпостійного» членства
Ефективність	Потенційне підвищення через включення впливових держав, але ризик ускладнення процесу прийняття рішень	Збереження існуючої структури прийняття рішень, але можливе ускладнення через збільшення кількості членів	Потенційний баланс між стабільністю та гнучкістю
Легітимність	Підвищення через включення нових постійних членів, але ризик створення нових привілейованих позицій	Акцент на процедурній легітимності через підвищення підзвітності та прозорості	Потенційне підвищення через більш широке представництво без створення нових постійних привілеїв
Репрезентативність	Покращення географічної репрезентативності, але обмежене представництво малих та середніх держав	Значне покращення через розширення непостійного членства	Покращення через можливість довшого членства для більшої кількості держав
Адаптивність	Потенційне розширення регіональної експертизи, але ризик ускладнення адаптації через нові вето	Підвищення через регулярну ротацию, але ризик втрати інституційної пам'яті	Потенційний баланс між послідовністю та адаптивністю

Джерело: створено автором

Порівняльна оцінка різних моделей реформування РБ ООН демонструє, що кожна модель має свої сильні та слабкі сторони. Модель G4, яка передбачає розширення постійного членства, може підвищити ефективність Ради через включення впливових держав, але ризикує ускладнити процес прийняття рішень. М. Binder & М. Neupel (2020) зазначають, що опоненти цієї моделі зосередилися здебільшого на процедурній легітимності, аргументуючи, що вона створить нові привілейовані позиції. Кожна з цих моделей по-різному впливає на ефективність, легітимність, репрезентативність та адаптивність РБ ООН, що підкреслює складність завдання реформування цього ключового органу ООН та необхідність пошуку компромісу між різними цілями та інтересами держав-членів.

Аналіз ключових факторів, що впливають на перспективи реалізації реформ РБ ООН. Реалізація реформ Ради Безпеки ООН значною мірою залежить від геополітичних факторів та інтересів ключо-

вих держав, особливо постійних членів РБ ООН. Ця залежність обумовлена структурою самої організації, де згідно зі статтею 108 United Nations Charter (1945), будь-які зміни до Статуту вимагають згоди всіх постійних членів Ради Безпеки.

Позиції постійних членів Ради Безпеки ООН щодо її реформування демонструють значні розбіжності та відображають їхні геополітичні інтереси. Сполучені Штати Америки, як провідна світова держава, займають помірковану позицію в цьому питанні. Згідно з офіційною заявою представника делегації США у 2020 році, Вашингтон готовий підтримати «скромне розширення» як постійного, так і непостійного членства РБ ООН (Security Council Must..., 2020). Проте ця підтримка обумовлена збереженням нинішньої структури права вето, що фактично означає відмову від надання цього права новим постійним членам. США аргументують свою позицію необхідністю збереження оперативності та ефективності Ради у прийнятті рішень.

У той же час, інші два впливові постійні члени РБ ООН – Російська Федерація та Китайська Народна Республіка – демонструють ще більш консервативний підхід до питання реформування. Дослідження M. Binder & M. Neupel (2020) вказує на те, що ці країни розглядають право вето як ключовий інструмент захисту своїх національних інтересів на міжнародній арені. Статистика використання права вето є показовою: з 2011 по 2023 рік Росія застосувала його 17 разів, а Китай – 10 разів. Ці цифри не лише відображають активне використання механізму вето, але й вказують на небажання цих держав змінювати існуючий баланс сил у Раді Безпеки. Така позиція Росії та Китаю може бути пояснена їхнім прагненням зберегти свій привілейований статус у системі глобального управління. Розширення складу постійних членів РБ ООН або зміна механізму вето потенційно могли б послабити їхній вплив на процес прийняття рішень з ключових питань міжнародної безпеки. Крім того, обидві країни часто розглядають пропозиції щодо реформування РБ ООН як спроби західних держав посилити свій вплив у цьому органі.

Варто зазначити, що частота використання права вето Росією та Китаєм також вказує на зростаючу поляризацію міжнародних відносин та поглиблення розбіжностей між постійними членами РБ ООН щодо ключових питань глобальної безпеки. Це, в свою чергу, ставить під сумнів ефективність Ради Безпеки у її нинішньому форматі та підкреслює необхідність пошуку нових механізмів досягнення консенсусу з критичних міжнародних питань. Франція та Велика Британія, як постійні члени РБ ООН з європейського регіону, займають більш відкриту позицію щодо реформ. Франція підтримує розширення постійного членства за рахунок Німеччини, Японії, Індії та представників Африки (Sharma, 2023). Група G4 (Бразилія, Німеччина, Індія та Японія) активно лобіює ідею розширення постійного членства РБ ООН. Їхня пропозиція, викладена в Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.64 (2005), передбачає додавання шести нових постійних місць. Однак, ця ініціатива зіткнулася з опором з боку групи «Об'єднані заради консенсусу» (UfC), яка виступає за розширення лише непостійного членства. Африканський союз, представляючи 54 країни континенту, наполягає на виділенні двох постійних місць для африканських держав з правом вето. Ця позиція викладена в The Ezulwini Consensus (2005) року та підтверджена в наступних деклараціях Африканського союзу. Аналіз геополітичних факторів демонструє складність досягнення консенсусу щодо реформ РБ ООН. Розбіжності в інтересах ключових держав створюють значні перешкоди для реалізації масштабних змін у структурі та функціонуванні цього органу. Інституційні та процедурні аспекти реформування РБ ООН є не менш важливими, ніж геополітичні фактори. Вони визначають юридичні та практичні механізми, через які можуть бути реалізовані будь-які зміни в структурі та функціонуванні Ради.

Правова основа для реформування Ради Безпеки ООН закладена у фундаментальному документі організації – Статуті ООН. Ключовим положенням, що регламентує процес внесення змін до структури та

функціонування органів ООН, включаючи Раду Безпеки, є стаття 108 United Nations Charter (1945). Ця стаття встановлює складний та багатоступінний механізм прийняття поправок, який вимагає широкого консенсусу серед членів організації. Відповідно до статті 108, для набуття чинності будь-яких поправок до United Nations Charter (1945) необхідне виконання кількох умов. Пропоновані зміни мають бути схвалені двома третинами голосів членів Генеральної Асамблеї ООН. Це вже само по собі є складним завданням, враховуючи різноманітність інтересів та позицій 193 держав-членів організації. Після схвалення Генеральною Асамблеєю, поправки повинні бути ратифіковані двома третинами всіх членів ООН відповідно до їхніх конституційних процедур. Однак найбільш суттєвою перешкодою для реформування є вимога обов'язкової ратифікації поправок усіма постійними членами Ради Безпеки. Це положення фактично надає право вето кожному з п'яти постійних членів (P5) на будь-які зміни до United Nations Charter (1945), включаючи реформи самої Ради Безпеки. Таким чином, навіть якщо переважна більшість членів ООН підтримує певну реформу, вона не може бути реалізована без згоди всіх постійних членів РБ. Ця процедура була розроблена з метою забезпечення стабільності та послідовності в роботі ООН, а також для захисту інтересів держав, які несуть основну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки. Проте в сучасних умовах вона створює значні труднощі для адаптації організації до нових геополітичних реалій та викликів глобальної безпеки.

Високий поріг для прийняття змін, встановлений статтею 108, є одним з ключових факторів, що пояснюють відсутність суттєвих реформ РБ ООН протягом десятиліть. Це положення забезпечує збереження статус-кво, що відповідає інтересам нинішніх постійних членів, але одночасно викликає зростаюче невдоволення серед інших членів ООН, які прагнуть більш справедливого та репрезентативного представництва в Раді Безпеки. J. Müller (2021) зазначає, що складність процедури внесення змін до Статуту ООН є одним з ключових факторів, що перешкоджають реформуванню РБ ООН. Автор аргументує, що ця складність була навмисно закладена при створенні ООН для забезпечення стабільності організації, але в сучасних умовах вона стає перешкодою для необхідних змін.

Важливим інституційним механізмом, створеним для обговорення питань реформи РБ ООН, є Міжурядові переговори (IGN). Цей форум був започаткований Resolution of the UN General Assembly No. 62/557 (2008) у 2008 році. Однак, як зазначає M. Binder & M. Neupel (2020), IGN має обмежену ефективність через відсутність консенсусу між державами-членами щодо ключових аспектів реформи. Процедурні аспекти реформування також включають питання про методи прийняття рішень у розширеній Раді Безпеки. Зокрема, дискусійним залишається питання про право вето для нових постійних членів. Згідно з дослідженням S. Von Einsiedel *et al.* (2015), розширення права вето може призвести до подальшого паралічу в роботі Ради, але його обмеження може викликати опір з боку нинішніх постійних членів.

Інституційні та процедурні аспекти реформування РБ ООН створюють складну систему правил та механізмів, які необхідно враховувати при розробці та реалізації будь-яких реформ. Ця складність, з одного боку, забезпечує стабільність організації, а з іншого – створює значні перешкоди для впровадження необхідних змін. Оцінка реалістичності запропонованих реформ (Таблиця 3) РБ ООН вимагає комплексного аналізу геополітичних, інституційних та

процедурних факторів у контексті сучасних (2020-2024 роки) міжнародних відносин. Розширення складу РБ ООН залишається однією з найбільш обговорюваних пропозицій. Однак, досягнення консенсусу щодо конкретних кандидатур на нові постійні місця є малоймовірним у короткостроковій перспективі. Це пов'язано з конкуруючими інтересами різних регіональних груп та опором з боку деяких нинішніх постійних членів.

Таблиця 3. Оцінка реалістичності ключових аспектів реформи РБ ООН (2020-2024 роки)

Аспект реформи	Рівень підтримки	Юридичні перешкоди	Геополітичні перешкоди	Оцінка реалістичності
Розширення постійного членства	Високий серед країн, що розвиваються; низький серед нинішніх постійних членів	Вимагає змін до Статуту ООН	Конкуренція між претендентами; опір нинішніх постійних членів	Низька
Реформа права вето	Високий серед більшості членів ООН; низький серед постійних членів	Вимагає змін до Статуту ООН	Сильний опір постійних членів	Дуже низька
Підвищення прозорості та інклюзивності	Високий серед більшості членів ООН	Не вимагає змін до Статуту ООН	Відносно низькі	Середня
Вдосконалення механізмів імплементації рішень	Середній	Може вимагати змін до Статуту ООН	Відносно низькі	Середня
Адаптація мандату до нових викликів безпеки	Високий серед більшості членів ООН	Може вимагати змін до Статуту ООН	Розбіжності щодо пріоритетності нових загроз	Низька

Джерело: створено автором

Реформа права вето, яка є ключовим елементом багатьох пропозицій, стикається з серйозними перешкодами. Статистика використання права вето постійними членами РБ ООН показує, що з 2011 по 2023 рік воно було застосовано 39 разів, причому більше половини випадків припадає на Росію. Це демонструє небажання постійних членів відмовлятися від цього привілею (Kleczkowska, 2023). Адаптація мандату РБ ООН до нових викликів безпеки, таких як кліматичні зміни та кібербезпека, стикається з процедурними та юридичними перешкодами. Зокрема, розширення мандату РБ ООН на ці сфери вимагає внесення змін до United Nations Charter (1945), що є складним процесом. Загалом, аналіз реалістичності запропонованих реформ РБ ООН в сучасних умовах (2020-2024 роки) показує, що масштабні структурні зміни, такі як розширення постійного членства або реформа права вето, мають низькі шанси на реалізацію в короткостроковій перспективі. Більш реалістичними видаються поступові зміни в напрямку підвищення прозорості, інклюзивності та ефективності роботи Ради. Найбільш реалістичними аспектами реформи РБ ООН в сучасних умовах є підвищення прозорості та інклюзивності роботи Ради, а також вдосконалення механізмів імплементації її рішень.

Обговорення

Аналіз перспектив реформування Ради Безпеки ООН виявив ряд ключових аспектів, що впливають на можливість та ефективність потенційних змін у структурі та функціонуванні цього органу. Зокрема, встановлено, що розширення складу Ради Безпеки, особливо постійного членства, залишається одним з найбільш дискусійних питань, яке стикається зі значними геополітичними перешкодами. Реформа права вето також

виявилася малоймовірною в короткостроковій перспективі через опір постійних членів. Водночас, підвищення прозорості та інклюзивності роботи Ради, а також вдосконалення механізмів імплементації її рішень видаються більш реалістичними напрямками реформ.

Розглядаючи аспект розширення складу Ради Безпеки ООН, варто звернутися до дослідження М.О. Hosli & T. Dörfler (2019). Автори аналізують причини повільного прогресу в реформуванні Ради Безпеки, що корелює з висновками щодо складності досягнення консенсусу в цьому питанні. Однак, на відміну від позиції, викладеної в поточному аналізі, яка підкреслює геополітичні перешкоди як основний стримуючий фактор, М.О. Hosli & T. Dörfler акцентують увагу на інституційних аспектах, зокрема на складності процедури внесення змін до Статуту ООН. Аргументи авторів щодо важливості інституційних факторів є переконливими, однак слід наголосити, що геополітичні інтереси часто відіграють вирішальну роль у готовності держав ініціювати та підтримувати інституційні зміни.

У контексті адаптації мандату Ради Безпеки до нових викликів безпеки, зокрема кліматичних змін та кібербезпеки, цікаво розглянути роботу С.І. Fung (2019). Автор досліджує позицію Китаю щодо інтервенцій Ради Безпеки, що частково співвідноситься з аналізом геополітичних факторів, представленим у поточному дослідженні. Проте, С.І. Fung (2019) зосереджується на специфічній ролі Китаю, тоді як проведений аналіз пропонує більш широкий погляд на позиції всіх постійних членів. Можна аргументувати, що фокус на окремій країні, хоча і дає глибше розуміння її позиції, може обмежувати комплексне бачення проблеми. Водночас, детальний аналіз позиції Китаю, проведений С.І. Fung (2019), доповнює загальну картину геополітичних факторів.

Аналізуючи правові аспекти функціонування Ради Безпеки, необхідно звернутися до роботи M. Wood & E. Sthoeger (2022). Автори детально розглядають взаємозв'язок між Радою Безпеки та міжнародним правом, що доповнює аналіз інституційних та процедурних аспектів реформування, представлений у поточному дослідженні. Однак, на відміну від фокусу на перспективах реформ, M. Wood & E. Sthoeger концентруються на поточній правовій практиці Ради Безпеки. Автори слушно підкреслюють важливість розуміння поточної правової практики для оцінки можливостей реформування. Втім, необхідно додати, що всебічний аналіз перспектив реформ повинен також враховувати потенційні зміни у міжнародному праві. Така комплексна оцінка дозволяє більш точно прогнозувати майбутні виклики та можливості у процесі реформування.

S. Autesserre (2019) розглядає кризу миротворчості ООН, що частково перетинається з аналізом ефективності Ради Безпеки у вирішенні конфліктів, представленим у поточному дослідженні. Однак, якщо проведений аналіз фокусується на структурних аспектах реформування Ради Безпеки, S. Autesserre (2019) зосереджується на практичних аспектах миротворчих операцій. Можна аргументувати, що обидва підходи є важливими для комплексного розуміння проблеми. Практичні аспекти миротворчих операцій, на які звертає увагу S. Autesserre (2019), можуть бути важливим фактором при оцінці необхідності та напрямків реформування Ради Безпеки.

У контексті розширення постійного членства Ради Безпеки, M. Jabeen (2020) аналізує прагнення Індії до отримання постійного місця та позицію США щодо цього питання. Це частково співвідноситься з аналізом геополітичних факторів, представленим у поточному дослідженні. Проте, якщо проведений аналіз розглядає загальні перспективи розширення складу Ради, M. Jabeen (2020) фокусується на конкретному випадку Індії. Підхід автора, який зосереджується на розгляді конкретних кейсів, безсумнівно, сприяє глибшому розумінню складності процесу розширення. Проте варто зазначити, що надмірна концентрація на окремій країні може призвести до обмеженого сприйняття загальної картини проблеми. Балансування між детальним аналізом конкретних випадків та збереженням широкого контексту є ключовим для всебічного осмислення питання розширення Ради Безпеки ООН.

Результати проведеного дослідження виявили суттєвий вплив геополітичних факторів на перспективи реформування Ради Безпеки ООН. Зокрема, було встановлено, що позиції ключових держав, особливо постійних членів РБ ООН, часто визначають можливість та напрямки потенційних змін. Аналіз показав, що розбіжності в інтересах та позиціях великих держав створюють значні перешкоди для реалізації масштабних реформ.

У цьому контексті важливо розглянути роботу P. Taylor & K. Smith (2019), які аналізують роль ООН у підтриманні миру, зокрема розглядаючи роль Росії в Єврозії. Це дослідження частково перетинається з аналізом геополітичних факторів, представленим у поточному дослідженні. Однак, якщо проведений аналіз розглядає загальні перспективи реформування

Ради Безпеки, P. Taylor & K. Smith (2019) фокусуються на конкретному регіональному аспекті. Можна аргументувати, що такий регіональний фокус дозволяє глибше зрозуміти специфіку геополітичних викликів у певному регіоні. Водночас, для комплексного аналізу перспектив реформування Ради Безпеки необхідно враховувати глобальний контекст. Регіональний підхід P. Taylor & K. Smith доповнює глобальну перспективу, представлену в поточному дослідженні, дозволяючи більш детально зрозуміти, як глобальні геополітичні тенденції проявляються на регіональному рівні.

K. Mingst & M.P. Karns (2019) досліджують роль ООН у постбіполярну епоху, що частково співвідноситься з аналізом сучасних викликів, з якими стикається Рада Безпеки, представленим у поточному дослідженні. Проте, якщо проведений аналіз фокусується на перспективах реформування Ради Безпеки, K. Mingst & M.P. Karns (2019) пропонують більш широкий погляд на трансформацію ролі ООН в цілому. Автори наголошують на необхідності розгляду реформування Ради Безпеки в контексті загальних змін у системі міжнародних відносин. Цей підхід дозволяє враховувати ширші геополітичні тенденції та їх вплив на функціонування міжнародних інституцій. Однак, важливо підкреслити, що унікальна роль Ради Безпеки як ключового органу ООН вимагає окремого, більш сфокусованого аналізу. Специфіка повноважень, структури та процесів прийняття рішень у Раді Безпеки створює особливий контекст, який не може бути повністю охоплений загальним аналізом міжнародної системи. Таким чином, оптимальним підходом видається комбінація широкого контекстуального аналізу з детальним вивченням специфічних аспектів функціонування та реформування Ради Безпеки.

Аналізуючи перспективи реформування Ради Безпеки ООН у контексті взаємодії з іншими міжнародними організаціями, необхідно звернутися до роботи C. Monteleone (2019). Автор досліджує відносини між ООН та Європейським Союзом, що частково перетинається з аналізом інституційних аспектів реформування, представленим у поточному дослідженні. Однак, якщо проведений аналіз розглядає внутрішні механізми реформування Ради Безпеки, C. Monteleone (2019) фокусується на зовнішніх взаємодіях. Можна аргументувати, що обидва підходи є важливими для комплексного розуміння процесу реформування. Зовнішні взаємодії, на які звертає увагу C. Monteleone (2019), можуть бути важливим фактором впливу на процес реформування Ради Безпеки.

A. Sarjoon & M.A. Yusoff (2019) аналізують виклики, з якими стикаються миротворчі операції ООН. Це частково співвідноситься з аналізом ефективності Ради Безпеки у вирішенні конфліктів, представленим у поточному дослідженні. Проте, якщо проведений аналіз розглядає структурні аспекти реформування Ради Безпеки, A. Sarjoon & M.A. Yusoff (2019) зосереджуються на практичних аспектах миротворчої діяльності. Аналіз практичних аспектів миротворчих операцій, запропонований авторами, дійсно є критично важливим для оцінки ефективності Ради Безпеки. Цей підхід дозволяє виявити конкретні проблеми та виклики, з якими стикаються миротворчі місії на місцях.

Проте, не менш важливо враховувати потенційний вплив структурних реформ на ефективність миротворчих операцій. Структурні зміни в Раді Безпеки можуть суттєво вплинути на процеси прийняття рішень, розподіл ресурсів та координацію дій, що безпосередньо позначиться на результативності миротворчих зусиль. Отже, комплексний аналіз ефективності Ради Безпеки повинен включати як оцінку практичних аспектів миротворчих операцій, так і розгляд потенційних наслідків структурних реформ для цих операцій.

Загалом, спостерігається загальний консенсус щодо необхідності реформування Ради Безпеки ООН, однак існують розбіжності у оцінці пріоритетності та реалістичності різних аспектів реформи. Поточне дослідження, на відміну від багатьох інших, пропонує більш песимістичний погляд на перспективи масштабних структурних змін у короткостроковій перспективі, акцентуючи увагу на геополітичних перешкодах. Водночас, воно виявляє більший оптимізм щодо можливості поступових змін у напрямку підвищення прозорості та ефективності роботи Ради.

Висновки

Проведене дослідження перспектив реформи Ради Безпеки ООН дозволило виявити комплекс взаємопов'язаних проблем у функціонуванні цього ключового органу ООН та оцінити реалістичність запропонованих реформ. Аналіз реакції РБ ООН на ключові військові конфлікти останнього десятиліття продемонстрував обмежену ефективність Ради у вирішенні кризових ситуацій, що зумовлено низкою структурних та процедурних факторів. Зокрема, право вето постійних членів часто призводить до паралічу в прийнятті рішень, особливо коли конфлікт зачіпає геополітичні інтереси цих держав. Це, у свою чергу, підриває здатність РБ ООН оперативно та ефективно реагувати на загрози міжнародному миру та безпеці.

Дослідження існуючих пропозицій щодо реформування РБ ООН виявило широкий спектр ідей, спрямованих на вирішення виявлених проблем. Ключовими напрямками реформ є розширення складу Ради, реформа права вето, підвищення прозорості та інклюзивності роботи РБ ООН, вдосконалення механізмів імплементації рішень та адаптація мандату до нових викликів безпеки. Ці пропозиції відображають прагнення міжнародної спільноти адаптувати РБ ООН до сучасних геополітичних реалій та підвищити її ефективність у вирішенні глобальних проблем безпеки.

Зокрема, розширення складу Ради могло б підвищити її репрезентативність та легітимність, особливо з урахуванням зростаючої ролі країн, що розвиваються. Реформа права вето спрямована на подолання проблеми блокування важливих рішень окремими постійними членами. Підвищення прозорості та інклюзивності покликане зробити процес прийняття рішень більш відкритим та демократичним. Вдосконалення механізмів імплементації рішень має на меті посилити практичний вплив резолюцій РБ ООН. Адаптація мандату до нових викликів безпеки відображає необхідність реагування на такі проблеми, як кліматичні зміни, кібербезпека та пандемії. Однак оцінка потенційної ефективності цих пропозицій показала, що найбільш радикальні зміни, такі як розширення постійного членства або скасування права вето, стикаються зі значними геополітичними та інституційними перешкодами. Це пов'язано з тим, що такі реформи потребують внесення змін до Статуту ООН, що вимагає згоди всіх постійних членів РБ ООН.

Аналіз ключових факторів, що впливають на перспективи реалізації запропонованих реформ, виявив, що геополітичні інтереси ключових держав, особливо постійних членів РБ ООН, залишаються головною перешкодою для масштабних структурних змін. Оцінка реалістичності запропонованих реформ у сучасних геополітичних умовах показала, що найбільш імовірними є поступові зміни в напрямку підвищення прозорості, інклюзивності та ефективності роботи Ради. Водночас, масштабні структурні реформи, такі як розширення постійного членства або зміна механізму вето, мають низькі шанси на реалізацію в короткостроковій перспективі.

Проведене дослідження має певні обмеження, зокрема, воно базується на аналізі публічно доступної інформації та не враховує можливі закриті дипломатичні переговори щодо реформи РБ ООН. Перспективи подальших досліджень включають більш детальний аналіз позицій окремих держав щодо реформи РБ ООН, вивчення потенційних компромісних моделей реформування та дослідження впливу нових глобальних викликів на функціонування Ради Безпеки ООН.

Подяки

Немає.

Конфлікт інтересів

Немає.

UDC: 327.7:341.1
DOI: 10.59214/ua.fa/1.2025.96

Oleg Opanasenko*

Postgraduate Student

Mykola Gogol Nizhyn State University

16600, 2 Graftska Str., Nizhyn, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0000-2925-335X>

Prospects for UN Security Council reform

Abstract. The study aimed to comprehensively examine the prospects for reforming the United Nations Security Council, considering its response and role in key military conflicts from 2011 to 2024. A detailed analysis of the Security Council's response to conflicts in Syria, Ukraine, Yemen, Libya, South Sudan, Mali, and Myanmar revealed various systemic issues in its functioning. In particular, it was found that the veto power of permanent members frequently leads to decision making paralysis, especially when a conflict affects their geopolitical interests. The main reform proposals for the Security Council were examined, including expanding its membership, reforming the veto power, increasing transparency, and adapting its mandate to new security challenges. An assessment of the potential effectiveness of these proposals indicated that the most radical changes, such as expanding permanent membership or abolishing the veto power, face significant geopolitical and institutional obstacles. The analysis of key factors influencing the prospects for implementing the proposed reforms revealed that the geopolitical interests of major states remain the primary obstacle to large-scale structural changes. An assessment of the feasibility of these reforms in the current geopolitical context indicated that gradual changes aimed at enhancing transparency, inclusivity, and the effectiveness of the Security Council's work are the most likely. Meanwhile, extensive structural reforms have a low probability of being implemented in the short term. The study expanded the understanding of the complex nature of the United Nations Security Council reform process and highlighted the need to seek compromise solutions that accommodate the interests of different groups of states while maintaining the effectiveness of this key global security body

Keywords: global governance; diplomacy; geopolitics; veto; permanent membership; sanctions

Introduction

In today's globalised world, the role of international organisations in maintaining peace and security is becoming increasingly important. Among them, the United Nations Security Council (UNSC, the Council) holds a special place as the key body responsible for maintaining international peace and security. However, the military conflicts and crisis situations of the last decade (2011-2024) have revealed significant shortcomings in the work of this body, which has led to increased discussions about the need for its reform.

The research problem lies in the discrepancy between the growing challenges to global security and the limited effectiveness of the UNSC in addressing them. In particular, the reaction and role of the UNSC in several major military conflicts from 2011 to 2024 has drawn criticism from the international community due to insufficient operational efficiency, lack of consensus among permanent members and the inability to prevent the escalation of violence in various regions of the world. Among these conflicts, it is worth noting the civil war in

Syria (from 2011), the crisis in Ukraine (from 2014, which turned into a full-scale Russian Federation invasion in 2022), the civil war in Yemen (from 2014), the conflict in Libya (from 2011), the civil conflict in South Sudan (from 2013), the crisis in Mali (from 2012) and the military coup in Myanmar (2021). The ineffectiveness of the UNSC's actions in these situations has cast doubt on the ability of this body to effectively fulfil its mandate in the context of modern geopolitical realities.

A study of decision-making processes within the UN Security Council reveals the complex dynamics of interactions between its members. Research by J. Gifkins (2021) highlights the importance of understanding roles that go beyond the veto power in shaping Council decisions. The author argues that informal practices and diplomatic manoeuvres often have no less influence on the outcomes of votes than formal mechanisms. This observation underscores the need for a comprehensive approach to reform that would take into account not only the structural but also the procedural aspects of the

Received: 19.11.2024, Revised: 28.01.2025, Accepted: 20.02.2025

Suggested Citation:

Opanasenko, O. (2025). Prospects for UN Security Council reform. *Foreign Affairs*, 35(1), 96-110. doi: 10.59214/ua.fa/1.2025.96.

*Corresponding author

Council's work. In the context of UN peacekeeping operations, which are one of the key instruments of the Security Council, A. Day (2020) draws attention to the problems that arise during the transition periods of missions. The author emphasises the importance of improving the Security Council's practices in managing these critical phases, which directly affect the effectiveness of peacekeeping efforts and the stability of post-conflict regions.

Considering the broader context of UN reform, J. Müller (2021) characterises the process of change as a "quiet revolution". The researcher argues that despite apparent inertia, the organisation is gradually adapting to new realities through a series of less visible but significant transformations. This observation is important for understanding the potential and limitations of Security Council reform within the overall evolution of the UN. A deeper understanding of the dynamics of decisionmaking in the Security Council is offered by S.H. Allen & A. Yuen (2022). Their research reveals the complex processes of bargaining and negotiation that define the global agenda. The authors demonstrate how informal mechanisms of influence and strategic interactions between Council members shape its decisions, which is critical for developing effective reform proposals.

An important aspect of the Security Council's functioning is highlighted by A.M. Ekengren *et al.* (2020), analysing the motivations of states to obtain a non-permanent seat in this body. Their findings point to a complex system of incentives and expectations that influence the behaviour of countries in the Council, which must be taken into account when developing models for its reform. In the context of UN peacekeeping operations, P.D. Williams (2020) outlines the Council's "trilemma", which consists of balancing between effectiveness, legitimacy and resources. This study emphasises the complexity of the tasks facing the Council and the need for a comprehensive approach to solving them within the framework of any reform initiatives.

An interesting perspective on the role of smaller states in the Security Council is offered by K.M. Haugevik *et al.* (2021), comparing the approaches of Estonia and Norway. Their research demonstrates how smaller countries can influence processes in the Council, which is an important aspect to consider in the context of the potential expansion of this body's membership. N. Bernaz (2020) examines the issue of reforming human rights protection mechanisms at the UN, in particular the creation of the Universal Periodic Review. Although this study does not directly concern the Security Council, it provides a valuable example of successful institutional reform within the UN, which can be useful for understanding the possibilities and limitations of reforming the Council.

Considering the dynamics of interactions between members of the UN Security Council, it is important to pay attention to the role of elected non-permanent members in shaping the decisions of this body. In this context, the research of J. Farrall *et al.* (2020) offers a valuable analysis of the influence of non-permanent members on processes in the Security Council. The authors reveal the complex nuances of interactions between permanent and non-permanent members, demonstrating how the latter can influence decision-making, despite the absence of veto power.

This research is critical to understanding the real dynamics of power in the Council and outlining potential directions for its reform, which could optimise the participation and influence of elected members.

In the broader context of the UN system, the effectiveness of the organisation in protecting human rights deserves special attention, as it directly affects the legitimacy and authority of the Security Council. F. Mégret & P. Alston (2020) offer a thorough critical review of the UN's role in this area. Although their research is not limited to the activities of the Security Council, it provides an important context for understanding the systemic challenges facing the organisation as a whole. The authors analyse the effectiveness of various UN mechanisms in promoting and protecting human rights, identifying both achievements and shortcomings. These observations are critical to assessing the overall effectiveness of the UN and its key bodies, including the Security Council, in responding to global humanitarian crises and conflicts.

The analysis of these studies reveals several key trends and gaps in the study of the prospects for UN Security Council reform. Most authors agree on the need for change but propose different approaches to their implementation. Much attention is paid to internal processes and dynamics within the Council, but fewer studies focus on external factors that may contribute to or hinder reforms. While many studies analyse historical aspects and current problems, less attention is paid to the development of specific, practically implemented reform models that take into account modern geopolitical realities.

This study aimed to comprehensively examine the prospects for UN Security Council reform, considering its reaction and role in the military conflicts of 2011-2024, as well as an analysis of the Council's problems and an assessment of the prospects for the proposed reforms. To achieve this aim, the following research objectives were formulated:

- 1) to analyse the reaction and role of the UNSC in the key military conflicts of 2011-2024 and identify the main problems in its work;
- 2) to investigate existing proposals for reforming the UNSC and assess their potential effectiveness in solving the identified problems;
- 3) to identify the key factors influencing the prospects for the implementation of the proposed reforms and assess their feasibility in modern geopolitical conditions.

Materials and Methods

The study of the prospects for reforming the UN Security Council was conducted based on a comprehensive analysis of a wide range of sources and using several scientific methods, which allowed for a comprehensive consideration of the problem and the achievement of the set objectives. The source base of the study consisted of official UN documents, in particular resolutions of the Security Council and the UN General Assembly, reports of the UN Secretary-General, as well as documents of working groups on UNSC reform. Special attention was paid to the analysis of the UN Charter (United Nations, 1945) as a fundamental document that defines the structure and powers of the Security Council.

To assess the various approaches to reforming the Security Council, the key proposals of the UN member

states were analysed. Particular attention was paid to the Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.64 (2005), presented by the Group of Four (G4), which includes Brazil, Germany, India and Japan. This document provided for the expansion of the Security Council to 25 members, including six new permanent seats without veto power. An alternative approach was considered based on the Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.68 (2005), proposed by the “Uniting for Consensus” (UfC) group. This proposal provided for an increase in the number of non-permanent members to 20, without creating new permanent seats.

To assess the effectiveness of the Security Council, a detailed analysis of its response to the key military conflicts of the last decade (2011-2024) was conducted. In particular, Resolution No. 2254 (2015) on Syria, which called for a ceasefire and a political settlement of the conflict, was studied. Regarding Ukraine, Resolution No. 2202 (2015), which approved the “Package of measures for the Implementation of the Minsk Agreements”, was considered. Regarding the conflict in Yemen, Resolution No. 2216 (2015), which imposed an arms embargo on the Houthis, was analysed. Resolution No. 1973 (2011) on Libya was studied as an example of sanctioning military intervention to protect the civilian population. To assess the UNSC’s reaction to the conflict in South Sudan, Resolution No. 1996 (2011), which created the UN Mission in South Sudan (UNMISS), and Resolution No. 2155 (2014), which expanded the mission’s mandate, were analysed. Resolution No. 2100 (2013) on Mali was considered in the context of the creation of the United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA).

An important source of statistical data was reports from international organisations, including the Syrian Observatory for Human Rights (SOHR) (Jamaat *et al.*, 2024), the UN High Commissioner for Human Rights (UN Human Rights, 2024), and the UN Development Programme (Taylor *et al.*, 2023). These data were used to assess the scale of the conflicts and their humanitarian consequences. To understand the legal aspects of the functioning of the UNSC, key international treaties were analysed, including the Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction (1993), the Protocol Additional to the Geneva Conventions (1949), and the International Covenant on Civil and Political Rights (1966).

The study involved comparing different models of UNSC reform, including the G4 and UfC proposals, as well as the “semi-permanent” membership model. This comparison revealed their potential impact on the effectiveness, legitimacy, representativeness, and adaptability of the Security Council. To assess the feasibility of the proposed reforms, a set of criteria was developed, encompassing the level of support, legal, and geopolitical obstacles. The level of support was evaluated based on an analysis of the official positions of states and the voting outcomes in the UN General Assembly. Legal obstacles were assessed based on the requirements of the UN Charter and other relevant international treaties. Geopolitical obstacles were determined through analysis of the official positions of key states and geopolitical trends.

Results

The analysis of the UNSC’s response and role in key military conflicts of the past decade. The period from 2010 to 2024 was marked by a series of complex and protracted military conflicts that posed serious challenges to the international community and the Security Council. These conflicts were characterised by a high level of violence, the involvement of diverse armed actors, and a significant impact on regional and global security. The civil war in Syria, which began in 2011, has escalated into a complex multilateral conflict involving regional and global powers. According to the Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), by February 2024, the death toll from the conflict had surpassed 600,000 people (Jamaat *et al.*, 2024). In addition, the conflict has caused an unprecedented refugee crisis, the scale of which has not been seen since the Second World War. A particularly alarming aspect of this conflict has been the systematic violations of international humanitarian law, including the use of chemical weapons. These actions are a direct violation of the Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction (1993), which underscores a blatant disregard for international norms and agreements.

Alongside the Syrian conflict, a crisis began in Ukraine in 2014, which later escalated into a full-scale interstate conflict. It began with the annexation of Crimea by the Russian Federation and the subsequent escalation in eastern Ukraine. The situation sharply deteriorated in 2022, when Russia launched a full-scale invasion of Ukraine, which led to the largest armed conflict on the European continent since the Second World War. According to UN estimates, as of 2023, the conflict has resulted in the deaths of over 10,000 civilians (Janowski, 2023) and caused massive displacement of the population, which is estimated at millions (Ukraine emergency, 2024). The international community has classified the actions of the Russian Federation as an act of aggression, which corresponds to the definition given in Resolution of the UN General Assembly No. 3314 (XXIX) (1974). This qualification underscores the seriousness of violations of international law and the principles of territorial integrity, which underlie the modern world order. Both of these conflicts have not only led to significant human casualties and humanitarian crises but also cast doubt on the effectiveness of existing international mechanisms for preventing and resolving conflicts, in particular the role of the UN Security Council in maintaining global peace and security.

The civil war in Yemen (since 2014) has escalated into a complex multi-sided conflict, leading to one of the world’s largest humanitarian crises. According to the UN Development Programme, by the end of 2023, the conflict had caused the deaths of over 370,000 people, 60% of whom died from the indirect consequences of the war, such as lack of food, health care and infrastructure (Taylor *et al.*, 2023). The conflict has been characterised by systematic violations of international humanitarian law, including attacks on civilian objects, which are prohibited by Article 52 of the 1st Protocol Additional to the Geneva Conventions (1949).

The conflict in Libya (since 2011), which began with the overthrow of the Muammar Gaddafi regime, has led to prolonged instability and fragmentation of the country.

As of 2011 (the latest UN estimates), the conflict had caused the deaths of over 15,000 people and the displacement of hundreds of thousands of people (Up to 15,000 killed..., 2011). The situation in Libya has been characterised by gross violations of human rights and international humanitarian law, including extrajudicial executions, torture and arbitrary detentions, which violate Articles 6, 7 and 9 of The International Covenant on Civil and Political Rights (1966).

The civil conflict in South Sudan, which erupted in December 2013, became a tragic turning point for the world's youngest nation, which had gained independence only two years earlier. This conflict quickly escalated into a protracted crisis that had catastrophic consequences for the country's population. According to a study Center for Preventive Action (2024), the scale of human losses was colossal: during the first five years of the conflict, the number of deaths reached approximately 400,000 people. In addition, nearly 4 million people were forced to leave their homes, becoming either internally displaced persons or refugees in neighbouring countries. These figures reflect not only the scale of violence but also the depth of the humanitarian crisis that engulfed the country.

A particularly alarming aspect of the conflict was the systematic and gross violations of human rights. The violence often had an ethnic character, which led to mass killings and displacements of entire communities. In addition, sexual violence, which was used as a weapon of war, became widespread. Another horrific aspect of the conflict was the active recruitment of children into armed groups, which is a direct violation of international law, in particular the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Involvement of Children in Armed Conflict (2000). The protracted conflict in South Sudan has had a devastating impact on the country's economy and food security. As of 2023, the situation has reached a critical point: over 7.7 million people, representing approximately two-thirds of the population of South Sudan, are on the brink of starvation. This unprecedented food crisis has become the worst in the country's history, highlighting the urgent need for international humanitarian assistance and stabilisation of the situation. The conflict in South Sudan has become a clear example of how internal political instability can quickly escalate into a full-scale humanitarian disaster that threatens the very existence of a young state. It has also cast doubt on the effectiveness of international mechanisms for conflict prevention and peace support, especially in the context of post-conflict state-building.

The conflict in Mali (since 2012) began with a Tuareg rebellion in the north of the country and quickly escalated into a complex security crisis that engulfed the entire Sahel region. As of 2023, according to ACLED estimates (2023), the conflict has led to the deaths of thousands of people and the displacement of hundreds of thousands. The situation in Mali has been characterised by the spread of terrorism and transnational organised crime, which violates several international conventions, including the International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism (1999).

The February 2021 coup in Myanmar was a turning point in the country's history, drastically changing its political landscape and causing a serious humanitarian

crisis. The military's seizure of power not only interrupted the fragile process of democratisation but also triggered a large-scale conflict that quickly spread to various regions of the country. According to the UN High Commissioner for Human Rights, the consequences of the coup have been catastrophic for the civilian population. By 2024, the number of civilian deaths exceeded 5,000, and hundreds of thousands of citizens were forced to leave their homes, fleeing violence and repression (UN Human Rights, 2024). These figures, however, may be underestimated due to limited access to information and the difficulty of monitoring the situation under military rule.

The actions of the military junta of Myanmar have been widely condemned by the international community. Numerous reports from human rights organisations and UN bodies document systematic and massive violations of fundamental human rights. These violations include not only extrajudicial executions and arbitrary detentions but also restrictions on freedom of speech, assembly and association. Such actions directly contradict the fundamental principles enshrined in the Universal Declaration of Human Rights (1948), in particular its articles 3, 9 and 20, which guarantee the right to life, liberty and personal security.

The use of excessive force by the military against peaceful protesters, as well as targeted attacks on ethnic minorities, particularly in the states of Kachin, Shan and Rakhine, are of particular concern. These actions not only violate international humanitarian law but also threaten the longterm stability and unity of the country. The situation in Myanmar has become a serious challenge for the international community, casting doubt on the effectiveness of existing mechanisms for conflict prevention and human rights protection. It has also highlighted the complexity of balancing the principle of non-interference in the internal affairs of states and the need to protect fundamental human rights in the context of authoritarian rule.

The UN Security Council's response to the aforementioned conflicts has been uneven and often limited due to disagreements between the permanent members of the UNSC. An analysis of the adopted resolutions and their effectiveness demonstrates both successes and significant limitations in the work of the UNSC. In the case of Syria, the UNSC adopted several resolutions, including Resolution No. 2254 (2015), which called for a ceasefire and a political settlement of the conflict. However, as noted by S.H. Allen & A. Yuen (2022), the effectiveness of these resolutions was limited due to disagreements between the permanent members of the Council, particularly between the USA and Russia. This led to the blocking of several important resolutions through the use of the veto power. For example, Russia and China used their veto power on a Draft Resolution No. S/2012/538 (Security Council Fails..., 2012), which aimed to impose sanctions against the Assad regime by Chapter VII of the United Nations Charter (1945). This situation illustrates the limitations imposed on the UNSC by Article 27 of the Charter, which grants veto power to permanent members.

The UNSC's response to the conflict in Ukraine demonstrates similar limitations. Russia, as a permanent member of the Council, has repeatedly blocked resolutions aimed at condemning its actions and resolving the conflict. For example, on 25 February 2022, Russia

vetoed the Draft Resolution of Security Council of the UN No. S/2022/155 (2022), which condemned the Russian invasion of Ukraine. This highlights the problem that J. Gifkins (2021) identifies as “going beyond the veto” in the UNSC’s decision-making processes. At the same time, the UNSC managed to adopt Resolution No. 2202 (2015), which approved the “Package of measures for the Implementation of the Minsk Agreements”, although its effectiveness remained limited.

In the case of Yemen, the UNSC adopted several resolutions, including Resolution No. 2216 (2015), which called for a cessation of hostilities and the resumption of the political process. The resolution imposed an arms embargo on the Houthis by Article 41 of the United Nations Charter (1945). However, as noted by P.D. Williams (2020), the effectiveness of these resolutions was limited due to the complexity of the conflict and the inability to ensure their implementation on the ground. As of 2024, the conflict in Yemen continues, demonstrating the limited ability of the UNSC to effectively resolve protracted conflicts.

The UNSC played an active role in responding to the conflict in Libya, adopting Resolution No. 1973 (2011), which authorised military intervention to protect the civilian population following the “responsibility to protect” (R2P) principle. This resolution was the first time the UNSC authorised the use of force against a sitting government of a UN member state to protect civilians. However, as J. Müller (2021) argues, the consequences of this intervention and the subsequent instability in the country have drawn criticism regarding the long-term effectiveness of the Council’s actions. As of 2024, the situation in Libya remains unstable, indicating the limited ability of the UNSC to ensure a sustainable peaceful settlement.

In response to the conflict in South Sudan, the UNSC adopted Resolution No. 1996 (2011), which created UNMISS. The mission’s mandate was expanded by Resolution No. 2155 (2014) to protect civilians, monitor human rights and support humanitarian assistance. However, as R.A. Blair *et al.* (2022) note, the effectiveness of UNMISS was limited due to insufficient resources and the complexity of the conflict. As of 2024, UNMISS continues its operations, but the situation in the country remains unstable.

In the case of Mali, the UNSC adopted Resolution No. 2100 (2013), which created the United Nations Multi-dimensional Integrated Stabilization Mission in Mali (MINUSMA). The mission had a mandate to stabilise key population centres, support the restoration of state authority and facilitate the political process. However, as J. Bernal Fabra (2022) notes, the effectiveness of MINUSMA was limited due to the complex security situation and limited resources. As of 2024, despite the efforts of MINUSMA, the situation in Mali and the Sahel region remains unstable.

The UNSC’s response to the military coup in Myanmar was limited due to disagreements between members of the Council. The UNSC adopted the Statement of the President of the Security Council No. S/PRST/2021/5 (2021), which condemned the violence against peaceful protesters, but failed to adopt stronger measures due to the threat of a veto from China and Russia. This situation demonstrates the limitations of the UNSC in responding to internal crises, especially when they concern the geopolitical interests of permanent members.

The analysis of the UN Security Council’s (UNSC) reaction to the key conflicts of the last decade reveals several interconnected systemic problems that significantly limit the effectiveness of this body in maintaining international peace and security. The central problem remains the veto power of the permanent members of the UNSC. This right often leads to paralysis in decisionmaking, especially when a conflict affects the geopolitical interests of the permanent members. For example, Russia’s use of its veto power on resolutions on Syria and Ukraine demonstrates how this problem can hinder effective responses to crises. This directly contradicts the spirit of Article 24 of the UN Charter, which places primary responsibility for maintaining international peace and security on the UNSC (United Nations Charter, 1945).

The problem of the veto is closely linked to the geopolitical polarization between the permanent members of the UNSC. M. Berdal (2023) notes that growing tensions, particularly between the USA, Russia and China, make it difficult to reach consensus on even the most pressing issues of international security. This polarization not only undermines the principle of collective security enshrined in the UN Charter but also leads to insufficient operational efficiency of the UNSC in responding to conflicts.

A. Day (2020) emphasises the importance of improving the Council’s practices in managing the critical phases of conflicts. The slow response of the UNSC to the escalation of the conflict in Syria in 2011–2012 is a clear example of how a delay in response can lead to a deterioration of the situation to the level of a full-scale war. This indicates the need for reforming the UNSC’s procedures to ensure a faster and more effective response to crises, following the requirements of Article 39 of the United Nations Charter (1945).

Even when the UNSC manages to adopt resolutions, their implementation often remains problematic. P.D. Williams (2020) identifies this as part of the Security Council’s “trilemma”, where effectiveness, legitimacy, and resources often conflict. For example, Resolution No. 2254 (2015) on Syria did not lead to lasting peace due to the lack of effective implementation and monitoring mechanisms. This underscores the need to develop more effective mechanisms to ensure the implementation of resolutions by Chapter VII of the United Nations Charter (1945). J. Müller (2021) argues for the need for a “quiet revolution” in UN practices to adapt to new realities. The lack of flexibility of the UNSC is manifested in the difficulties of adapting the mandates of peacekeeping missions to changing situations in conflict zones. For example, the UNMISS mandate required several modifications, which indicates the need for more flexible crisis response mechanisms.

The problem of the UNSC’s representativeness also undermines its legitimacy. A.M. Ekengren *et al.* (2020) emphasise the importance of understanding the motivations of states to participate in the Council. The absence of permanent representation from Africa and Latin America, despite the significant number of conflicts in these regions, calls into question the ability of the UNSC to effectively address global security issues. UN peacekeeping operations often face difficulties in fulfilling their mandates, especially in active conflict zones. This is due to limited resources and complex mandates. For example, MINUSMA

in Mali faced serious challenges in ensuring security and stabilising the situation in the country. H.M. Smidt (2020) emphasises the importance of local peacekeeping initiatives and dialogue to prevent conflicts. However, despite the emphasis on the importance of preventive diplomacy in the United Nations Charter (1945) (Chapter VI), the UNSC often responds to conflicts after the fact, rather than preventing their escalation.

The UNSC also faces difficulties in addressing non-traditional security threats, such as cyberattacks, climate change and pandemics. Attempts to consider climate change as a security threat have met with resistance from some members, which indicates the need to adapt the Council's mandate to the new realities of global security. The lack of transparency in the UNSC's decision-making process, especially regarding informal consultations between permanent members, undermines trust in this body and contradicts the principle of transparency, which is key to the legitimacy of international institutions. These interconnected problems create a complex system of

challenges that require a comprehensive approach to reforming the UNSC to increase its effectiveness in resolving modern conflicts and crisis situations.

For a clearer comparison of the UN Security Council's response to the various conflicts of the last decade and an assessment of the effectiveness of its actions, are the key resolutions, main measures and problems faced by the UNSC in each of the cases considered. This information is summarised in Table 1 below, which allows for drawing parallels between different conflicts and identifying common trends in the work of the UNSC, as well as evaluating the effectiveness of its actions in various geopolitical contexts. This table shows that although the UNSC responded to all major conflicts, the effectiveness of its actions was often limited by various factors, including geopolitical differences, the complexity of conflicts and limitations in the implementation of resolutions. This underscores the need for a comprehensive reform of the UNSC to enhance its ability to effectively address modern challenges to international security.

Table 1. Comparative analysis of the UN Security Council's response to key conflicts 2011-2024

Conflict	Key UNSC Resolutions	Main measures	Effectiveness	Main problems
Syria (from 2011)	No. 2254 (2015)	Call for ceasefire and political settlement	Low	Veto of Russia and China blocked stronger measures
Ukraine (from 2014)	No. 2202 (2015)	Approval of the Minsk agreements	Limited	Russia's veto blocked resolutions on the 2022 invasion
Yemen (from 2014)	No. 2216 (2015)	Arms embargo on the Houthis	Limited	Complexity of the conflict, limited implementation
Libya (from 2011)	No. 1973 (2011)	Sanctioning military intervention	Mixed	Long-term instability after intervention
South Sudan (from 2013)	No. 1996 (2011), No. 2155 (2014)	Creation of UNMISS, expansion of the mandate	Limited	Insufficient resources, the complexity of the conflict
Mali (from 2012)	No. 2100 (2013)	Creation of MINUSMA	Limited	Complex security situation, limited resources
Myanmar (2021)	No. S/PRST/2021/5 (2021)	Condemnation of violence	low	Lack of strong measures due to the threat of veto

Source: created by the author

Consideration of existing proposals for UNSC reform.

Over the past two decades (2000-2024), the international community has actively discussed several key areas of UN Security Council reform. These proposals arose in response to a growing awareness of the need to adapt the UNSC to modern geopolitical realities and global security challenges. The main goal of the proposed reforms is to address fundamental problems in the functioning of the Council, in particular issues of its representativeness, effectiveness and legitimacy. Expanding the membership of the UN Security Council is one of the most controversial and at the same time key aspects of its reform. This issue arose in response to the growing awareness of the discrepancy between the current structure of the Council and modern geopolitical realities and the need to increase its legitimacy and effectiveness.

Since its inception after the Second World War, the structure of the UN Security Council has remained almost unchanged, with the only significant expansion in 1965, when the number of nonpermanent members was increased from six to ten. This expansion was a response to the growing number of UN members as a result of decolonisation. However, in recent decades, the global political and economic landscape has undergone dramatic

changes, which has raised the question of the adequacy of the current structure of the UNSC on the agenda of the international community.

The growing economic and political weight of developing countries, the emergence of new regional leaders, and the shift of centres of influence towards Asia and the Global South have created an imbalance between the actual distribution of power in the world and representation in the key UN body on international security issues. This has led to the formation of different approaches to reforming the UNSC, among which the position of the so-called "Group of Four" (G4) stands out in particular. The G4, which includes Brazil, Germany, India and Japan, advocates the most radical option for reform – expanding the number of permanent members of the Security Council. This group of countries argues that the inclusion of new permanent members from among the influential states of today would not only increase the legitimacy of the UNSC but also make it more effective in solving global security problems. The specific proposal of the G4 was formalised in the form of a Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.64 (2005), submitted to the UN General Assembly on 6 July 2005. This document provided for the creation of six new permanent seats in the Security Council:

four for G4 countries and two for representatives of the African continent (Pinheiro, 2024). This proposal reflected the desire of the G4 not only to ensure their own interests but also to take into account the need for more equitable geographical representation in the UNSC.

It is important to note that the G4 proposal has elicited a mixed reaction from the international community. On the one hand, many countries agree on the need to reform the UNSC to reflect modern realities. On the other hand, specific proposals for expanding permanent membership face resistance from both current permanent members and regional rivals of the G4 countries. M. Binder & M. Heupel (2020) note that the G4 justified its position mainly with arguments about increasing the productivity of the Council, emphasising how their economic and political weight, as well as material contribution, will improve the Council's ability to address international security threats. This approach reflects the desire for new centres of power to gain greater influence over global decision-making processes.

The second approach, supported by the "Uniting for Consensus" (UfC) group, proposes an alternative path – increasing the number of non-permanent members without expanding permanent membership. This group, which includes countries such as Italy, Pakistan, Mexico and others, presented its proposal in the Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.68 (2005). Their plan envisaged expanding the Council to 25 members, of which 20 would be non-permanent. The UfC argues that this approach will increase the representativeness of the Council without creating new privileged positions. M. Binder & M. Heupel (2020) note that the UfC justified its proposal primarily with procedural arguments, arguing that it would make the Council more accountable, transparent and representative. This position reflects the concerns of many countries about the potential strengthening of inequality in the international system through the expansion of permanent membership.

The third approach, which can be seen as an attempt to find a compromise between the previous two, involves the creation of a new category of "semi-permanent" members. This idea arose in response to the need to balance the desire for greater representativeness and the need to maintain the effectiveness of the Council. The proposal is to create a category of members with a longer term of office but without veto power. This approach could potentially satisfy the aspirations of some countries for greater influence while avoiding the creation of new permanent privileged positions.

Each of these approaches has its advantages and disadvantages, reflecting the complexity of finding consensus on the issue of UNSC reform. They demonstrate different visions of the future structure of global governance and the distribution of power in the international system. Debates around these proposals continue, reflecting the ongoing evolution of the global order and the desire of different states to secure their interests within the key UN body on international security issues.

Reforming the veto power of the permanent members of the UN Security Council is one of the most controversial and at the same time critical aspects of the overall reform of this body. The veto power, enshrined in the UN Charter, has been an instrument since the creation of the

organisation that ensured a balance of power between the great powers, but over time it has become a source of significant contradictions and an obstacle to the effective functioning of the UNSC.

Historically, the veto power was introduced as a mechanism to prevent conflicts between major powers, allowing them to block decisions they consider threatening to their national interests. However, it has become apparent that this mechanism is often used to block important decisions on international security issues, even when a majority of the international community supports these decisions. In response to these problems, J. Müller (2021) highlights several key proposals for reforming the veto mechanism. The first and perhaps most ambitious of these is limiting the use of the veto in cases of mass atrocities against humanity. This initiative, known as the "Code of Conduct regarding Security Council action against genocide, crimes against humanity or war crimes", was put forward by France and Mexico in 2015 (Wenaweser *et al.*, 2020). It is a response to criticism that the veto power often prevents the UNSC from effectively responding to the most serious violations of international law and threats to peace. This proposal calls on permanent members to voluntarily refrain from using the veto in cases of mass atrocities. It is important to note that as of 2024, 105 UN member states have supported this initiative, which indicates widespread recognition of the need to limit the veto power in critical situations. However, the voluntary nature of this commitment leaves open the question of its effectiveness in real crisis situations. The second proposal, which arose in response to criticism of the lack of transparency in the UNSC's decision-making process, calls for a requirement to justify the use of the veto. This idea is based on the assumption that the need to publicly explain the reasons for using the veto can make permanent members more accountable for their actions and increase the legitimacy of their decisions in the eyes of the international community. In addition, this could contribute to a better understanding of the positions of permanent members by other states and potentially open the way for compromises. The third proposal, which is the most radical, envisages the possibility of overriding the veto by a qualified majority of votes in the UN General Assembly. This idea arose as an attempt to find a balance between preserving the special status of permanent members and the need to ensure the possibility of making important decisions even in the presence of objections from one or more permanent members. Such a mechanism could significantly change the dynamics of decisionmaking in the UNSC, giving a greater voice to the wider international community.

Each of these proposals has its advantages and disadvantages, and their implementation would face significant political and legal challenges. In particular, any change to the veto mechanism would require amendments to the UN Charter, which itself is subject to the veto power of permanent members. This creates a paradoxical situation where those who have the most to lose from reform have the greatest influence on its adoption. Despite these difficulties, the debates surrounding the reform of the veto power continue, reflecting the widespread recognition of the need to adapt the UNSC to the modern realities of international relations. These proposals demonstrate the

desire of the international community for a more effective, transparent and representative mechanism for making decisions on global security issues.

The process of reforming the UN Security Council is not limited to issues of its composition and veto mechanism. The growing complexity of global security challenges and criticism of the effectiveness and legitimacy of the UNSC have led to the formation of several additional proposals aimed at improving its work. J. Müller (2021) notes the growing attention to issues of transparency and inclusivity in the work of the UNSC. This trend reflects a broader desire for the democratisation of international institutions and the strengthening of their accountability. In this context, three key proposals have emerged. The first is the expansion of the practice of open meetings of the UNSC. This idea arose in response to criticism of the lack of transparency in the Council's decision-making process. Open meetings would allow a greater number of UN member states and representatives of civil society to be present at discussions, which could potentially increase the legitimacy of the Council's decisions and contribute to a better understanding of its work. The second proposal concerns strengthening interaction with countries that are not members of the Council. This is a response to the criticism that the UNSC often makes decisions that affect countries not represented in the Council. Expanding opportunities for non-members of the Council to participate in its work, for example, through regular consultations or feedback mechanisms, could make the Council's decisions more inclusive and acceptable to the wider international community. The third proposal involves improving consultation mechanisms with civil society. This idea arose from the recognition of the important role that non-governmental organisations and experts can play in providing information and expertise on issues considered by the UNSC. Creating more structured channels for such interaction could enrich discussions in the Council and improve the quality of its decisions.

M. Binder & M. Heupel (2020) draw attention to another important aspect of reform – improving the mechanisms for implementing UNSC decisions. This need arose from the recognition that even the best decisions of the Council have limited impact if they are not implemented effectively. The first proposal in this direction is to strengthen the powers of the UNSC to monitor the implementation of resolutions. The creation of special committees or working groups to systematically track the implementation of resolutions could increase the responsibility of states for their implementation and allow the Council to better assess the effectiveness of its decisions. The second proposal concerns the creation of more effective sanctions mechanisms. This idea arose from the recognition that existing sanctions often have a limited impact on the targeted regimes, but can cause significant harm to the civilian population. Improving targeted sanctions could increase their effectiveness without negatively impacting innocent people. The third proposal is to expand opportunities for preventive diplomacy. This idea is based on the understanding that preventing conflicts is more effective and less costly than responding to conflicts that have already begun. Strengthening the role of the UNSC in early intervention

and mediation could significantly increase its effectiveness in maintaining international peace and security.

There is a need to adapt the UNSC's mandate to new global challenges. This need arose from the recognition that the nature of threats to international security has changed significantly since the creation of the UN (Müller, 2021). The first proposal in this direction is to expand the powers of the UNSC on climate security issues. This idea reflects the growing recognition of climate change as a factor affecting international security. The second proposal concerns strengthening the role of the UNSC in countering terrorism and cyber threats. This idea arose in response to the growth of transnational threats, which often go beyond the traditional understanding of interstate conflicts. The third proposal envisages improving mechanisms for responding to pandemics and other global health crises. This idea has become particularly relevant in light of the COVID-19 pandemic, which demonstrated the global impact of health crises on international security.

All these proposals reflect the desire to adapt the UNSC to modern realities and challenges and to increase its effectiveness and legitimacy. However, their implementation will require significant political efforts and compromises between UN member states. Analysing the potential effectiveness of the proposed UN Security Council reforms requires a comprehensive consideration of their possible impact on the key aspects of the functioning of this body. Each reform proposal carries both potential benefits and possible drawbacks, reflecting the complexity of the task of adapting the UNSC to modern geopolitical realities.

Expanding the composition of the Council is one of the most discussed proposals. Such an expansion can increase the representativeness and legitimacy of the UNSC, especially if new permanent members from under-represented regions, such as Africa and Latin America, are included. This could lead to greater support for the Council's decisions at the global level. However, this same proposal carries the risk of complicating the decision-making process and reducing the Council's efficiency. As M. Binder & M. Heupel (2020) note, the USA has expressed concern that expansion could make the Council "less effective than it is today".

Reforming the veto power is another critical aspect. J. Müller (2021) points out that limiting the use of the veto can reduce the number of cases of blocking important decisions and increase the effectiveness of responding to crisis situations. This could potentially change the dynamics of decision-making in the Council. However, M. Binder & M. Heupel (2020) emphasise the difficulty of reaching an agreement among permanent members on such changes, as well as the risk of reducing their interest in the work of the Council.

Increasing the transparency and inclusivity of the UNSC's work, as argued by J. Müller (2021), can enhance the legitimacy of the Council's decisions and improve the understanding of its work by the global community. However, this can also lead to delays in the decision-making process and complicate diplomatic negotiations. Improving implementation mechanisms can increase the effectiveness of UNSC resolutions and strengthen its influence on conflict resolution. However, the implementation of these proposals requires significant resources for monitoring

and ensuring the implementation of decisions. Adapting the UNSC's mandate to new global challenges, according to J. Müller (2021), can enhance the Council's relevance and expand its capabilities in preventive diplomacy. However, there is a risk of blurring the focus of the UNSC and potential conflicts of competence with other UN bodies.

For a more visual and systematic comparison of the different models for reforming the UN Security Council, it is advisable to consider their impact on the key aspects

of the functioning of this body. Below is a comparative table that summarises the potential consequences of implementing each of the main proposed reform models – G4, UfC and “semi-permanent” membership – in terms of their impact on the effectiveness, legitimacy, representativeness and adaptability of the UNSC (Table 2). This table allows for an assessment of the strengths and weaknesses of each model, as well as identifying potential compromises between different reform goals.

Table 2. Comparative assessment of UNSC reform models

Evaluation criterion	G4 model	UfC model	“Semi-permanent” membership model
Effectiveness	Potential increase through the inclusion of influential states, but the risk of complicating the decision-making process	Maintaining the existing decision-making structure, but possible complications due to the increase in the number of members	Potential balance between stability and flexibility
Legitimacy	Increase through the inclusion of new permanent members, but the risk of creating new privileged positions	Emphasis on procedural legitimacy through increased accountability and transparency	Potential increase through broader representation without creating new permanent privileges
Representativeness	Improvement of geographical representativeness, but limited representation of small and medium-sized states	Significant improvement through the expansion of non-permanent membership	Improvement through the possibility of longer membership for a larger number of states
Adaptability	Potential expansion of regional expertise, but the risk of complicating adaptation due to new vetoes	Increase through regular rotation, but the risk of losing institutional memory	Potential balance between consistency and adaptability

Source: created by the author

Comparative evaluation of different models of UNSC reform shows that each model has its strengths and weaknesses. The G4 model, which provides for the expansion of permanent membership, can increase the effectiveness of the Council through the inclusion of influential states, but risks complicating the decision-making process. M. Binder & M. Heupel (2020) note that opponents of this model have focused mostly on procedural legitimacy, arguing that it will create new privileged positions. Each of these models has a different impact on the effectiveness, legitimacy, representativeness and adaptability of the UNSC, which underscores the complexity of the task of reforming this key UN body and the need to find a compromise between different goals and interests of member states.

Analysis of key factors affecting the prospects for the implementation of UNSC reforms. The implementation of UN Security Council reforms largely depends on geopolitical factors and the interests of key states, especially the permanent members of the UNSC. This dependence is due to the structure of the organisation itself, where, according to Article 108 of the United Nations Charter (1945), any changes to the Charter require the consent of all permanent members of the Security Council.

The positions of the permanent members of the UN Security Council on its reform demonstrate significant differences and reflect their geopolitical interests. The United States of America, as the world's leading power, takes a moderate stance on this issue. According to an official statement by a US delegation representative in 2020, Washington is ready to support a “modest expansion” of both permanent and non-permanent membership of the UNSC (Security Council Must..., 2020). However, this

support is conditional on maintaining the current structure of the veto power, which effectively means refusing to grant this right to new permanent members. The USA argues its position by the need to maintain the Council's efficiency and effectiveness in decision-making.

At the same time, the other two influential permanent members of the UNSC – the Russian Federation and the People's Republic of China – demonstrate an even more conservative approach to the issue of reform. Research by M. Binder & M. Heupel (2020) indicates that these countries view veto power as a key instrument for protecting their national interests in the international arena. The statistics on the use of the veto power are indicative: from 2011 to 2023, Russia used it 17 times, and China – 10 times. These figures not only reflect the active use of the veto mechanism but also indicate the unwillingness of these states to change the existing balance of power in the Security Council.

This position of Russia and China can be explained by their desire to maintain their privileged status in the global governance system. Expanding the permanent membership of the UNSC or changing the veto mechanism could potentially weaken their influence on the decision-making process on key issues of international security. In addition, both countries often view proposals to reform the UNSC as attempts by Western states to strengthen their influence in this body.

It is worth noting that the frequency of the use of the veto power by Russia and China also indicates the growing polarization of international relations and the deepening differences between the permanent members of the UNSC on key issues of global security. This, in turn, calls into question the effectiveness of the Security Council in its current

format and underscores the need to find new mechanisms for reaching consensus on critical international issues.

France and the United Kingdom, as permanent members of the UNSC from the European region, take a more open position on reforms. France supports the expansion of permanent membership to include Germany, Japan, India and representatives of Africa (Sharma, 2023). The G4 group (Brazil, Germany, India and Japan) is actively lobbying for the idea of expanding the permanent membership of the UNSC. Their proposal, outlined in Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.64 (2005), provides for the addition of six new permanent seats. However, this initiative has been resisted by the “Uniting for Consensus” (UfC) group, which advocates for the expansion of only non-permanent membership. The African Union, representing 54 countries of the continent, insists on allocating two permanent seats for African states with veto power. This position is set out in The Ezulwini Consensus (2005) and confirmed in subsequent declarations of the African Union.

The analysis of geopolitical factors demonstrates the difficulty of reaching a consensus on UNSC reforms. Differences in the interests of key states create significant obstacles to the implementation of large-scale changes in the structure and functioning of this body. The institutional and procedural aspects of UNSC reform are no less important than geopolitical factors. They define the legal and practical mechanisms through which any changes in the structure and functioning of the Council can be implemented.

The legal basis for reforming the UN Security Council is laid down in the fundamental document of the organisation – the UN Charter. The key provision governing the process of amending the structure and functioning of UN bodies, including the Security Council, is Article 108 of the United Nations Charter (1945). This article establishes a complex and multi-stage mechanism for the adoption of amendments, which requires broad consensus among the members of the organisation. According to Article 108 of the United Nations Charter (1945), several conditions must be met for any amendments to come into force. The proposed changes must be approved by two-thirds of the members of the UN General Assembly. This in itself is a difficult task, given the diversity of interests and positions of the 193 member states of the organisation. After approval by the General Assembly, the amendments must be ratified by two-thirds of all UN members per their constitutional procedures. However, the most significant obstacle to reform is the requirement for mandatory ratification of amendments by all permanent members of the Security Council. This provision effectively gives each of the five permanent members (P5) a veto power over any changes to the United Nations Charter (1945), including reforms of the Security Council itself. Thus, even if the vast majority

of UN members support a particular reform, it cannot be implemented without the consent of all permanent members of the SC. This procedure was designed to ensure stability and consistency in the work of the UN, as well as to protect the interests of the states that bear the primary responsibility for maintaining international peace and security. However, modern conditions, create significant difficulties for adapting the organisation to new geopolitical realities and global security challenges.

The high threshold for adopting changes, established by Article 108, is one of the key factors explaining the absence of significant UNSC reforms for decades. This provision ensures the preservation of the status quo, which is in the interests of the current permanent members, but at the same time causes growing dissatisfaction among other UN members who seek more equitable and representative representation in the Security Council. J. Müller (2021) notes that the complexity of the procedure for amending the UN Charter is one of the key factors hindering the reform of the UNSC. The author argues that this complexity was deliberately embedded in the creation of the UN to ensure the stability of the organisation, but in modern conditions, it becomes an obstacle to the necessary changes.

An important institutional mechanism created to discuss UNSC reform issues is the Intergovernmental Negotiations (IGN). This forum was launched by Resolution of the UN General Assembly No. 62/557 (2008) in 2008. However, as M. Binder & M. Heupel (2020) note, the IGN has limited effectiveness due to the lack of consensus between member states on key aspects of the reform. Procedural aspects of reform also include the issue of decision-making methods in an expanded Security Council. In particular, the question of the veto power for new permanent members remains debatable. According to a study by S. Von Einsiedel *et al.* (2015), expanding the veto power can lead to further paralysis in the Council’s work, but limiting it can be resisted by current permanent members.

The institutional and procedural aspects of UNSC reform create a complex system of rules and mechanisms that must be taken into account when developing and implementing any reforms. This complexity, on the one hand, ensures the stability of the organisation, and on the other hand, creates significant obstacles to the implementation of necessary changes. Assessing the realism of the proposed reforms (Table 3) UNSC requires a comprehensive analysis of geopolitical, institutional and procedural factors in the context of modern (2020-2024) international relations. Expanding the membership of the UNSC remains one of the most discussed proposals. However, reaching a consensus on specific candidates for new permanent seats is unlikely in the short term. This is due to the competing interests of different regional groups and resistance from some current permanent members.

Table 3. Assessment of the realism of key aspects of UNSC reform (2020-2024)

Reform aspect	Support level	Legal obstacles	Geopolitical obstacles	Realism rating
Expansion of permanent membership	High among developing countries; low among current permanent members	Requires amendments to the UN Charter	Competition between applicants; resistance from current permanent members	Low
Veto reform	High among most UN members; low among permanent members	Requires amendments to the UN Charter	Strong resistance from permanent members	Very low

Table 3. Continued

Reform aspect	Support level	Legal obstacles	Geopolitical obstacles	Realism rating
Increasing transparency and inclusivity	High among most UN members	Does not require amendments to the UN Charter	Relatively low	Medium
Improving implementation mechanisms	Medium	May require amendments to the UN Charter	Relatively low	Medium
Adapting the mandate to new security challenges	High among most UN members	May require amendments to the UN Charter	Disagreements on the priority of new threats	Low

Source: created by the author

The reform of the veto power, which is a key element of many proposals, faces serious obstacles. Statistics on the use of the veto power by the permanent members of the UNSC show that from 2011 to 2023 it was used 39 times, with more than half of the cases attributed to Russia. This demonstrates the unwillingness of permanent members to give up this privilege (Kleczkowska, 2023). Adapting the UNSC's mandate to new security challenges, such as climate change and cybersecurity, faces procedural and legal obstacles. In particular, expanding the UNSC's mandate to these areas requires amendments to the United Nations Charter (1945), which is a complex process. In general, an analysis of the realism of the proposed UNSC reforms in modern conditions (2020-2024) shows that large-scale structural changes, such as expanding permanent membership or reforming the veto power, have low chances of being implemented in the short term. Gradual changes towards increasing the transparency, inclusivity and efficiency of the Council's work seem more realistic. The most realistic aspects of UNSC reform in modern conditions are increasing the transparency and inclusivity of the Council's work, as well as improving the mechanisms for implementing its decisions.

Discussion

The analysis of the prospects for UN Security Council reform has revealed several key aspects that affect the possibility and effectiveness of potential changes in the structure and functioning of this body. In particular, it was found that expanding the Security Council, especially permanent membership, remains one of the most contentious issues, which faces significant geopolitical obstacles. Reforming the veto power also proved unlikely in the short term due to the resistance of permanent members. At the same time, increasing the transparency and inclusiveness of the Council's work, as well as improving the mechanisms for implementing its decisions, seem to be more realistic directions for reform.

Considering the aspect of expanding the UN Security Council, it is worth referring to the study by M.O. Hosli & T. Dörfler (2019). The authors analyse the reasons for the slow progress in reforming the Security Council, which correlates with the conclusions regarding the difficulty of reaching a consensus on this issue. However, in contrast to the position outlined in the current analysis, which emphasises geopolitical obstacles as the main constraining factor, M.O. Hosli & T. Dörfler focus on institutional aspects, in particular on the complexity of the procedure for amending the UN Charter. The authors' arguments regarding the importance of institutional factors are convincing,

however, it should be emphasised that geopolitical interests often play a decisive role in the willingness of states to initiate and support institutional changes.

In the context of adapting the Security Council's mandate to new security challenges, particularly climate change and cybersecurity, it is interesting to consider the research of C.J. Fung (2019). The author explores China's position on Security Council interventions, which partially correlates with the analysis of geopolitical factors presented in this study. However, C.J. Fung (2019) focuses on the specific role of China, while the analysis provides a broader view of the positions of all permanent members. It can be argued that focusing on a single country, while providing a deeper understanding of its position, can limit a comprehensive vision of the problem. At the same time, the detailed analysis of China's position, conducted by C.J. Fung (2019), complements the overall picture of geopolitical factors.

In analysing the legal aspects of the Security Council's functioning, it is necessary to refer to the work of M. Wood & E. Stoecker (2022). The authors examine in detail the relationship between the Security Council and international law, which complements the analysis of institutional and procedural aspects of reform presented in this study. However, unlike the focus on the prospects for reform, M. Wood & E. Stoecker concentrate on the current legal practice of the Security Council. The authors rightly emphasise the importance of understanding current legal practice to assess the possibilities of reform. However, it should be added that a comprehensive analysis of reform prospects should also take into account potential changes in international law. Such a comprehensive assessment allows for a more accurate prediction of future challenges and opportunities in the reform process.

S. Autesserre (2019) examines the crisis of UN peacekeeping, which partially overlaps with the analysis of the effectiveness of the Security Council in resolving conflicts, presented in this study. However, while the analysis focuses on the structural aspects of reforming the Security Council, S. Autesserre (2019) focuses on the practical aspects of peacekeeping operations. It can be argued that both approaches are important for a comprehensive understanding of the problem. The practical aspects of peacekeeping operations, which S. Autesserre (2019) draws attention to, can be an important factor when assessing the need and directions for reforming the Security Council.

In the context of expanding the permanent membership of the Security Council, M. Jabeen (2020) analyses India's aspirations to obtain a permanent seat and the position of the USA on this issue. This partially correlates with the analysis of geopolitical factors presented in this

study. However, while the analysis considers the general prospects for expanding the composition of the Council, M. Jabeen (2020) focuses on the specific case of India. The author's approach, which focuses on specific cases, undoubtedly contributes to a deeper understanding of the complexity of the expansion process. However, it is worth noting that excessive concentration on a single country can lead to a limited perception of the overall picture of the problem. Balancing between a detailed analysis of specific cases and maintaining a broad context is key to a comprehensive understanding of the issue of expanding the UN Security Council.

The results of the study revealed a significant impact of geopolitical factors on the prospects for UN Security Council reform. In particular, it was established that the positions of key states, especially the permanent members of the UNSC, often determine the possibility and directions of potential changes. The analysis showed that differences in the interests and positions of large states create significant obstacles to the implementation of large-scale reforms.

In this context, it is important to consider the study of P. Taylor & K. Smith (2019), who analyse the role of the UN in maintaining peace, in particular considering the role of Russia in Eurasia. This research partially overlaps with the analysis of geopolitical factors presented in this research. However, while the analysis considers the general prospects for reforming the Security Council, P. Taylor & K. Smith (2019) focus on a specific regional aspect. It can be argued that such a regional focus allows for a deeper understanding of the specifics of geopolitical challenges in a certain region. At the same time, a comprehensive analysis of the prospects for reforming the Security Council requires taking into account the global context. The regional approach of P. Taylor & K. Smith complements the global perspective presented in this study, allowing for a more detailed understanding of how global geopolitical trends manifest themselves at the regional level.

K. Mingst & M.P. Karns (2019) explore the role of the UN in the post-bipolar era, which partially correlates with the analysis of modern challenges facing the Security Council, presented in this study. However, while the analysis focuses on the prospects of reforming the Security Council, K. Mingst & M.P. Karns (2019) offer a broader view of the transformation of the UN's role as a whole. The authors emphasise the need to consider the reform of the Security Council in the context of general changes in the system of international relations. This approach allows for taking into account broader geopolitical trends and their impact on the functioning of international institutions. However, it is important to emphasise that the unique role of the Security Council as a key UN body requires a separate, more focused analysis. The specifics of powers, structure and decision-making processes in the Security Council create a special context that cannot be fully covered by a general analysis of the international system. Thus, the optimal approach seems to be a combination of a broad contextual analysis with a detailed study of the specific aspects of the functioning and reform of the Security Council.

In analysing the prospects for reforming the UN Security Council in the context of its interaction with other international organisations, it is important to refer to

the article of C. Monteleone (2019). The author explores the relationship between the UN and the European Union, which partially overlaps with the analysis of institutional aspects of reform presented in this study. However, while the analysis focuses on the internal mechanisms of UN Security Council reform, C. Monteleone (2019) focuses on external interactions. It can be argued that both approaches are important for a comprehensive understanding of the reform process. External interactions, which C. Monteleone (2019) draws attention to, can be an important factor influencing the UN Security Council reform process.

A. Sarjoon & M.A. Yusoff (2019) analyse the challenges faced by UN peacekeeping operations. This partially correlates with the analysis of the effectiveness of the Security Council in resolving conflicts, presented in this study. However, while the analysis considers the structural aspects of UN Security Council reform, A. Sarjoon & M.A. Yusoff (2019) focus on the practical aspects of peacekeeping activities. The analysis of the practical aspects of peacekeeping operations, proposed by the authors, is indeed critical to assessing the effectiveness of the Security Council. This approach allows for the identification of specific problems and challenges faced by peacekeeping missions on the ground. This approach allows for the identification of specific problems and challenges faced by peacekeeping missions on the ground. Structural changes in the Security Council can significantly affect decision-making processes, resource allocation and coordination of actions, which will directly affect the effectiveness of peacekeeping efforts. Therefore, a comprehensive analysis of the effectiveness of the Security Council should include both an assessment of the practical aspects of peacekeeping operations and a consideration of the potential consequences of structural reforms for these operations.

Overall, there is a general consensus on the need to reform the UN Security Council, however, there are differences in the assessment of the priority and realism of various aspects of the reform. This study, unlike many others, offers a more pessimistic view of the prospects for large-scale structural changes in the short term, focusing on geopolitical obstacles. At the same time, it reveals greater optimism regarding the possibility of gradual changes towards increasing the transparency and efficiency of the Council's work.

Conclusions

The study of the prospects for UN Security Council reform has revealed a complex set of interconnected problems in the functioning of this key UN body and assessed the realism of the proposed reforms. The analysis of the UNSC's response to key military conflicts of the last decade has demonstrated the limited effectiveness of the Council in resolving crisis situations, which is due to several structural and procedural factors. In particular, the veto power of the permanent members often leads to paralysis in decision-making, especially when the conflict affects the geopolitical interests of these states. This, in turn, undermines the ability of the UNSC to respond promptly and effectively to threats to international peace and security.

The study of existing proposals for UNSC reform has revealed a wide range of ideas aimed at addressing the identified problems. The key areas of reform are the

expansion of the Council's membership, the reform of the veto power, increasing the transparency and inclusiveness of the UNSC's work, improving decision implementation mechanisms and adapting the mandate to new security challenges. These proposals reflect the desire of the international community to adapt the UNSC to modern geopolitical realities and increase its effectiveness in solving global security problems. In particular, expanding the Council's membership could increase its representativeness and legitimacy, especially given the growing role of developing countries. The veto power reform is aimed at overcoming the problem of blocking important decisions by individual permanent members. Increasing transparency and inclusiveness is intended to make the decision-making process more open and democratic. Improving decision implementation mechanisms aims to strengthen the practical impact of UNSC resolutions. The adaptation of the mandate to new security challenges reflects the need to respond to problems such as climate change, cybersecurity and pandemics. However, an assessment of the potential effectiveness of these proposals has shown that the most radical changes, such as expanding permanent membership or abolishing the veto power, face significant geopolitical and institutional obstacles. This is because such reforms require amendments to the UN Charter, which requires the consent of all permanent members of the UNSC

An analysis of the key factors influencing the prospects for the implementation of the proposed reforms has revealed that the geopolitical interests of key states, especially the permanent members of the UNSC, remain the main obstacle to large-scale structural changes. An assessment of the realism of the proposed reforms in modern geopolitical conditions has shown that gradual changes towards increasing the transparency, inclusiveness and efficiency of the Council's work are most likely. At the same time, large-scale structural reforms, such as expanding permanent membership or changing the veto mechanism, have low chances of being implemented in the short term.

This study has certain limitations, in particular, it is based on the analysis of publicly available information and does not take into account possible closed diplomatic negotiations on the reform of the UNSC. Prospects for further research include a more detailed analysis of the positions of individual states on UNSC reform, the study of potential compromise models of reform and the study of the impact of new global challenges on the functioning of the UN Security Council.

Acknowledgements

None.

Conflict of Interest

None.

References

- [1] ACLED. (2023). *Fact sheet: Attacks on civilians spike in Mali as security deteriorates across the Sahel*. Retrieved from <https://acleddata.com/2023/09/21/fact-sheet-attacks-on-civilians-spike-in-mali-as-security-deteriorates-across-the-sahel/>.
- [2] Allen, S.H., & Yuen, A. (2022). *Bargaining in the UN Security Council: Setting the global agenda*. Oxford: Oxford University Press.
- [3] Autesserre, S. (2019). *The crisis of peacekeeping: Why the UN can't end wars*. *Foreign Affairs*, 98, 101-116.
- [4] Berdal, M. (2023). *Whither UN peacekeeping?* In The International Institute for Strategic Studies (Ed.), *Armed conflict survey 2017* (pp. 13-24). New York: Routledge.
- [5] Bernal Fabra, J. (2022). *Analysis of the United Nations peace operation in Mali: counterterrorism and counterinsurgency in MINUSMA*. *Revista Análisis Jurídico-Político*, 4(8), 17-50.
- [6] Bernaz, N. (2020). *Reforming the UN human rights protection procedures: A legal perspective on the establishment of the universal periodic review mechanism*. In K. Boyle (Ed.), *New institutions for human rights protection* (pp. 75-92). Oxford: Oxford University Press.
- [7] Binder, M., & Heupel, M. (2020). Rising powers, UN Security Council reform, and the failure of rhetorical coercion. *Global Policy*, 11, 93-103. doi: 10.1111/1758-5899.12857.
- [8] Blair, R.A., Di Salvatore, J., & Smidt, H.M. (2022). When do UN peacekeeping operations implement their mandates? *American Journal of Political Science*, 66(3), 664-680. doi: 10.1111/ajps.12650.
- [9] Center for Preventive Action. (2024). *Instability in South Sudan*. Retrieved from <https://www.cfr.org/global-conflict-tracker/conflict/civil-war-south-sudan>.
- [10] Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on their Destruction. (1993, January). Retrieved from <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/cwc-1993>.
- [11] Day, A. (2020). *UN transitions: Improving Security Council practice in mission settings*. Retrieved from http://collections.unu.edu/eserv/UNU:7593/UNU_UN_Transitions_FINAL_WEB.pdf.
- [12] Draft Resolution of Security Council of the UN No. S/2022/155. (2022, February). Retrieved from <https://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/s-2022-155.php>.
- [13] Draft Resolution of Security Council of the UN No. S/RES/1973. (2011, March). Retrieved from <https://main.un.org/securitycouncil/en/s/res/1973-%282011%29>.
- [14] Draft Resolution of the UN General Assembly No. A/59/L.64 "Question of Equitable Representation on and Increase in the Membership of the Security Council and Related Matters". (2005, July). Retrieved from <https://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/a-59-l-64.php>.
- [15] Draft Resolution of UN General Assembly No. A/59/L.68 "Question of Equitable Representation on and Increase in the Membership of the Security Council and Related Matters". (2005, July). Retrieved from <https://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/a-59-l-68.php>.

- [16] Ekengren, A.M., Hjorthen, F.D., & Möller, U. (2020). A nonpermanent seat in the United Nations Security Council: Why bother? *Global Governance: A Review of Multilateralism and International Organizations*, 26(1), 21-45. doi: 10.1163/19426720-02601007.
- [17] Farrall, J., Loisselle, M.E., Michaelsen, C., Prantl, J., & Whalan, J. (2020). Elected member influence in the United Nations Security Council. *Leiden Journal of International Law*, 33(1), 101-115. doi: 10.1017/S0922156519000657.
- [18] Fung, C.J. (2019). *China and intervention at the UN Security Council: Reconciling status*. Oxford: Oxford University Press.
- [19] Gifkins, J. (2021). Beyond the veto: Roles in UN Security Council decision-making. *Global Governance: A Review of Multilateralism and International Organizations*, 27(1), 1-24. doi: 10.1163/19426720-02701003.
- [20] Haugevik, K.M., Kuusik, P., Raik, K., & Schia, N.N. (2021). *Small states, different approaches Estonia and Norway on the UN Security Council*. International Centre for Defence and Security, Estonian Foreign Policy Institute: Narva and Tallin.
- [21] Hosli, M.O., & Dörfler, T. (2019). Why is change so slow? Assessing prospects for United Nations Security Council reform. *Journal of Economic Policy Reform*, 22(1), 35-50. doi: 10.1080/17487870.2017.1305903.
- [22] International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism. (1999, December). Retrieved from <https://www.unodc.org/documents/treaties/Special/1999%20International%20Convention%20for%20the%20Suppression%20of%20the%20Financing%20of%20Terrorism.pdf>.
- [23] Jabeen, M. (2020). *Indian aspiration of permanent membership in the UN Security Council and American stance*. *South Asian Studies*, 25(2).
- [24] Jamaat, M.A., Sati, A.A., & Okba, M. (2024). *The Syrian war: A conflict without end, intensified and eclipsed by the war in Gaza*. Retrieved from <https://www.equaltimes.org/the-syrian-war-a-conflict-without?lang=en>.
- [25] Janowski, K. (2023). *Civilian deaths in Ukraine War top 10,000, UN says*. Retrieved from <https://ukraine.un.org/en/253322-civilian-deaths-ukraine-war-top-10000-un-says>.
- [26] Kleczkowska, A. (2023). *Judging its own case – the abuse of the veto power by Russia*. *Czech Yearbook of Public & Private International Law*, 14.
- [27] Mégret, F., & Alston, P. (Eds.). (2020). *The United Nations and human rights: A critical appraisal*. Oxford: Oxford University Press.
- [28] Mingst, K., & Karns, M.P. (2019). *The United Nations in the post-cold war era*. New York: Routledge.
- [29] Mingst, K.A., Karns, M.P., & Lyon, A.J. (2022). *The United Nations in the 21st century*. New York: Routledge.
- [30] Monteleone, C. (2019). The United Nations and the European Union. *Oxford Research Encyclopedia of Politics*. doi: 10.1093/acrefore/9780190228637.013.1091.
- [31] Müller, J. (2021). *Reforming the United Nations: The quiet revolution (Vol. 4)*. London, Boston: Kluwer Law International.
- [32] Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Involvement of Children in Armed Conflict. (2000, May). Retrieved from <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/crc-opac-2000>.
- [33] Pinheiro, I.T. (2024). *The reform of the Security Council of the United Nations – the maintenance of international peace and security through regional representation*. Coimbra: Elmeccois Almedina.
- [34] Protocol Additional to the Geneva Conventions. (1949, August). Retrieved from <https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/api-1977/article-52>.
- [35] Resolution of Security Council of the UN No. 1996. (2011, July). Retrieved from <https://digitallibrary.un.org/record/706698?v=pdf>.
- [36] Resolution of Security Council of the UN No. 2100. (2013, April). Retrieved from <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n13/314/17/pdf/n1331417.pdf?token=2rh02NUdimBljx3Mae&fe=true>.
- [37] Resolution of Security Council of the UN No. 2155. (2014, May). Retrieved from <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n14/411/27/pdf/n1441127.pdf?token=IRbBLNKDNNdzHApqH2&fe=true>.
- [38] Resolution of Security Council of the UN No. 2202. (2015, February). Retrieved from https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCE9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2202.pdf.
- [39] Resolution of Security Council of the UN No. 2216. (2015, April). Retrieved from <http://unscr.com/en/resolutions/2216>.
- [40] Resolution of Security Council of the UN No. 2254. (2015, December). Retrieved from <https://digitallibrary.un.org/record/814715/?v=pdf>.
- [41] Resolution of the UN General Assembly No. 3314 (XXIX) “Definition of Aggression”. (1974, April). Retrieved from <http://hrlibrary.umn.edu/instree/GAres3314.html>.
- [42] Resolution of the UN General Assembly No. 62/557. (2008, September). Retrieved from https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCE9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Decision%2062_557.pdf.
- [43] Sarjoon, A., & Yusoff, M.A. (2019). *The United Nations peacekeeping operations and challenges*. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*, 8(3), 202-211.
- [44] Security council fails to adopt Draft Resolution on Syria that would have threatened sanctions, due to negative votes of China, Russian Federation. (2012). Retrieved from <https://press.un.org/en/2012/sc10714.doc.htm>.
- [45] Security council must reflect twenty-first century realities, delegates tell General Assembly, with many calling for urgent expansion of permanent seats. (2020). Retrieved from <https://press.un.org/en/2020/ga12288.doc.htm>.
- [46] Sharma, M. (2023). *France assures support to India, three others for permanent seat at UN Security Council*. Retrieved from <https://surl.li/krdzoe>.
- [47] Smidt, H.M. (2020). United Nations peacekeeping locally: Enabling conflict resolution, reducing communal violence. *Journal of Conflict Resolution*, 64(2-3), 344-372. doi: 10.1177/0022002719859631.

- [48] Statement of the President of the Security Council No. S/PRST/2021/5. (2021, March). Retrieved from <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n21/063/38/pdf/n2106338.pdf>.
- [49] Taylor, H., Bohl, D.K., & Moyer, J.D. (2023). *Assessing the impact of war in Yemen: Pathways for recovery*. Sana'a: United Nations Development Programme.
- [50] Taylor, P., & Smith, K. (2019). *The United Nations (UN)*. In *Peacekeeping and the role of Russia in Eurasia* (pp. 189-212). New York: Routledge.
- [51] The Ezulwini Consensus. (2005, March). Retrieved from <https://old.centerforunreform.org/sites/default/files/Ezulwini%20Consensus.pdf>.
- [52] The International Covenant on Civil and Political Rights. (1966, December). Retrieved from <https://www.coe.int/en/web/compass/the-international-covenant-on-civil-and-political-rights>.
- [53] Ukraine emergency. (2024). Retrieved from <https://www.unrefugees.org/emergencies/ukraine/>.
- [54] UN Human Rights. (2024). *High Commissioner for Human Rights says Myanmar is being suffocated by an illegitimate military regime, speaks of stories of horrific war tactics and brutal atrocity crimes*. Retrieved from <https://www.ohchr.org/en/news/2024/06/high-commissioner-human-rights-says-myanmar-being-suffocated-illegitimate-military>.
- [55] United Nations Charter. (1945, October). Retrieved from <https://www.un.org/en/about-us/un-charter>.
- [56] Universal Declaration of Human Rights. (1948, December). Retrieved from <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>.
- [57] Up to 15,000 killed in Libya war: U.N. rights expert. (2011). Retrieved from <https://www.reuters.com/article/us-libya-un-deaths-idUSTRE7584UY20110609/>.
- [58] Von Einsiedel, S., Malone, D.M., & Ugarte, B.S. (Eds.). (2015). *The UN Security Council in the 21st century*. Boulder: Lynne Rienner.
- [59] Wenaweser, C., & Alavi, S. (2020). *Innovating to restrain the use of the veto in the United Nations Security Council*. *Case Western Reserve Journal of International Law*, 52, 65-72.
- [60] Williams, P.D. (2020). The Security Council's peacekeeping trilemma. *International Affairs*, 96(2), 479-499. doi: 10.1093/ia/iiz199.
- [61] Wood, M., & Sthoeger, E. (2022). *The UN Security Council and international law*. Cambridge: Cambridge University Press.

**Журнал
«ЗОВНІШНІ СПРАВИ»**

**Том 35, № 1
2025**

Відповідальний редактор:
Т. Прокопчук

Редагування англomовних текстів:
К. Касьянов

Комп'ютерна верстка:
М. Блімар

Підписано до друку з оригінал-макета 20.02.2025
Ум. друк. арк. 13,1
Наклад 300 примірників

Видавництво:
Громадська спілка «Редакція журналу «Зовнішні справи»
01001, пров. Рильський, 6, м. Київ, Україна
Тел.: +38 099 178 5370
E-mail: info@uaforeignaffairs.com
<https://uaforeignaffairs.com/uk>

**Journal
“FOREIGN AFFAIRS”**

**Volume 35, No. 1
2025**

Managing Editors:
T. Prokopchuk

Editing English-language texts:
K. Kasianov

Desktop publishing:
M. Blimar

Signed to the print with the original layout 20.02.2025
Conventional Printed Sheet 13.1
Circulation 300 copies

Publisher:
Public Union Editorial Board of the Journal “Foreign Affairs”,
01001, 6 Rylskyi Ln, Kyiv, Ukraine
Tel.: +38 099 178 5370
E-mail: info@uaforeignaffairs.com
<https://uaforeignaffairs.com/en>